

Európai Családtudományi Szemle

Időszakosan megjelenő elektronikus folyóirat

V. évfolyam 2022. 1. szám

EURÓPAI CSALÁDTUDOMÁNYI SZEMLE

A folyóirat neve angolul:

European Family Science Journal

Az Európai Családtudományi Társaság folyóirata

Alapítás éve: 2014.

V. Évfolyam – 2022. 1. szám

Kiadó: Európai Családtudományi Társaság

Székhelye: 8900 Zalaegerszeg, Gólyahír utca 1.

Kiadásért felelős személy: Czettele Győző

Főszerkesztő: Czettele Győző

Szerkesztőbizottság tagjai:

Botos Katalin

Csabai Tiborné

Farkas Péter

Fekete Tamás

Krajsovszky Gábor

Krúdy Tamás

Len Adél

Mihalec Gábor

Nagykálldi Zsolt

Perczel-Forintos Dóra

Tomka Ferenc

Zych Tymoteusz (Lengyelország)

Varga Zs. András

Szerkesztőbizottság elnöke:

Balásházy Imre

Szerkesztőség:

Czettele Győző

1223 Budapest, Gyula vezér út 47/B.

szerkesztoseg@ecssz.eu

A folyóirat honlapja:

www.ecssz.eu

Nemzetközi azonosítószáma:

HU ISSN 2064-8006

*„A boldog családok jelentik a jövőt”***A folyóiratról**

A párkapcsolat, a házasság és a család témakörei az emberi élet legelemibb kérdéseit ölelik fel. Az ember legmélyebb vágyait nem képes kielégíteni semmi, ami kevesebb, mint a nő és a férfi egysége, és ez a párkapcsolati, házassági egység a társadalom legfontosabb erőforrása. A párkapcsolati szokásoknak életbevágó a jelentősége a házasságra és a családra nézve. Amilyen a házasság és a család, olyan a kultúra. A másik tisztelete és szeretete nélküli szexuális viselkedéstípusok elterjedése összezavarhatja az emberi létezés fő útjait. Amikor a szexualitás a szeretetre irányul, akkor olyan boldog házasságokat, családokat és virágzó kultúrákat épít, amelyek elismerik minden egyes személy végtelen értékét.

Az utóbbi évtizedekben Európában e kérdéskörre meglehetősen eltérő válaszok lelhetők fel. E folyóirat felületet nyit azon érdeklődők és szakemberek számára, akiknek fontos a család, s akik szeretnék, hogy majd gyermekeik is boldog családban élhessenek. A folyóiratnak 2014-ben és 2015-ben megjelent már egy-egy száma magyarul, 2020-tól megújult formában, immár magyarul és bizonyos mértékben angolul is olvasható.

Szerzőinknek

Az Európai Családtudományi Szemle (ECSSZ), mint elektronikus folyóirat, lehetőséget biztosít a párkapcsolatok, a házasság és a család témaköréhez tartozó írások, tanulmányok és szakcikkek megjelentetésére. Az ECSSZ célul tűzte ki a család körüli válság okainak és a lehetséges kiutaknak a keresését, valamint elemzését. A publikálásra szánt anyagok lehetnek: (i) a szerzők máshol még meg nem jelent saját írásai, vagy ha már megjelentek, akkor e másodkiadáshoz az előző kiadó beleegyezése szükséges, (ii) már publikált anyagok összefoglalói vagy fordításai, és (iii), beszámolók, ismertetők, vélemények, interjúk.

A kéziratokat e Folyóirat sablonjának megfelelő formátumban e-mail-ben kérjük beküldeni a szerkesztoseg@ecssz.eu e-mail címre. A cikk sablon a honlapról letölthető: **ECSSZ Cikk sablon**.

A folyóirat jellegének megfelelő és közlésre alkalmasnak talált kéziratokat lektoráltatjuk. A kéziratok leadási határideje folyamatos, a megjelenés a sikeres lektorálást követően megtörténik. A folyóirat egyes számainak megjelenési ideje egyelőre nem becsülhető pontosan.

A kézirat beküldésekor a (levelező) szerzőnek javasolt egy kitöltött "Kézirat benyújtási nyilatkozatot"-ot is csatolnia. A nyilatkozat a honlapról letölthető: [ECSSZ Nyilatkozat](#).

TARTALOM***Tanulmányok***

Balásházy Imre: Gondolatok a házasságról, a családról és a demográfiáról – I. rész	6
Krúdy Tamás: Fejben dől el	27
Krúdy Tamás: A szexuális nevelés állapota Magyarországon – 1. rész	31
Surányi-Vadas Tímea: A legértékállóbb befektetés: a szeretetteljes emberi kapcsolat	37
Tárkányi Ákos: Amit a tudomány valójában mond a homoszexualitásról	43
Ujlaki-Győri Anna: A gender-elmélet és a transzgender-ideológia nyomában	81
Vonholdt, Christl Ruth: A gyermek érdekét szolgálja-e az azonos neműek házassága?	89

Vallás és Család

Pribék László: A család a katolikus teológiában	109
---	-----

Könyvszemle

Boldogabb családokért és ifjúságért I. kötet	121
Boldogabb családokért és ifjúságért II. kötet	122
Nagy Péter: Keresztény Életstratégia Program	123
Muzslainé Nagy Etelka, Muzslai Gábor: Feketén – fehérén, Gyermekünk szexuális nevelése	125
Süveges Gergő: Apakulcs – Hogyan kapcsolódjunk a gyermekünkhöz?	126
Tóth János: Demográfiai tél – A modernizáció sötét oldala	127
Gabriele Kuby: GENDER – a családot szétromboló új ideológia	128
Marguerite A. Peeters: Genderörület - Útmutató a globális mesterterv megértéséhez	129
Joseph Nicolosi – Linda Ames Nicolosi - A homoszexualitás megelőzése	130
Szilvay Gergely: A gender-elmélet kritikája - Töprengések az antropológiai forradalomról a feminizmustól a transzneműségig	131
Dale O'Leary: A gender forradalma. Az egyenlőség átértelmezése	132

Tanulmányok

Gondolatok a házasságról, a családról és a demográfiáról – I. rész

*A szexuális tisztaságon alapuló házasság,
mint a civilizáció feltétele és az ember virágzásának kulcsa*

Dr. Balásházy Imre

Családtudományi Szövetség

info@csaladtudomany.hu

Két mottó:

*„Az ember hivatása, hogy megismerje az igazságot,
szeresse a szépet, kívánja a jót és cselekedje a legjobbat.”*

/Ludwig van Beethoven/

*„Az olyan társadalom, amely a testi szerelmet
házasságon kívül éli meg, a halál kultúráját éli.”*

/Szent II. János Pál pápa/

Absztrakt

Európa és a nyugati világ hagyja, hogy a házasság intézményét hosszú évtizedek óta álnokul támadják. Ezen, alapjaiban marxista és kulturális marxista támadások mindig a szexualitás, a párkapcsolat dimenziójában érkeznek. Négy fő támadási frontot érdemes megkülönböztetni. Ezekből az első a szabados szexualitás elterjesztése, azaz a szexuális élet házasságból történő kiemelése. Ezzel a fronttal foglalkozik e jelen tanulmány. Harcosai szexuális forradalomnak nevezték támadásaikat, ami a valóságban szexuális háborút jelentett és jelent, a házasság és a család intézménye, a kultúra, a kereszténység és maga az ember ellen.

A huszadik és huszonegyedik század „szexuális forradalmainak” ára: a nők eltárgyiasodása, emberi méltóságuk komoly sérülése, a káros individualizáció-, a párkapcsolati erőszak- és a pszichés betegségek megsokszorozódása, többmilliárd szétszakított párkapcsolat, több, mint egymilliárd szétszakított család, több, mint egymilliárd abortusz, megannyi kiégett élet, öngyilkosság, magány, káros függőség, demográfiai válság, a nemek eltávolodása egymástól és a kereszténység hanyatlása. Pusztítása sokkalta nagyobb, mint az első és második világháborúé együttvéve, nyugodtan tekinthetjük harmadik világháborúnak. Itt emberiség elleni büntettről van szó. A szabados szexualitás általánosan elfogadottá vált. Szinte beszélni sem szabad annak káraitól, mintha egyfajta szexuális diktatúra alakult volna ki. Az már kiszámítható, hogy ha nem sikerül visszaterelni a szexuális élet gyakorlatát a házasságba, akkor kultúránk hamarosan elveszik.

A tudománynak, a politikának, a civil világnak és az egyházaknak a szexuális tisztaságon alapuló házasság iránti igény újratemtése érdekében össze kellene fogniuk. Abból, hogy a szexuális tisztaságon alapuló házasság mind az egyén testi-lelki egészségéhez, mind a fejlett társadalom kialakulásához, fennmaradásához és virágzásához elengedhetetlenül szükséges, az is következik, hogy aki ez ellen tesz, az emberellenes cselekedetet folytat, csak sajnos a mai ember erről általában nem tud, mert az élet e területének összefüggéseiről félre lett tájékoztatva.

Ha a tudományos eredmények alapján mindezt megértik az országok és az egyházak vezetői, valamint felszólalnak e tématerület tudományos kutatói, akik e témakörben évtizedek óta gyakorlatilag hallgatnak, akkor van remény, hogy ezen országok fennmaradjanak. A demográfiai válságot e nélkül emberséges módon megoldani nem lehet és csak e módon lehet.

Bevezetés

A házasság és a család fogalmának meghatározása az utóbbi évtizedekben különösen fontos kérdéssé vált, ugyanis a társadalomban kiemelt szerepüket a jelentésük kibővítésével csökkenteni lehet, vagy akár el is lehet tüntetni. Ennek szemléltetésére egy példa: ha az élettársi kapcsolatokban élők csoportjait is családnak nevezzük, akkor könnyen eljuthatunk oda, hogy szinte bármilyen embercsoportot családnak nevezhetünk és ezzel már meg is szüntettük a család kiemelt szerepét. Így tehát nagyon nem mindegy, hogy hogyan definiáljuk a házasságot és a családot.

A házasság és a család intézményét jó ideje támadások érik. Például Karl Marx az osztályharc első formáját a házasságban vélte felfedezni. Szerinte a feleség a férje részéről a házasságban elnyomás alatt él, ezért a házasságot fel kell számolni.

Egy többrészes cikksorozatot indítunk, amelynek témája a házasság, a család és a demográfia.

Az alábbiakban a házasság és a család meghatározásához kapcsolódó néhány fontos összefüggést elemzünk, valamint megnézzük, hogy mi vezetett a családi élet jelen válságához: mi az oka a párkapcsolati kultúra tapasztalható, ijesztően alacsony szintjének, és rámutatunk a megoldás egyetlen helyes irányára. Megjegyezzük, hogy ez egyben a demográfiai válság felszámolásának is egyetlen helyes iránya lesz.

A házasság definíciója és néhány alaptulajdonsága

A házasság *egy nő és egy férfi* szabad elhatározása alapján létrejött, életre szóló, egymást szerető és tisztelő felek életszövetsége, amelyet, mint különleges státuszú jogi intézményt, az állam törvényekkel hitelesít és véd. A házasság akkor lehet igazán felhőtlen, ha *szexuális tisztaságon alapszik*, azaz mindkét fél szexuális életet – egész életében – csak a házastársával él. A szexuális tisztaságon alapuló házasságot érdemes megkülönböztetni a nem ilyen házasságtól és a szexuális tisztaságra törekvő életvitel-modellt a többitől, mivel általánosságban az előzőek alapja az egymást segítő, tisztelő és kiegészítő emberpár, az utóbbiaké a magát érvényesíteni törekvő önző egyén. A kettő között lényegesen különböző – voltaképpen ellentétes – antropológiai modell áll! Az előző építőkövei az önzetlenség, a tisztelet és a másakra figyelés, a másodiké az önzőség, a tiszteletlenség és a felelőtlenység. Az elsőben az egyén a párját keresi a másodikban saját magát. Természetesen általánosságban az előző karakterisztikusan stabilabb, egészségesebb, az embert jobban kiteljesítő és az emberi méltóságot szem előtt tartó életvitelt és a másikkal ellentétben közösségi szinten virágzó

társadalmat tesz lehetővé. Nem véletlen, hogy a szexuális tisztaságon alapuló házasság elterjedése hozta létre a civilizációt és az sem véletlen, hogy a civilizáció összedől a szexuális tisztaság általános elterjedtségének elapadásával (Unwin 1934, Mascher 2009). Szintén nem véletlen, sőt törvényszerű, hogy a szexuálisan szabados társadalmakban demográfiai válság lép fel, hiszen a gyermeknek elemi érdeke, hogy ő az egymást (és őt) szerető édesanyja és édesapja szeretetterében fogadjon, szülessen és nőjön fel. Érdeemes észrevenni, hogy a fejlett világban a szexuális forradalomnak nevezett, valójában ember- és emberiségellenes, (marxisták által) tervezett szexuális háborút megelőzően, a házasság gyakorlatilag szexuális tisztaságon alapuló házasságot jelentett. Erre utal például az elitelő vadházasság kifejezés, amely akkoriban a házasság nélküli együttélésre vonatkozott, vagy egy adat, amely szerint az USA-ban a huszadik század elején a nők 94%-a az esküvője után élte első szexuális kapcsolatát (Greenwood and Guner, 2009). A felmérések egyértelműen azt mutatják, hogy a házasságig többpartneres, majd a házasságban hűséges kapcsolat nehezen működik (Busby, 2010; Tárkányi, 2014, 2015; Fagan 2017, Demográfiai tél, 2008; Balásházy 2018, 2019). Ez teljesen természetes, hiszen a házasság előtti többpartneres életmód erősen átalakítja a feleket, vagy eleve más – sokkal önzőbb – embertípust nevel ki. Nagy itt a tét! Mint, ahogy az absztraktban már utaltunk rá, a huszadik és huszonegyedik század tervezett „szexuális forradalmainak” ára: többmilliárd szétszakított párkapcsolat, több mint egymilliárd széthullott család, több mint egymilliárd abortusz, csak a mi generációnkban több mint egymilliárd pornófüggő, több mint egymilliárd nemi betegséggel fertőzött ember, és jóval több mint egymilliárd embert használtak ki vagy bántalmaztak szexuálisan (Heap és Sanford, 2019). No, és folytathatjuk: a nők eltárgyasodása, emberi méltóságuk komoly sérülése, káros individualizáció, több százmillió pszichés beteg, ki tudja hány millió öngyilkosság, kiégett élet, sérült gyermek, testi és lelki betegség, magány, megsokszorozódott párkapcsolati és egyéb erőszak, káros függőség, a nemek eltávolodása egymástól, a demográfiai válság miatt esetleg kipusztuló nemzetek sokasága.

A házasság hivatás, amelynek elvárt alaptulajdonságai: élet- és szeretetszövetség, egymás kiegészítése, a kapcsolat teljességére törekvés, a másik fél iránti szexuális és általános hűség, valamint a gyermekek elfogadása. Ketten egy virágzó egységet jelentenek. Ez az egység a társadalom alapsejtje, már gyermekek nélkül is családot alkot. Meggyőződésünk szerint úgy az egyén, mint a házaspár, sőt az egész társadalom hosszú távú fennmaradásának és egészségének elemi érdeke azt kívánná, hogy a társadalmi közfelfogás – tudományos és kulturális alapokon – a házasság intézményét a szexuális tisztaságon alapuló házasság intézménye felé terelje és tartsa ott. Ehhez széleskörű tudományos kutatásra és a kutatási eredményeken nyugvó oktatásra, valamint a téves összefüggések terjesztésének tilalmára lenne szükség, hogy az emberek időben láthassák milyen életmód mivel jár és minek mi a következménye. Erre manapság rendkívül nagy szükség – nyugodtan mondhatjuk létszükség – lenne, például mert a demográfiai válság emberséges és hosszú távú megoldása e nélkül lehetetlennek tűnik.

A házasság definíciójához tartozó néhány fontosabb összefüggés részletezése

A házasságban a férfi és a nő kiegészítik egymást, és ketten együtt, mint két fél, egy kiteljesítő egységet alkotnak. Ez a kiteljesedett egység, a házaspár, családot alkot, és így a társadalom alapsejtjének tekintendő. Egyéni és közösségi elemi szerepe miatt, az egyénnek és a társadalomnak a házasságra úgy kellene tekintenie, mint az egyén egyik legfontosabb hivatására. A mai közfelfogásban nem jelenik meg elég hangsúlyosan, hogy a házasság elsősorban egy szeretetszövetség, így éltető alapeleme az önátadás. A házasságkötés az egyén

életének egyik legjelentősebb eseménye. Igen fontos lenne annak tudatosítása a gyermekek és a fiatalok számára, hogy erre éppen úgy tudatosan és felelősegteljesen kell készülni, mint például a pályaválasztásra. Ugyanis főként csak az így átgondolt, megfontolt párválasztásoktól várhatóak harmonikus házasságok, ami a házastársak, a családok, a közösségek és az egészséges társadalom elemi érdeke, az egyéni, a családi és a társadalmi egészség meghatározó eleme.

Joseph Daniel Unwin: *Szex és Kultúra* című (1934, Oxford Press) híressé vált könyve alapján *fejlett (racionalista) társadalom az emberiség történelmének során kizárólag akkor jött létre, ha a szexuális életet a társadalom valamilyen módon a házasságra korlátozta, azaz a szexuális életet a társadalom csak a házasságon belül tette általánosságban javasolhatónak, elfogadhatónak és követendőnek. Úgy is fogalmazhatunk, hogy a fejlett társadalom kialakulásához szükséges feltétel a szexuális tisztaságon alapuló házasság általánossá válása. A civilizációt egyértelműen a szexuális tisztaságon alapuló házasság intézménye hozta létre és tartotta fenn. Ugyanis ahol e korlátozás fellazult, ott a társadalom – legkésőbb három generáción belül – kivétel nélkül összeomlott. Ahol pedig a házasság előtti szexuális élet általánossá vált, ott kivétel nélkül egy generáción belül összeroppant minden eddigi fejlett társadalom. Ne hagyjuk, hogy jelen társadalmunkkal is ez történjen. Fontos megjegyezni, hogy Unwin munkáját később K. Mascher 2005-ben és 2009-ben a Münchener Egyetemen ellenőrizte és Unwin eredményeit megerősítette (Mascher 2005, 2009).*

Unwin a jövőre vonatkozóan arra a következtetésre jutott, hogy a női egyenjogúság törvényes biztosítása és a szexuális élet (javaslat szintű) házasságra korlátozása csak együttesen jelenthetik az egyén és a társadalom virágzását szolgáló fejlett kultúra hosszú távú megvalósulását. Ha belegondolunk, akkor ez természetes, hiszen: (i) egyrészt egy fejlett kultúrában az emberi egyenlőség és az emberi méltóság tisztelete elvárt kell, hogy legyen, így a női egyenjogúságot biztosítani kell, (ii) másrészt a házasság előtti és általánosságban a házasságon kívüli szexuális élet elfogadottsága lehetetlenné teszi a valódi női egyenjogúságot, egyenlő méltóságot, mert a nem elkötelezett szexuális élet tárgyiasítja a nőt – azaz a férfi a nőre nem mint életét kiteljesítő, szeretett és tisztelt, egyenlő méltóságú társára fog tekinteni, hanem mint ösztönei tárgyára, és ez természetesen a nőre is negatívan hat. Természetesen ilyen életforma révén a férfi is veszít emberi méltóságából, hiszen ő sem úgy tekint magára, mint egy leendő, megbízható, szeretetet adni tudó társra, férjre és apára, aki már a házassága előtt is – egy remélt jó házasság érdekében – felelősséggel viseltetik szexuális téren is partnere és önmaga iránt. Ezen hatások együtt az általános emberi méltóságot egy jóval alacsonyabb szinten megéltté teszik össztársadalmi méretekben.

Ez bizonyára nem kis mértékben járul hozzá ahhoz is, hogy a megfogant gyermek is bekerül a személy tárgyiasulásának folyamatába, ami az abortuszok magas számát is eredményezi. Az abortusz a magzaton kívül az anyának is – és jobb esetben az apának is – egy tragédia. Így olyan mai, divatos törekvések és jelszavak, mint a "gender mainstreaming", azaz a nemek közötti egyenlőség érvényesítése, a "szexuális és reprodukció egészség és jogok" érvényesítése, valamint az úgynevezett "átfogó szexuális nevelés" bevezetése csak akkor elfogadható és emberséges, csak akkor szólnak arról, amit kifejezni akarnak, ha ezeknek részévé válik, hogy a szexuális életnek általában csak a házasságon belül van elfogadottsága, valamint annak a tudatosítása, hogy milyen károkat okoz az egyénnek – nőnek, férfinak és az esetleges gyermekeknek egyaránt –, a szabados, azaz a házasságon kívüli, szexuális élet. Ezek nélkül ugyanis e három említett törekvés alapjaiban téves vagy hazug, az emberi méltóságot erősen

sérti, a civilizációt rombolja, az embert károsan önzővé teszi, lealacsonyítja és megbetegíti, valamint a társadalom önfenntartását is aláássa.

Olyan, valódi emberi értékekre irányuló erkölcsi nevelésre van szükség, amely az emberre, mint test és lélek egységére, mint értékeket hordozó és a természet által ezek megvalósítására rendelt egyénre tekint. Ebben fontos helyet foglal el egy olyan szexuális életre nevelés, amely megtanít a házasság értelmére, a saját és a másik testének és lelkének a tiszteletére, valamint a leendő emberi élet lehetőségének a tiszteletére.

Durston (2021) Unwin munkájának hat fontos eredményét foglalja össze. Ezekben bizonyos ismétlődések is előfordulnak, de fontosságuk miatt érdemes idézni mind a hat pontot:

- (i) Mind a házasság előtti, mind a házasság utáni szexuális elvárások szigorítása növelte a kultúra virágzását, és fordítva, a szexuális szabadság fokozása mindig a kultúra három generációval később történő összeomlásához vezetett.
- (ii) A kultúra fejlődését illetően az egyetlen igazán befolyásos tényező ("single most influential factor"), hogy a házasság előtti szexuális tisztaság (szexuális absztinencia) elvárt volt-e vagy sem. Ennek mindkét irányban nagyon jelentős hatása volt.
- (iii) A kultúra legerőteljesebb virágzása akkor fordult elő, ha a házasság előtti szexuális tisztaság a holtomiglan-holtodiglan házassággal párosult. Azok a civilizált kultúrák, amelyek ezt legalább három generáción belül megőrizték, minden területen felülmúltak minden más kultúrát, beleértve az irodalmat, a művészetet, a tudományt, az építészetet, a technikát és a mezőgazdaságot is. Az elemzett 86 kultúrából csak három érte el ezt a szintet.
- (iv) A házasság előtti szexuális tisztaság feladásának hatása: három generáción belül eltűnik a holtomiglan-holtodiglan házasság, a vallásosság és a racionális gondolkodás.
- (v) Ha egy kultúra elfogadta a teljes szexuális szabadságot, akkor három generáción belül a legalacsonyabb szintre süllyedt, amit a "fogantatás halott szintjének" ír le Unwin, ahol az embereket a saját vágyaikon és szükségleteiken túl sok más nem érdekli. Ezen a szinten a kultúrát általában egy másik, nagyobb társadalmi energiával rendelkező kultúra hódítja meg, vagy veszi át.
- (vi) Ha a szexuális szabályozásban változás áll be, akár szigorítás, akár lazítás, akkor a változás teljes hatása csak a harmadik generációban jelentkezik.

A szexuális szabadosság 1960-as évektől történő eredményes terjesztését figyelembe véve, amennyiben nem történik az egyén és közösségei elemi érdekét szolgáló jelentős vissza és újra rendeződés e téren, akkor az várható, hogy a nyugati és az európai civilizáció néhány évtizeden belül összeomlik.

A témakör tárgyalásakor fontos szempont, hogy *a párkapcsolatokban több jelentős aszimmetria is fennáll*. Nem csak a nemek közötti egyenlőségről, hanem a különbségekről is beszélni kellene. A jogi és erkölcsi egyenlőség természetes, hiszen az emberi méltósága minden embernek egyenlő és abszolút. *Ha a különbségekre nem kerül figyelem, akkor a gyengébb, a kiszolgáltatottabb hátrányos helyzetbe kerül*. Így valósulhat meg, hogy a nők egyenjogúságának hangoztatása mellett a gyakorlatban éppen a nők elnyomására kerül sor a fejlettnek nevezett mai nyugati és európai társadalmakban. Erre példa az a megközelítés, hogy „mindenkinek joga van a szabad szexhez” és „mindenkinek joga van az abortuszra”. E két jog egymás melletti hangoztatása képmutató férfisovinizmus.

Akik azt állítják, hogy a nőnek joga van az abortuszra, azt mondják, hogy ezzel a nőt védik, noha valójában ezzel a férfinak adnak lehetőséget, hogy ne féljen a szabad szextől. Ha baj lesz, akkor azt a férfi számára megoldják, hogy ne legyen vele gondja. Majd a nő eltünteti azt, ami a férfinak gondot okozna. Azzal a férfi ne foglalkozzon, hogy az a nőnek fáj testileg is, lelkileg meg belerokkan, az a nő baja. Akik ezeket hangoztatják, úgy tesznek, mintha a nők és férfiak egyenlőségét hangoztatnák. Ideje volna már az ilyen típusú hazugságokból végleg kigyógyulni. (Balásházy, 2018, 2019; Tárkányi, 2020.)

Unwin eredményei alapján elmondható, hogy az ember testi-lelki egészségéhez és a társadalom virágzásához vezető egyetlen út a szexuális tisztaságon alapuló házasság, hiszen ez a fejlett civilizációk kialakulásának is és fennmaradásának is szigorú – kivételt nem ismerő – kritériuma.

A szexuális tisztaságon alapuló házasság hiánya esetén a szexuális kapcsolathoz és általánosságban a párkapcsolathoz kötődő biológiai és lelki aszimmetriák kizárják a nemek közötti egyenlő teherviselést, kockázatot, veszélyeket, valamint az esélyeket a sikeres, egészséges boldog élethez. *Ha a nőt nem védi a társadalom a szexuális tisztaságon alapuló házasság intézményével, a szexuális élet és a párkapcsolat – a férfiéhez képest jelentősen nagyobb – kockázataitól, akkor a párkapcsolati aszimmetriák miatt a nő automatikusan elnyomásnak és a férfihoz képest nagyobb veszélynek lesz kitéve.*

Az öt legfontosabb aszimmetria e területen a következő:

- (i) a párkeresésben és pártalálásban az évek múlásával az esélyek a nők számára gyorsabban csökkennek, mert az ő párkapcsolatokra vonatkozó biológiai órájuk hamarabb jár le;
- (ii) a lány állapotossá válhat a nemi kapcsolat következtében, ami az életét gyökeresen megváltoztatja, a fiúnál ilyen veszély nincs;
- (iii) a jövő házasság létrejöttének esélye és stabilitása jobban romlik lányoknál a másokkal folytatott korábbi szexuális kapcsolatok miatt. Itt utalok Fagan egy publikációjára, amely szerint az esküvőt követő öt éven belüli válás valószínűsége – az esküvő előtti más partnerek számának függvényében – lányoknál már egyetlen másik partner esetén megtizenkétszereződik, és két ilyen partner esetén megtizenhatszorzódik. Fiúk esetében e két szám "csak" négy, illetve öt (Fagan 2017);
- (iv) a lány kifut abból az időből, amikor még lehet gyermeke, vagy elég gyermeke lehet. Fiúknál ilyen idő gyakorlatilag nincs. Vegyük észre, hogy ez nem ugyanaz, mint az első pont. Az első pont ugyanis a párkeresésre vonatkozott, ez pedig a gyermekvállalásra. Mindegyik annyira fontos tényező, hogy érdemes őket két külön pontban tárgyalni;
- (v) a lányok fizikailag gyengébbek, és jobban kiszolgáltatottak az erőszaknak. Említésre méltó, hogy a párkapcsolati erőszak körülbelül egy nagyságrenddel nagyobb a nem házas kapcsolatokban, mint a házasságban.

A listát nyilván lehet folytatni. Nem véletlen, hogy a "szexuális forradalomnak" nevezett, de gyakorlatilag a kultúra, a nők, a gyermekek, a demográfia és kereszténység elleni háború elindítását követő évtizedekben sokszorosára nőtt a depresszió gyakorisága számos országban, és a női depresszió gyakorisága a duplája lett a férfiakénak. A depresszió gyakorisága nemzedékről nemzedékre nőtt (Andrade és mások, 2003). Az 1945 után születettek között tízszeres a depresszió esélye a WHO szerint (Jowitt, 2018). A szorongás – amely szorosan kapcsolódik a depresszióhoz – gyakorisága igen nagy mértékben nőtt az USA-ban a gyermekek

és serdülők között az 1950-es évekről az 1990-es évekre. Az átlagos amerikai gyermekre az 1980-as években nagyobb mértékű szorongás volt jellemző, mint a gyermekpszichológiai klinikák átlagos pácienseire az 1950-es években (Twenge, 2000). Mindez főként a válások magasra nőtt szintjével, valamint az elmagányosodás és a mások iránti bizalmatlanság gyakoribbá válásával függhet össze (Studies, 2000).

Az USA-ban a serdülők között mintegy hétszerese volt a depresszió gyakorisága 2007-ben, mint amekkora szintet 1938-ban mértek (Twenge és mások, 2010). Az elmúlt két évtizedben a szorongás és depresszió gyakoriságának további növekedését mutatja számos adat például az USA-ban (Common Ground Health, 2022) és különösen a serdülők és fiatal felnőttek között (Brueck, 2019). Említést érdemel itt egy magyar kutatási eredmény, amely szerint a pornót gyakran néző anyák gyermekei között feltűnően nagy volt a szorongók aránya (Tárkányi, 2015). Ami a szexuális téren való „el nem köteleződés” gyakoribbá válása, a bizalmatlanság gyakoribbá válása és a depresszió gyakoribbá válása közötti lehetséges kapcsolatot illeti, figyelemre méltó egy kutatás (Billingham, 1987), amely kimutatta, hogy minél alacsonyabb az elköteleződés szintje egy párkapcsolatban, annál hajlamosabbak a felek verbális és fizikai erőszak alkalmazására a konfliktusok kezelésében.

A híressé vált „Demográfiai tél – az emberi család hanyatlása” című amerikai szociológiai mű (Demográfiai tél 2008), amelyet többek között Nobel-díjas kutatók is pozitívan kommentáltak, rámutat arra, hogy a fejlett nyugati országokban a születések száma felére esett az utóbbi ötven évben, azaz a "szexuális forradalom" kirobbantása óta. A demográfiai válságra szerintük az egyetlen megoldás a jó házasságok elterjesztése. Az úgynevezett svéd modell, azaz az erős családtámogatási rendszer önmagában nem működik, mert elsősorban nem pénz kell a jó házassághoz, viszont jó házasságban élő anya és apa kell a gyermeknek. Egyértelmű következtetésük: ha a jó házasságot nem sikerül tömegesen újra elterjeszteni, akkor ezen országok lakossága kihal.

A tanulmány szerint a XX. század legkárosabb eseménye a "szexuális forradalom" volt. E "forradalom" következtében a nők jó része nem azzal házasodott, akivel először szexuális kapcsolatba került, valamint jött a mesterséges fogamzásgátlás és születésszabályozás sokféle változata. Megváltozott az emberek viselkedésmódja a szexualitás, a házasság, és a gyermekvállalás területén. Ezeknek alapvetően befolyásuk van a családi életre. Elterjedt a házasságon kívüli együttélés, mely kevesebb gyermeket eredményezett, mint a házasság, kitolta a házasodás időpontját, és csökkentette a házasodás esélyét. Az alacsony gyermekszám egyik fontos oka, hogy az emberek túl későn vállalnak – ha egyáltalán vállalnak – gyermeket.

Azok az emberek, akiknek egyetlen partnerük volt, a jelek szerint sokkal boldogabbak a partnerükkel szexuálisan is és érzelmiileg is, mint azon személyek, akiknek sok partnerük volt. A korrelációs eredmények szembeszökőek ezen a téren (Demográfiai tél 2008). Egy magyar kutatás¹ eredményei szerint a magas korábbi partnerszámú embereknél megugrott a válásra gondolók vagy válófélben levők máskülönben alacsony aránya, és akiknek több korábbi partnerük volt, azoknál gyakoribb volt a válás, mint akiknél kevés korábbi partner fordult elő (Tárkányi, 2015). Hasonló, de még erősebb összefüggést mutatott ki amerikai adatokon Fagan (2017) is: a házasság előtti nemi partnerek számával arányosan meredeken csökkent a házasság stabilitása – például a házasságuk előtt két további szexuális partnert említő nők házasságainak fele 5 éven belül fölbomlott, viszont kevesebb, mint 5%-a azoknál, akiknek nem volt más partnere korábban a házastársukon kívül.

¹ A 2009-es magyarországi „Családi kapcsolatok” című reprezentatív családszociológiai vizsgálat.

A gyermekek lelki fejlődéséhez stabil és kiszámítható kapcsolatokra van körülöttük szükség, ahol igen fontos a szülők viszonya egymáshoz. A gyermek lelki fejlődését különösen elősegíti, ha az apa és az anya valóban együtt él; ilyen esetben a komoly problémák kialakulásának esélye jelentősen kisebb. Jól látható, hogy azok a gyermekek, akiket nem ép és nem házasságon alapuló családban neveltek, valószínűbb, hogy jobban szenvednek a szegénységtől, a súlyos elhanyagoltságtól és a rossz nevelés eredményeitől. E gyerekeknél gyakoribb a depresszió és a bűnözés (Wilcox, 2011).

Egy vizsgálat kimutatta, hogy a két szülő által, ép családban nevelt tizenévesek között jóval ritkább az alkohol és drogfogyasztás, valamint a dohányzás (az iskolai végzettség hatását kiszűrve is), mint az egy szülő által, csonka családban neveltek között (Johnson és mások, 1996). Az egy szülő által, csonka családban nevelt fiúk esélye jóval nagyobbak bizonyult arra, hogy valami olyan törvénybe ütköző dolgot követnek el, amiért szabadságvesztésre ítélik őket, mint a két szülő által, ép családban neveltek között (több tényezőt kiszűrve is) (Harper és McLanahan, 1998). A csonka családok jelensége a gyermekek szegénységét növelő egyik fő tényező (Blank, 1997). Magyarországon ma már több, mint egymillió ember él csonka családban.

A később elváló szülők gyermekeinek az intellektuális teljesítménye a válás előtt is és a válás után is folyamatosan romlott. Az önbecsülésük a válásig csökkent, onnan viszont növekedett (Sun, 2002). A később elváló szülők gyermekeinél már a válás előtt nagyobb volt a szorongás és a depresszió, valamint az antiszociális viselkedés szintje az átlagosnál. Utóbbi nem nőtt a válás után, de a szorongás és a depresszió szintje igen (Stroschein, 2005).

A társadalmi tőke létrehozásához kulcs a házasságra alapozott család. Pontosabban: *a kulcs: a szexuális tisztaságon alapuló házasság.* (Fagan, 2017; Demographic Winter, 2008; Balásházy 2018, 2019.)

Unwin az emberiség történelmének elemzése alapján arra következtet, hogy a társadalmi fejlődés nélkülözhetetlen feltétele *a szexuális tisztaságon alapuló házasság.* Ugyanerre az eredményre vezetnek a házasságok stabilitását vizsgáló szociológiai elemzések is, például lásd a fent említett Fagan (2017) kutatásainak eredményét.

Ezen összefüggést jól ismerték a házasságot és családot lebontani igyekvők is. Ők láthatólag nem a jelen társadalom felvirágoztatását, hanem felszámolását célozták meg, és rájöttek, hogy ehhez a legjobb eszköz a szabad szexualitás elterjesztése, azaz a szexuális tisztaságon alapuló házasság intézményének elsorvasztása. Ezzel a házasság és a család intézményét igen hatásosan torpedózták meg. Érdeemes megemlíteni, hogy a "szexuális forradalom" a „kulturális marxizmus” egyik eleme, ami Antonio Gramscihoz, a Frankfurti Iskolához és azon belül Herbert Marcuse-hoz köthető leginkább. A forradalom szó sokak számára az embertelen, kegyetlen hatalom ellen jogosan és hősiiesen alulról szerveződő bátor mozgalmat jelenti. A "szexuális forradalom" nem ilyen. Itt a cél a kultúrának, a civilizációnak, a házasságnak, a családnak, a kereszténységnek és magának az embernek az elzüllesztése és pusztítása. Valódi célja és módszere miatt a "szexuális forradalmat" helyesen szexuális terrorizmusnak vagy szexuális háborúnak kellene nevezni. Elterjedtsége miatt e tanulmányban többnyire maradunk a "szexuális forradalom" kifejezés mellett, de idézőjelbe tesszük azt.

A "szexuális forradalom" témakört részletesen is érdemes lenne elemezni, itt csak röviden három képviselőjük kerül említésre:

(i) Herbert George Wells angol író már 1890 előtt írta: „Létfontosságú, hogy elterjesszük a szabad szerelmet ahhoz, hogy lebonthassuk és eltüntethessük a család elavult intézményét.” (Watt, 2011.)

(ii) Wilhelm Reich (1936) német szexuálforradalmár szerint nem kell az egyházakat, a vallást vagy a házasságot üldözni; elég elterjeszteni a szabados szexualitást, és a mozgásba induló folyamatok önmaguk elvégzik a család és az egyházak leépítését (Kuby 2013.) E cikk szerzőjének megjegyzése: ismerve a németországi párkapcsolati szokásokat, ne csodálkozzunk, hogy 2015 után egy év alatt Németországban 600 templomot zártak be.

Az egyházaknak nem attól kellene félniük, hogy ha komolyan veszik a tanításukat, akkor a mai ember elpártol tőlük. Az egyházak szerencséjére és tanításuk igazolására a tapasztalat szerint ez éppen fordítva van, azaz ahol ragaszkodnak a keresztény szexuális etikához, ott terjed és erősödik az egyház, ahol ezzel felhagynak, ott elapad a vallásosság. Erre jó példa a német evangélikus és katolikus egyház, ahol a hívek száma évről évre drasztikusan csökken. Mint ismeretes, Németországban a házasságon kívüli szexuális kapcsolatok a magukat keresztényeknek vallók között is széleskörűen elfogadottá váltak. Viszont a mormon egyházban (Az Utolsó Napi Szentek Jézus Krisztus Egyházában) tilos a házasságon kívüli szexuális kapcsolat, olyannyira, hogy nem is kell, hogy valaki házasságon kívül ezzel éljen, elegendő, ha nem ért az elvvel egyet, ekkor háromszor elbeszélgetnek vele és ha harmadszorra sem sikerül meggyőzni az illetőt, akkor kiközösítik az egyházból. A mormon egyház a leggyorsabban terjedő és erősödő nagyobb keresztény egyházként ismert a világon.

Az egyházaknak ezen összefüggésekre rá kellene döbenniük! A rendelkezésükre álló anyagi források nagy részét elsősorban nem a templomok felújítására, hanem a szexuális tisztaságon alapuló házasság, illetve általánosságban az embert szolgáló és építő szexuális kultúra és párkapcsolati magatartásminták visszaállítására kellene fordítaniuk, hiszen ebből az irányból, mármint a "szexuális forradalommal" támadták és támadják az egyházakat, a kereszténységet és gyakorlatilag az egész társadalmat. Összefogva a szexuális tisztaságon alapuló házasságot támogató intézményekkel, kutatóintézetek és egyetemi tanszékek felállításával, majd szakemberek kiképzésével és az eredmények széles körű oktatásával és terjesztésével tudnának az egyházak e területen is pozitív hatást gyakorolni a társadalomra. Így tudnának szembe szállni az egyént, a házasságot, a családot, a nemzetet, az egyházakat és a felépített kultúrát tönkre tevő hazug és emberellenes ideológiákkal.

(iii) Herbert Marcuse (1955) szerint szexualizálni kell a társadalmat, és annak messzemenő következményei lesznek. Ez a nyugati világban azóta megvalósult, a házasságon kívüli szexuális kapcsolatok általánossá váltak, a következményeket ismerjük. Összefoglalva, a házasságot és a családot lebontani igyekvő erőfeszítések sikere is jól bizonyítja, hogy a házasság előtti és általánosságban a házasságon kívüli szexuális kapcsolatok elterjesztése megroppantja, majd leépíti a házasság és a család intézményét, és így tönkreteszi az egész társadalmat.

Ez, ha belegondolunk teljesen magától értetődő, hiszen logikailag voltaképpen kétféle antropológiai modellt érdemes megkülönböztetni. Az egyik az, amikor az ember arra törekszik, hogy egyetlen másnemű embertársával egészszé kiegészülve szeretetszövetségben élje életét, amelynek az alapja a „mi ketten”, aztán ha születnek gyermekeik, akkor az alap „a mi családunk”. A másik antropológiai modell kategóriája az összes többi életforma, amelybe mindennemű együttélés belefér, még valamiféle házasság is, de az alap mindig az „én”, a „nekem jó”. Az elterjedt szabados szexualitás így nem tünete valaminek, hanem maga az oka a mai szélsőségesen önző, károsan individualista, házasság és családdellenes párkapcsolati anarchiának, ahol nem jó nőnek lenni és nem jó gyermeknek lenni, és ahol a pszichés betegségek burjánzanak (Balásházy, 2018; Balásházy, 2019). Ebből már következik, hogy ha nem törekszünk a szexuális tisztaságon alapuló házasságmodell visszaállítására, akkor ne is

álmodozunk a házasság és a család intézményének megerősödéséről. Itt még érdemes megjegyezni, hogy természetesen a demográfiai válság hosszú távú enyhítése, pláne felszámolása sem várható és nem remélhető addig, mert a demográfiai válság „csak” a családi élet válságának egyik negatív tünete.

E részhez még egy összegző gondolat: A fogyasztói társadalomban kulturális marxista támadás alá került a házasság, a család, a kereszténység, a kultúra és az ember. Már maga Marx a család felszámolásának szükségességéről írt. Ehhez egy idézet Marxtól: „A Szent Család titka a földi család. Hogy az előbbit eltüntessük, az utóbbit kell elméletben és gyakorlatban megsemmisíteni.” (Marx, 1977).

Donald Feder a Családok Világkongresszusának volt igazgatója fogalmazza meg a következőket: A házasságtól való eltávolodás a termékenységet jobban csökkenti, mint a fogamzásgátlók. A „szexuális forradalom” a „kulturális marxizmus” következménye. A demográfiai télből nem juthatunk ki, amíg a „szexuális forradalmat” nem sikerül legyőzni! A „szexuális forradalom” azzal, hogy a házasság, a hűség, a fogamzás és a felelősség helyébe az abortuszt, a fogamzásgátlást, a nemi betegségeket, a pornográfiát és a promiszkuitást ülteti, elpártol az élettől (Feder, 2014). A kulturális marxistáknak kulturális hegemoniára való törekvésük során sikerült elérniük, hogy szexuális háborújuk "szexuális forradalom" név alatt terjedjen és híresüljön el.²

A család definíciója

A család házasságon alapuló életközösség. Önmagában egy házaspár is családot alkot, a család tagja lehet a feleség, a férj, és természetes vagy fogadott gyermekeik, de családot képez gyermekével vagy gyermekeivel egyetlen szülő is. A család a társadalmi rend alapja, a társadalom legkisebb és legfontosabb egysége, amely az egész nemzet jövőjének biztosítója.³

A házasság, különösen a szexuális tisztaságon alapuló házasság, természeténél fogva lényegesen különbözik az összes többi együttélési formától

Ha egy társadalom szexuális tisztaságon alapuló házaspárookra és ilyen házasságra készülő és vágyó fiatalokra épül, akkor szeretetalapú egységekből épül fel. Ha a társadalom nem szexuális tisztaságon alapuló házasság vagy nem házasság formában él és gondolkodik, akkor a társadalom elemi egysége az egyén lesz, aki a saját beteljesedését keresi és így végül károsan önzővé válik: a társas kapcsolatok eldurvulnak, a nők eltárgyasulnak és fokozott kiszolgáltatottságban kell élniük, ahol az egyenjogúság papíron létezhet, de a valóságban nem, és ott gyermeknek sem igazán jó lenni.

A hatásai és következményei alapján, háromféle párkapcsolati modellt érdemes megkülönböztetnünk: (i) a szexuális tisztaságon alapuló házasságot, (ii) a nem ilyen házasságot és (iii) a nem házasságon alapuló párkapcsolatokat. A család körüli negatív tüneteket, és végül a családi élet válságát és a demográfiai válságot elsősorban a házasságon kívüli párkapcsolatok

² A kulturális marxizmusról, a "szexuális forradalomnak" nevezett ember- és kultúraellenes háborúról részletesebben lásd Balásházy (2018, 2019). E cikkek egy-egy könyvben, valamint e folyóiratban (a pontos elérhetőséget lásd e cikk végén az Irodalomjegyzékben) is megtalálhatók.

³ E definíciót egy külön írásban még értelmezzük majd.

tömeges elterjedése, majd általánossá válása hozta magával. Ezek mögött egyértelműen a házasság előtti szexuális kapcsolatok elterjedése áll.

Miért más a házasság, különösen a szexuális tisztaságon alapuló házasság, mint a többi párkapcsolat vagy szexuális kapcsolat? Mert az antropológiai alapja két ember egymást kiegészítő egysége és nem az egyén! Mert egyedi és végleges elköteleződésen alapszik. Azaz a házasságkötéstől ketten egy véglegesnek szánt egységet alkotnak. Egy jól megalapozott döntés nyomán létrejött házasságkötés után a kivételektől eltekintve nem igazán lehetnek feltételek. Az ember így nem csak azért szereti a házastársát, mert ilyen vagy olyan, hanem mert ő a házastársa. Hasonlóan ahhoz, ahogy a gyermekét azért is szereti, mert ő a gyermeke. Szeretni annyi, mint felkutatni és betölteni a másik valódi szükségleteit (Nitsche, 2001). Úgy tűnik, az emberi léleknek és az emberi testnek a házasságmodell, különösen a szexuális tisztaságon alapuló házasságmodell a jó, az egészséges. Ugyanis a felmérések egyértelműen bizonyítják, hogy a jó kapcsolatban élő házaspárok egészségesebbek lélekben is és testben is, tovább élnek, gyermekeiknek jobb és mind ők mind gyermekeik produktívabbak és elégedettebbek az élettel, mint a nem házaspárok eseteiben; a szexuális tisztaság pedig szignifikánsan növeli a házasság esélyét, valamint a házasság harmóniáját és stabilitását (Fagan, 2017; Wilcox, 2011; Balogh, 2006; Hungarostudy, 2006; Krúdy, 2015; Balásházy 2018, 2019).

A szexuális tisztaságon alapuló házasságmodell azért lényegesen különböző, mint a nem ilyen házasságmodell, mert antropológiai alapja az egyetlenség, ahol az egyén egyetlen emberrel akar kiegészülni egészé és nem annyival, amennyi adódik. A nem szexuális tisztaságon alapuló házasságmodell valójában egy többpartneres párkapcsolati modell, ami aztán egyetlen partnerkapcsolatban, a házasságban csúcsosodhat ki, amennyiben eljut a házasságig, illetve megmarad a házasságban. A szexuális tisztaságon nyugvó házasságmodell önzetlen készülést és önfejlesztést von maga után, amely maximális mértékben tiszteletben tartja a másik fél és a másik nem emberi méltóságát. A többpartneres párkapcsolat pedig ezzel ellentétben önzővé tesz, és a másik fél és a másik nem méltóságára nem figyel oda. Így lesz általánosságban a házasság ajándék és féltve őrzött kincs a szexuális tisztaságon alapuló házasságban és sokszor börtön a nem ilyen házasságban. A párkapcsolat már említett aszimmetriái miatt, az ilyen párkapcsolati modell különösen önzővé teszi a fiatal férfit, aki aztán már házasságot se igen akar. Ő azt hiszi, így is „mindent” megkap és kedvére és felelősség nélkül válogathat magának partnert. Miért kellene megházasodnia, hiszen akkor e remek lehetőség megszűnne.

Manapság szinte minden odahat, hogy a fiatalok később ne legyenek alkalmasak jó házastársnak. Ebből az is következik, hogy a szexuális tisztaságon alapuló házasság a természetes létformája a felnőtt embernek, hiszen, ha ettől eltér, annak rossz hatása lesz rá is és a környezetére is, és a gyermekeinek is egyértelműen jobb, ha jó házasságot alkotó közösségben fogannak, születnek és ilyen közösségben élnek. (Megjegyzendő, hogy a papok, szerzetesek, apácák egészsége is jobb, mint az átlag. Érdekes, hogy mindezen életformák végleges és szeretet alapú elkötelezettségen nyugszanak, csakúgy, mint a házasság.) Úgy tűnik, a felnőtt ember akkor érzi magát „otthon” ebben a világban, ha a szeretet alapján véglegesen elköteleződik és erre szexuális tisztaságban készül.

Érdemes megemlíteni, hogy elterjedt egy olyan téves vélemény, miszerint a ma széleskörűen tapasztalható elköteleződéshiány a párkapcsolatokban, okozza a szabados szexualitást. Sőt vannak, akik az elterjedt önzés következményének, mások a vallásosság csökkenése eredményének vélik tévesen a szabados szexualitás térnyerését. Ezek igen torz és káros vélemények, mert indokot és elfogadható alapot adnak a szabados szexualitásnak. Azt érdemes

észrevennünk – és sajnos erre jöttek rá a kulturális marxisták társadalommérnökei –, hogy ha kiemeljük a szexuális élet gyakorlatát a házasságból, akkor a férfi már nem akar elköteleződni, mert minek, hiszen mindene megvan, és ha jön egy jobb vagy fiatalabb lehetőség, akkor bolond lesz ennél maradni: azaz már az "én"-ben gondolkodik és nem a "mi"-ben. A társa már csak egy élvezeti és eldobható tárgy lesz, és nem azon gondolkodik, hogy majd ők ketten a feleségével "az Óperenciás tengeren túlra" is együtt jutnak el. És ha jönne egyik barátnőjénél egy gyermek, ami nem volt betervezve, hát akkor döntsön a nő, hogy megtartja-e. A fogamzásgátló tabletták is a nő egészségét károsítják, "ezért azzal nem kell foglalkozni".

A szabados szexualitás elfogadottá tétele egyrészt elköteleződés-hiányt, másrészt önzést hoz magával, különösen a férfiakban, és így a valódi női egyenjogúság kizárását, lehetetlenné tételét eredményezi. Ez természetesen a vallásosság – Európában a kereszténység – elapadását hozza magával, hiszen a vallás, különösen a kereszténység alap antropológiai modellje a szexuális tisztaságon alapuló házasság. *Ezt észre kellene venniük: (i) a vallási vezetőknek, (ii) a családpolitikával foglalkozó szakembereknek, (iii) a demográfusoknak: hogy alapjában véve nem attól lesz több gyerek, hogy pénzt adunk a gyermekek szüleinek, hanem attól, hogy bemutatjuk a szexuális tisztaságon alapuló házasságot, mint az emberhez méltó egyetlen életvitel modellt és szintén bemutatjuk a többi út embertelen és kegyetlen voltát.*

Meg kell mutatnunk mindezt ezen kívül még (iv) a pszichológusoknak, (v) az orvosoknak, (vi) az oktatással és neveléssel foglalkozóknak, (vii) a társadalomkutatóknak, (viii) a média képviselőinek, (ix) a politikusoknak, és (x) a művészettel foglalkozóknak.

A zsidó-keresztény kultúrában felnőtteknek azt is észre kellene venniük, hogy a bibliai házasságfogalom azonos a szexuális tisztaságon alapuló házasságfogalommal. Milyen szomorú, hogy ma már meg kell azt is magyarázni, hogy a bibliai házasságfogalom a szexuális tisztaságon alapuló házasság fogalmát jelenti. A szexuális háború ("szexuális forradalom") sajnos ennyire eredményes lett az utóbbi évtizedekben.

Mint láttuk, a házasság szeretetalapú, végérvényes elköteleződést jelent, amelyben a szeretet szenvedély és döntés arra vonatkozóan, hogy felkutassa és betöltse a másik valódi szükségleteit (Nitsche, 2001). A szeretet egyben az ember legmagasabb rendű képessége. Az ember célja, hogy e képességét gyakorolja, azaz szeressen. Ez a képesség nyilván a természet legnagyobb adománya. A gondoskodás, mint alapvető vonás az élőlények igen széles spektrumában megfigyelhető és nyomon követhető. A szereteten alapuló párkapcsolatnak nem lehet időben vége, hiszen a szeretet – a definíciója alapján – időben nem fejeződik be, nem jár le.

A szeretet révén az ember nem uralkodni akar a másikon, hanem annak javát keresi. Természetesen ez akkor tökéletes, ha kölcsönös. A szeretet az emberi elme és az emberi lélek számára szép és vonzó. Így, ha kitartóan művelik, akkor az a másokra is és a környezetére is átragad. Mindez nem azért működik, mert az adott személynek közvetlenül hasznos, hanem mert végérvényesen a „mi”-ben gondolkodik és tervez, nem pedig az „én”-ben. Úgy tűnik, az embernek nagyon megéri így tervezni az életét. Ez minőségileg jobb és emberibb életet tesz lehetővé, mint a több partnerre tervezett életmód bármely verziója. A házasságban az egyedüli és a végérvényes szeretetkapcsolat révén új egység születik. Nock (1995) megállapítása szerint a papír nélkül együtt élők életvitele jobban hasonlít az egyedülállókéhez, mint a házasságban élőkéhez.

A felmérések szerint az utódoknak egyértelműen az a legjobb, az a természetes és az az egészséges, ha végérvényes és szeretetteljes elköteleződésbe fogannak, születnek és nőnek fel. A harmonikus, szereteteli szülői egység és teljesség elemi biztonságot jelent számukra. Sok

felmérés mutatja, hogy enélkül sérülékenyek lesznek. A gyermeknek természet adta joga jó házasságba foganni, születni és felnőni. Sajnos e jogukra a mai fogyasztói társadalom nem figyel oda. Ez azt is jelenti, hogy e társadalom meglehetősen gyermekellenes! Ne is csodálkozzunk, hogy nem születik elég gyermek! Ha szülei nem igazán szeretik egymást, azzal a gyermeket elemi és jogos szükségletétől fosztják meg. Sokkal fontosabb ez számára, mint a nagyobb lakás, vagy hogy szüleinek legyen autója. A jó házassághoz pedig, a szexuális tisztaságon alapuló házasság egy hatalmas és csodálatosan értékes előnyt jelent.

A szexualitás életünk egyik alaptulajdonsága, és közvetlenül kapcsolódik a párkapcsolat, a házasság, a család, a gyermek és a demográfia témaköréhez. Ezért, ha válság vagy csőd van a család, a házasság és a demográfiai mutatók körül, akkor ez arra utal, hogy baj van a párkapcsolatok körül. Ezért nem lehet elegendő a mai világban, Európában az olyan egydimenziós családpolitika, amely kizárólag a szociálpolitikai támogatások növelését tűzi ki célul. Nem véletlen, hogy a családellenes támadások nem a szociálpolitikai támogatások csökkentését célozzák meg, hanem elterjesztik a szabados szexualitást, az egyneműek házasságának jogosságát hangsúlyozzák, tagadják az ember nemiségének bináris voltát, és így tovább. Ezek mindegyike a szexualitás, a párkapcsolat dimenzióját támadja, és roppant hatásosan. Éppen ezért létfontosságú ezek ellen összefogottan és intenzíven fellépni, és amit leromboltak azt fel kell építeni.

Oda jutottunk, hogy a párkapcsolatokat tekintve két- vagy háromféle életvitel modellt, vagy párkapcsolati modellt (életutat) érdemes kategorizálni. Először kétféle: (i) az egypartneres életutat (egyetlen szexuális partnerre tervezett életutat, azaz a szexuális tisztaságon alapuló házasságot) és a (ii) többpartneres életutat (több szexuális partnerre tervezett életutat). Manapság igen elterjedt e két életút keveréke, azaz házasságig többpartneres, azután egypartneres (hűséges és monogám). Érdeemes észrevennünk, hogy az eddigi definíciónk alapján ez többpartneres életút! E keverékre tervezett és a teljesen egypartneres életútra tervezett életutak között természetesen lényegi különbségek vannak! Ezért manapság már sajnos háromféle életvitel modellt érdemes kategorizálni: (i) szexuális tisztaságon alapuló házasságra törekvés, (ii) házasságig szabados szexualitás, azt követően monogám életmód, (iii) az összes többi párkapcsolati modell.

A "szexuális forradalomnak" elnevezett félévszázados szexuális háború következményei és a kiút, a megoldás körvonalazása

A huszadik és huszonegyedik század marxista és kulturális marxista „szexuális forradalmainak” áráról és felmérhetetlen káráról fent már írtunk. E szexuális háború ("szexuális forradalom") pusztítása sokkalta nagyobb, mint az első és második világháborúé együttvéve, nyugodtan tekinthetjük harmadik világháborúnak, ráadásul máig sincs vége, sőt globalizálódott, és egyre morbidabb új formákat is talál, így a házasság intézménye ellen már több fronton is támad. Az újabb frontokról majd néhány következő írásban lesz szó.

Az okozott károk alapján a „szexuális forradalomnak” nevezett szexuális háború az emberiség elleni bűncselekménynek tekintendő.

Ami aggasztó, hogy mindezt nagyon kevesen veszik észre. A szabados szexualitás általánosan elfogadottá vált. Szinte beszélni sem szabad annak káros következményeiről és hatásairól, mintha egyfajta szexuális diktatúra alakult volna ki. A szakemberek és a politikusok – néhány az egyházakhoz kapcsolódó szakembert, kutatót kivéve – általában nem mernek erről a témáról beszélni. Így ezen – az egyént és közösségeit egészségükben, boldogságukban és

létükben is – alapvetően befolyásoló szakterületről voltaképp kivonult a tudomány! Mindez korunk egyik legnagyobb tragédiája.

A baj óriási, mert a lakosság legnagyobb része a félretájékoztatásoknak köszönhetően a házasság előtti szexualitás élet késői következményeiről és hatásairól téves, a tudományos eredményekkel ellentétes vagy nem harmonizáló véleményen van. A szabados szexualitás a marxista, majd kulturális marxista, ma magukat többnyire liberálisnak nevező ideológusok és "szakemberek" széleskörű és igen intenzív félévszázados propaganda munkájának köszönhetően általánossá vált. *És sajnos sem a jog, sem a politika nem mer olyan ügy mellé kiállni, amelyet a nagy többség nem képvisel.*

Megoldás, ha a politika, felkér felelőségteljes szakembereket a tématerület multidiszciplináris átfogó elemzésére, ha a családpolitika fő hangsúlya a szülők anyagi támogatásáról áttevődik az ember és családellenes, téves és hazug, az embert és a társadalmat tönkretévő – a kulturális marxista "szexuális forradalomnak" köszönhető – káros beidegződések és ideológiák felszámolására, és belekezdenek az embert és közösségeit segítő és építő, azaz az ember egészségét és virágzását szolgáló értékek és javasolható életvitel modellek megfogalmazásába és széleskörű terjesztésébe. Amit leromboltak és érték volt, azt a mai feltételekre adaptálva újra fel kell építeni. Az egyházaknak a templomok felújítására szánt összegek jelentős részét az e tématerülethez tartozó értékek és életvitel modellek megújítására kellene költeniük. Mint többször hangsúlyoztuk a "szexuális forradalomnak" nevezett folyamat egy igen jól szervezett, mára szinte globális háború az egyén, a civilizáció és a kereszténység ellen. Észre kell venni, hogy háború van! Úgy nem lehet megnyerni egy háborút, hogy nem vesszük észre. Európában ezrével újjították fel a templomokat az utóbbi évtizedekben és aztán ezrével zárták be őket és lett helyettük múzeum, ipari létesítmény, szórakozóhely, étterem, sőt olyan is van, amelyiket mecsetté alakítottak át vagy földig romboltak le. Az egyházaknak megérte e templomok renoválása? A zsidó-keresztény egyházak és kultúra legalapvetőbb intézménye a házasság, és az ellen folyik több mint fél évszázada háború. Ez egyben a kereszténység és az ember legalapvetőbb és legmagasabb szintű értéke, hivatása, célja és természetadta rendeltetése, azaz a szeretet elleni háború is, hiszen ravasz módon a szeretet helyett az önzést javasolja. A kereszténység alap antropológiai modelljét dobták ki, és ajánlották helyette az önzést. Elvben nagyon hasznos a templomok felújítása, de ha háború van, akkor először el kell zavarni az ellenséget, majd fel kell építeni azon legfontosabbakat, amelyeket tönkretettek. Ezt követően, ha még marad pénz, akkor érdemes lehet épületeket is renoválni. Mindezt a politikának, a tudománynak, az egyházaknak és a civileknek észre kellene venniük és össze kellene fogniuk mind hazai mind nemzetközi szinten.

Azt érdemes szem előtt tartani, hogy az egyetlen javasolható kiút a társadalmi összeomlás elkerüléséhez és a társadalom felvirágoztatásához, valamint a keresztény kultúra megmentéséhez a szexuális tisztaságon alapuló házasság újbóli elterjesztése! Minden ország családpolitikai, társadalomtudományi, oktatási, egyházi és civil fő célkitűzéseinek egyike ez kellene, legyen!

A házasság előtti szexuális kapcsolat a házasság életmódra való fel nem készülést vagy hibás felkészülést, valamint a házasság megtagadását jelenti, mivel a jövő házas társ kizáródik abból, hogy a szexualitás terén egyetlen legyen. A házastársi hűtlenség a kapcsolat jelenben való egyedüliséget sérti. A házasság előtti szexuális kapcsolat nemcsak az egyedüliséget, hanem még az elsőbbséget és az egyetlenséget, a kizárólagosságot is sérti, sőt – mint említettük – a házasság életforma megtagadását jelenti.

Mindez nagyon fontos, hiszen az első szexuális kapcsolat jobb esetben komoly kötődés kialakulásával és komoly lelki átalakulással jár, különösen lányoknál. Sőt a biológia és a természet szintjén a testi kapcsolat "házasság", hiszen egy szexuális jelleggel is bíró szerelmi kapcsolat mind hormonálisan, mind pszichésen igyekszik átalakítani az egyént, és erős kötődést próbál létrehozni a felek között. A természet mindent megtesz, amit tud, hogy ők együtt maradjanak, hiszen, ha gyermek lesz belőle, akkor ez nagyon fontos mindannyiuknak, de különösképpen a gyermeknek és az anyának.

Régen, igen találóan úgy hívták az illetet, ha házasság előtt történt, hogy "vadházasság". A házasság előtti nemi kapcsolat egyrészt a házasság tagadását jelenti, másrészt hűtlenségnek számít a jövő házasárs ellen, ha az egy másik személy. Továbbá sérti a női egyenjogúságot és a női méltóságot, hiszen a házasság előtti szexuális kapcsolatban, a fent már említett aszimmetriák miatt, a nő sokkal kiszolgáltatottabb. Mai "fejlett" világunk hangoztatja a női egyenjogúságot és természetesnek állítja be a házasság előtti szabados szexualitást. Micsoda hazugság, micsoda képmutatás!

Környezetünkben gyakran tapasztalhatjuk, hogy 25-40 éves nők több éve együtt élnek párjukkal és várják, hogy a párjuk köteleződjön el. Mint már említettük, a nő és a férfi biológiai órája különböző. Egy harmincöt éves férfi sokkal könnyebben talál megfelelő feleséget, mint egy harmincöt éves nő megfelelő férjet. A férfinek ez az állapot látszólag jó és kényelmes. A történet vége gyakran az, hogy egy idő után a nő tovább nem hajlandó várni, és szakítanak. A nő azután megint talál valakit, akivel jól érzi magát, de aki elköteleződni nem akar, végül azután jó eséllyel már nem talál férjet, és egyedül marad, a férfi meg még a 30-as sőt 40-es éveiben is elvehet egy huszonéves lányt. A történet meglehetősen gyakori, mélységesen szomorú, és a férfi részéről döbbenetesen önző és embertelen.

A szabad szerelem nagyon önzővé teszi a férfit, és nyilvánvalóan megváltoztatja a nőt is. Ilyen körülmények között természetes, hogy a nemek viszonya megromlik. Magától értetődő, hogy későbbre tolódik a házasságkötés átlagos életkora, hogy kevesebb házasság lesz, hogy ugrásszerűen megnő a válások és a mozaikcsaládok száma, hogy nem születik elég gyermek, hogy a gyermekek jó része házasságon kívül születik, hogy elszaporodik a „szingli” életmód, hogy igen sok a pszichés betegség, hogy sok az abortusz, sok a problémás gyermek, és hogy szignifikánsan megnövekedik a káros individualizáció.

Érdekes, hogy ezek nagy részét manapság divat – sokszor politikusok körében is – pozitív színben bemutatni, mint követendő modern értékeket! Még azt is hozzáteszik – természetesen téves vagy hazug módon –, hogy mindez a női egyenjogúságot is szolgálja! Ha ezeken drasztikusan nem változtatunk, akkor a pusztulás felé masírozunk.

Kulturális szempontból érdekes, hogy a Biblia úgy írja le a házasságot – mind az Ószövetségben, mind az Újszövetségben –, hogy "a férfi elhagyja apját, anyját, feleségéhez ragaszkodik és lesznek ketten egy test". Manapság, a "szexuális forradalomnak" nevezett szexuális háborúnak köszönhetően ezt úgy éli meg a magukat kereszténynek vallók nagy része is, hogy "a férfi barátnőjéhez csatlakozik és lesznek sokan egy test". *Ez a keresztény antropológiai modell és így a kereszténység tagadása és kigúnyolása is.* Valamint érthetően a női méltóságot, a női egyenrangúságot és a női egyenjogúságot is alapjaiban sérti.

Érdekes idézni Rod Dreher: Szent Benedek válaszáján című könyvéből (Dreher 2021), amely II. János Pál pápának „A test teológiája” című műve után az utóbbi évtizedek második legnépszerűbb vallásos könyve lett a világpiacon. Rod Dreher a következőket írja:

"A szexuális gyakorlat olyannyira központi jelentőségű a keresztény életben, hogy amikor a hívők e kérdésben elhagyják az igaz hitű tanítást, akkor gyakran értelmetlen többé kereszténynek hívni őket."

"Isten szándéka szerint a szex egy férfit és egy nőt egyesít fizikailag és spirituálisan. Ha azonban rendezetlen módon élünk vele, akkor a szex az egyik legrombolóbb erő lehet a világon." "Egy keresztény számára a nemiség ajándékával csakis egyetlen helyes módon lehet élni: egy férfi és egy nő közötti házasságban. Nem létezik a keresztény hitnek olyan központi tanítása, amelyik népszerűlenebb lenne manapság. S talán olyan sincs, amelyiknek fontosabb volna engedelmessé válnunk."

"A kereszténység azt tanította, hogy a test szent, s hogy mivel Isten saját képmására teremtett minden embert, az általuk birtokolt méltóság megköveteli, hogy a testtel ennek megfelelően bánjunk. Ez az oka annak, hogy a szexuális forradalomnak nevezett modern kori pogánnyá válás soha nem egyeztethető össze az igaz keresztény hittel. Fájdalom, a tágabb kultúrában e forradalom az egyház tekintélyét megdöntötte, most pedig épp az egyház alapjait rengeti."

"Valójában úgy áll a helyzet, hogy a nemiségre vonatkozó keresztény tanítás elvetése azt a tényezőt távolítja el, amelyik a kereszténység, mint társadalmi erő energiáját adja – vagy csak adta?"

"Philip Rief a szexuális forradalmat a kereszténység pusztulása egyik fő jeleként azonosította."

"Túl vagyunk a szexuális forradalmon, az pedig nem kevesebb, mint katasztrofális hatással volt a kereszténységre. Csaknem a közepébe talált a szexszel és az emberi személlyel kapcsolatos bibliai tanításnak. A társadalommal, a családokkal és az emberi lény természetével kapcsolatos alapvető keresztény felfogást rombolta le. A kereszténység és a szexuális forradalom egymással nem békíthetők ki, hisz gyökeres módon állnak szemben egymással."

Jelen cikk szerzője természetesen mindezzel egyetért, de hozzáteszi, hogy olyan értelemben sajnos nem vagyunk túl a "szexuális forradalmon", hogy elmúlt, sőt manapság globalizált formában és újabb frontokon is támad a "szexuális forradalomnak" nevezett szexuális háború. Mint már említésre került, ezen újabb frontokról néhány következő írásban lesz szó.

Szomorú látni (Balásházy 2018, 2019), hogy a demográfiai válság okait és így felszámolását, mind a politika mind a szakemberek számos helyen keresik, csak épp a szexuális tisztaságon alapuló házasság elapadása és újbóli helyreállítása körül nem. Olyan ez, mintha a hegy tetején keresnénk a tengert. Erről bővebben reméljük majd egy következő írásban szó lesz.

Összefoglalás

Európa, Magyarország is, és az egész nyugati világ hagyta, sőt bizonyos módon támogatta, hogy a házasságot, a házasság előtti szexuális élet elterjesztésével lejárassák. Azt az intézményt, amelytől minden fejlett civilizáció, így az európai és a nyugati civilizáció is kialakult, és ami fenntartotta őket. Hagyta, hogy amiért a házasság létrejött, azaz, hogy egyetlen és véglegesen elkötelezett szexuális partnerre törekedjék élete során az ember, egyesek téves, illetve hazug magyarázatokkal megszüntessék. A szexuális tisztaságon alapuló házasság elvetésével kultúrájuk egyik leglényegesebb elemét dobták ki, dobtuk ki! Ki tudja, hogy vissza lehet-e még szerezni? Viszont az már bizonyítható, hogy ha nem, akkor kultúránk hamarosan elveszik!

A tudománynak, a politikának, a civil világnak és az egyházaknak a szexuális tisztaságon alapuló házasság intézménye iránti igény sürgős újratemtése érdekében össze kellene fognia. A szexuális tisztaságon alapuló házasság intézményének piedesztálra emelése és általános

elfogadottsága nélkül alapjaiban sérül a nők emberi méltósága és nem valósul meg a nők valódi egyenjogúsága, mert ők tárgyiasulnak a férfiak számára, ugyanis a férfiak szexuális vágyainak eszközévé és nem a férfiak szeretett és rajongott egyenjogú társaivá válnak. Ha a gyermek fogantatásától nincs jelen a szülők egymás iránti mély és valódi szeretete, akkor ott nem jó gyermeknek sem lenni. Ha ezt egy társadalom nem érti meg, akkor ott nemcsak nőnek nem jó lenni, hanem gyermeknek sem. Így egy ilyen társadalom nemcsak nőellenes, hanem gyermekellenes is. Ne csodálkozzunk, hogy nem születik elég gyermek!

A szabados szexualitás elterjesztésével elvágják a civilizáció ütőerét és a civilizáció elvérzik a szabados szexualitás oltárán (Unwin óta tudjuk, hogy maximum három generáción belül). Ez érthető, hiszen önzővé válik a férfi, kiszolgáltatottá a nő és savanyú sorsúvá, lelkében beteggé a gyermek (ha egyáltalán megszületik). Így természetesen önzővé és beteggé válik a társadalom, ami aztán összeroppan.

Nyilvánvalóan a szabadszerelem oltárán a kereszténység is elvérzik, hiszen a kereszténység alapvető antropológiai modelljét – az egyetlen társsal való végleges szeretetszövetségre való törekvést – semmisíti meg a szabadszerelem. Ezenkívül a szabadszerelem megszünteti az ember Szentháromsághoz hasonló istenképűségét (az egyetlen szeretetszövetségben való végleges kiegészülést, vagy legalább az arra való törekvést) is, és Jézus és az Egyházához hasonlítható házasságképet is. Így a szexuális tisztaságon alapuló házasság elfogadottsága és megélése nélkül alapjaiban válik képmutatóvá, erőtlenné, önzővé és színházzá egy keresztény egyház.

A kulturális marxisták, akik forradalmian meg akarták változtatni a társadalmat, azaz össze akarták azt dönteni, valamint meg akarták szüntetni a kereszténységet, nagyon jól ismerték fel, hogy e céljaikhoz el kell érni a házasság előtti szexuális élet széleskörű elfogadottságát, és találóan nevezték el – álnok és embertelen – megvalósítási módszerüket szexuális forradalomnak.

Ezekre az állami és egyházi vezetőknek, valamint a társadalomkutatóknak rá kellene ébredniük.

Egy "fejlett" társadalomban, ahol – természetesen álnok és hazug módon – általánossá és elfogadottá vált a házasság előtti szexuális élet, ott a jog ez ellen már nehezen tud lépni, mert a jog elsősorban a többség szándékait tükrözi le. Itt először a tudománynak, az egyházaknak és a civileknek van óriási feladatuk és felelősségük, valamint természetesen a politikának is, hiszen a politikának a közjó és az ember egészsége mellé kell állnia.

Emiatt a családpolitikának – ha hosszú távon és hatásosan – akarja védeni a családokat és a gyermekeket, akkor fel kell számolnia a házasságon kívüli szexuális élet általános elfogadottságát! E nélkül például ne is álmodozzon a demográfiai válság eredményes megoldásáról.

Természetesen a nemzetpolitikának, a biztonságpolitikának és a gazdaságpolitikának is fel kellene ezeket ismernie, mert ha nem születik elég gyermek, ha önzővé és így beteggé válik a társadalom, ha nem biztosítja a szerető házastársi és szülői környezetet a társadalom, akkor az a nemzet és az a társadalom gyengévé és könnyen sebezhetővé válik, majd széthullik.

E cikkben csak a házasság egyik alaposzlopának, a házasság előtti szexuális absztinenciának a felszámolásáról és visszaállításának feltétlen szükségességéről volt szó. Mára azonban a "progresszív" társadalom befolyásos képviselőinek egy jelentős része a házasság egyéb oszlopait is erős támadásoknak teszi ki, és emeli a magasba az embert és kultúrát pusztító vívmányait, mint "modern értékeket". Ezeket néhány következő tanulmányban vesszük górcső alá. A "szexuális forradalomnak" nevezett emberellenes háború első frontja – amiről

ezen írásról – megásta a házasság, a család és a kereszténység sírját. A további frontok csak ahhoz kellene, hogy ezek be is kerüljenek a sírjukba.

Abból, hogy a szexuális tisztaságon alapuló házasság mind az egyén testi-lelki egészségéhez, mind a fejlett társadalom kialakulásához, fennmaradásához és virágzásához elengedhetetlenül szükséges, az is következik, hogy aki nyilvánosan és mások kárára a szexuális tisztaságon alapuló házasság intézménye ellen tesz, vagy akár a szexuális tisztaság nélküli házasság intézménye ellen tesz – hiszen az is jobb, mint bármely más együttélési forma – az az ilyen tettel valószínűleg káros tevékenységet folytat és vizsgálni kellene, hogy az mikor és mennyire súlyos bűncselekménynek tekinthető. Hasonló ez a kábítószer, a dohányzás, vagy a terrorcselekmények reklámozásához. A „szexuális forradalomnak” nevezett szexuális háború, meg valahol nyilván az ember elleni és az emberiség elleni bűncselekmény.

Ha mindezt megértik az országok és az egyházak vezetői, például Magyarország, az Európai Unió és Észak-Amerika országainak vezetői, valamint felszólalnak e tématerület tudományos kutatói, akik e témakörben évtizedek óta – kivételektől eltekintve – hallgatnak vagy mellébeszélnek, akkor van remény, hogy ezen országok – Európában és Észak-Amerikában – fennmaradjanak. Ellenkező esetben viszont az eluralkodott párkapcsolati kulturálatlanság és az azt uraló emberellenes, civilizációellenes, téves, illetve hazug párkapcsolati ideológiák felszámolják a kultúrát, és nem tudni mi jön a helyébe, és ott kik és hogyan fognak élni.

Észre kellene vennünk, hogy civilizációnk, egyéni boldogságunk és egészségünk fennmaradása elképzelhetetlen, ha nem térünk sürgősen vissza a szexuális tisztaságon alapuló házasság intézményét széleskörűen támogató és sikerrel elterjesztő társadalomhoz. A demográfiai válság e nélkül emberséges módon megoldani nem lehet.

Irodalomjegyzék

Andrade L, Caraveo-Anduaga JJ, Berglund P, Bijl RV, De Graaf R, Vollebergh W, Dragomirecka E, Kohn R, Keller M, Kessler RC, Kawakami N, Kiliç C, Offord D, Ustun TB, Wittchen HU (2003): The epidemiology of major depressive episodes: results from the International Consortium of Psychiatric Epidemiology (ICPE) Surveys. *International Journal of Methods in Psychiatric Research*. 2003, 12 (1) :3-21. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/12830306/>

Balásházy Imre (2018) A családi élet válsága és a demográfiai válság alapvető okai. Könyv: Boldogabb családokért és ifjúságért I. Kötet. Alcím: A családi élet válsága és a demográfiai válság okainak elemzése. Szerkesztette: Balásházy Imre, Major Gyöngyi, Farkas Péter. Oldalszám 9-50, L'Harmattan Kiadó 2018. Az Európai Családtudományi Szemle is publikálta: Európai Családtudományi Szemle III. évfolyam 2020. 2. szám, oldalszám: 8-37. https://ecssz.eu/html/2020/ECSSZ_2020_2_szam.html
https://ecssz.eu/content/ECSSZ_2020_2_szam.pdf

Balásházy Imre (2019) Megoldáskeresés a családi élet válságára és a demográfiai mutatók javítására. Könyv: Boldogabb családokért és ifjúságért II. Kötet. Alcím: Javaslatok a családi élet válsága és a demográfiai válság megoldásához. Szerkesztette: Balásházy Imre, Csabai Tiborné, Farkas Péter. Oldalszám 9-66, L'Harmattan Kiadó 2019. Az Európai Családtudományi Szemle is publikálta: Európai Családtudományi Szemle IV. évfolyam 2021. 2. szám, oldalszám: 8-37. https://ecssz.eu/html/2020/ECSSZ_2021_2_szam.html

https://ecssz.eu/content/ECSSZ_2021_2_szam.pdf.

- Balog P. (2006) Házasság és életminőség: házasság, házassági stressz, válás, alfejezet. A magyar népesség életminősége az ezredfordulón című könyv, Semmelweis Kiadó, Budapest 2006. Szerkesztette Kopp Mária és Kovács Mónika Erika, 5.1.1 alfejezet, 233-244.
- Billingham, R. E. (1987): Courtship Violence: The Patterns of Conflict Resolution Strategies Across Seven Levels of Emotional Commitment. *Family Relations* 36, 283-289.
- Blank, Rebecca M. (1997): *It Takes a Nation: A New Agenda for Fighting Poverty*. New York: Russell Sage Foundation.
- Brueck, Hilary (2019): Depression among Gen Z is skyrocketing: a troubling mental-health trend that could affect the rest of their lives. *Business Insider*, March 21, 2019. <https://www.businessinsider.com/depression-rates-by-age-young-people-2019-3>
- Busby, Dean M.; Carroll, Jason S.; Willoughby, Brian J. (2010): Compatibility or restraint? The effects of sexual timing on marriage relationships. *Journal of Family Psychology* Vol. 24, No. 6, 766-774.
- Common Ground Health (2022): Anxiety/Depression/Stress: Inpatient Visit Rate by Race/Ethnicity. <https://www.commongroundhealth.org/insights/library/anxietydepressionstress-inpatient-visit-rate-by-raceethnicity>
- Családtörténelem. (2022) <https://docplayer.hu/10298226-A-hazassag-tarsadalom-altal-elimert-es-jovahagyott-szexualis-kozosseg-ket-ember-kozott-hazaspart-hazaspart-gyermekkel-egy-szulet-gyermekkel.html>
- Demográfiai tél – az emberi család hanyatlása (2008). Megtalálható a következő honlapon: <http://gloria.tv/?media=134357&language=DGtkouwHWmP>, SRB Documentary, LLC, USA, Acuity Productions.
- Dreher, Rod (2021) Szent Benedek válaszáján. Túlélési terv keresztényeknek egy kereszténység utáni világban. MCC, Budapest, 2021,
- Durston, Kirk (2021) Thoughts about God, truth and beauty, Why sexual morality may be far more important than you ever thought. <https://www.kirkdurston.com/blog/unwin>
- Fagan, Patrick (2017) The most important correlation in all of social science. https://www.mercatornet.com/family_edge/view/the-most-important-correlation-in-all-of-social-science/19344#sthash.aPOEKnlc.dpuf
- Feder, D. (2014) The Sexual Revolution and Demographic Winter. *The International Forum: Large Family and the Future of Humanity*. Moscow, 2014. September 10-12. <http://visionamerica.us/the-sexual-revolution-and-demographic-winter/>
- Greenwood J., Guner N. (2009) Social change: The sexual revolution. PSC Working Paper Series PSC 09-02, http://repository.upenn.edu/psc_working_papers/12
- Harper, Cynthia and McLanahan, Sara (1998): Father Absence and Youth Incarceration. Working Paper #99-03, Center for Research on Child Wellbeing. www.aboutdads.org/reports/Father_Absence_and_Youth_Incarceration.pdf
- Heap, Bridgette and Dr. Sanford John (2019) *The Sexual Revolution Holocaust*. The sexual

- holocaust. A Global Crisis. Published by FMS Publications, Canandaigua, NY USA.
- Hungarostudy (2006): Semmelweis Egyetem, Magatartástudományi Kutatóintézet, In: Kopp M, Kovács M (szerk.) A magyar népesség életminősége az ezredfordulón, Semmelweis Kiadó, Budapest, 2006.
- Johnson, Robert A.; Hoffmann, John P.; Gerstein, Dean R. (1996): The Relationship Between Family Structure and Adolescent Substance Use. Rockville, MD: Substance Abuse and Mental Health Services Administrations, Office of Applied Studies, U. S: Department of Health and Human Services.
- Jowit, Juliette (2018): What is depression and why is it rising? The Guardian 4 Jun, 2018. <https://www.theguardian.com/news/2018/jun/04/what-is-depression-and-why-is-it-rising>
- Krúdy Tamás (2015): Mindent szabad, de nem minden használ. Tévhitek a házasságról I. Európai Családtudományi Szemle 2015. évfolyam 1. szám, 6-9. oldalak, https://ecssz.eu/content/ECSSZ_2015_2_szam.pdf
- Kuby, Gabriele (2013) Globális szexuális forradalom. A szabadság elpusztítása a szabadság nevében. Kairosz Kiadó, Budapest, 2013.
- Marcuse, Herbert (1955) Eros and Civilization. A Philosophical Inquiry into Freud.
- Marx, Karl: Marx és Engels válogatott művei. Tézisek Feuerbachról, Kossuth Könyvkiadó, 1977, Budapest, 3. köt., 6. oldal.
- Mascher, Konstantin (2005) [Sex and Culture. Eine Untersuchung von Joseph D. Unwin](#). In: DIJG-Bulletin 1/2005.
- Mascher, Konstantin (2009) Is Sex a Private Matter only? Sex, Sublimation and its Effect on Society - an Introduction to the Work of J. D. Unwin.
- Nitsche, Walter (2001) A szeretetet tanulni kell. Keresztyén Ismeretterjesztő Alapítvány.
- Nock, L. Steven (1995) A Comparison of marriages and cohabiting relationships. Journal of Family Issues 16, 1, 53-76.
- Stroschein, L. (2005): Parental Divorce and Child Mental Health Trajectories. Journal of Marriage and Family 67, 1286-1300.
- Studies Show Normal Children Today Report More Anxiety than Child Psychiatric Patients in the 1950s (2000): <https://www.apa.org/news/press/releases/2000/12/anxiety>
- Sun, Y. Li, Y. (2002): Children's Well-Being during Parent's Marital Disruption Process: A Pooled Time-series Analysis. Journal of Marriage and Family 64, 742-762.
- Szabó Mihályné (2008) A család szerepe, jelentősége, funkciói, kapcsolatfelvétel, a család megismerésének módszerei, technikái. A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának fejlesztése” keretében készült. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg. Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/2_1853_007_101015.pdf
- Tárkányi Ákos: Élettársi kapcsolatban élés, intim párkapcsolat és házasság Magyarországon a

2009-es „Családi kapcsolatok” országos vizsgálat alapján. Európai Családtudományi Szemle 2014/1., 54-88. oldalak.

Tárkányi Ákos (2015): A párkapcsolatok sikerességének és sikertelenségének okai a 2009-es „Családi kapcsolatok” országos vizsgálat alapján. Európai Családtudományi Szemle 2015/1., 25-77. oldalak, https://ecssz.eu/content/ECSSZ_2015_2_szam.pdf

Tárkányi Ákos (2020): Örömök és bánatok érzelmi térképe Magyarországon – avagy a szex több, mint „egy pohár víz”... Európai Családtudományi Szemle 2020/1, 57-76. oldal.

Twenge, JM (2000): The age of anxiety? Birth cohort change in anxiety and neuroticism, 1952-1993. *Journal of Personality and Social Psychology*. 2000. December. 79(6):1007-1021. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11138751/>

Twenge JM, Gentile B, DeWall CN, Ma D, Laceyfield K, Schurtz DR (2010): Birth cohort increases in psychopathology among young Americans, 1938-2007: A cross-temporal meta-analysis of the MMPI. *Clinical Psychology Review*. 2010. March; 30(2):145-154. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/19945203/>

Unwin, Joseph Daniel (1934) *Sex and Culture*. Könyv, Oxford University Press.

Watt, Alan (2011) *Az emberi psziché manipulálása*. <http://mediavadasz.info/alan-watt-az-emberi-psziche-manipulalasa/>

Wilcox B. W. (ed) (2011) *The Sustainable Demographic Dividend: What Do Marriage and Fertility Have to Do with the Economy?* <http://sustaindemographicdividend.org/>, New York, 2011.

Fejben dől el

Krúdy Tamás

Amit a szexualitásról a kamasz gyerek szüleinek tudniuk érdemes

Divatos ma azt hangoztatni, hogy a legjobb, amit egy szülő tehet, ha szeretettel, de távolról figyeli kamasz gyermeke botladozásait a szexuális tapasztalatszerzés területén. Manapság a kortárs csoport hatását szokás hangsúlyozni, hogy a szülő, még ha akarna is, akkor sem tehet semmit. Pedig, ha odafigyelnénk arra, amit maguk a kamaszok mondanak – ahogy ez egy friss amerikai kutatásból kiderül – akkor tudhatnánk, hogy a viselkedésükre és az értékítéletükre a legnagyobb befolyással továbbra is a szüleik vannak.

A kutatók hangsúlyozzák, hogy egy kamaszt semmiképpen sem szabad magára hagyni, mert szüksége van támaszra, irányításra, nevelésre különösen egy ennyire fontos kérdésben. Felmérések igazolták, hogy azok a kamaszok, akikkel a szüleik beszélgetnek a szexualitásról, túlnyomó többségükben a szülőktől szerzett információkra támaszkodnak és nem a kortársakéra. Ugyancsak statisztikai tény, hogy a kortársaikhoz képest azok a gyerekek kisebb eséllyel és későbbi életkorban lesznek szexuálisan aktívak, akiknek a szülei helytelenítik a házasságon kívüli szexuális kapcsolatot, valamint a fogamzásgátló-szerek használatát és ezt el is mondják nekik.

Korai szexualitás, kötődési nehézségek

A szülők bölcsességét a tudomány is alátámasztja. A legújabb agykutatási eredmények például összefüggést mutattak ki a korán elkezdett szexuális élet és az elköteleződésre való képtelenség között. Freda McKissic Bush és Joe S. McIlhnaey, Jr. mindketten szülész-nőgyógyász kutatóorvosok, *Hooked, New Science on How Casual Sex Is Affecting Our Children* (McKissic and McIlhnaey, 2008) (*Fennakadva, Új tudományos eredmények arról, milyen hatással van az alkalmi szex a gyerekeinkre*) című könyvükben például arról számolnak be, hogy minél fiatalabb korban kezdi el valaki a szexuális életet az elköteleződés vágya nélkül, annál inkább csökken a képessége a későbbi elköteleződésre. Ez lesz számára a „norma”, amit nagyon nehéz megváltoztatni. A statisztikai eredmények is ezt támasztják alá. Az amerikai Center for Disease Control and Prevention (Betegség Felügyelet és Megelőzés Központ) egy felmérése (Mosher és mások, 2002) szerint azon lányok közel 60%-ának, akik 16 éves koruk előtt szerzik az első szexuális tapasztalatukat, hat vagy több szexuális partnerük lesz az életük során, míg azoknál a lányoknál, akik 20 éves koruk után szerezték az első szexuális tapasztalatukat, csak 15,2% ez az arány és 52,2%-uknak mindössze egyetlen szexuális partnere lesz egész életében. A szexuális hűség pedig a hosszú, boldog párkapcsolat egyik titka. (Ma a két legfontosabb válóok a hűtlenség és az alkoholizmus.) Aki tehát hűségen alapuló, monogám házasságban szeretné leélni az életét, az jól teszi, ha minél később kezdi el a szexuális aktivitását.

De van-e olyan 16 éves - akiről az előző kutatás is szólt - aki ezt így fel tudja mérni, és racionális döntést tud hozni? Nos, nem sok. És az imént idézett agykutatók meg is tudják

indokolni, hogy miért. A legújabb képalkotó eljárások, mint a CT, az MRI vagy a PET sok újdonságra rávilágítottak az emberi aggyal kapcsolatban. Az MRI (magnetic resonance imaging) technológiának köszönhető egyik legnagyobb felfedezés például az, hogy az agynak az a régiója, amelyik az érett és racionális, a következményeket is figyelembe vevő döntésekért felelős, a teljes érettségét és fizikai fejlettségét csak valamikor a 20-as éveinek második felében éri el (Johnson, 2022). Ezért egy kamasznak fizikai lehetetlenség teljesen érett és felnőtt döntést hoznia.

A legképlékenyebb szerv

Arra a kérdésre pedig, hogy miért nagyobb az esélyük a hűséges házastársi kapcsolatra azoknak, akik várnak a szexuális életük elkezdésével, a szakemberek szintén az agykutatáshoz kapcsolódó eredményeket hoznak föl. A kamasz évek végére az agyban kb. 100 milliárd neuron (idegsejt) található. Ezek egymástól elszigetelten állnak, a kapcsolat közöttük az ún. szinapszisokon keresztül valósul meg. Az egyes idegsejtek között a kapcsolatok azonban nem örökkévalóak, addig maradnak fenn, amíg megy át rajtuk ingerület, azaz amíg használják őket. Amit nem használnak, az megszűnik. Az agy nem egy statikus szerv, folyamatosan alakul, változik a megszerzett tapasztalatok alapján, a fiatal ember agya azonban sokkal képlékenyebb, jobban alakítható, könnyebben alakulnak ki új kapcsolatok, szinapszisok az idegsejtek között. Az agyunk működését magyarázó modell (Spear, 2013) szerint minden minket érő élmény elraktározódik, új kapcsolatokat hoz létre a neuronok között, és ha ez az élmény többször megismétlődik, akkor ez a kapcsolat megerősödik, olyannyira, hogy egy idő után ez lesz egy adott helyzetre az alapválasz. Ideges vagyok? Rágyújtok egy cigarettára. Minden egyes cigarettával, amire rágyújtok, megerősödik bennem a dohányos, és minden egyes cigarettával, amiről lemondok, megerősödik bennem a nem dohányos – a dohányzás elkerülésének ugyanis ugyanúgy megvannak az idegi pályái, mint a dohányzásnak. A tradicionális kínai medicina szerint, ha valakit a káros életmódja juttat beteg állapotba, mondjuk azért, mert 10 éven keresztül dohányzott, akkor most van egy újabb 10 éve, hogy megfordítsa ezt a folyamatot. Az sem véletlen, hogy azt mondják, gyógyult alkoholista nincsen, csak olyan, aki nem iszik.

A szexualitás pedig ugyanolyan kábítószer lehet, mint az alkohol vagy a cigaretta. A szexuális aktus olyan neurokemikáliákat (dopamin, oxitocin, vasopressin) szabadít fel az agyban, amelyek kellemes érzést keltenek, ami a törzsféjlődés során eddig szükséges és elégséges volt ahhoz, hogy az embereknek kedvük legyen gyakorolni és mellékesen közben szaporodni is. Merőben más helyzet állt elő mára, amikor a különböző fogamzásgátló technikáknak és a legális abortusznak köszönhetően a szexuális örömszerzés és az utódnemzés különvált, ez utóbbiból tudatos döntés lett: nem attól születik valakinek gyereke, hogy szeretkezik, hanem attól, hogy úgy dönt. Eddig az evolúció gondoskodott arról, hogy ne haljunk ki, most már nekünk magunknak kell. És, ahogy ezt a tapasztalatok bizonyítják, az anyagi jólét növekedésével együtt csökken a termékenység – akarunk gyereket, de egyre több dolog van, ami fontosabbá válik az utódvállalás előtt vagy helyett.

Csak szex és más semmi

A képalkotó kutatási módszerek segítségével történt másik nagy felfedezés az, hogy a szeretet és a szexuális vágyat kontrolláló agyi területek máshol helyezkednek el az agyban (Cacioppo, 2012). Íme, a válasz a régi kérdésre, hogy létezhet-e szexualitástól mentes szeretetkapcsolat

(barátság) két ember között. Nos, nagyon is létezik, az embernek nem minden kapcsolata van törvényszerűen átítatva szexualitással.

Ugyanakkor ez azt is jelenti, hogy létezik szex mindenfajta érzelem nélkül. Aki tehát folyamatosan és tudatosan kizárja az érzelmeket a szexualitásból, annak az agya egy idő után alkalmazkodik ahhoz, hogy ez a norma, és szerkezeti változások lépnek fel benne – az agy önmagában ugyanis értéksemleges szerv. Akinél pedig egyszer az érzelemmentes szex lett a norma, annak nehézséget okozhat majd az érzelmeket, gyengédséget és az intimitást visszacsempészni oda, amikor már szeretné.

A legélvezetesebb a szex a tartósan monogám kapcsolatban

Az agyunk bonyolult rendszere úgy van megszerkesztve, hogy a szexualitás örömet okozzon (dopamin), hogy kedvünk legyen újra és újra gyakorolni, kötődés alakuljon ki a résztvevő felek között (oxitocin, vasopressin), hogy összetartsanak, egymást és a születendő utódokat szeressék, felnövekvésüket biztosítsák. (Beszédes tény, hogy amikor egy nő először létesít érzelemmentes, alkalmi szexuális kapcsolatot egy férfival, akkor mindössze 11%-kuknak sikerül eljutni a csúcsra. A második és harmadik ilyen alkalomkor ez 16%, míg a negyedik alkalmi együttléttől kezdve felkúszik 34%-ra, ahogy ez Paula England, a New York Egyetem szociológia professzorának kutatásaiból (England, 2011) kiderül. A stabil párkapcsolatban élő nők sokkal nagyobb eséllyel jutnak el a csúcsra, az ő orgazmus-arányuk 68 %.)

Az egész rendszer úgy van kialakítva, hogy a legtöbb örömet, a legmélyebb intimitást és a legnagyobb gyönyört(!) a tartós és monogám kapcsolatokban érhesse el az ember. McIlhnaey és Bush hangsúlyozzák, hogy az emberi agy legmagasabb régióiból származó döntéshozó képességünk el tudna vezetni mindenkit a legörömtelibb szexuális magatartáshoz – hacsak nem csúszik be valami „programozási hiba” a kamasz éveink során túl korán elkezdett vagy nem elég megfontolt szexuális tapasztalatokból fakadóan. Ez ugyanis károsan befolyásolja az egyén egészséges döntéshozó képességét. Ez egy olyan veszély, amivel sem a mai fiatalok, sem a szüleik jelentős része nincsen tisztában. Az a fiatal, aki teljesen bemerül egy kapcsolatba, ami aztán szakítással végződik, majd egy következőbe, ami szintén szakítással végződik és így tovább, óriási kárt tesz az agya bizalom és kötődés kiépülésére szolgáló természetes mechanizmusában. Nem igaz hát az a közkeletű „bölcesség”, hogy mindent érdemes kipróbálni és jó alaposan kiélni magunkat, mielőtt lenyugodnánk.

De mit tehet az, aki számára túl későn érkezik ez a felismerés? Nekik sem kell elkeseredniük, hogy mindennek vége, mert számukra is van remény, bár nem lesz egyszerű dolguk. Arról már többször is volt szó, hogy az agy mennyire képlékeny szerv, egész életünk során változik, így a rossz beidegződéseket is meg lehet szüntetni. Persze ehhez először el kell fogadni, hogy ezek rossz beidegződések, és hogy a természetes döntéshozó-képességünk megsérült. Ha az ember tudatosan teszi, azt a mi helyes, akkor egy idő után az is a „személyisége részévé” válik. Érdemes megjegyezni, hogy a vallásos embereknek ebben előnyük lehet, mert nekik az Isten segítségül hívása még egy külön kapaszkodót és segítséget jelent.

Irodalomjegyzék

Cacioppo S., Bianchi-Demicheli F., Frum C., Pfaus G. James, Lewis J. W. (2012): The Common Neural Bases Between Sexual Desire and Love: A Multilevel Kernel Density fMRI

Analysis. *The Journal of Sexual Medicine*, 2012; 9 (4): 1048 DOI: 10.1111/j.1743-6109.2012.02651.x

England P. (2011): Understanding hookup culture. What's Really Happening on College Campuses, *Media Education Foundation*.

Johnson S. (2022): Why is 18 the age of adulthood if the brain can take 30 years to mature?, *BigThink*, 2022. január 31.

McKissic Bush Freda and McIlhaney Joe S. Jr. (2008): Hooked: New Science on How Casual Sex is Affecting Our Children, *Moody Publishers*.

Mosher D. William Ph.D., Chandra Anjani Ph.D. and Jones Jo Ph.D. (2002): Sexual Behavior and Selected Health Measures: Men and Women 15–44 Years of Age, United States, 2002, Division of Vital Statistics, Center for Disease Control and Prevention (CDC).

Spear L.P. (2013): Adolescent Neurodevelopment, *Journal of Adolescent Health*, 2013. február: 52 (202): S7-13.

A szexuális nevelés állapota Magyarországon – 1. rész

Mit tudhat egy fiatal a szexről? Illetve ki, mit akar neki elmondani?

Krúdy Tamás

A Magyar Országgyűlés a 2021. június 15-i ülésnapján fogadta el a „2021. évi LXXIX. törvényt a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról”, vagy közismertebb nevén a *gyermekvédelmi törvényt*, amely nagy vitákat váltott ki úgy Magyarországon, mint nemzetközileg. A törvény sok nevet kapott már – nevezték pedofil törvénynek, homofóbtörvénynek stb. – attól függően, hogy világnézete, politikai meggyőződése alapján ki milyen értelmezési keretet próbált meg kijelölni számára, elsősorban kommunikációs célzattal.

A törvény egyik következményeként jelenleg semmilyen külső civil szervezet nem folytathat szexuális témájú oktatást a magyar közoktatási intézményekben, amelyek eddig voltak, azok is felfüggesztésre kerültek. A törvénnyel kapcsolatban Orbán Viktor miniszterelnök a Szamizdat 10. című írásában¹ a következőképpen fogalmazott:

„Az új magyar törvény csak világosan rögzíti, hogy a gyermekek szexuális neveléséről kizárólag a szülő dönthet. Az iskolai nevelés nem állhat ellentétben a szülő akaratával, az legfeljebb csak kiegészítő lehet, formáját és tartalmát pontosan meg kell határozni, és a szülők egyetértéséhez kell kötni.” A törvény megjelenését követően többször elhangzott, hogy jogszabályi szinten pontosítani fogják, mit lehet és mit nem lehet szexuális nevelés címén egy iskolába bevinni. Az erre szolgáló regisztrációs felület azonban még azóta sem elérhető, így a pedagógusok (és a szülők) kénytelenek abból dolgozni, amire törvényadta lehetőségük van.

Kinek kellene ezzel foglalkoznia?

Számos nemzetközi² kutatás is bizonyítja, hogy a gyermekek számára a szülők a szexualitásról szóló információk elsődleges forrásai, vagy legalábbis ők lennének, ha a szülők fel tudnák/akarnák ezt a szerepet vállalni. A gyerekek a szüleiktől szeretnék elsősorban a szexualitásról hallani. Ma a gyerekek átlagosan 11 éves korukban találkoznak a pornóval³. Rendkívül fontos lenne, hogy a szülők eddigre már felkészítsék a gyerekeket a pornográfiával történő találkozásra. A gyerekek elsősorban a saját okoseszközeikről (okostelefon, tablet, laptop) fogyasztanak pornográfiát, de akik nem kapnak ilyen eszközöket, azok a társaik mobiltelefonján néznek ilyen tartalmakat. Valójában mára a szerencsésnek mondható kivétel az, aki 11 éves korára nem látott még pornográf tartalmat. A szülőknek, akiknek egyébként 15-20 évvel ezelőtti elképzelése van arról, hogy mi a pornó, abból kellene kiindulniuk, hogy a gyerekek 11 éves korára valamilyen formában ki lesz téve pornográf tartalomnak. A School

¹ Orbán V., 2021. [A liberális gőzhengerek ismét elindultak Magyarország ellen](#). Szamizdat 10.

² T. Turnbull, A. van Wersch, P. van Schaik, 2008, A review of parental involvement in sex education

³ Cs. M. Dulácska, 2020, [Teenstar módszertan meghonosítása Magyarországon](#), 36. old.

Education Gateway⁴ (SEG) honlap 2019-ben felmérést végzett pedagógusok, más, oktatásban érintett szakemberek, illetve a szülők körében a szexuális neveléssel kapcsolatban⁵. A kutatásban többek között a következő eredményre jutottak: „A válaszadók több mint háromnegyede (81%) gondolta úgy, hogy elsősorban a szülők vagy a gondviselők feladata a fiatalok szexuális nevelése. A többség az iskolai tanácsadókat (74%), a helyi egészségügyi szolgáltatókat (72%) és az iskolai tanárokat, pedagógusokat is alkalmasnak (68%) találta erre a feladatra.” (Érdekességképpen érdemes megjegyezni, hogy a válaszadók mind a civil szervezeteket (9%), mind a helyi vallásos közösség képviselőit (10%) lényegesen kevésbé találták erre a feladatra alkalmasnak.)

A felmérésből kiderül, hogy a megkérdezettek 53%-a úgy gondolja, hogy a régiójában senki nem nyújt támogatást szexuális nevelés témakörben a pedagógusoknak, második helyen 33%-kal viszont azok végeztek, akik azt mondják, hogy az oktatási minisztérium útmutatók és források biztosításával segíti a pedagógusok munkáját. (Ennek az adatnak az értelmezésénél fontos lehet megjegyezni, hogy a válaszadóknak csak 41%-a volt pedagógus.) Abban viszont lényegében mindenki (99%) egyetértett, hogy szükséges az iskoláknak a fiatalok számára szexuális nevelést nyújtani, véleménykülönbség csak abban volt, hogy hány éves kortól kezdve: 42% szerint már 12 éves kor előtt, míg 47% szerint 12-15 éves kor között van erre szükség.

Noha a SEG felmérése nem reprezentatív, a tendenciákat és a vélemények megoszlását valószínűleg megbízhatóan jelzi.

Valóban katasztrofális a helyzet?

Szilágyi Vilmos, ismert szexuálpszichológus, aki *Nyitott házasság – korszerűbb életstílus* címmel írt könyvet - rövid összefoglalását adta a második világháborút követően a hazai szexuális nevelés történetének⁶. Ebből megtudhatjuk, hogy a kommunista diktatúra egészen 1969-ig jóformán teljesen tabuként kezelte a kérdést. 1970-től kezdve jelenhettek meg különböző szexuális felvilágosítást célzó könyvek és segédletek, amelyek azonban hivatalos tananyaggá sosem tudtak válni, a szerző szerint a politikai vezetés ellenállása miatt. Az újságokban, folyóiratokban megjelenő „Orvos válaszol” vagy „Pszichológus válaszol” rovatok nagy népszerűsége jelzi a nagyközönség téma iránti érdeklődését, de ennek ellenére és a szakkönyvek egyre szaporodó megjelenése ellenére a szexuális nevelés nem tudott intézményesülni. „Az iskolai (vagy más, intézményes) szexuális nevelés néhány szűk körű és rövid lejáratú egyéni kezdeményezéstől eltekintve a magyar iskolákban egészen napjainkig (2003. a szerk.) hiányzik. Hellyel-közzel ugyan meghívják egy orvost vagy más egészségügyi szakembert, hogy tartson felvilágosító előadást a tanulóknak. Ez azonban nyilvánvalóan nem elegendő, s nem képes ellensúlyozni azokat a kedvezőtlen hatásokat, amelyekkel a fiatalok naponta találkoznak, például a kereskedelmi tévék olyan sorozataiban, mint a „Big Brother” vagy a „Való világ”, nem szólva a pornográf lapok és filmek áradatáról.”⁷ Ennek a megállapításnak azonban némileg ellentmond, ami a tanulmányban néhány bekezdéssel később olvasható, miszerint az új NAT-ban már nevesítve van szexuális nevelés, ám a szerző annak

⁴ A School Education Gateway (SEG) projekt az Európai Unió kezdeményezése, melyet az Erasmus+, az Európai Unió oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogramja finanszíroz. A projektet az Európai Bizottság irányítása mellett annak Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hajtja végre.

⁵ Felmérés a szexuális nevelésről, schooleducationgateway.eu, 2019. december 27.

⁶ V. Szilágyi, 2003, *A szexuális nevelés nálunk és másutt*, Új Pedagógiai Szemle 2003/11

⁷ U.o.

mértékét, illetve irányultságát kifogásolja. „A néhány éve életbe lépett **Nemzeti alaptanterv** és annak újabb változatai ugyan előírják az általános iskolák számára az egészséges életmódra nevelést, s ezen belül többek között a nemiséggel kapcsolatos anatómiai és biológiai ismeretek oktatását, de a direkt szexuális felvilágosítás (vagy éppen a nemi nevelés) jelentéktelen szerepet kap. A nevelők változatlanul felkészületlenek, idejük sincs ezzel foglalkozni, s nem állnak rendelkezésre a szükséges tankönyvek vagy segédkönyvek sem.

Az előző kormány (Fidesz-KDNP, *a szerk.*) konzervatív, represszív nemi nevelést igyekezett propagálni, például abban az Oktatási Minisztérium által megrendelt videofilm-sorozatban, amelyet középiskolai bemutatásra és megbeszélésre készítettek. Ezekben a házasság előtti szüzességet, a nemi absztinenciát ajánlották.” Hogy alternatívaként mit ajánl Szilágyi Vilmos, arra később még visszatérünk. Előbb azonban vessünk egy pillantást arra az ő kiterjedt munkásságának köszönhetően is általánosan elterjedt vélekedésre, hogy a mai magyar iskolarendszerben a szexuális nevelés katasztrofális helyzetben van. Ebből az előfeltevésekből indult ki Semsey Gábor pszichológus, amikor *A szexuális nevelés gyakorlata a magyarországi gimnáziumokban*⁸ című PhD disszertációjának a megírására vállalkozott. A kapott eredmények alapján azonban a szerző kiinduló hipotéziseinek a felülvizsgálatára kényszerül: „Összességében a gimnáziumi nevelés helyzete valamivel jobb, mint amire a magyar szakemberek elégedetlensége alapján számítottunk:

- Vannak pedagógusok, akik elhivatottan foglalkoznak az iskolában szexuális neveléssel, és keresik ennek legjobb módszereit.
- Számos helyen tudatában vannak annak, hogy a szexuális nevelés az iskola egészének a feladata, és több pedagógusnak is szerepet érdemes ebben vállalni, illetve érdemes más szakembereket is bevonni.
- Az ezzel foglalkozó pedagógusok egy része belátta, hogy nemcsak egyszerű szexuális felvilágosításra (azaz biológiai-egészségügyi ismeretekre) van szüksége a diákoknak, hanem a szexuális nevelés ennél jóval komplexebb megközelítést igényel, és erre sok esetben törekszenek is.
- Sok iskolában tanítási órán kívüli programok keretében is foglalkoznak szexuális neveléssel (pl. táborokban, osztályhétvégéken, lelki gyakorlatokon, iskolanapokon, kollégiumi délutánokon).
- Sok helyen veszik igénybe különböző civil szervezetek segítségét a szexuális nevelésben.”⁹

A szerző természetesen a hiányosságokat sem hallgatja el, a legnagyobb problémák közé tartozónak látja, hogy a szexuális neveléssel foglalkozó tanárok sem a gyerekekkel, sem a szülőkkel és még egymással sem egyeztetnek, illetve, hogy nincsenek kidolgozott tanmenetek „az iskolákban, a pedagógusok magukra vannak hagyva, az egyes pedagógusok szorgalmán, elhivatottságán, tapasztaltságán múlik a szexuális nevelés színvonala.”¹⁰

Törvény is szabályozza

A hazai közoktatást szabályozó dokumentumokban megjelenik a szexuális nevelés kérdésköre törvények és rendeletek szintjén egyaránt. 2011-ben jelent meg a Nemzeti köznevelésről szóló

⁸ G. Semsey, 2016, *A szexuális nevelés gyakorlata a magyarországi gimnáziumokban*.

⁹ U.o. 6-7.

¹⁰ U.o. 7.

CXC. törvény, amelyet azóta több esetben módosítottak. A törvény nem tartalmaz explicit utalást az intézményi szexuális nevelésre vonatkozóan. Ugyanakkor a pedagógus kötelezettségei között felsorolja, hogy „*nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről*”, illetve, hogy „*a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, ... a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával*” (2011. évi CXC. törvény, 62. § 1.g.). Mint már írtuk, explicit módon ugyan nem kerül említésre, de a szexuális nevelés mindenképpen úgy értelmezhető, mint a személyiségfejlesztéshez szorosan kapcsolódó felvilágosító folyamat – ahogy ezt Makrai Kata a szexuális nevelés magyarországi törvényi szabályozását elemző cikkében is írja.¹¹

A közoktatással foglalkozó EMMI rendeletek és azok módosításai viszont már egészen konkrétan rendelkeznek a szexuális nevelést megvalósító személyek kilétéről. Kezdetben ezt az óvoda- és iskolapszichológus feladatkörébe utalta¹². A 8/2013 EMMI rendelet kibővíti a szexuális nevelési foglalkozásokat tartó személyek körét. Az óvoda- és iskolapszichológusok mellett a rendelet biológianárokat, továbbá „a gyógytestnevelő, egészségfejlesztő tanárokat tartja alkalmasnak arra, hogy tematikus szülői értekezletet tartsanak a szexuális nevelés témakörében, valamint az ő szakmódszertani ismereteik közé épülnek be a szexuális magatartással kapcsolatos ismeretek. ... Azaz elmondható, hogy hazánkban a törvényi szabályozás által adottak az Irányelvben megfogalmazott személyi feltételek, minden általános iskolának rendelkeznie kell olyan szakemberrel, aki a szexuális nevelés terén képzett, hisz mind az iskolapszichológus, mint a biológianár foglalkoztatása törvényi előírás.”¹³

Makrai tartalmilag is elemzi a szabályozókat, mégpedig az alapján, hogy mennyire felelnek meg a WHO Regionális Európai Irodája, illetve a német Szövetségi Egészségnevelési Központ által 2010-ben megfogalmazott európai szexuális nevelési alapelveknek. Ezeket az Irányelveket azzal a céllal fektették le, „hogy a teljes Európai Unióra kiterjedő sztederdek hozzanak létre e nevelési területre vonatkozóan, illetve, hogy szorgalmazzák az Unió területén a holisztikus szemléletű szexuális nevelés bevezetését, a hagyományos, a szexualitás veszélyeire koncentrááló szexuális neveléssel szemben.”¹⁴

A szerző összegzésében úgy találja, hogy a kép sokszínű. „Bizonyos területeken szorosan kapcsolódunk a nemzetközi trendekhez, míg más területeken jelentős elmaradást mutatunk, valamint vannak olyan területek is, melyeken a haladó és az erősen konzervatív szemlélet egyszerre van jelen.” A dolgozatból az is kiderül, hogy a WHO Irányelvek tükrében a szerző mindabból, ami ma Magyarországon szexuális nevelés címen a közoktatásban folyik, hiányolja a gender-oktatást, a társadalmi nemek sokszínűségének a bemutatását, a szexuális kisebbségekkel való bővebb foglalkozást, illetve nehezményezi, hogy a „lány” és a „fiú” szavak a nemi identitással foglalkozó rész kulcsfogalmai között szerepelnek.¹⁵

¹¹ K. Makrai, 2018, [Iskolai szexuális nevelés Magyarországon](#) in Taní-tani online

¹² [20/2012 EMMI rendelet](#) a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

¹³ K. Makrai, 2018

¹⁴U.o.

¹⁵ „Bár nem kerül kimondásra, hogy a szabályozó csak két nemet különít el, amiatt, hogy a másodlagos nemi jellegekből indul ki, és a különbségek keresésére fókuszál, megkérdőjeleződik az, hogy megfelel-e az Irányelvekben foglalt azon elvárásnak, miszerint a szexuális nevelés feladata a társadalmi nem sokszínűségéből adódó különbségek elfogadtatására való törekvés, illetve már az kérdéses, hogy a „nem” kérdéskörénél számításba veszi-e a társadalmi nem (gender) és a biológiai nem (sex) különbözőségét. ... Az erkölcsstan tantárgyon belül az alsós kerettantervet vizsgálata alá véve azt láthatjuk, hogy ... az „En világom” tematikai

Magyarországon történt már kormányzati törekvés a fentebb hiányolt megközelítésmódok társadalmi elfogadottságának növeléséről. Ide sorolhatjuk azt a 2009-ben megjelent kormányrendeletet¹⁶, amely az óvodai nevelés fontos szempontjának határozza meg, hogy „tudatosan kerüli a nemi sztereotípiák erősítését, elősegíti a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását.” És ide tartozik az a szintén 2009 első félévében lezajlott kormányzati szintű gender mainstreaming képzés tréning-sorozat¹⁷, amely a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Esélyegyenlőségi Szakállamtitkárságának kezdeményezésére indult el, és az Európai Bizottság Progress Program pályázatának keretében valósult meg.

A képzéshez tartozó Partszélről a fősodorba – Gender mainstreaming kézikönyvben olvasható a következő: „A gender mainstreaming a közpolitikai eljárások felülvizsgálata, átszervezése, fejlesztése és értékelése a felelős mindennapi döntéshozók által.”¹⁸ Továbbá, hogy „A gender mainstreaming átfogó és a társadalom széles rétegeit érintő, a társadalmat igazságosabbá és egyenlőbbé formáló stratégia. De ... ha a gender mainstreaminget bevezető szervezet (minisztérium, ügynökség vagy hatóság) legfelsőbb vezetése nem támogatja, nem áll az ügy mögé, nincs esély arra, hogy a reform a gyakorlatban elindulhasson, és azt minden alegység támogassa.”¹⁹ Magyarán egy felülről vezérelt érzékenyítésről, társadalmi tudatformálásról van szó.

Családi Életre Nevelés

Ahogy az eddig leírtakból kiderülhetett – és feltehetően az olvasó is tisztában volt vele – az ifjúság szexuális nevelése világnézeti csatározások színhelye. Azzal lényegében mindenki – a mindenkori kormányzat, pedagógusok, oktatási szakemberek, szülők, civil szervezetek stb. – egyetért, hogy az iskolának feladata a tanulók szexuális nevelése. Azonban, hogy ebbe a nevelésbe mi tartozik bele és mi nem, arról megoszlanak a vélemények, a véleményformáló világnézetétől függően. A 2012-es Nemzeti alaptantervhez illeszkedve jelent meg először a Családi életre nevelés (CsÉN) választható kerettantervként²⁰. Ez nem pusztán szexuális nevelésről szól, de a közoktatásra vonatkozó dokumentumok közül ebben fogalmazódik meg legexplicitebben módon az ifjúság ilyen irányú nevelésének igénye, méghozzá a következő elvek alapján:

„5. Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok

egység foglalkozik az identitás kérdésével, (melynek) kulcsfogalmai közt szerepelnek a „lány” és a „fiú” szavak. Azaz a NAT esetén tett megállapítások itt egyértelművé válnak, a társadalmi nem sokszínűségének lehetősége nem képezi részét a tartalmi szabályozásnak (22/2016. EMMI rendelet, 1. melléklet). ... Feltűnő lehet az is a kerettanterv áttekintése során, hogy bevezető soraiban szorgalmazza a sokszínű identitás konstrukciók, a másság elfogadását. Ugyanakkor, ha a tematikai egységeket vizsgáljuk meg, láthatjuk, hogy csupán a vallási és kulturális sokszínűség kerül bővebb kifejtésre. Egyéb kisebbségekkel – mint például a szexuális kisebbségek – egy tananyag rész sem foglalkozik.”

¹⁶ A Kormány 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosításáról.

¹⁷ A tréning-sorozat és az ehhez tartozó kézikönyv eredetileg a www.nfu.hu/gender_mainstreaming honlapon volt elérhető, a honlap azóta megszűnt, a Partszélről a fősodorba – Gender mainstreaming kézikönyv viszont több helyen elérhető, pl. itt: http://konszenzus.org/wp-content/uploads/2014/07/Gender_mainstreaming_kezikonyv.pdf

¹⁸ Betlen A., Krizsán A. Zentai V. 2009, Partszélről a fősodorba, 49.

¹⁹ Betlen A., Krizsán A. Zentai V. 2009, 55.

²⁰ https://kerettanterv.oh.gov.hu/07_melleklet_miniszter/k1_07_egyeb/index_csen.html

Segíteni kívánja a diákokat kisiskolás kortól kezdve a genetikai nemnek megfelelő nemi identitás megerősödésében, a nemek közötti alapvető különbségek megismerésében (nemi jelleg, agyműködés, kommunikáció stb.) és a férfi/apa – női/anya szerepekkel kapcsolatos káros sztereotípiák lebontásában, a serdülőkor biológiai, lelki, viselkedésbeli változások pozitív megélésében, a termékenységtudatos szemlélet kialakulásában, ahol a gyermek, mint ajándék jelenik meg. Elő kívánja segíteni a párkeresés és a párválasztás sikerét. Fontos, hogy a diákok megismerjék a férfi-női párkapcsolatok formáit és az azokban megélt boldogság/csalódás lehetőségét, emellett kialakuljon bennük a családbarát szemlélet. Kellően felkészüljenek a harmonikus, boldog, elkötelezett párkapcsolaton (házasságon) alapuló érett, felelős, kiegyensúlyozott, egészséges szexualitásra. Ezen túl elsajátíthassák az egészséges szexuális élethez szükséges ismereteket. Az emberi fogantatás és a magzati fejlődés szépségének megismerése kapcsán fogalmazódjon meg bennük, hogy az emberi élet érték a fogantatástól kezdve a természetes halálig.”²¹

Azok az iskolák, amelyek a fakultatív kerettantervek közül a Családi Életre Nevelést (CsÉN) választják kidolgozott tanmenetet, óravázlatokat, oktatóvideókat kapnak az 1-12. évfolyam számára, a gyerekek érettségi és érdeklődési fokának megfelelően, évfolyamonként 9 dupla órára. CsÉN oktatóvá egy 60 órás akkreditált képzés keretében válhat valaki. A Ciklus Show²² és Titkos Küldetés²³ a CsÉN-hez kapcsolt programok, amelyek a szexuális nevelésen belül külön hangsúlyt fektetnek a sajáttest-tudat és a termékenységtudat fejlesztésére. Mint ahogy azt a tanulmány elején már említettük, a tavaly szeptemberben hatályba lépett gyermekvédelmi törvény értelmében jelenleg az iskolán kívülről senki, így a CsÉN oktatók sem tarthatnak szexualitás témakörben órát egészen addig, amíg az általuk alkalmazott módszertan keresztül nem megy a regisztrációs eljárás, ám – ahogy ezt már szintén írtuk – ez az online regisztrációs felület még nem áll rendelkezésre.

Azonban a Családi Életre Nevelés nem az egyetlen lehetséges megközelítése a gyerekek iskolai szexuális nevelésének. Ahogy ez ebből a dolgozathoz is kiderülhetett, létezik egy radikálisan más megközelítés, amellyel egy következő írásban fogunk foglalkozni.

²¹ Családi Életre Nevelés, 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 7.10 melléklete (dokumentum letöltése itt: [1–4. évfolyam](#))

²² <https://www.mfm-projekt.hu/>

²³ https://titkoskuldetes.com/hu_HU/

A legértékállóbb befektetés: a szeretetteljes emberi kapcsolat

Dr. Surányi-Vadas Tímea
Családtudományi Szövetség
suranyi.timea@jovojevan.hu

Absztrakt

A boldogság és egészség kapcsolatát vizsgáló magyar és nemzetközi kutatások alapján megállapítást nyert, hogy a szeretetteljes kapcsolatok eredményezik a boldogságban kiteljesedett életet. Ezt támogatja az egyén megküzdési stratégiája és a spiritualitása. A magyar családpolitika eredményei a válások számának radikális csökkenésében megmutatkoznak, azonban ahhoz, hogy a jövő generációi stabil házasságokban nőhessenek fel segíteni kell a fiatalok házasságra felkészítését.

A mai világban az emberek keresik az értékálló befektetéseket, az egészség is kiemelt figyelmet kapott az utóbbi években. Mitől leszünk azonban valamennyien boldogok és egészségesek? Mi a legtöbb, ami adható?

A Grant Study of Adult Development kutatási program elindítói is erre keresték a választ. (Vaillant E. G. és mások, 2022) Az immár több mint 80 éves egyedülálló, longitudinális kutatás mind a mai napig tart. Ez lett az egyik leghosszabb ideig tartó tanulmány a mentális és fizikai jóllétről. A kutatási eredmények tanulságai a kutatókat is meglepték. A kutatás elindítója, Dr. Arlie Bock harvardi orvosként azt tapasztalta, hogy a legtöbb orvosi kutatás a beteg emberekre fókuszál, azonban ezek a kutatások nem adnak választ arra az alapvető kérdésre, hogy hogyan lehet boldogan élni. 1938-ban ezért egy olyan kutatást indítottak el, amely azt vizsgálta, hogy a férfiak egy csoportja hogyan boldogul az életével, hogyan alkalmazkodik az élet kihívásaihoz, s mi az oka annak, hogy egyesek hasonló adottságokkal jobban, míg mások rosszabbul – vagy egyáltalán nem - boldogulnak.

Dr. Kopp Máriát szintén az a kérdés megválaszolása irányította a kutatói pályára, hogy mi az oka annak, hogy az élet nagy változásaiba egyesek összetörnek, mások pedig túljutnak, felülemelkednek az embert próbáló nehézségeken. A magyarság mentális egészségének és a magatartástudománynak kutatójaként munkássága és életműve meghatározó lett a mai magyar családpolitika irányának kialakításában is.

A Grant Study kutatás kezdetekor a Harvard Egyetem 268 legegészségesebb és legígéretesebb egyetemi hallgatóját – így többek között John F. Kennedy későbbi amerikai elnököt is – választották ki a tanulmányhoz, majd ezt követően további 456 hátrányos helyzetű bostoni fiatal fiúval egészítették ki a vizsgált személyek csoportját. A kutatás alanyait – később családjukat is bevonva – a mai napig tanulmányozzák: kérdőívekkel, orvosuktól kapott információk alapján, valamint személyes interjúkkal. Az adatok a vizsgált személyek testi és lelki egészségéről, karrierjükről, nyugdíjas éveikről, házasságuk minőségéről egyaránt szólnak.

Dr. Robert J. Waldinger a kutatás jelenlegi igazgatója előadásában beszámolt arról, hogy a kutatásban résztvevők fiatal korukban maguk is úgy gondolták, hogy a boldog élet a gazdagság, a hírnév, a megfeszített munka és a siker nyomán fakad. Az eltelt hosszú idő azonban

rávilágított arra, hogy a boldogság és az elégedettség, sőt az egészség is **a szeretetteljes, jó kapcsolatok függvénye.** (R. Waldinger, 2015)

A kutatás fontos eredménye, hogy kimutathatóvá vált: a megelégedett élethez a társas kapcsolatok hatékony működtetése vezet, nem az intellektuális képességek vagy az, hogy melyik társadalmi osztályba születtünk. *Szeretetteljes kapcsolatokra van szükség.* Ha ez nem adatott meg az anyával vagy apával való kapcsolatban, pótolható testvérektől, nagybácsiktól, barátoktól vagy akár mentoroktól is. A jó testvérkapcsolatok különösen értékesnek bizonyultak. Megállapítást nyert, hogy a férfiak 47 éves korukban megélt kapcsolatai – kiegészítve a nehézségek megküzdését jelentő védekezési mechanizmussal – jobban jelezték előre a késői életkor megélését, mint bármely más változó.

Dr. George Vaillant, a kutatás korábbi vezetője két fontos területet emelt ki a kutatási tapasztalatokból: a nehézségek megküzdésében szerepet játszó védekezési mechanizmus és a szeretetkapcsolatok egészségvédő szerepét.

A jól működő védekezési stratégia mentálisan egészséges, míg a rosszul működő problémás személyiséget jelez. A döntő kérdés nem az, hogy egy ember mennyi tragédiát él meg, hanem hogy hogyan – és milyen hatással – reagál a problémára. Vaillant a védekezési mechanizmust egy alapvető biológiai folyamat mentális megfelelőjeként értelmezi. Amikor kisebb vagy nagyobb nehézséggel találkozunk, a védekezési mechanizmusunk áttemel bennünket az érzelmi zűrzavarra. Egy hasonlattal érzékeltette: amikor megvágjuk magunkat, megalvad a vérünk: ez egy gyors és önkéntelen reakció, amely fenntartja a homeosztázist. A véralvadás megmenthet minket a vérzéstől vagy haláltól, de el is zárhatja a koszorúteret, szívrohamhoz vezethet. Ilyen módon a védekezési mechanizmusunk is felemelkedésünket vagy tönkremenetelünket eredményezheti. Egy analógiát alkalmazva e mechanizmusokra: ahogy az osztriga megbirkózik az irritáló homokszemekkel és gyöngyöt hoz létre, úgy az emberek is önmagukon túlmutató értékes válaszokat adhatnak a nehézségekre.

„A mentális betegségnek nevezett dolgok nagy része egyszerűen a védekezési mechanizmusaink „helytelen” alkalmazását tükrözik. Ha jól használjuk a védekezést, mentálisan egészségesnek, lelkiismeretesnek, viccesnek, kreatívnak és altruistának számítunk. Ha rosszul használjuk őket: a pszichiáterünk betegséget diagnosztizál, szomszédaink kellemetlennek tartanak, a társadalom pedig erkölcstelennek bélyegez bennünket.” mondja Vaillant.

Dr. Vaillant a szeretetkapcsolatok elsődlegességét is kiemeli: a kapcsolatok bensőségessége van a leginkább hatással arra, hogy valaki mennyire van megelégedve az életével. *A legfontosabb dolog, ami igazán számít az életben: szeretetteljes kapcsolataink. A boldogság: a szeretet.*

Dr. Robert J. Waldinger szintén hangsúlyozza, hogy kapcsolataink és azok minősége befolyásolja egészségünket. A kapcsolatok ápolása tehát az öngondoskodás része kell, hogy legyen. Ezek a kötelek ugyanis megvédik az embereket az étellel való elégedetlenségtől, késleltetik a szellemi és fizikai hanyatlást, és jobb előjelzői a hosszú és boldog életnek, mint a társadalmi osztály, az IQ vagy akár a gének.

A társas kapcsolatok esszenciálisak, a magány pedig öl: mind egészségileg mind lelkileg károsít. Azok egészségesebbek, akik szorosabban kötődnek a családjukhoz, barátaikhoz, közösségükhöz, és hosszabb és boldogabb életet tudnak magukénak. Azok pedig, akik elszigeteltnek, magányosnak érzik magukat – a magányosság érzése tömegben és párkapcsolatban is fennállhat -, kevésbé boldogok. Egészségük, agyműködésük korábban romlásnak indul és rövidebb ideig élnek, mint akit szeretetteljes kapcsolat vesz körül. *Az, hogy*

mennyire elégedett egy személy a kapcsolataival élete derekán, már előre vetíti, hogy milyen hosszú és minőségű élete lesz idős korára.

A biztonságosan kötődő személyek egészsége és jókedve mellett a mentális képességeik is jobbak a védelmező kapcsolataik jótékony hatásai miatt.

Aki azt érzi, hogy számíthat társára, még a memóriáját is tovább képes megőrizni. A jó és harmonikus kapcsolat valódi védőpajzsot jelent.

Jóllehet a kapcsolatok ápolása sok erőfeszítést, figyelmet, időt és türelmet igényel, mégis ez a legjobb befektetés boldogságunkat tekintve.

A kutatás kimutatta, hogy:

- a gyermekkori, *anyákhöz fűződő kapcsolat* meghittsége sokáig számít felnőttkorban is: azok a férfiak, akiknek bensőséges gyermekkori kapcsolataik voltak az anyjukkal, átlagosan 87 000 dollárral többet kerestek évente, mint azok, akikkel az anyja nem törődött, és szakmai életük végén a férfiak munkahelyi sikereivel is összefügg ez.
- az *apákhoz fűződő* gyermekkori szeretetteljes kapcsolat a következőkkel korrelált:
 - o A felnőttkori szorongás alacsonyabb aránya,
 - o A szabadidő élménytelibb megélése,
 - o Az élettel való elégedettebb állapot 75 évesen.

A tanulmány megállapításaiból kitűnik, hogy a családoknak, az anyának és az apának milyen nagy szerepe van a gyermekek későbbi sikereiben és életminőségében. A vizsgált személyek még egy olyan világban cseperedtek fel, amikor az édesanyák többnyire otthon vezették a háztartást, nevelték gyermekeiket, az édesapák is jelen voltak családjuk mindennapjaiban, sem TV, sem számítógép nem rabolta az időt és a kapcsolatokat. A házasságok stabilabbak voltak, mint manapság, s az erkölcs is szilárdabb alapokon állt.

Magyarországon 1894-ben vezették be a polgári házasságot, s lehetővé vált a házasság felbontása¹. A válások tendenciáját tekintve a XX. század elején 2-4 % körül mozgott a válások aránya, s egyre emelkedő tendenciát mutatott, mint ahogy azt az 1. táblázat mutatja.

1. táblázat: A válások tendenciája Magyarországon az utóbbi 80 évben

Év	Házasságkötések száma [db]	Válások száma [db]	Válások és házasságkötések aránya [%]
1900	61 466	1 075	2 %
1930	77 907	5 495	7 %
1954	107 368	12 144	11 %
1958	91 439	14 916	16 %
1960	88 566	16 590	19 %
1990	66 405	24 888	38 %
2000	48 110	23 987	50 %
2010	35 520	23 873	67 %
2020	67 095	14 979	22 %

¹Id. 1894. évi XXXI. törvénycikk a házassági jogról 29.§, 73.§ b).

A 2010-es kormányváltást követően Magyarországon a családvédelmi politika élvez prioritást. A házasságkötések és válások arányában mára szembetűnő a változás: **a válások aránya** 2010-es 67%-ról 2020-ra **22%-ra** csökkent. Ez a mutató elsősorban a házasságkötések száma emelkedésének köszönhető: 2010-ben 35 520, míg 2020-ban 67 095 házasság kötött. 2010-2020 között a válások száma is csökkenő tendenciát mutat: a válások száma 2010-ben 23 873, míg 2020-ban 14 979 volt, ezt megelőzően ennél alacsonyabb szám legutóbb 1958-ban volt, tartósan pedig csak 1954 előtt (KSH, 2020).

Az utóbbi években kedvező folyamatok mutathatók ki a házasságon kívül per házasságon belül született gyermekszám arányban is. 1990-ben a gyermekek 13%-a született házasságon kívül Magyarországon. Ezt követően fokozatosan emelkedett a házasságon kívül született gyermekek aránya, ez a tendencia 2015-ben érte el a 48%-ot, onnantól azonban fokozatosan csökkenő tendenciát látunk, 2020-ban ez az arány 30%-ra esett vissza.

Jelenleg házassági és élettársi kapcsolatok léteznek egymás mellett, a szabados kapcsolatok általánosan elfogadottá váltak. Sajnos a nőiség alapp princípiumára, az anyaságra ma már méltatlan módon tekint a "modern" világ. Ma már az úgynevezett „új feminizmus” azért küzd, hogy legyen választási lehetősége a nőnek a családi életet választani, ha ezt tekinti nőisége kibontakoztatásának. A kétkeresős családmódel általánossá válásával, valamint a gyermeke(i)t egyedül nevelő szülők magas aránya utópisztikussá teszi a férjéért és gyermekeiért élő főállású édesanyákat. Magyarországon a politikai döntéshozók sokat tettek ennek a tendenciának a megállításáért, s elmondható, hogy mind a politikai mind a pénzügyi keretek lehetőséget teremtettek arra, hogy egy stabil kapcsolatban élő házaspár a családi adókedvezményekkel, a csökkentett gyermeknevelési költségekkel (ingyenes tankönyv, kedvezményes/ingyenes közétkeztetés) dönthet úgy, hogy az anya -vagy akár az apa- fő hivatásának tekintheti a gyermeknevelést.

Ezek mellett a sikerek mellett azonban további teendők is szükségesek lennének ahhoz, hogy a következő generációk szeretetteljes, stabil családokban nevelkedhessenek. Az önnevelés és az élet tiszteletén alapuló értékrend kialakításának fontosságát hangsúlyozzuk, mert szilárd jellem nélkül az egoizmus csapdájában az önzés és nem a mások felé forduló segítő szeretet tud csak kialakulni. A hit- és erkölcsstan oktatása ennek az iránynak a részét képezi, azonban a médián és különösen a közösségi médián keresztül olyan erős negatív impulzusok érik a fiatalokat, ami ellen védekezni kellene. Emellett a házasságra tudatosan fel kell készíteni a fiatalokat, amibe beletartozik az önismereti és társas kapcsolatokról szóló ismeretanyagok átadása, valamint a háztartásvezetés, pénzügyi tudatosság, táplálkozási vagy éppen csecsemőgondozási ismeretek is.

Az érettségire készülő lányok tervei között a feleség és az anyai hivatás a szakmai karriercélok mellett csak másodlagosan szerepel, de még szerepel, és ennek is örülhetünk. A feleség, az anya a család jóllétének lehet a szíve, vajon erre a hivatásra hogyan tudnak felkészülni ma a fiatalok? Korábban otthon látták a gyermekek azt a szülői mintát, amelyet továbbadtak. Ma az intézményekben folyik az oktatás, nevelés, ezek között a keretek között a „családi tanulmányok” jelenleg gyakorlatilag nem szerepelnek. A jól működő kapcsolatokhoz, családi összhanghoz, együttműködéshez elengedhetetlen lenne azoknak a képességeknek a fejlesztése, amelyekkel a jó házasságra készítenék fel a fiatalokat, ezenkívül a gyermekneveléshez és a család sikeres működéséhez is kapnának felvértező ismereteket. Igény van olyan programokra, amelyek a házasságra és/vagy a családi életre készítik fel a fiatalokat².

² Ilyen programok pl.: 9H9O - Felvértező program (Jövője Van Alapítvány), Keresztény Életstratégia Program (Nagy Péter, Pécsi Egyházmegye).

Az Amerikai Házasság- és Valláskutató Intézet (Marriage and Religion Research Institute at The Catholic University of America) a tehetséges gyermekek családi háttérét tanulmányozta. Pat Fagan, az intézet igazgatója előadásában ismertette, hogy az egységben élő házasságok kedveztek a sikeres gyermekek fejlődésének, kiemelten a vallásukat gyakorló családok. Annak összehasonlításában azonban, amikor vallástalan vagy vallásukat felszínesen gyakorló házaspárokat hasonlítottak össze a vallásos, de gyermekeiket egyedül nevelő szülőkkel, azt a meglepő eredményt kapták, hogy a mélyen vallásos, gyermekeit egyedül nevelő szülők gyermekei sikeresebbek, eredményesebbek voltak a vallástalan házaspárok gyermekeinél. (Fagan, 2021)

Kopp M. és mások (2004) kutatásai alapján a vallásgyakorlók megküzdési stratégiája, mind a jóllét magasabb értékét mutatták. A vallásgyakorlás minden vizsgált változó esetében jobb testi és lelki egészséggel jár együtt (ahol kimutatható volt szignifikáns kapcsolat). Azok, akik inkább gyakorolják vallásukat, az országos átlaghoz képest 43%-kal kevesebb cigarettát szívnak el naponta, 42%-kal kevesebb napig voltak betegek az elmúlt évben, és munkaképességük jelentősen jobb volt. Szignifikánsan magasabb értékekről számoltak be a WHO jóllét kérdőíve szerint, tehát kevésbé depressziósak, kevésbé ellenségesek, ugyanakkor kooperatívabbak, kevésbé jellemzik őket káros érzelmi megbirkózási módok, jellemzőbb rájuk a problémamegoldó konfliktuskezelés, és szignifikánsan több társas támogatásról számoltak be szüleik és munkatársaik részéről.

Ichiro Kawachi, a Harvard Egyetem tanára kimutatta, hogy ahol az emberek kevésbé bíznak egymásban, tehát ahol kevesebb a társadalmi tőke, ott a halálozási arány jóval nagyobb, s gyakoribb a bűnesetek és az abortuszok száma is (Kawachi I. és Berkman L. M., 2000).

A társadalomkutatók nem szokták megemlíteni a kegyelmi tőkét, vagyis azt a többletet, amit a spiritualitás, a transzcendens igény és beállítottság nyújt a társadalomnak. Joseph Kentenich, a schönstatti családmozgalom alapítója már a XX. század első felében hangsúlyozta, hogy mozgalmának fő célja a kegyelmi tőke gyarapítása a társadalomban. Kentenichet a hitleri Németországban 1941-45-ben Dachauban deportálták, majd a katolikus egyház tizennégy évre Amerikába küldte száműzetésbe. Ennek ellenére mozgalma fennmaradt és megerősödött, s ma már hazánkban is tevékenykedik (Csermák K. 2001).

„Az együtt imádkozó család együtt marad” hirdette Patrick Peyton amerikai pap, ezt jelmondatot a Nobel békedíjas Kalkuttai Szent Teréz anya és Szent II. János Pál pápa is gyakran idézte.

A híressé vált Harvard Study of Adult Development longitudinális tudományos felméréssel és az Amerikai Házasság és Valláskutató Intézet vizsgálati eredményeivel teljes összhangban fogalmazta meg egy katolikus pap – név szerint Futó Károly – a következőket:

"Mi az anyák legfontosabb feladata?

- *Hogy gyermeküket kellően öltöztessék?*
- *Fontos, de nem a legfontosabb.*
- *Hogy gyermeküket táplálják?*
- *Fontos, de nem a legfontosabb.*

A legfontosabb feladata egy édesanyának, hogy gyermekét imádkozni tanítsa! Ez a legtöbb, ami adható." A felmérések szerint igaza volt, és ezen érdemes minden a témával foglalkozó szakembernek és tudományos kutatónak elgondolkodnia.

A kereszténység a szeretetet, a szerető Istent hirdeti. Ezzel az örökséggel az egyén a szeretetközösségekben, azaz a családokban, a barátságokban, a közösségekben megélheti azt a boldogságot, ami életét – a tudományosan mért összefüggésekkel összhangban – egészségesebbé, szebbé és gyümölcsözőbbé teheti. Ez arra mutat, hogy a vonatkozó keresztény

tanítás és az ember boldogságát elemző tudományos eredmények teljes harmóniában, összhangban állnak egymással.

Irodalomjegyzék

- Csermák K. (2001): Kantenich József, Schönstatt alapítója és atyja. Családakadémia, Óbudavári Egyesület, Óbudavár.
- Fagan P. (2021): A demográfiai válság alapvető okai és a válság orvoslása. Előadás: Párkapcsolati kultúra és demográfia című konferencia, Budapest, 2021. május 27-29.
- Kawachi I. és Berkman L. M. (2000): Social cohesion, social capital, and health., Social Epidemiology. Oxford University, New York.
- Kopp M. és mások (2004): Vallásosság és egészség az átalakuló társadalomban, <https://doi.org/10.1556/mental.5.2004.2.1>
- KSH (2020): 22.1.1.15. Házasságkötések, válások.
- Vaillant E. G. és mások (2022): Grant Study of Adult Development, 1938-2000, <https://doi.org/10.7910/DVN/48WRX9>
- Waldinger R. (2015): What makes a good life? Lessons from the longest study on happiness, <https://tinyurl.hu/Jr51/>

Amit a tudomány valójában mond a homoszexualitásról

Dr. Tárkányi Ákos

Mottó:

„Bár végül már senki nem emlékezett rá, hogyan is alakult így, az elképzelhetetlen – fokozatosan – előbb elnézhetővé vált, aztán elfogadhatóvá, aztán törvényessé, végül helyeseltté.”

/Joni Eareckson Tada/

Absztrakt

A homoszexualitás nem genetikusan determinált, hanem leginkább pszichés tényezők alakítják ki, bár nem kizárt biológiai tényezők indirekt jelenléte sem.

Az amerikai pszichiátereknek a döntése arról, hogy „nem betegség”, az politikai terrorakciók hatására történt, nem pedig tudományos kutatási eredmények alapján. Vagyis nem volt ilyen tudományos döntés, ezért a tudomány szerint továbbra is betegség.

A homoszexuális párkapcsolat szükségszerűen biológiailag terméketlen, és valószínűleg jórészt ezért is a homoszexuálisok között gyakori a partnerváltogatás és a párkapcsolatok fölbomlása. Az ilyen életmód testileg is és mentálisan is súlyos károkat okozhat.

Ha egy homoszexuális azt hiszi, hogy ő erre a beállítottságra „determinálva van”, és „ő ilyen és nem is tud más lenni”, akkor benne ragad ennek a káros beállítódásnak és veszélyes életmódnak a csapdájában. Ezért fontos számára, hogy tudja az igazat: ez torz és veszélyes beállítódás, és nincs erre determinálva. Jó eséllyel van kiút.

A homoszexuálisok egy jelentős része spontán heteroszexuálissá válik életútja folyamán. Egyesek közülük könnyen, mások egyéni erőfeszítéssel, vagy külső segítőt – például terapeutát – is igénybe véve. Igaz, hogy amint az alkoholisták és a drogosok terápiája is csak az esetek egy részében teljesen sikeres, úgy a homoszexuálisok esetében is. Nagyjából egyharmad az, aki teljesen meggyógyul itt is, ott is. És amint egy gyógyult alkoholisták is érezhet készletét időnként a lerészegedésre a továbbiakban is, úgy egy gyógyult volt homoszexuális is arra, hogy visszatérjen ehhez az életmódhoz. De itt is, ott is általában képesek megállni a lábukon és normális életet élni. Érdemes a gyógyulásra, a tévedés csapdájából kitörésre törekedni – mert benne maradni nagyon nem érdemes.

A homoszexualitás nem biológiailag determinált, hanem leginkább pszichés tényezők alakítják ki

Nem a gének miatt alakul ki a homoszexualitás

2019-ben jelent meg a színvonalas és tekintélyes amerikai tudományos folyóirat, a Science cikke, amely bemutatta egy szokatlanul nagy mintán végzett genetikai kutatás eredményeit. Kutatók népes csoportjának tagjai működtek együtt ebben a munkában, több adatbázisból

összesen közel félmillió ember genetikai adatait elemezve¹. Ebben a tanulmányban három ország adatbankjaiból összesen mintegy félmillió ember adatait elemezték genetikai szempontból, a homoszexualitás esetleges magyarázó tényezőit kutatva². Nem találtak „homoszexuális gént”. Amint írták: „biztos, hogy nem létezik egyetlen genetikai determináló tényező (amire a médiában időnként, mint 'a homoszexualitás génjére' vagy 'meleg-génre' utalnak)”.

Sok esetben előfordult, hogy a DNS nem kódoló részében, tehát ahol nincsenek gének, és amit régebben a kutatók még „hulladék-DNS”-nek („junk-DNS”) neveztek, bizonyos DNS elemek egyes kis részletei (úgynevezett SNP-k, 'single nucleotide polymorphism') csekély összefüggést mutattak a homoszexuális viselkedéssel, de egyenként magyarázó hatás nélkül (vagyis elenyészően csekély egyenkénti „hatással”, már ha hatásról egyáltalán beszélni lehet, hiszen a DNS ezen részében nincsenek gének, amelyek az ember tulajdonságait meghatározhatják). Ezek tehát nem a DNS kódoló részében voltak találhatóak.

Az SNP lényegében azt jelenti, hogy "a normális bázissorrend a DNS egy pontján más (eltér a normálistól). Amit találtak, az nem kódoló területre esik, így tulajdonképpen normál variánsnak tekinthető, és csupán indikátor szerepe lehet a genom szintű összefüggések nagymintás kutatása (GWAS) vizsgálatokban”. Különböző matematikai módszerekkel végeztek számításokat (becsléseket), és ezek révén 8-25% jött ki az ilyen apró SNP eltérések arányára a homoszexuálisok között. Nem tudni, hogy a sok pici eltérés együtt miért van és hogy konkrétan hogyan hatnak – ha hatnak érdemben egyáltalán – az egyéni döntésekre (hogy azonos vagy ellenkező nemű szexuális partnert választ-e magának valaki).

Ugyanakkor volt egy ennél fontosabb mérési eredményük is, amit a „poligenikus pontszám” (polygenic score) mutatott. Ez lényegében az, amit magyarul „hajlammal” szokás mondani. Vagyis azt jelenti, hogy „egy konkrét egyén esetében a genetikai eltérések összhatása mennyiben határozza meg a hajlamát valamilyen egyéni vonás vagy viselkedés ('trait') kialakulására”. Az általuk kapott mérési eredmény szerint kevesebb, mint 1% volt ez a „poligenikus pontszám” érték a homoszexualitást illetően, ami azt jelenti, hogy kevesebb, mint 1%-ban determinálnak egy-egy embert ezen genetikai eltérések, más szóval genetikai alapon legfeljebb 1%-kal nagyobb az esély arra, hogy valaki homoszexuális lesz, mint arra, hogy nem. Vagyis a gének alapján lehetetlen megjósolni, hogy valaki az lesz-e, hiszen az 1% elenyészően csekély, nem determinál, még csak nem is igazán orientál. Vagy más szóval egy heteroszexuálisnak 0%-ban volt (genetikai alapú) hajlama erre, egy homoszexuálisnak 1%-ban – a homoszexuális viselkedéséhez vezető magyarázó tényezőket illetően a maradék 99%-ot tehát nem a genetikai eltérések alapján kell keresni.

Jóval erősebb kapcsolatot találtak a homoszexualitást illetően genetikai alapon pszichés tényezőkkel, mint genetikai alapon a szorosan vett testi, biológiai jellegűekkel. Úgy tűnik, hogy akik genetikai alapon hajlamosabbak például élménykereső viselkedésre vagy szerfüggőségre, azok körében az átlagosnál gyakoribb a homoszexualitás. A leszbikus nők között például főleg a bipoláris zavar (egy depresszió-fajta) és a marihuána használata volt korrelációban a homoszexuális viselkedéssel. A cikk még említi, hogy az SNP eltérések a szaglással kapcsolatos gének esetleges szerepét jelezhetik a homoszexualitást illetően, valamint a

¹ Lásd az irodalomjegyzékben: Ganna et al, 2019. (Valamint lásd még Lambert 2019.)

A cikk címe magyarul: A genom szintű összefüggések nagymintás kutatása betekintést nyújt az azonos neműek közötti szexuális kapcsolatok genetikai hátterének összefüggésrendszerébe.

² A „homoszexuális” definíciója az volt, hogy „azok a személyek, akiknek volt nemi kapcsolatuk legalább egy azonos nemű személlyel az életük folyamán”.

kopaszodásával kapcsolatosak mutattak némi összefüggést ezzel, bár ezen összefüggések szerepe teljesen bizonytalan³.

Más biológiai ok determinálna a homoszexualitásra? Nem.

A homoszexuális viselkedést mindössze 1%-ban jelzik előre az SNP (genetikai eltérések/variációk, (a legfrissebb és egyszerűsített a legjobb minőségű tudományos kutatás szerint), amint azt az imént bemutatott (2019-ben a Science folyóiratban megjelent, közel félmillió ember genetikai vizsgálatát összegző) kutatási eredmény bemutatta⁴. Tudományosan bizonyítottan tévedés tehát, hogy a homoszexualitás „genetikusan determinált”, hiszen 99%-ban nem genetikai oka van.

Fontos még megjegyezni, hogy „a gének miatt van a homoszexualitás” elmélete téves ugyan, amint ezt az imént bemutatott kutatási eredmény végül is egyértelműen bebizonyította – viszont létezik egy másik elmélet is, mely szerint nem a gének determinálnak a homoszexualitásra, hanem a magzatot az anyaméhben valamilyen zavar folytán érő visszás hormonhatások. Tehát ha nem is „ilyenek a génjeik”, azért akkor is „ilyenek születnek” eszerint a második elmélet szerint. Ez bizonyos kutatási eredmények alapján egyesek vélekedése⁵.

Mi jöhet számításba az agyban, ami talán összefüggésbe hozható biológiai alapon az emberi nemi irányultságot illetően?

Elvben lehet három ilyen tényező, de ezek sem determinálhatnak „ellenállhatatlan erővel”, legfeljebb némileg hajlamosíthatnak. Az egyik éppen az, ami a genetikai kutatásból is kijött: elképzelhető, hogy egyes férfiakra a férfi feromonok (az állatoknál szexuális vonzalmat kiváltó illatanyagok) hatnak szexuálisan vonzóan (amik normális esetekben a nőkre hatnak kissé vonzóan). Viszont még ha ez esetleg így lenne is valakinél (akár genetikai okból, akár „az anyaméhben kapott visszás hormonhatás miatt”), akkor sem a szag az egyetlen szempont, ami alapján párt választ magának az ember. Sőt, a természetes testszagot éppenséggel manapság elnyomni szokás, úgyhogy még e téren is jóval nagyobbá vált a mesterséges illat szerepe, mint a természetesé. Így teljesen észszerűtlen föltevés lenne a „vonzó testszagot” bármiképpen „meghatározó” tényezőnek tekinteni bárkinek a párválasztását illetően⁶ (ez alatt nem az egyszerű szexuális kapcsolatot, hanem a tartós párkapcsolat kialakítását értve).

Nem rovarok vagyunk, ahol a feromonok szerepe döntő lehet a pártalálásban, és nem egyetlen tényező alapján döntjük el, hogy kivel „feküdjünk össze” – kivéve, hogy sajnos lehet pár olyan ember, aki csak sodródik egyik szexuális kapcsolatból a másikba, hogy nála még

³ A későbbiekben kitérünk a feromonok lehetséges szerepére a szexuális orientációval kapcsolatban.

Megjegyzésre érdemes még, hogy korábbi kutatási ikervizsgálatok segítségével is próbálták megtalálni a homoszexualitás esetleges genetikai hátterét. Ezek közül többel az volt a probléma, hogy nem feltétlenül egymástól elkülönítetten nevelt ikreket vizsgáltak, így a közös neveltetés és az egymásra való hatásuk teljesen eltorzította az eredményeket. Másrészt pedig a fentebb idézett fontos és részletes kutatási eredmény a homoszexualitás – igen gyér és jóformán nem is létező – genetikai hátteréről arra utal, hogy kár tovább ebben az irányban keresgélni más, kevésbé hatékony módszerekkel. Így a régebbi ikervizsgálatokból kinyert bizonytalan részeredmények bemutatása a lehetséges genetikai háttért illetően jelen tanulmányban nem látszik indokoltnak.

Szintén említésre méltó, hogy egy három évtizeddel ezelőtti kutatás (Hamer 1993) az X kromoszóma egy Xq28 nevű részletét összefüggésbe hozta a férfi homoszexualitással. (Ezt az eredményt, mely nagy érdeklődést keltett, akkor úgy interpretálták, hogy „megtalálták a homoszexualitás génjét”.) Ez a legutóbbi, nagymintás kutatás (Ganna 2019) azonban nem talált ilyen kapcsolatot.

⁴ Ganna 2019

⁵ Hines 2019

⁶ Vajon 500 párt megkérdezve, az 1000 emberből hány választotta magának a párját egy életre döntően azért, mert vonzotta a szaga?

ennek is lehet érdemi szerepe⁷. És talán valóban így alakul ki néhány embernél a homoszexuális kapcsolat, majd az erre „ráépülő” életmód – ez elképzelhető. De akkor is tévedne vagy hazudna, aki ilyen esetben azt mondaná, hogy „őt erre az agya determinálta”. Ez nem lenne igaz, hiszen tudatos, átgondolt és a felelős, helyes erkölcsi elveket követő, egészséges életet élve igenis el tudta volna kerülni ezt.

Egy másik lehetőség a dopamin nevű hormon hiánya az agyban. Ez a hormon váltja ki bennünk, a „hajrá, csináld, jó vagy ebben, megy ez neked” érzést. Állatkísérletekben azt tapasztalták, hogy dopaminhiányos hím patkányok elvesztették a nőstények iránti érdeklődésüket⁸. Lehetséges, hogy férfiaknál is van ilyen. Elképzelhető, hogy egy férfi valamiért dopaminhiányos, és ezért az első alkalmi szexuális kapcsolatnál azt veszi észre, hogy „nem izgatja fel” a női partnere. Aztán a másodiknál se. Végül levonja a következtetést, hogy „úgy látszik, engem nem érdekelnek a nők - biztos homoszexuális vagyok”. És akkor talán belemegy egy homoszexuális kapcsolatba, ahol nem ő a kezdeményező, ezért az alacsony dopaminszint kevésbé okoz problémát.

Viszont az is lehet, hogy egy ilyen ember nem megy bele alkalmi szexuális kapcsolatba, és házasságot köt egy nővel, aki türelmes és kedves feleség és hamar tisztázzák, hogy „ő nem az a gyorsan felizguló típus”. De azért türelemmel, kedvességgel, figyelmességgel nagyon is jól boldogulhatnak egymással. Csak türelmet egy alkalmi nemi kapcsolatban talán kevésbé lehet találni – ezért, ha a dopaminhiánynak esetleg tényleg van ilyen szerepe, akkor az alkalmi nemi kapcsolatokban gondolkodók között nagyobb lehet a végül az ebből adódó szexuális kudarcok miatt homoszexuálissá válók aránya, mint a nem dopaminhiányos, de szintén partnerváltogató férfiak között.

Azonban ez a két tényező (a feromonok vagy a dopaminhiány szerepe) egyáltalán nem tudományosan bizonyított tényezők a homoszexualitás kialakulását illetően – itt inkább csak a cikk szerzője igyekezett elébe menni a biológiai alapú elképzeléseknek, hogy „tegyük föl, mégis van valamilyen biológiai alap”, és „akkor nézzük meg, hogy egyáltalán mi lehet az”.

Létezik még egy fontos nemi hormon, a tesztoszteron, amire „a férfiaság hormonaként” szoktak gondolni. Vajon ennek – vagy inkább a hiányának – nem lehet szerepe a homoszexualitás kialakulásában?

A férfiak és a nők szervezetében egyaránt termelődik ez a hormon, de a férfiak szervezetében jóval magasabb a szintje, mint a nőkében. A tesztoszteron hiánya okozhat férfiaknál biológiai alapú terméketlenséget – de az ilyen (amúgy ritka) hiány önmagában nem okoz biológiailag nőies jelleget. Ugyanakkor késleltetheti a tesztoszteron hiánya a nemi érést, és a felnőttek között a biológiailag férfias jelleget (legalábbis a tesztoszteronhiányban szenvedők egy részénél) „kevésbé markánsá” teheti.

A tesztoszteronnak valószínűleg jelentős szerepe van az emberi kapcsolatokban, bár ez a szerep még nem teljesen tisztázott⁹. Annyit lehet tudni, hogy a főnöki szerepben levő nőkben magasabb, mint a nem főnöki szerepben levő nőkben¹⁰ és a „látványosan produkálni és a tömeget befolyásolni kívánó férfiakban” (futballisták, színészek) is magasabb, mint átlagosan a férfiakban¹¹. A „határozott, vezető viselkedést” segítené elő?

⁷ Paredes 2003, Alekseyenko 2006, Martinez 2013

⁸ Balthazart 2007

⁹ Goleman 1990, Eisenegger 2011

¹⁰ Sari 2015, Yirka 2015

¹¹ Goleman 1990

Azt is tapasztalták, hogy pszichológiai tesztjátékokban a magasabb tesztoszteronszintűek hajlamosabbak voltak a büntetésre és a jutalmazásra is, mint az alacsonyabb tesztoszteronszintűek¹² – de olyan módon, hogy az adott hierarchiában (diákoké) a magas tesztoszteron szintet mutatók körében a szociális hierarchiában alacsonyabb szinten levők inkább a jutalmazásra, a szintén magas tesztoszteronszintű, viszont a szociális hierarchiában magas szinten levők viszont a büntetésre az átlagosnál jobban voltak hajlamosak. A „megmutatom én, ki az úr a háznál” (illetve a „maximálisan igyekszem befolyásolni a társaimat”) gondolatot kifejező, erősítő hormon lenne ez?

Ugyanakkor az is kiderült, hogy egy munkahelynek a hierarchiájában alul levő férfiak között a magasabb tesztoszteronszintűek jobban igyekeztek „helyezkedni”, vagyis tudatosan együttműködni a főnökkel¹³. Ennek lehet olyan előnye, hogy aki ilyen módon előnybe kerül a csoportban, mint „a főnök jobbkeze”, abból lesz utóbb a következő főnök. A tesztoszteron tehát „a főnök és emberei” szociális elrendezés hormonja lenne, vagy a „helyezkedése” vagy a „karrierizmusa”?

Annyi mindenesetre reálisan elképzelhető – legalábbis hipotézisként – hogy serdülő fiúk között az alacsonyabb tesztoszteronszintűek hátrányos helyzetbe kerülhetnek a fiú kortárs csoportjuk hierarchiájában. Azt, hogy az ilyen hiány mennyire gyakori, lehet-e genetikai oka, vagy döntően csak szociális vagy pszichés oka, ezt nem tudjuk még. Azt sem, hogy ha ilyen okból hátrányba kerül valaki, akkor az ilyen esetek egy részében nincs-e olyan következménye, hogy a többi fiú („a főnök és emberei”) bántja, megalázza, és többek között azt vágja a fejéhez, hogy „te nem is vagy igazi fiú”. Ha ez így megtörténhet, akkor lehet olyan hatása is, hogy az illető megpróbál férfiasabbnak mutatkozni, de olyan is, hogy ettől a sértéstől ('bullying') pszichésen sérül, és maga is elhiszi, hogy „ő nem is igazi fiú”. Ebben talán a tesztoszteronhiány egy kezdeti tényező lehet egy olyan folyamatban, amely az illető homoszexualitásához vezet – de nem, mint „meghatározó ok”, hanem csak, mint „enyhén hajlamosító tényező”, amely a vázolt módon sérülékenyebbé tette őt a helyes, egészséges és felelős nemi identitás kialakításának a szempontjából.

Elképzelhető, hogy a tesztoszteronnak a fiúk szervezetében (vagy éppen a lányokéban) való termelődése biológiai okból zavart szenved például azért, mert az édesanyjuk kismamaként valamilyen speciális környezeti ártalomnak volt kitéve¹⁴. Az is lehetséges, hogy a tesztoszteron hiánya miatt már gyermekkorban kicsit nehezebben illeszkedik be a gyermek a kortárs fiúcsoporthoz, és inkább a lányokkal játszik, mert velük „jobban kijön”. Ettől persze még nem determinált arra, hogy homo- vagy transzszexuálissá váljon tízen- vagy huszoneves korában. A szülőknek szelíden és állandóan figyelniük kellene arra, hogy tudatosan alakítsák a pozitív nemi identitást, például dicséretekkel, vagy a helyes, egészséges és felelős nemi szerepeknek természetes hangnemben való elmagyarázásával. Ehhez hasonlóan a „nagyon fiús” lányokra is érdemes odafigyelni, nem korlátozással vagy erőltetéssel, hanem beszélgetésekkel arról

¹² Yukako 2017, Zak 2009. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2789942/>

¹³ Yukako 2017

¹⁴ Bizonyos kutatási eredmények alapján úgy tűnik, hogy ha az anyaméhben valamiért az átlagosnál számottevően alacsonyabb a tesztoszteron szintje (például stressz miatt), az a születendő fiúgyermek között a később homoszexuálissá válók valamivel magasabb arányával járhat együtt (Heritage 1980, Ward 1984, Ellis 1988). Ugyanakkor ez még tovább vizsgálendő kérdés, nem tekinthető végleges eredménynek. Egy kutatás eredményei arra látszottak utalni, hogy fiatal lesbikus hajlamú nőket magzati korukban abnormálisan magas szintű tesztoszteronhatás érthette (Mc Fadden 2011). A kismamáknak a várandósságuk alatt adott progeszteron kezelés is gyanúba került, mint amely talán megzavarhatja a magzataik hormonális fejlődését, és aztán emiatt valamiként később a szexuális orientációjuk is torzulhat (Reinisch 2017). Egyelőre nem tudjuk, hogy a tesztoszteron termelődését nem zavarhatja-e meg valamilyen születés utáni kémiai tényező is.

(természetes stílusban, amikor alkalom adódik erre, de időnként mindenképp), hogy miért természetes és jó dolog egy felnőtt nő számára a női biológiai szerep harmonikus megélése (és hogy a „helyesen megélt női szerep” is milyen sokféle dolgot jelenthet).

A ftalát nevű vegyi anyagok közül kettő meglehetősen erős ösztrogén hatással bír. A dietil-ftalát (DEP, DEHP) és a dibutil-ftalát (DBP) olyan hatással volt, hogy az ezeknek nagyobb mértékben kitett kismamáknak (akiknek a vizeletéből ezt ki lehetett mutatni) a későbbiekben óvodás korú (4-7 éves, tipikusan 5 éves) fiaik feltűnően nagy arányban lettek lányos karakterűek és játszottak már ebben a korban inkább lányos játékokkal¹⁵. Ha volt valamilyen biokémiai közvetítő mechanizmus, az az alacsonyabb tesztoszteronszint lehetett, mert ez a hormon formálja, úgy tűnik, főként az egy adott csoportban való társas viselkedést (a csoport többi tagjaihoz való kapcsolódást). Tény, hogy ebben a vizsgálatban csak az eredetileg vizsgált személyek kevesebb, mint 50%-át érték el, és hogy viszonylag kicsi volt az esetszám. Hasznos lenne a kísérlet megismétlése vagy hasonló vizsgálat lefolytatása magasabb esetszámmal. Ugyanis nem kizárt, hogy bár statisztikailag szignifikáns volt az eredmény, mégis „csak a véletlen játéka” produkálta ezt. Ha mégis valós, akkor a „fiússágot” mint karaktert és identitást főként a kortárs fiúcsoporthatja, a „lányosságot” pedig főként a kortárs lánycsoport. Az eltérő tesztoszteronszint miatt lehet lényegesen eltérő a viselkedés a kétféle típusú csoportban.

Az említett kutatási eredmény tehát megerősítésre vár, főként a viszonylag kicsi esetszám miatt. Ha nem téves ez az eredmény, hanem a valóságot mutatja, akkor vajon lehetséges, hogy a ma homoszexuálisként élő fiatalok között van néhány, akinél a homoszexualitás kialakulásában volt szerepe annak, hogy az édesanyja jelentős mértékű ftalát szennyezésnek volt kitéve kismamaként? Igen, lehetséges. És ha ez így volt, akkor ez nem volt ellenállhatatlan erővel determináló tényező az adott gyermekek számára a homoszexualitás kialakulását illetően? Nem, nem volt az. De segíthetett volna a hibás, torz pszichés fejlődés elkerülésében, ha az adott gyermeknek a szülei felfigyelnek a furcsa karakterére és lassan, figyelmesen fölkészítik őt arra, hogy neki „ilyen módon”, ezzel a pszichés adottsággal (egy átlagosnál szelídebb, „lágyabb” pszichés karakterrel) kell majd megélnie a fiú és a férfi szerepét. Természetesen pszichológus is segíthet ebben – csak nem olyan, aki azonnal úgy reagál, hogy félrevezeti a kisgyereket és a homoszexualitás vagy a transzszexualitás felé orientálja őt. Ugyanis manapság már vigyázni kell a pszichológus megválasztásával.

Elképzelhető tehát az, hogy talán részben genetikai vagy hormonális okból egy fiúnak nem igazán „fiús” a karaktere, akár kinézetre, akár a mentalitás szempontjából. Hogy ha ilyen helyzet adódik, akkor ennek a tesztoszteron vagy a dopamin hiánya lenne-e az oka, vagy valamely más, extrém ritka genetikai rendellenesség? Akármi is legyen az ok, mindenki tudja, hogy a „férfiasság”, ahogyan a „nőiesség” is többféle ismérvből áll össze számunkra (mint fogalom), és ezen ismérvek (például félénkség, határozottság, érzékenység, vagy éppen a testalkat, izmosság) mindegyike egy-egy skálát alkot. Mindenkit el lehet helyezni ezeken a skálákon (például egy-egy teszt alapján), és lehet spekulatíván kijelenteni, hogy XY ilyen vagy olyan szempontból ilyen mértékben „férfias”, vagy „nőies”. Mindenesetre, ha egy fiú a kortárcsoportjába tartozó többi fiú szemében nem eléggé „férfias”, akkor előfordulhat, amint arról már volt fent szó, hogy ezért aztán csúfolják, bántják, megalázzák, kiközösítik más fiúk (például az osztályában), mondván, hogy „te nem is vagy igazi fiú” és „te homokos vagy”. Addig-addig, hogy végül szegény tényleg elhiszi, bebeszéli már magának is ezt. És akkor vagy már meg se próbálja lányokkal, vagy csak olyan félénken és esetlenül, hogy emiatt éri kudarc. Vagy ennyire azért közvetlenül nem törik le lelkileg, csak kissé bizonytalanná válik és azután

¹⁵ Swan 2010

pechje van az első egy vagy két ellenkező nemű partnerrel, és akkor már inkább nem is próbálkozik többel, levonva a keserű (és hamis) tanulságot, hogy „bizony, igaza volt a fiúknak, úgy látszik, nekem nem valók a nők”¹⁶.

Mindenesetre a kutatók annyit már évtizedekkel ezelőtt is tudtak, hogy „az emberekben a hormonok csak színészek egy színpadon, és társadalmi tényezők determinálják azt, hogy játszanak-e valamilyen szerepet egy adott esetben, és ha igen, akkor mikor milyent”¹⁷. Megjegyzendő, hogy „társadalmi tényezőt” viszont az embernek a saját értékei és ezeknek megfelelően hozott döntései is jelentenek. Nem mi vagyunk a hormonaink szolgái vagy eszközei, hanem azok a mieink. Legalábbis azok számára, akik erkölcsi értékek mentén, tudatosan alakítják a viselkedésüket, nem pedig „primitív ösztönlényként” élnek. A génjeink csak az alapot, az idegrendszerünknek a felépítését, a „hardvert” határozzák meg, de hogy mit gondoljunk vagy tegyünk, tehát a gondolatainkat, a „szoftvert”, azt nem. Nem születnek velünk a jövő élményeink, következtetéseink, döntéseink – a szexualitás terén sem. Nincs előre leírva a DNS-ünkben, sem az agysejtjeinkben, hogy kivel fogunk találkozni és akkor miket mondunk majd egymásnak.

Született olyan feltételezés, hogy „a homoszexuálisok azért azok, mert olyan az agyuk”. Ugyanakkor ez a feltevés nem kínált semmilyen észszerű közvetítő mechanizmust a biológiai alap és a megtörtént döntések közé. A hormonok – és közülük talán különösen a tesztoszteron – esetleg kínálhat ilyet, a fent fölvezetett szociális és pszichés közvetítő mechanizmusokon keresztül.

Ami az agykutatások néhány fontosabb, ide illő eredményét illeti, például azt találták egy vizsgálatban, hogy az agynak egy INAH3 nevű piciny része, amelynek hormonok termeléséhez van köze, az a férfiakra jellemzőnél átlagosan kisebb a homoszexuális férfiak között. Ez utóbbi esetekben ugyanannyi idegsejtjük van, mint normál esetben, csak sűrűbben helyezkednek el az idegrostok (Byne 2000). Nem világos, hogy ez a homoszexuális életmódnak az agyra gyakorolt hatása lenne, vagy a neuroendokrin rendszer abnormális működésének a jele. Megjegyzendő, hogy az idegrostok sűrűbb elhelyezkedése talán lehet az intenzívebb használatuk következménye, hiszen az agy plasztikus: a működése visszahat a struktúrájára (Doidge 2018). Ez érv lehet amellet, hogy talán a homoszexuális beállítódás és életmód befolyásolta az agy ezen részének alakulását. Hasonlóképpen lehet a homoszexuális életmódnak, illetve sajátos párkapcsolati szerepeknek az eredménye¹⁸ az a tapasztalat, hogy míg a nők agya szimmetrikusabb jellegű, mint a férfiaké, a homoszexuális férfiak agya e téren inkább a nőkére, mint a heteroszexuális férfiakéra hasonlított, a leszbikus nőké viszont ebben a vonatkozásban inkább a férfiakéra (Savic 2008). Az agy szürkeállományát vizsgálva pedig azt tapasztalták, hogy mind a homoszexuális férfiaknál, mind a leszbikus nőknél a putamen nevű agyrész (a stria nevű agyterület része) rendre nagyobb volt, mint a heteroszexuálisoknál (Votinov 2021). A putamen a tanulás, a jutalmazás és az addikciók kialakulásában játszik szerepet¹⁹ (Wang 2020, Ghandili 2022).

¹⁶ Egyébként a „lányos fiúk” is „bejönnek” egyes lányoknak, ezért sem lenne igaza annak, aki ilyen következtetésre jut.

¹⁷ Goleman 1990

¹⁸ Érdekes probléma általánosságban is, hogy a férfiak és nők agya tipikusan mennyire különbözik és hogy ha és amennyiben különbözik (nyilván csak átlagosan, mert statisztikailag van átfedés), az vajon elsősorban a genetikai alapnak, vagy inkább a tipikus szociális szerepek megélésének köszönhető. Utóbbi azért elképzelhető, mert az agy működése plasztikus, alakítható.

¹⁹ Ez az eredmény (Votinov 2021) pedig talán mutathat némi összefüggést az elsőként bemutatott nagymintás genetikai vizsgálat (Ganna 2019) eredményével – hiszen bármennyire jelentéktelen hatást találtak a kevés genetikai tényező között, amit találtak azok közül az egyik szerint „úgy tűnik, hogy akik genetikai alapon

Született olyan feltételezés, hogy „a homoszexuálisok azért azok, mert olyan az agyuk”. Ugyanakkor ez a feltevés nem kínált semmilyen észszerű közvetítő mechanizmust a biológiai alap és a megtörtént döntések közé. A hormonok – és közülük talán különösen a tesztoszteron – esetleg kínálhat ilyent, a fent fölvezetett szociális és pszichés közvetítő mechanizmusokon keresztül.

Milyen pszichés vagy szociális okai lehetnek a homoszexualitásnak?

Normál, egészséges magzati fejlődés esetén a (születéstől kezdve adott) biológiai alapnak nincs szerepe a homoszexualitás kialakulásában. Genetikai torzulások vagy méhen belüli kémiai ártalom esetén elképzelhető bizonyos hormonok, főként a tesztoszteron eltorzult arányának a gyermek személyiségfejlődését bizonyos fokig problémásan érintő szerepe.

Az eddigiek alapján kimondható, hogy – normál, egészséges fejlődés esetén – nem ismeretes olyan biológiai ok, ami valakit arra kényszerítene, hogy konkrét döntéseket hozzon – például akár a szexualitása terén. Sőt, – normál, egészséges fejlődés esetén – nem is reális és észszerű ilyesmit feltételezni, ezért a homoszexuális beállítódásnak – logikusan – általában szociális, pszichés, kulturális okok állnak a háttérben.

Az előző részben már kezdtünk áttérni a „nem biológiai alapon kialakuló homoszexualitás” példáinak a területére, hiszen egy fiú lehet „szimplán” pszichés tényezők miatt is „nem eléggé férfias” az ő fiú kortárs csoportja tagjainak a szemében. Ugyanígy előfordulhat ilyenkor is, hogy megalázzák, kiközösítik, ezért aztán elbizonytalanodik a nemi identitásában, végül pedig el is veszíti azt.

És persze itt, a „tisztán pszichés alapon” kialakuló homoszexualitás példáit illetően aztán lehet sokféle ok. Ezek közül egyesek bizonyítottak, mások csak hipotetikusak (józan ésszel meggondolva fölvetődő, valószínű lehetőségek, amiket érdemes lenne kutatni).

Eddigi legjobb minőségű tudományos ismereteink alapján tehát nem genetikusan determinált a homoszexualitás, de ezen ismeret birtokában is fölvethető hipotézisként, hogy „akkor is valamilyen ellenállhatatlan és lényegében befolyásolhatatlan tényező miatt alakulhatott ki minden homoszexuálisnak ez a beállítottsága”. Mivel ritkán gondolkozunk el arról, hogy hogyan is alakul ki az egyes emberben a szexualitással kapcsolatos felfogás, meg hogyan történnek az ilyen döntéseink, ezért viszonylag könnyen előfordulhat egy olyan elképzelés, hogy a nemi orientáció kialakulása – főként ha az homoszexuális – valami „átláthatatlan és elképzelhetetlen, tudományosan megismerhetetlen titok”.

Milyen hipotetikus – és reálisnak, plauzibilisnek tűnő – okokat vehetünk számításba, amelyek szociális körülmények, pszichés tényezők vagy egyéni döntések folytán homoszexuális nemi orientáció kialakulásához vezethetnek?

Ok lehet valakinél a homoszexualitás kialakulása mögött egyszerűen a serdülőkor lázas, zavaros, szexualitástól túlfűtött korszakában a kíváncsiság, hogy „milyen lehet egy azonos nemű párral” – és aztán történetesen az a személy éppen annyira „bejön neki”, hogy már meg is marad egy ilyen kapcsolatban²⁰.

hajlamosabbak például élménykereső viselkedésre vagy szerfüggőségre, azok körében az átlagosnál gyakoribb a homoszexualitás”. (Az még kutatandó kérdés, hogy az élménykeresésre vagy az addikcióra való fokozott hajlam – amely a genetikai és az agykutatások eredményei alapján is felvethető hipotetikus tényezőként – vajon összefügg-e esetleg a homoszexuális viselkedéssel, és ha igen, akkor okként vagy okozatként.)

²⁰ Az embereknek egy sokkal szélesebb körét jelentik azok, akiknek egyedi homoszexuális kapcsolat fordul elő az életében (társadalmanként és korszakanként változóan 5-10%), mint azok, akik egy adott időpontban rendszeres homoszexuális kapcsolatban élnek (0,5-1,5%) – lásd Rault 2019. Tehát elég sok olyan ember van, aki „kipróbálta a homoszexualitást, de neki nem jött be”, és láthatólag akadnak néha olyanok is, akiknek „bejön”.

Ok lehet az is még, hogy a vele azonos nemű szülője érzelmileg távoli volt a számára, aki nem (eleget) vagy nem (elég) jól foglalkozott vele, és így nem igazán volt azonos nemű példakép a számára, akivel szerepmódként azonosulhatott volna. Ennek a tényezőnek a szerepére utal az a kutatási eredmény²¹, amely szerint gyakoribb volt a homoszexuálisok között az átlagnál az, hogy az egyik szülője gyermekkorában hiányzott az életéből válás, árvaság vagy a szülő börtönbüntetése miatt. A leszbikusok gyermekkorában pedig jellemző a rossz kapcsolat mindkét szülővel, de főleg az apával²².

Lehet, hogy a szülőkkel való kapcsolat valamilyen zavara, torzulása kavarja meg a nemi identitást és vonzalmat. Dr. Michelle Cretella amerikai orvosnő elbeszélte egy általa ismert esetet, amikor egy kisfiúnak sérült lánytestvére született, akivel nagyon sokat kellett foglalkoznia a szülőknek²³. A kisfiú, tévesen, azt hitte, hogy a lány mivolta miatt foglalkoznak a húgával jóval többet, mint vele.

Ezért úgy próbált a kislánnyal versengeni a szülők figyelméért, hogy maga is próbált minél inkább lányosan viselkedni – például inkább babákkal játszott kisautók helyett. Dr. Cretella orvosként a kisgyermeket beutalta egy pszichológushoz. Annak egy terápiás foglalkozásán tisztázódott aztán a kisfiú és a szülei számára is ez a félreértés, és a pszichológustól kapott jó tanács nyomán sikerült rendbe hozni mindent.

Nem egyszer az apa távoli a gyermekei számára, és ha emiatt egy kisfiú tartósan az anyja női identitásával kezd érzelmileg azonosulni, akkor ezt túlzásokba viheti és nem biztos, hogy történik még fiatal korában valami olyan esemény, amely a férfias irányba való „lelki visszaváltást” biztosítaná számára.

A férfi identitás gyengesége már akkor is kialakulhat egy gyermek fejlődése folyamán, ha az apát rendkívüli mértékben leköti a munkája, és emiatt nem marad ideje a gyermekeire. A kisfiú számára vonzó hős lehet az apja, a kislány számára az anyja – ha jelen van a számára, szeretettel és az idejével²⁴.

Nem látszik indokoltnak úgy tekinteni a homoszexuálisokra, mint akik egy olyan szigorúan körülhatárolt parányi kisebbséget alkotnak, amibe kizárólag súlyos trauma miatt kerülnek be emberek. Egy ilyen koncepciót semmi nem bizonyít – ahogyan például az alkoholistáknál sem, akik jó párhuzamot jelentenek. Az alkoholizmusnak, illetve az iszákosoknak, mint népességnek sincs „szilárd határa”. És alkoholizmus kialakulásában is sokszor szerepet játszhatnak gyermekkorai traumák is, de a serdülő- vagy felnőttkori egyéni rossz döntések is. Nem úgy történhet a homoszexualitás kialakulása, hogy valaki úgy dönt, hogy „én homoszexuális leszek”, hanem úgy, hogy valamiért kipróbálja és „bejön neki”: vagy a furcsa élmény, vagy a szubkultúra hangulata, vagy egy konkrét partner.

²¹ Fergusson 1999

²² Saghir, 1973; Bell, 1978; Miller, 1980

²³ Lásd erről a hivatkozott irodalomban: Cretella.

²⁴ Egy német író nő különös esete is mutathatja, hogy a családban betöltött nemi szerep milyen irányba hathat. Selma Engler 13 évesen elárulva 15 éves korától, korán munkába állva, mintegy átvette az apja szerepét családfenntartóként, és 22 éves koráig jórészt ő tartotta el anyját, valamint 10 fiatalabb testvérét. (Boltoslányként, adminisztrátorként és könyvelőként dolgozott.) Úgy 25 éves kora körül pedig „azzal jött elő”, hogy ő „domináns, férfias leszbikus” („butch”). Hát igen, a családjában játszott szociális szerepnek megfelelően láthatta így magát („erős nő, aki magányosan áll helyt az általa vezetettek élén”, és aki így „kvázi-férfiként” és „kvázi-férfiként” funkcionált). Lásd: https://en.wikipedia.org/wiki/Selli_Engler

Vannak rosszabb esetek – amikor az apa valamilyen szenvedélybetegség rabja (Dean Bailey esete példa erre²⁵). De elveszítheti az apját egy gyermek árvaként vagy „válási árvaként” is²⁶.

Vagy az is lehet, hogy valaki gyermekkorában elfantáziálgatott erről-arról, például azonos nemű partnerről is, és mivel a szüleivel soha nem beszélgettek a szexualitásról (legalábbis normálisan és érdemben – ami sajnos gyakori), ez a fantáziakép valahogy úgy megmaradt benne – és végül elhitte saját magának, hogy „ő akkor már, úgy látszik, ilyen”.

Vagy valaki csak „el se tudja képzelni, hogy ő hogyan birkózna meg azzal a bonyolult pszichés és szociális kihívással, amit egy ellenkező nemű partnerrel való kapcsolat sikeres kialakítása jelentene” – a szüleinek meg eszébe sem jut, hogy ez a gyermekük számára nagy probléma lehet, mert sosem beszélgettek (jól) erről. Emiatt is juthat arra a következtetésre egy gyermek, hogy „nem, ez nekem nem fog menni”, úgyhogy „sajnos, én más vagyok, nem igazi fiú/lány”. „Én mindig is tudtam, hogy én más vagyok” – jelentik ki egyes fiatalok a homoszexuális beállítódásukról vagy transzszexuális identitásukról, és aztán ezt az állítást szívesen idézgetik politikai aktivisták a médiában, az interneten. Bár az az illető már maga sem emlékszik, hogy mikor gondolt erre először vagy hogy hogyan is jutott erre a következtetésre – de valamikor igenis gondolt rá először, ez valahogyan kialakult benne. És aztán erre felbuztatva korunk bizonyos politikai mozgalmi által „előbújik” a szüleinél 16 évesen, mondván, hogy „csak most meri bevallani, amit mindig is tudott” – bár addigra már föl se merülne benne, hogy például homoszexuális, ha a szüleivel 5-10 évvel korábban, még gyerekként szelíden és értelmesen elbeszélgetett volna a szexualitásról, párkapcsolatokról, nemi szerepekről, talán többször is.

Amíg az utóbbi lehetőségek (gyermekkori fantáziaképek azonos neművel való partnerkapcsolatról, vagy aggodalmak ellenkező nemű partnerrel való kapcsolat mikéntjének bonyodalmaival illetően, és ezek át nem beszélgetése szülőkkel) csak plauzibilis föltevést (tesztelésre érdemes hipotézist) jelentenek a homoszexualitás vagy transzszexualitás egyes esetekben való kialakulásának okát illetően, addig ismertek már tudományosan bizonyított okai is a homoszexualitás kialakulásának.

Több tudományos publikáció is arra mutat, hogy azonos nemű felnőttek részéről elszenvedett gyermekkori szexuális visszaélés, bántalmazás, vagy serdülőkorban átélt ilyen jellegű csábítás is lehet oka homoszexuális beállítottság kialakulásának. Ugyanis egy kutatásban²⁷ 150 nagykorú homoszexuális férfi 69 százalékának volt már 21 éves kora óta kiskorú szexuális partnere, 45 százalékuknak legalább hat ilyen partnere. A fiúgyermeket molesztálók 86 százaléka homoszexuális vagy biszexuális beállítottságúnak vallotta magát egy másik vizsgálatban²⁸. Maguk a homoszexuálisok pedig gyakran éppen ilyen molesztálás hatására válhatnak azzá – ugyanis a megkérdezett homoszexuális férfiak 37 százaléka állította, hogy gyermek- vagy serdülőkorában szexuális visszaélés áldozata volt és ezek 94 százaléka

²⁵ Dean Bailey gyógyult, volt homoszexuális az USA-ban: az életéről szóló cikket angolul lásd itt:

<https://www.lifesitenews.com/news/ex-gay-homosexuality-is-just-another-human-brokenness>

Magyarul pedig itt:

<https://www.titkoshirek.info/447641409>: Tudomány rovat, De mégis, hogyan alakul ki a homoszexualitás 1. című cikk. (E honlap a szerző honlapja.)

²⁶ Utóbbi helyzetet enyhítheti, ha a szülők válása viszonylag békésen zajlik, utána sem lesz köztük kifejezetten rossz a viszony, és ha sikerül békésen és jól működő „közös szülői felügyelet” jogi elrendezését kialakítaniuk a válás után. Persze az a legjobb, ha sikerül elkerülni a kapcsolatnak váláshoz vezető megromlását.

²⁷ Goode 1980

²⁸ Erickson 1988

férfi elkövető részéről²⁹. Szoros és kölcsönös kapcsolat van e kutatási eredmények szerint a homoszexualitás és a pedofília (pederasztia) között.

Lehet, hogy valamilyen, a családban felbukkanó azonos neműtől származó szexuális cselekmény okoz elferdülést (például idősebb azonos nemű testvér, azonos nemű szülő vagy más azonos nemű rokon vagy ismerős kezdeményez nemi kapcsolatot a kisgyermekkel). Richard Cohen amerikai terapeuta ilyen szexuális visszaélést szenvedett el kisgyerekként egy rokontól – emiatt lett később homoszexuális, de felnőttként sikerült ebből kigyógyulnia, majd normális, heteroszexuális házasságban élte le élete nagyobbik felét. (Coming Out Straight /Bújj elő normálisként/ című és Alfie's home /Alfie otthona/ című könyveiben írt ezekről a negatív tapasztalatairól.)

Nemcsak a családban fordulhat ilyen elő, hanem haverok, osztálytársak vagy pedagógusok³⁰ is lehetnek ilyen rossz hatással a gyermek fejlődésére.

Dean Bailey esete példa erre is³¹. Őt 10 éves kora körül egy fiú osztálytársa csábította titokban rosszra és indította el lelkiileg a lejtőn. (A gyermekek világa nem feltétlenül ártatlan, a serdülőké még kevésbé – ezért nagy érték egy gyermek számára az, ha hozzászokik ahhoz, hogy minden problémáját, élményét megbeszélheti, megoszthatja a szüleivel és nem kell titkolnia előlük semmit.)

A homoszexuális szülők által való nevelés is számít ilyen szempontból. Ugyanis gyermekelhelyezési perek homoszexuális és heteroszexuális ügyfeleit hasonlította össze egy vizsgálat, amelynek eredménye szerint a homoszexuális ügyfelek esetében jóval gyakoribb volt a gyermekbántalmazás és a gyermekek homoszexuális orientációja³². Leszbikus szülők gyermekeit vizsgálva pedig jóval gyakoribb volt köztük a bizonytalan nemi identitású³³. Hogy milyen érzés ilyen gyermekként felnőni és milyen konkrét problémákkal találja szembe magát a neveltetéséből következően valaki ilyenkor, és milyen külső, pszichés és szociális tényezők vezethetnek ilyenkor végül esetleg homoszexuális életmódhoz, azt jól bemutatja Robert Oscar Lopez önéletrajzi vonatkozású cikke³⁴.

Az is valószínűnek tűnik, hogy lányoknál mindezen tényezők mellett valamilyen, a férfi partnertől vagy partnerektől elszenvedett agresszió vezetett ide, és így „neki elege lett a férfiakból” – vagy pedig, azért, mert már gyermekkorában a brutális alkoholista apja rendszeresen verte az édesanyját is, meg őt is. (Magyarországon az elmúlt fél évszázadban a felnőtt férfiaknak 10-15%-a alkoholista volt.) Mindezen, sajnos már „jól ismert” negatív tényezőkhöz jöhetett az utóbbi 1-2 évtizedben még az is, hogy az internetes pornó „szexuális felvilágosítás” címén és ürügyén elterjedt szociális és pszichés tényezővé vált, főleg a fiatalabb korosztály körében. Ott pedig jellemző, gyakori téma a férfiak részéről nőkkel szemben való visszaélés bemutatása „szexként”, vagy a kifejezett szadomazochizmus. A szerző nem ismer ezzel kapcsolatos kutatási eredményeket, de elképzelhető, hogy ezek miatt egyre gyakoribbá

²⁹ Doll 1992

³⁰ Magyar példa egy ilyen bűnös tanárra (bár ő „csak” heteroszexuális irányban csábított, de a vele azonos neműekre, a fiúkra is rossz hatással volt):

https://index.hu/kultur/2020/10/10/ruhamat_eldobtam_-_sipos_tanar_ural_a_szendroi_taborban/

³¹ Dean Bailey életéről, mint már említettük, a „Mégis, hogyan alakul ki a homoszexualitás? 1.” című anyagban van részletesen szó egy ajánlott honlapon, a Tudomány részben.

³² Cameron 1998

³³ Stacey 2001

³⁴ Lopez 2012

Magyarul lásd a titkoshirek.info honlap Tudomány rovatában a "Ha leszbikus anya nevelt, rosszabbak az esélyeid..." című cikket: <https://www.titkoshirek.info/447641409>.

válí a fiatal férfiak körében a fiatal nőekkel szemben való szexuális visszaélés vagy durvaság. Így a fiatal nőknél érthetően alakulhat ki a férfiakkal való szexuális kapcsolattól való félelem vagy viszolygás.

Amerikai feketék szegénygettóiban, ahol tömegével maradnak magukra nők egy vagy két gyerekkel, vagy azért, mert a férjük (illetve legtöbbször csak élettársuk) cserben hagyta őket és lelépett vagy mert börtönbe került, ott időnként talán csak azért állnak össze párként magukra maradt kisgyermekes anyák vagy magányos nők, mert így valahogy elvergődnek együtt anyagilag – és akkor már közülük egyes párok még azt is bebeszélnek maguknak, hogy „a szex is jobb így, mint azokkal a durva férfiakkal”. Ez is jelentheti a lesbikus kapcsolat kialakulásának egy típusát. Egyelőre ez is csupán hipotézis – amit azonban megfontolandóvá és tesztelésre érdemesé tesz a velük egy háztartásban élő gyermeket nevelő, azonos nemű párok jellemzően mért társadalmi összetétele.

Fontos lenne a homoszexualitás kialakulásának pszichés és szociális okait tudományosan többet kutatni. Sajnos mára az terjedt el, hogy: „mivel a homoszexualitás genetikusan determinált természetes állapot” (ami, mint láttuk, nem igaz), így „az nem pszichés betegség és nem is lehet az”, ezért nemigen adnak pénzt a kialakulásának a kutatására. (Néhány éve megalakult a magyar pszichológusok körében is egy hivatalos homoszexuális³⁵ lobby, amely az általa lefordított és kiadott amerikai brosúrában már terjeszti is azt a felfogást, hogy „jobb nem foglalkozni azzal, hogy hogyan alakul ki a homoszexualitás”³⁶. Az szerintük a „szakma”, a „tudomány” álláspontja, hogy „jobb nem tudni”...) Pedig, amint e cikk elején, az ismertetett tanulmány (Ganna és mások, 2019) eredményei alapján láthattuk, lényegében nincsen a homoszexualitás kialakulása mögött genetikusan determináló tényező – viszont pszichés és szociális tényezők bőségesen kínálóznak.

Hogyan lett a „tudomány” szerint „nem betegség” a homoszexualitás?

1969-ben kezdődött el egy új és veszélyes politikai világmozgalom története a Stonewall Riot (Stonewall Zavargás) nevű eseménnyel. A maffia által működtetett Stonewall nevű New York-i bár homoszexuális és transzvesztita vendégei összecsaptak a rendőrökkel. Nagyon sokan voltak, a dulakodás órákig tartott, majd a következő napokon megismétlődött. Pár nap múlva többen létrehozták az agresszív és szélsőbalos jellegű Homoszexuális Felszabadítási Front ("Gay Liberation Front") nevű mozgalmat. Később más neven, többféle társaság keretében folytatódott ugyanaz a mozgalom és tevékenység: jól szervezett és nagyon agresszív megfélemlítő akciók (amiket „zap”-nek, azaz „kiütés”-nek neveztek) politikusok, pszichiáterek és keresztény szervezetek ellen³⁷.

1970. májusában egy ilyen akció keretében rátörtek az Amerikai Pszichiátriai Társaság (APA) konferenciájára, ahol magukból kikelve, vádlóan ordítottak a pszichiáterekkel, majd 1971-ben hasonlóképpen. Amint Ronald Bayer pszichiáter és a homoszexuálisok jogainak aktivistája írja, a homoszexuális jogi aktivisták által szervezett specifikus tüntetések 1970-ben kezdődtek az Amerikai Pszichiátriai Egyesület (APA) ellen, amikor a szervezet a közgyűlését

³⁵ Amint jelen cikk a továbbiakban bemutatja, a homoszexualitás normálissá nyilvánítására évtizedek óta irányulnak erőszakos politikai törekvések, amelyek főbb eszközei tudományos eredmények elhallgatása, hamis kutatási eredmények fabrikálása, az egyet nem értők rágalmozgása, megfélemlítése. Ez egy politikai mozgalom, amelyet indokolt röviden homoszexuálisizmusnak nevezni. Ennek folytatásaként kialakult egy hasonló mozgalom, amelyet pedig joggal nevezhetünk transzszexuálisizmusnak.

³⁶ Lásd Útmutató 2016

³⁷ http://en.wikipedia.org/wiki/Stonewall_riots, http://en.wikipedia.org/wiki/Gay_Liberation_Front

tartotta San Franciscóban. Az aktivisták többször félbeszakították a konferenciát, belevágtak a felszólalók beszédébe, üvöltözve és gúnyolódva a pszichiáterekkel, akik pszichés rendellenességnek tekintették a homoszexualitást. Amikor a homoszexualitás-kutató Irving Bieber referált az APA 1970-es kongresszusán, egy titokban bejutott homoszexuális aktivista félbeszakította és szidalmazta a professzort. 1971-ben Frank Kameny homoszexuális jogi aktivista együttműködött a Homoszexuális Felszabadítási Front csapatával az APA közgyűlése elleni tüntetésben. Az 1971-es konferencián Kameny megragadta a mikrofont és azt ordította bele, hogy „a pszichiátria a megtestesült ellenség, a pszichiátria szakadatlan háborút vív a kiirtásunkért! Ezt hadüzenetnek vehetitek!”.

1972-re erőszakoskodással elérték, hogy meghívják egy előadójukat az újabb hasonló összejövetelre. 1973-ra sikerült megfélemlíteniük az amerikai pszichiáterek elitjét, akik „nem kértek többet” ezekből az akciókból, és 1973-ban az erőszakos politikai nyomás hatására az APA megszavazta, hogy „a homoszexualitás nem betegség”³⁸.

Ennek a közvetlen előkészítése úgy történt, hogy a homoszexuális lobbikiharcolta, hogy meghallgassa őket a diagnózislista felülvizsgálataért felelős bizottság, amiben egy homoszexualitás-szakértő sem ült. Míg más esetben ilyen kérdéstről hosszú ideig tartó, széles körű szakmai vita folyik, ez esetben egy tollvonással törölték a diagnózislistáról a homoszexualitást.

1978-ban egy kérdőívet küldtek körbe az APA tagjainak, amire öt évvel a homoszexualitásnak a diagnózislistáról való törlése után is a kitöltők 68 százaléka azt válaszolta, hogy továbbra is emocionális zavarnak tartja a homoszexualitást. Mind a mai napig sok pszichiáter a homoszexualitást a gyermekkorban elszenvedett szexuális abúzus következményének tartja. A homoszexualitás genetikus hátterét a legutóbbi tudományos eredmények nem igazolták. A heteroszexualitáshoz való visszatérés tehát lehetséges a homoszexuálisok számára. Ezt egyszerűen az bizonyítja, hogy rengeteg példa van rá, és a pszichiáterek a mai napig foglalkoznak is ilyen terápiával.

Szó sincs róla tehát, hogy tudományos felfedezések hatására döntöttek volna így az APA részéről. A militáns politikai akciók terrorja hatására, a pszichiáterek „elfogadták”, hogy a homoszexualitás nem is betegség. Az ENSZ részéről a WHO az Amerikai Pszichiátriai Társaság példáját követte, amikor később kivette a betegségek listájáról (BNO) a homoszexualitást. (Főként a WHO-nak ez utóbbi, nem tudományos, hanem politikai döntésére szoktak utalni azok, akik – hamisan – azt állítják, hogy „a homoszexualitás a tudomány szerint nem betegség”.)

A New York Times egy 1973-as cikkében az APA akkori döntéséről szóló interjút készített két, e kérdésben ellentétes véleményt valló pszichiáterrel³⁹. Dr. Spitzer védelmezte a döntést, hangoztatva, hogy „nem az történt, hogy vad forradalmárok vették át az APA irányítását⁴⁰”. És ugyanakkor árulkodó módon megjegyezte, hogy „a homoszexuálisok nem akarták betegnek tekinteni magukat” és „ha a voyeurök (kukkolók) elég erőszakosan lobbiznának, akkor ők is elérhetnék, hogy alaposan elgondolkozzanak a pszichiáterek arról, hogy pszichés betegség-e a voyeurkodás” (a ”kukkolás”)⁴¹. Mindemellett azzal nyugtatta vitapartnerét, Dr. Biebert (meg az olvasókat), hogy ők nem azt állították, hogy a homoszexualitás normális, csak azt, hogy “nem betegség”.

³⁸ Lamberg 1998. Lásd még: https://en.wikipedia.org/wiki/Homosexuality_in_DSM

³⁹ APA 1973

⁴⁰ Pedig, amint láttuk, pontosan ez történt... A tudósok megfélemlítése és a tudományosság tönkre tétele, elrablása.

⁴¹ E cikk szerzője nem akar politikai ötleteket adni a voyeuröknek.

Bizonyára „túl sok” lett volna mind a pszichiáterek szakmai közvéleményének, mind általában az amerikai társadalomnak az egyetlen lépésben normálissá nyilvánítás. Ez utóbbi mára végül gyakorlatilag megtörtént, több későbbi, ugyanebbe az irányba vezető testületi döntés révén – ez az 1973-as döntés csak a kezdet volt. Így ilyen szempontból álságos volt Dr. Spitzer részéről a „nyugtatógatás”, hiszen az a döntés, hogy a homoszexualitás „nem betegség” valóban a teljes normálissá nyilvánítást készítette elő⁴².

A sors iróniája, hogy később éppen maga Dr. Spitzer azon ideológussá átvedlett pszichiáterek áldozata lett, akiket 1973-ig részben ő maga vezetett és itt, ebben az interjúban „jó elvtársként” védelmezett. Ugyanis mégis maradt benne annyi tudósi becsületesség, hogy utóbb elkezdje vizsgálni, hogy „egyes esetekben” talán mégis betegség lehet a homoszexualitás, amely ekkor talán gyógyítható is. Hamarosan részletesen kitérünk erre, de előbb érdemes szemügyre venni egy, az 1973-as manipulált döntéshez ürügyként használt „tudományos” érvet.

Egy Evelyn Hooker nevű pszichológusnő⁴³ egy kutatása során tesztekkel készített egyfelől pszichológiailag egészséges (semmilyen mentális panaszról nem beszámoló) heteroszexuálisok egy csoportjával és másfelől hasonlóképpen egészséges homoszexuálisok egy csoportjával. A két csoport teszteredményeiben nem talált érdemi átlagos eltérést. Ebből vonta le azt a következtetést, hogy ha a homoszexuálisoknak nincs más pszichés problémájuk, mint a homoszexualitás, akkor pszichésen nem betegek. Csakhogy számos kutatási eredmény alapján ismert az a tény, hogy a pszichés betegségek sokkal gyakoribbak a homoszexuálisok között, mint a népesség átlagában. Ezért Hooker ebben a kutatásban „kimazsolázta” a mentálisan egészséges homoszexuálisokat a tipikusan pszichésen beteg populációból, majd úgy tett, mintha ők valóban reprezentálnák a homoszexuális populációt. Vagyis csalt. Ez a csalással kapott hamis eredmény elméleti igazolásként szolgált később az Amerikai Pszichiátriai Társaság döntéséhez ahhoz, hogy „a homoszexualitás nem betegség”⁴⁴. Ezt a döntést a homoszexuális mozgalmárok politikai terrorral csikarták ki (amint arról fentebb már volt szó).

Természetesen fölmerül a kérdés, hogy a homoszexuálisok körében igen gyakori pszichés problémák magának a homoszexualitásnak köszönhetőek-e. Nos, amint arról már volt szó, a homoszexuális párkapcsolatok jellemzően igen instabilak, bomlékonyak és a homoszexuálisok között jellemző a szexuális hűtlenség és a partnerváltogatás⁴⁵.

Ez gyakran pszichés sérülésekhez, a biztonságérzet hiányához vezet náluk, ami jó magyarázatul szolgál arra, hogy a körükben jóval magasabb az átlagosnál a szenvedélybetegek és az öngyilkosságot megkísérlők aránya. Igaz, ez utóbbiakat magyarázhatja emellett még a nemi betegségeknek és az AIDS-nek a közöttük az átlagosnál szintén jóval nagyobb aránya is. Ezen kívül, amint arról már volt szó, a körükben az átlagosnál nagyobb a felbomlott családból származóknak és a gyermekkori szexuális bántalmazást elszenvedetteknek az aránya⁴⁶ is – ezek a tényezők pedig szintén nem szoktak jót tenni a mentális egészségnek.

⁴² Az e döntéssel egyet nem értő amerikai pszichiáterek jelenleg a Szövetség a Terápia Szabad Megválasztásáért és a Tudomány Becsületességéért (Alliance for Therapeutic Choice and Scientific Integrity) nevű szervezetben tömörülnek, amelynek honlapján megtalálható sok, a média által eltitkolt, agyonhallgatott ismeret ebben a témában. Lásd itt: <https://www.therapeuticchoice.com/>

⁴³ https://en.wikipedia.org/wiki/Evelyn_Hooker

⁴⁴ Amint olvashatjuk a róla szóló Wikipedia szócikkben: tanulmányai hozzájárultak ahhoz, hogy az APA eltávolítsa a homoszexualitást a maga Rendelleneségek Kézikönyvéből.

⁴⁵ Rault 2019

⁴⁶ Fergusson 1998, Doll 1992

A párkapcsolataik jellemző labilitása pedig logikusan következik abból, hogy ha még a heteroszexuális pároknál is eléggé labilissá váltak a párkapcsolatok⁴⁷ (főként a terjedő individualizmus miatt), ahol pedig a biológiailag közös gyermek léte fontos összekötő kapocs (ami felelős viselkedésre ösztönözhet), akkor a homoszexuálisoknál, ahol még ez is hiányzik (mert nem lehet ilyen gyermek, és félrelépés esetén külső kapcsolatból sem foganhat), ott még mennyivel labilisabbak, kevésbé komolyan vettek lesznek a párkapcsolatok.

Egy tizenéves homoszexuálisokat vizsgáló tanulmány szerint közöttük kilencszer olyan gyakori volt az alkohol, tizenkilencszer olyan gyakori a kokain rendszeres fogyasztása és másfélszer olyan gyakori az öngyilkossági kísérlet, mint a magukat nem homoszexuálisnak valló fiatalok között⁴⁸. „Sok adat támasztja alá azt, hogy a homoszexuális nők és férfiak inkább élnek vissza alkohollal és kábítószerekkel. Míg a heteroszexuálisok körében a korrallal csökken a tudatmódosító szerek fogyasztása, a homoszexuálisok nagyobb valószínűséggel használják tovább e szereket, még 30, vagy akár 40 éves koruk után is. A drogokkal és az alkohollal való visszaélés együtt jár a szexuálisan felelőtlen viselkedéssel, különösen az anonim szexszel. A leszbikus nők a heteroszexuális nőknél sokkal valószínűbben dohányoznak, isznak és használnak illegális drogokat.”⁴⁹

A homoszexualitást normális dologként beállítók úgy magyarázzák a homoszexuálisok között sokkal gyakoribb különböző deviáns jelenségeket (promiszkuitás, kábítószeres, AIDS), hogy ez általánosan tapasztalható elnyomásuk (a "homofóbia") következménye. Ugyanakkor az, hogy ezek a jelenségek New Yorkban vagy San Franciscoban, a „meleg büszkeség” városaiban még gyakoribbak a homoszexuálisok között, mint az USA más, konzervatívabb részein, arra enged következtetni, hogy ezek háttérben aligha a homoszexuális viselkedés elutasítása a fő tényező. Logikusabb az a magyarázat, hogy ez jellemzően addiktív jellegű, a szenvedélybetegségek körébe sorolható beállítódást és életmódot jelent, önmagukra és másokra is romboló hatású testi-lelki következményekkel. Kialakulásában pedig gyakran jelentős lehet a rossz családi háttérnek és a tizenévesek elcsábításának a hatása.

A homoszexuális viselkedés egy párkapcsolati modell: egy demográfiailag katasztrofális modell, a szükségszerűen gyermektelen és szükségszerűen bomlékony párkapcsolatoké.⁵⁰ Tehát ezért mentális betegség valójában mégis a homoszexualitás – mert egy biológiai szempontból torz párkapcsolati modellt jelent, amelynek pszichés tényezők az okai és alakítói és amely igen gyakran rendkívül negatív következményekhez vezet mind a pszichés, mind a testi egészség terén. Legalábbis ezt jelenti e beállítottság, ha homoszexuális kapcsolatban élés következik belőle. Ha nem – mert vannak homoszexuális beállítottságú emberek, akik megtartóztatják magukat a szexuális kapcsolattól – akkor „csak” annak jelenti akadályát, hogy valaki természetes heteroszexuális házasságban éjen, a párjával közös gyermekeknek életet adva.

A homoszexualitás tehát a tudomány szerint betegség, mert

- (lényegében) nincs genetikai alapja, és (főként) a tesztoszteron hiánya vagy túlsúlya lehet talán egy biológiai probléma, ami szociális és pszichés okok közvetítésével hathat (más plauzibilis magyarázatot biológiai tényezőkel kapcsolatban nem ismerünk);

⁴⁷ Popenoe 1993, Houseknecht 1996, Tárkányi 2008

⁴⁸ Faulkner 1988

⁴⁹ O'Leary 1999

⁵⁰ A homoszexuális párkapcsolatok, illetve életmód negatív következményeit heteroszexuálisok is megtapasztalják: minél inkább megfelel a felfogásuk és viselkedésük a homoszexuálisok között jellemzőnek, vagyis, hogy gyermektelen, hűtlen és bomlékony, annál inkább, jön a válás és a nemi betegségek, aztán a depresszió, az alkoholizmus és az öngyilkossági kísérletek (lásd erről például Tárkányi 2015).

- emellett kutatási eredmények szerint mindkét szülő, de főleg az apa hiánya és a gyermekkori szexuális visszaélések elszívódása is játszhat szerepet (ugyanakkor semmi alapunk nincs a hibás egyéni döntések, mint ok kizárására);
- egy olyan párkapcsolati modellt jelent, amely tipikusan bomlékony, promiszkuitáshoz vezet;
- a párkapcsolati instabilitás (heteroszexuális kapcsolatok esetén is) rossz hatású a lelki egészségre;
- a homoszexuálisok között igen magas az alkoholisták, drogosok, öngyilkossági kísérletet elkövetők aránya, a várható élettartamuk jóval rövidebb, mint a heteroszexuálisoké;
- mindezek mögött feltűnik valószínű háttérként a párkapcsolati bomlékonyság, bár a köztük gyakori nemi betegségek és AIDS, illetve a gyermekkori traumák hatása is negatív lehet;
- a deviáns jelenségek a körükben gyakoribbak a nagyvárosokban, ahol pedig a közvélemény kevésbé elutasító a homoszexualitással kapcsolatban – ezért nem utóbbi (társadalmi elutasítás) lehet az oka az előbbinek (rossz lelki egészség), máskülönben nem fordított, hanem egyenes irányú összefüggés mutatkozna.

Összefoglalva: a homoszexualitás (ahogyan a transzszexualitás is) döntően pszichés és szociális okból kialakuló torz nemi identitást és beállítódást, párkapcsolati modellt és életmódot jelent (szükségszerűen és logikusan, az érintettek zöme számára, tipikusan), aminek a következménye gyakran igen súlyos testi és lelki betegségek sokasága – tehát ez egy lelkileg beteg állapot (okait és következményeit tekintve is), amely gyógyításra szorul: vagyis pszichés betegség.

Megjegyzendő még, hogy mind az APA, mind a WHO (utóbbi a BNO-nak, vagyis a Betegségek Egységes Osztályozása nevű világszerte alkalmazott központi fontosságú hivatalos dokumentumnak a módosítgatásaival) fokozatosan jutott el onnan, hogy a homoszexualitás „nem betegség” (1973.) odáig, hogy az „teljesen normális” (mára). Előbb még ilyen-olyan szindróma neveken illették, ami „csak bizonyos esetekben és egyesek számára esetleg” terápiát tehet szükségessé. A döntő negatív lépés azonban 1973-ban történt, de akkor annak a támogatói – így Spitzer – azzal védelmezték azt, hogy igyekeztek a közvélemény szemében (és nem utolsó sorban az ezzel egyet nem értő pszichiáterek szemében) csökkenteni ennek a jelentőségét.

„Akkor hát, aki betegnek érzi magát emiatt, kérjen terápiát” – gondolhatnánk. De ez nem ilyen egyszerű! Egyrészt szinte minden csapból az ömlik, hogy „nem betegség a tudomány szerint”. Ismerve az ezzel kapcsolatos döntés körülményeit, tudjuk, hogy ez tudományos szempontból semmit sem ér, közönséges csalás. Éppen olyan abszurd, mintha az alkoholizmusról nem lenne szabad semmi negatívumot mondani, mert egy erőszakos alkoholista politikai csoport ezt kikényszerítette valamilyen tudományos fórumon! Az 1973-as döntés következménye az lett, hogy a homoszexualitással kapcsolatos oknyomozó kutatásokat tabusították, és azok a homoszexuálisok, akik változni szeretnének, sokszor nehezen találnak terapeutát, aki hajlandó lenne velük szóba állni ez ügyben.

A homoszexuális beállítódást gyógyító helyreállító terápia

De vajon gyógyítható a homoszexualitás? Dr. Spitzer pszichiáter 2003-ban publikált szakkikke szerint igen. Emberek százait hallgatta meg, akik azt állították magukról, hogy gyógyult homoszexuálisok. Igaz, azt nem mondták, hogy soha nem éreznek kísértést a homoszexuális életmódhoz való visszatérésre, hanem csak azt, hogy változást tapasztaltak. (Ahogyan egy gyógyult alkoholista is érezhet kísértést a visszaesésre, de attól még képes a józan életre.) Utóbb mégis azzal vádolták Spitzert, hogy 100%-os fordulatot sugallt az eredményével (Spitzer 2003),

pedig más vizsgálatok később kimutatták, hogy sok esetben csak részleges a pozitív változás. Addig acsarkodtak rá, hogy végül a nyomás alatt azonosult azzal, amit a szájába adtak és visszavonta a „félrevezető állítását”, hogy lehetséges a ’változás’ – persze ha ezalatt mindenkinél 100%-os ’változást’ értünk...(Magához ölelte a „szalmabábot”, a hamis érvet, amit készítettek neki.) Vagyis ugyanúgy pszichés terror alá vetették, mint az APA vezetőit, hasonlóan „jó” eredménnyel⁵¹.

Amerikában gyógyult homoszexuálisok ezrei élnek boldog heteroszexuális házasságban. Ami annyira nem is meglepő, tekintve, hogy az életük folyamán homoszexuális emberek mintegy fele végül spontán módon heteroszexuális lesz – a terápia így sokszor csak rásegít.

Az emberek nemi identitása képlékeny, és változik az életútjuk folyamán. Amerikai demográfiai adatok szerint az életútjuk folyamán valamikor homoszexuális kapcsolatban levők többsége végül is heteroszexuális kapcsolatban élve fejezi be az életét. Vagyis sokan „belekóstolnak”, aztán otthagyják ezt az életmódot. És egyre többen kóstolhatnak bele, mert a legalább egyszer homoszexuális kapcsolatra lépők gyakorisága növekszik, amint a tartósan ilyen kapcsolatban élők is. Igaz, utóbbi gyakorisága töredéke az előbbinek, és csak 1% körül volt a fejlett országokban az elmúlt évtizedekben⁵².

Egy kutatási eredmény szerint mintegy 35% volt a gyógyulási arány homoszexuálisok terápiája során⁵³ – miközben az alkoholisták tartós gyógyulási aránya 36% volt egy másik fölmérés adatai szerint az Anonim Alkoholisták körében⁵⁴. Az e mozgalomban mérthez hasonlóan viszonylag alacsony volt az alkoholizmusból gyógyultak aránya professzionális terápia esetén⁵⁵. A drogfüggők biztos gyógyulási arányát átlag mintegy 30%-osra becsülik szakemberek⁵⁶.

Tehát mind a homoszexuálisoknak, mind az alkohol és drogfüggőknek jellemzően mintegy harmada gyógyul meg biztosan és tartósan terápia során. Ugyanakkor mind a homoszexuálisoknak, mind az alkoholistáknak és drogfüggőknek egy jelentős további része legalábbis részlegesen meggyógyul és csak ritkán tapasztal visszaesést⁵⁷. A homoszexuálisoknál és az alkohol- és drogfüggőknél is adódik egy-egy olyan kisebbség, akiknél csak csekély mértékű a javulás vagy hatástalan a terápia⁵⁸.

⁵¹ Spitzer esetéről bővebben lehet olvasni angolul itt: [https://en.wikipedia.org/wiki/Robert_Spitzer_\(psychiatrist\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Robert_Spitzer_(psychiatrist))

⁵² Rault 2019

⁵³ Haldeman 1994

⁵⁴ Alcoholics 2014

⁵⁵ Kelly

⁵⁶ Rehab Success („Joseph A. Califano, Jr., former Secretary of Health, Education, and Welfare and founder of the National Center on Addiction and Substance Abuse: The therapeutic community claims a 30% success rate, but they only count people who complete the program.”)

⁵⁷ Alcoholics 2001; Kelly

⁵⁸ Szokásaink és beállítottságaink fokozatosan változtathatók – ez minden erkölcsi nevelésnek és minden pszichoterápiának is az alapja. E változási lehetőségek biológiai alapjait mutatja be igen érdekesen és részletesen Norman Doidge-nak A változó agy című könyve (lásd az irodalomjegyzékben), melynek témája a neuroplaszticitás, és az ezen alapuló terápiás lehetőségek. A homoszexuálisok esetében a terápia eredménye tipikusan az, hogy a korábban a szenvedélybetegségre emlékeztetően erős, megszokott beállítódás elgyengül, elhalványul annyira, hogy már nem jelent pszichés kényszert. Nem szűnik meg feltétlenül teljesen, de – jó esetben – annyira igen, hogy az egyén már képes szabadon dönteni arról, hogy enged neki, vagy figyelmen kívül hagyja. Ez egyéni szinten változó mértékben sikerül, ahogyan az is, hogy ki mennyire képes kiépíteni heteroszexuális beállítódást.

A homoszexualisták egyik fő követelése, hogy tiltsák be a homoszexuálisok helyreállító terápiáját, főként azért, mert az szerintük nem hatékony. Ezt már tucatnyi országban és az USA egyes tagállamaiban el is érték. A Magyar Pszichológiai Társaság homoszexualista szekciója által pszichológusok számára kiadott hivatalos útmutató is ellenzi ezt a fajta terápiát⁵⁹ – ennek a világméretű politikai törekvésnek a szolgálatába állva.

Ugyanakkor láthatjuk, hogy miért hamis ez az érv: ilyen alapon az alkoholisták és drogosok terápiáját is be kellene tiltani, vagy „szakmai alapon” ellenezni kellene, mert az „nem elég hatékony”. Ugyanis éppen annyira hatékony „csak”, mint a homoszexuálisoké...

Valójában a homoszexuálisok helyreállító terápiája a jó alternatíva a homoszexualitás hazug normalizálásával szemben – ezért igyekeznek ezt a terápiát gyalázni, hatalmas erővel rágalmozni, betiltatni.

Fontos még megemlíteni, hogy vannak a helyreállító terápiának az említetténél (1/3 – 1/3 – 1/3: gyógyult – részben gyógyult – nem gyógyult) jobb arányai is a siker terén, attól függően, nyilván, hogy milyen módszert és milyen szakszerűen alkalmaznak. Ugyanakkor az ezzel kapcsolatos balliberális propagandakampányok⁶⁰ az elavultabb módszereket, a kudarcokat és a páciensek „hiábavaló szenvedését” emelik ki. Pedig hát, ennyi erővel általában is be lehetne tiltani a pszichoterápiát, hiszen szakmai kudarcok és a páciensek részéről negatív tapasztalatok minden ágában előfordulnak időnként – mégis, sok embert gyógyítottak meg, sok ember hiábavaló szenvedését szüntették meg pszichiáterek, ahogyan a homoszexuálisokat gyógyító helyreállító terápia során is. Rengeteg volt homoszexuális él ma boldog heteroszexuális házasságban a helyreállító terápia területén dolgozó terapeuták munkájának eredményeként. És igazából ez „a jövő útja”, amin keresztül a legtöbbször számukra elérhető az, hogy „boldog családban” éljenek: ezt a fajta terápiát kell fejleszteni, elterjeszteni (és ahol betiltatták – ott azt feloldatni).

Lehet, hogy vannak olyan homoszexuálisok, akiknél ez nem sikerül, kudarcot vall (illetve a legtöbbszörhöz el sem jut a híre, nem is hall ilyen lehetőségről) – az ilyenek számára az önmegtartóztatásban élt élet ajánlható, nem a homoszexuális párkapcsolatban élés⁶¹.

Jog a házassághoz és az örökbefogadáshoz? A tudományos eredmények alapján ez igazságos és indokolt lenne-e vagy nem?

Házasság

„Ha a homoszexualitás normális voltát hirdető megcáfolhatatlan érvekkel szembesülnek a homoszexualitással kapcsolatos problémákra vonatkozóan, akkor úgy érvelnek, hogy bármilyen probléma legyen is, azt a homofóbia, a heteroszexizmus és a homoszexuálisok ellen irányuló, általános hátrányos megkülönböztetés okozza. A kutatók gyakran nem foglalkoznak a negatív eredményekkel – például hűtlenség, kábítószerérettetés, a kapcsolat felbomlása –, mondván, hogy azok a társadalom által a homoszexuálisokra gyakorolt nyomás következményei. Nemigen szolgáltatnak bizonyítékot az efféle ok-okozati összefüggésre.

⁵⁹ Útmutató 2016

⁶⁰ A közelmúltban betiltották a homoszexuálisok helyreállító terápiáját például Norvégiában, Németországban és Izraelben, és e döntések indoklásaként is ilyen érvek hangzottak el az illetékes miniszterek részéről.

⁶¹ Az USA-ban működik egy katolikus szervezet Bátorosság (Courage, ejtsd káridzs) néven, amely lelki tanácsadás és önszorgító közösségek révén támogatja abban a homoszexuális beállítottságú személyeket, hogy önmegtartóztató, cölebsz életet tudjanak élni.

Ha a homoszexuálisok elleni diszkrimináció patológiás következményekkel járna, akkor e patológiás következményeket elsősorban a konzervatív közösségekben élő homoszexuálisok körében várhatnánk, ahol a homoszexualitás nem elfogadott. Kevésbé vagy egyáltalán nem várnánk ilyesmit az olyan közösségekben, ahol a homoszexuális életstílus teljesen elfogadott és népszerű. Valójában ennek éppen az ellenkezője igaz. A HIV-fertőzés, a több partner és a káros anyagokkal való visszaélés sokkal elterjedtebb a homoszexuális-barát városi enklávékban – például San Francisco, South Beach, Florida, New York City.”⁶²

Tehát a homoszexuális párkapcsolat a saját lényege, biológiai jellege miatt okoz pszichés károkat a benne részt vevőknek hosszabb távon, nem pedig azért, mert a homoszexuális párkapcsolatot elutasítja, helyteleníti a társadalom, mint abnormálisat és erkölcsstelen.

Vajon a homoszexuálisok az általuk élt életmód révén károsak a társadalomra?

Nézzük meg először azt, hogy vajon az alkoholisták azok-e. Nos, igen, ők károsak.

Akkor az állam részéről helyes lenne törvényben bevezetni egy hivatalos szertartást, amely az alkoholizmust hivatalosan normálisnak és ártalmatlannak nyilvánítja? Nyilván nem. Miközben a homoszexuálisokkal kapcsolatban ezt jelenti a párkapcsolataiknak „házassággá” nyilvánítása, ami több fejlett országban megtörtént az utóbbi évtizedben.

Az állam részéről vajon helyes-e elősegíteni, bevezetni olyan szakpolitikák alkalmazását, amelyek megelőzik vagy gyógyítják az alkoholizmust? Igen. Miközben a homoszexuálisokkal kapcsolatban nem, hogy állami támogatása nincs ilyen terápiáknak, de ezek betiltására irányul hazug és erőszakos politikai törekvés, amely néhány államban már el is érte ezt.

De vajon az alkoholisták és a homoszexuálisok helyzete között indokolt és helyes párhuzamot vonni? Milyen kárai lehetnek a homoszexuális életstílusnak?

Nos, homoszexuális pároknak nem lehet közös vér szerinti, biológiai gyermeke – és valószínűleg ez az oka annak, hogy a férfi homoszexuális párkapcsolatok rendkívül bomlékonyak és a bennük élők egymáshoz szexuálisan hűtlenek és hogy rendkívülien jellemző rájuk a partnerváltogatás, szociológiai felmérések adatai szerint. Ha pedig ilyen a rájuk tipikusan jellemző életstílus, akkor nem meglepő, hogy olyan magas közöttük a HIV/AIDS és más nemi betegségek, a drogozás és az öngyilkossági kísérletek aránya. Ez az életstílus e tények alapján éppúgy igen káros és veszélyes, mint az alkoholizmus⁶³.

Ugyanakkor amint az alkoholizmusra nem determinálnak senkit a génjei (esetleg némileg hajlamosabbá tehenek rá az átlagosnál), ugyanúgy a homoszexualitásra sem⁶⁴. Mégis az a

⁶² O’Leary 1999

⁶³ A fent már említett Robert Oscar Lopez két, egymással szexuális kapcsolatban élő nő nevelte föl (közülük az egyik az édesanyja). Ő ennek hatására biszexuálissá vált. Évekig tisztán homoszexuális kapcsolatokban élt, majd váltott, és élete második felét tartós heteroszexuális kapcsolatban élte le. A személyes véleménye a tapasztalatai alapján ez: „Konzervatív vagyok. Hogyan lettem az? ... Különösen a “ne legyünk ítélkezők a szexualitással kapcsolatban” liberális fölfogása az, ami átkos hatású. Bronx homoszexuális világában élve eléggé sok AIDS-ben meghalt ember lakását takarítottam ahhoz, hogy megértem, a szexuális kísértéseknek való ellenállás központi fontosságú szabály minden emberséges társadalom számára. A /szabados/ szex nemcsak olyan módon okozhat számunkra sérülést, kárt, hogy általa elkapunk fertőző betegségeket, hanem emellett úgy is, hogy minket valójában nem szerető emberekhez köt minket és tesz bennünket általuk sebezhetővé, valamint úgy is, hogy az elválás keserű fájdalmát kelti bennünk a minket elhagyó partnerek miatt, és végül úgy is, hogy tanácstalanságban hagy, kínos helyzetbe hoz minket azokat illetően, akiknek szüksége van ránk, de mi nem szeretjük őket, ezért szabadulni szeretnénk tőlük.” (Lásd Lopez 2012).

⁶⁴ Ganna 2019

Mint azt fentebb kifejtettem, még ha egyéb biológiai tényezők (különösen a tesztoszteron szintje) szerepét föltételeznénk is, akkor sem látszik a tudomány legfrissebb eredményei szerint sem olyan plauzibilis magyarázat a homoszexualitás kialakulását illetően, amely azt „biológiailag ellenállhatatlanul determinálnak”

„sarokköve”, a kiindulási alapja minden, a homoszexualitás normalizálásra irányuló érvelésnek, hogy „ez genetikusan determinált, amint azt a tudomány bebizonyította”. Ez az állítás pedig téves vagy hazug.

Mi tehát az indok, amiért az államnak másként kellene viszonyulnia a homoszexuálisokhoz, mint az alkoholistákhoz? Semmi. Ugyanúgy kell viszonyulnia hozzájuk.

Nem igaz az, hogy „nem terjed fertőzés útján” (ez a gyakori propagandisztikus állítás egy neveléses blöff) – a példa, a személyes kapcsolatok, a kulturális légkör, az erkölcsi miliő teljességgel hathat úgy, hogy egy bizonytalan tizenéves vagy huszonéves esetleg ezt válassza. Ezért káros a terméketlen és abnormális homoszexuális párkapcsolati modell „házassággá”, azaz normálissá nyilvánítása is, meg a „melegparádék” is vagy a homoszexuális vagy transzszexuális reklámok, filmkarakterek, iskolai érzékenyítő foglalkozások is.

A homoszexuálisok körében jellemző az átlagosnál jóval magasabb partnerszám, jellemzőbb a partnerváltogatás és a párkapcsolatok igen nagyfokú bomlékonysága⁶⁵ (Rault 2019). Így tehát a homoszexuális párkapcsolat tipikus esete biológiai okból szükségszerűen terméketlen, hűtlen és bomlékony párkapcsolati modellt jelent. Ha a heteroszexuális párkapcsolatok terén is egyre gyakrabban ilyen eszmény érvényesül (ami sajnálatos tény), akkor a teljességgel ilyen jellegű homoszexuális kapcsolat erőltetett normálisnak tartatása még tovább erősíthet egy hamis, káros ultraindividualista eszményt. Emiatt pedig tovább csökkenhet a házasságok és a gyermekvállalás aránya és tovább nőhet a gyermektelenség és a válásoké⁶⁶.

Örökbefogadás

El kell mondani, hogy – főként a homoszexuális párkapcsolatok jellemzően igen nagyfokú bomlékonysága miatt – a bennük nevelkedő gyermekek tipikusan hátrányos helyzetűek, rosszabb sorsúak a normális, heteroszexuális párok által nevelt gyermekekhez képest⁶⁷.

A homoszexuálisok örökbefogadási joga mellett érvelők szándékosan hamis szociológiai kutatásokra, propagandisztikus, áltudományos „Patyomkin-kutatásokra” hivatkoznak. A homoszexuális személyek kivételes, legjobb helyzetű töredékét képviselő népességcsoport (jellemzően a kutatásra önként jelentkező diplomás nagyvárosiak) gyermekeinek a fejlődését szokták vizsgálni kis számú, különleges mintán, nem pedig a népesség egészében a homoszexuális párok által nevelt gyermekeket. Vagyis kimazsolázzák a legjobb eseteket szélhámos szociológusok, aztán az így kapott kedvező eredményeket úgy mutatják be, mintha ez lenne az átlagosan jellemző a gyermeket nevelő homoszexuális párok között. Majd a szélhámosok „tudományosan megállapítják”, és újságíróknak, riportereknek azt nyilatkozzák, hogy „nem találtunk semmi különbséget a homoszexuális és heteroszexuális szülők által nevelt gyermekek között”. Sőt, talán a homoszexuálisok gyermekei még jobban is teljesítenek, mint a

mutatná. Semmilyen, a biológiai determinációt bizonyító tudományos eredmény nem született – és egy ilyen (ellenállhatatlan biológiai determinációt feltételező) magyarázat nem is reális: nem észszerű, nem plauzibilis.

⁶⁵ Rault 2019

⁶⁶ Az USA-ban például 2015-19-ben csökkent a teljes házasságkötési arányszám és a teljes termékenységi arányszám is anélkül, hogy valamilyen gazdasági válságot találhatnánk emögött magyarázó tényezőként. Egy lehetséges magyarázat az, hogy a természetes házasság társadalmi leértékelése lett az eredménye annak, hogy az USA Legfelsőbb Bírósága 2015-ben a homoszexuális kapcsolatokat „házassággá” (azaz „természetessé” és „normálissá”) nyilvánította.

⁶⁷ Regnerus 2012

heteroszexuálisokéi. Persze, ilyen óriási mértékű csalás mellett még akár ez is kijöhet – van, hogy ki is jön – eredményként⁶⁸.

Leszbikus szülők gyermekeit vizsgálva jóval gyakoribb volt köztük a bizonytalan nemi identitású⁶⁹. Egy kutatás során⁷⁰ 14 olyan tanulmány metaanalízisét végezték el, amelyek homoszexuális szülők által nevelt gyermekek vizsgálatáról szóltak. Zömüknél módszertani hibákat tapasztaltak. Sok esetben az adatok a gyermekek zavart nemi identitását mutatták, a szerzők ezt mégis rendre figyelmen kívül hagyták, kijelentve, hogy a kutatás eredményei szerint nincs semmilyen lényeges különbség homo- és heteroszexuális szülők gyermekei között. Más tanulmányok jellemzően csonka heteroszexuális családokban nevelkedőkkel hasonlítják össze a homoszexuálisok által nevelt gyermekeket, mert a kutatók tudják, hogy a homoszexuális párkapcsolatok sokkal bomlékonyabbak, ezért ezt a körülményt eleve be kell építeniük a kutatás alapszerkezetébe, ha a végkövetkeztetésnél el akarják tüntetni ennek hátrányos következményeit⁷¹.

A homoszexuális szülők által nevelt gyermekeket nemcsak az fenyegeti, hogy a nemi identitásuk összezavarodik a torz szülői minta, magatartás miatt, és így maguk is homoszexuálissá válhatnak. Ezenkívül a homoszexuálisok által nevelt gyermekeknek sokkal gyakrabban kell elszenvedniük a biológiai szülők elvesztése után egy vagy több nevelőszülő elvesztését a férfi homoszexuális párkapcsolatok nagyfokú bomlékonysága miatt; azt, hogy az utóbbi miatt itt még több, még bonyolultabb „válás utáni szituáció” alakulhat ki (ami megfoszthatja őket a biztonságérzettől és összezavarhatja a pszichés fejlődésüket); a gyakoribb gyermekbántalmazást⁷²; végül (az AIDS miatt a férfiaknál) a szülők súlyos betegségét és halálát. További veszélyeztető tényezők, hogy a homoszexuálisok között az átlagosnál jóval nagyobb az alkoholisták, drogosok aránya (a leszbikus nők esetében is), a férfiaknál általános a partnerváltogatás vagy a szexuális hűtlenség. Féltő, hogy a férfi homoszexuálisok nem mindig zárják ki szexcentrikus életvitelükből a gyermekeiket sem.⁷³

Ezért a magyar családjogi törvénynek nem lenne szabad megengednie azt, hogy homoszexuális élettársak gyermeket fogadjanak örökbe, illetve egyetlen ország családjogi törvényének sem. Mindehhez hozzá tehetjük, hogy az adatok szerint a legtöbb olyan gyermeknek, akit azonos nemű szülők nevelnek, biszexuálisok a szülei, nem homoszexuálisok (Regnerus 2012, Lopez 2012). Ha tehát például egy anya a válása után „fölfedezi magában a biszexuálist” és élettársi kapcsolatba kezd egy másik nővel, akkor a gyámsági jog megadása az édesanyjával kapcsolatba került nőnek azt jelentené, hogy a vér szerinti apát, az édesapát fosztják meg a gyámsági jogától egy olyan idegen személy javára, akitől jellemzően nem várható az, hogy jó hatással lesz a gyermekre hosszú távon is.

Ha a homoszexuális párkapcsolatok éppen az ellenkezőjét jelenítik meg annak, amit a családjog jelenleg védelmez – ami a gyermekeknek sajátos jellegüknel fogva megfelelő, biztonságos környezetet jelentő párkapcsolatok – akkor a homoszexuális kapcsolatnak „házasságként” való törvénybe iktatása teljesen ellentétes lenne a családjog jelenlegi alapvető

⁶⁸ O’Leary 1999; Regnerus 2014

⁶⁹ Hoeffler 1981; Green 1986; Stacey 2001

⁷⁰ Belcastro 1993

⁷¹ O’Leary 1999

⁷² Cameron 1998

⁷³ O’Leary 1999

céljával, jellegével.⁷⁴ Az új magyar alkotmány (2011 óta: Alaptörvény) tehát joggal határozza meg egy férfi és egy nő kapcsolataként a házasságot. Azonban éppen ilyen jogos és helyes lenne kizárni az örökbefogadás lehetőségéből az élettársi kapcsolatban élő homoszexuális párokat.

A tudomány nevében... család...

A hazugságkampány előfutárai: Kinsey, Hooker, Weinberg és Smith. A homoszexualitás normális, és aki mást mond, az beteg homofób...

Kinsey, az amerikai biszexuális gubacsdarázs-kutató kinevezte magát szociológussá, majd nem reprezentatív, általa mégis annak láttatott kutatása végén megállapította (1949-ben), hogy az emberek 50%-a részben vagy teljesen homoszexuális. A Rockefeller Alapítvány őt támogatta, a szakszerű kritikussait nem, ezért a hamis állítás elterjedt.

A homoszexualitás biológiai determináltságában alapdoktrínaként hisznek a homoszexualisták, akik ebből kiindulva gyakran hivatkoznak érveléseikben a Kinsey által kitalált koncepcióra, a „Kinsey-skálára” is. Kinsey véleménye szerint a szexualitást olyan kontinuumként (ez a „Kinsey-skála”) kell felfogni, amelynek egyik végpontján (0-s érték) a kizárólag heteroszexuális, a másik végpontján (6-os érték) a kizárólag homoszexuális irányultságú emberek találhatók. Az emberek többsége valahol a két véglet között található. Eszerint a hamis koncepció szerint mindenki olyan mértékben homo- vagy heteroszexuális, amilyen mértékben a génei erre determinálják, és a Kinsey-skála mutatja meg, hogy mennyire ez vagy az. Mivel pedig Kinsey egy kontár sarlatán volt, nem szakember, így nincs semmi alapja annak, hogy egy általa kitalált koncepciót valaki az ő „tekintélye” alapján tudományos eszközként használjon. A valóság pedig az általa „mértékkel” kapcsolatban az, hogy az emberek zöme egy heteroszexuális társadalomban – és csak ilyen létezhet, mert másféle nem képes fennmaradni – természetesen heteroszexuálissá fejlődik a természet, valamint környezete szociális és pszichés hatására. Ugyanakkor akadhatnak átmeneti vagy tartós kivételek, mert az emberek beállítottsága, mentalitása ingadozhat – változhat jó és rossz irányba is.

Kinseyen kívül volt már szó fentebb egy másik csalóról, Evelyn Hookerről, aki egy kutatással „kimazsolázta” a néhány mentálisan egészséges homoszexuálist a tipikusan pszichésen beteg populációból, majd úgy tett, mintha ők valóban reprezentálnák a homoszexuális populációt, vagyis csalt. Ez a csalással kapott hamis eredmény lett az elméleti alapja az Amerikai Pszichiátriai Társaság döntésének arról, hogy „a homoszexualitás nem betegség”.

A homofóbia fogalmát George Weinberg amerikai pszichológus találta ki, állítólag még 1965-ben. Mert ő „el sem tudta képzelni”, hogy mi baj lehet a homoszexualitással, és hogy vele kapcsolatban indokolt lehet bármilyen vizsgálás. Úgy, hogy ha mégis van, az bizonyára „beteges”, mégpedig egész egyszerűen azért, mert ő maga, Weinberg úgy érzi. Tudományos alapon? (Feltehetőleg úgy gondolta, hogy „én, Dr. Weinberg vagyok a Tudomány”, mert amúgy tudományos eredmények, amelyek igazolták volna őt, ekkoriban nem léteztek.)

Szélesebb körben 1969-72-ben kezdték használni a homofóbia szót és fogalmat, a „Stonewall” után (lásd erről bővebben a fentebb a homoszexualitás „nem betegségg” nyilvánításáról szóló fejezetet). Kenneth T. Smith írta 1971-ben az első szócikket ezt az –

⁷⁴ A „család” fogalmának a párkapcsolatban élő homoszexuálisokra való ráerőltetése (pl. „szivárványcsaládok”, „a család az család”) is hazug és káros törekvés a homoszexualisták részéről, mert a homoszexuális beállítottságú személyek nemi identitása vagy kapcsolata káros lehet az általuk nevelt gyermekek számára, és hamis, torz példát mutat általában a fiataloknak is. A családjognak a gyermekek nemzésének és felnevelésének a biztonságos körülményeit kell mindenekelőtt elősegítenie, tehát egészségtelen kapcsolat belerángatása ebbe a fogalomkörbe ellentétes a család jog céljával és veszélyes a társadalomra.

egyébként tudományosan teljesen megalapozatlan – ideológiai propagandafogalmat használva úgy, hogy ő elsőként tette azt, mintha az tudományos fogalom lenne (Smith 1971). Tehát nem szerzőtársa Weinbergnek ebben, csak szélhámóstársa. Weinberg sem sokkal maradt le a téren – ő maga egy évre rá 1972-ben használta először tudományos műben – ahol úgy jellemezte a homofóbia fogalmát, mint „félelem a homoszexualitás fertőző mivoltától” (bizonyára indokolatlanul), meg a „család intézményének féltése” (bizonyára indokolatlanul), ami „vallásos” alapú és jellegű⁷⁵ (hiszen hogyan is lehetne tudományos). Ezzel a jellemzéssel vélte indokolni magának a fogalomnak a létjogosultságát és tudományos mivoltát.

Igaz, hogy a homoszexualitás akkor, 1972-ben még hivatalosan „betegségnek” minősült az Amerikai Pszichiátriai Társaság (APA) részéről. De már csak egy évig, miután már megvoltak ez ellen az első politikai terrortámadások – és maga Weinberg volt az egyik élharcosa annak, hogy minősítsék „nem betegségnek”. (Lásd ezzel kapcsolatban a fentebb, az erről szóló fejezetben leírtakat.) Szóval ezzel a propagandafogalommal mintegy elébe vágott a „tudományos” – valójában kierőszakolt és politikai – „konszenzusnak”. Bánta is ő, hogy ez most (még) nem tudományos fogalom, amit a tudományos szakcikkében, tudományos bizonyíték nélkül, tudományos alapfogalomként használ! Majd ő és az elvtársai azzá teszik!

Elvtárs? Szélhámos? Sajnos kutatóról/tudósról nem beszélhetünk olyan emberek esetében, akik a tudományt szándékosan csalásra, megtévesztésre használják, még hozzá ideológiai megfontolásból. Sajnos, a követőik – az ilyen hazugságokat felelőtlenül vagy rossz szándékkal terjesztő, pszichológus vagy pszichiáter diplomával rendelkező emberek – esetében sem.

Miután az eddig felsorolt tények és érvek alapján világossá válhatott az, hogy normális, egészséges magzati fejlődés esetében a homoszexualitás szociális és pszichés hatásokra alakul ki (nem veleszületett), és hogy milyen káros párkapcsolati modellt és beállítottságot jelent, logikus, hogy van miért félni a családokat a homoszexuálisoktól is, és a homoszexualitás hazug módon való normálissá nyilvánításától is.

Mivel a homoszexualitás gyakorlatilag genetikailag nem determinált, ezért döntően pszichológiai, szociális, kulturális okok hatására alakul ki. Olyan konkrét okokra gondolhatunk, mint amilyenek például a szexuális abúzus, a rossz szülő, vagy a rossz példának, a normálistól különböző viselkedésnek a normálisként való beállítása vagy elnézése (pl. közterületen, iskolában, mesekönyvben, internetes csoportban); vagy az abnormalitásra való személyes rábeszélés, elcsábítás vagy szexuális visszaélés; vagy pedig az abnormalitás normálisként való ünneplése (például kólareklámokon, filmekben, homoszexuális parádékon). Ezek a tényezők egymás hatását erősíthetik. Szóval a kivételektől eltekintve, erkölcsi, kulturális, pszichés módon tud kialakulni és ilyen „fertőzés” útján tud terjedni. Igen, fertőző!

Lehet, hogy a gyermekünket elcsábítja majd egy homoszexuális, az is lehet, hogy „csak” gyermektelen és hűtlen kapcsolatok sorában fog élni, mert elhitették vele – a homoszexualitás hazug normalizálásával is – hogy nem kell áldozatot hoznia a gyermekvállalással és hűséggel, mert „manapság már bármi normális”. Ezért szerettük őt, ezért neveltük föl? Ezért hoztunk érte annyi áldozatot, hogy majd ostobán és fájdalmasan elpazarolja az életét, mert tönkretették hazugságokkal?

Akkor lehet joggal főbiáról beszélni, amikor valaki valami olyasmitől fél, amitől nem indokolt, vagy ha túlzott mértékben tart valamitől – pl. tágas terektől, magas helyektől, szűk helyiségektől, hidaktól. A homoszexualitás viszont egy perverzió, amelynek kiélése veszélyes

⁷⁵ Weinberg mindezt a *Society and the Healthy Homosexual* (Társadalom és az egészséges homoszexuális) című 1972-es könyvében írta le (Bullough 2002), lásd még erről: [https://en.wikipedia.org/wiki/George_Weinberg_\(psychologist\)](https://en.wikipedia.org/wiki/George_Weinberg_(psychologist))

és káros az egyénre is és a társadalomra is. Ezért a homofóbia mint fogalom tudományos szempontból egyszerűen csalás: homofóbia nem létezik.

Weinberg a „fertőzés” emlegetésével azt sugallta, mintha csak biológiai fertőzés révén terjedhetne valami abnormális állapot az emberek között, holott köztudott, hogy az emberek hatnak egymásra, jól is, rosszul is – ennek az belátásához nem kell még tudósnak sem lenni. Szóval itt az első hazugság – a „nem terjed fertőzéssel” állítása lényegében hazugság, ravasz szócsavarás, amivel azt leplezi, hogy igyekszik átrázni és lóvá tenni bennünket. A „család” emlegetése pedig azt a célt is szolgálhatta a részéről, hogy „mint elavult, hagyományos” fogalmat állítsa szembe a „haladó tudományosság” eszményével – azt sugallva ezzel, hogy „akik a családot féltik”, azok szükségszerűen nem lehetnek „tudományosak”, szemben azokkal, akik nem féltik a családot. Ebben az esetben a társadalomtudomány nem is tudomány lenne, hanem egy ideológiai és politikai törekvés, például a család és a házasság intézményének megszüntetésére? Létezhet valóban ilyen – negatív – politikai és ideológiai törekvés, csak akkor azt ne nevezzük tudománynak. A tudomány szisztematikusan és pontosan fel akarja tární számunkra a valóságot azért, hogy jól informáltan jobb döntéseket hozhassunk – a tudomány mér és logikusan következtet, nem pedig előír. A hagyományt vagy a családot, mint fogalmakat a tudomány fogalmával szembe állítani szélhámos demagógia. Weinberg ebben is szélhámos volt.

Szó sincs róla tehát, hogy a 'homofóbia' általa kitalált fogalma tudományosan bármiképpen megalapozott lenne; hogy tudományosan legitim fogalom lenne; hogy bármilyen szempontból legitim fogalom lenne. Nem az, hanem demagóg mocskolódás, aminek a használatával erkölcsileg és szakmailag lecsúszott társadalomtudósok, gátlástalan újságírók és politikusok járatták le rendszeresen magukat, és teszik kétségessé az általuk képviselt pártoknak vagy irányzatoknak a demokratikusságát, a demokratikus jogrendben való elfogadhatóságát.

Két kutató, William O'Donohue és Christine Caselles (1993) felhívták rá a figyelmet, hogy a homofóbia fogalmát széles körben kezdik arra használni, hogy erkölcsi, politikai értékekről folytatott vitákban ezzel bélyegezzék meg, járassák le, „intézzék el” a másik felet. Már ekkor jellemző volt az, hogy nem csupán „beteges aggodalom” értelemben kezdték használni (bár abban az értelemben sem volt indokolt, amint láttuk), hanem „ostoba vagy gonosz ember” értelemben: egyre inkább nagyjából a „gazember” vagy a „fasiszta” szinonimájaként. Valamivel később Gary Colwell filozófus úgy fogalmazott (1999), hogy „a fóbia fogalma olyan rugalmassá vált, hogy nem csak a valódi fóbiákra, hanem bármilyen jogos aggodalomra is ráhúzható – és nem csak bármiféle aggodalomra, hanem bárkinek bármilyen, a homoszexualitással kapcsolatos kritikus felfogására vagy gondolatára is”.

És valóban, ahogyan ez utóbbi filozófus észrevette, népszerű balliberális politikai gumifogalomná vált a fóbia, a homofóbia fogalmából kiindulva. A homofóbia mintájára utóbb kitalálták például az iszlamofóbia fogalmát is: megint csak politikai mocskolódásként, lejáratásként, ezúttal azokkal szemben, akiket az iszlamista terroristák, vallási uszítók egyre szélesebb körű nyomulása kezdett aggasztani, és joggal. Ugyancsak lényegében áltudományos „szociológiai” fogalom, valójában balliberális politikai propagandaeszköz lett a homofóbiához hasonlóan a „morális pánik” fogalma is. Hiszen mi más, mint csakis irracionális, pszichésen beteges „pánik” lehet az, ha mind többen aggódnak olyan erkölcsi vonatkozású társadalmi kérdések miatt, mint a mind kevesebb házasság, mind több válás, mind alacsonyabb gyermekszám, vagy a homoszexualitás – vagy éppen a drogozás terjedése.

Aki a homofóbia fogalmát használja, az nem tudós, hanem szélhámos, ezért ennek a fogalomnak a használatát bűncselekménynek kellene tekinteni, és ha humán szakember, akkor az ezt használótól el kellene venni a tudományos fokozatait is, de még a diplomáját is. A

homofóbia fogalmával való mocskolódás egy ellentmondást nem tűrő, totalitárius, diktatórikus politikai világmozgalom egyik alapvető eszköze minden lehetséges ellenérv vagy tudományos vita elhallgattatására. Sokszor találkoztak már vele mindazok, akik ilyen kérdésben „ki merték nyitni a szájukat” és „nem a megfelelő oldalon”. Sokan pedig már nem is merik megmondani a véleményüket, nehogy ezzel megbélyegezzék őket. Így a homoszexualisták romboló hazugságai mind szabadabban terjedhetnek, mert lassan mindenkit megfélemlítenek, aki az útjukba áll.

A „homofóbia” fogalmáról láttuk, hogy tudományosan nem megalapozott. Azt is láttuk, hogy még a feltételezeten tudományos jelentésén messze túlmenően is elkezdtek használni mindenki megbélyegzésére, aki nem ért egyet a homoszexualitás „teljesen normálissá” nyilvánításának a céljával. Tehát sokan egy szélhámós fogalmat használnak a vitapartnerük ellentmondást nem tűrő módon való megbélyegzésére. Vajon ez a magatartás tendenciájában az építő párbeszéd és a demokratikus értékek felé mutat? Nem inkább egy agresszív és antidemokratikus mentalitást fejez ki, olyant, amely nem annyira demokráciára, hanem egyeduralomra törekszik? Ha egy vitatott politikai vélemény – amit tudományos kutatási eredmények és logikus érvek támasztanak alá – hovatovább tiltottá válik, akkor nem sérül alapjaiban a demokrácia? Megengedhető egy demokráciában az, hogy olyan pártok, politikai erők működjenek, amelyek a demokrácia alapjait veszélyeztetik? Véleményünk szerint nem.

Ausztrália egyik tagállamában, Victoriában nemrég jelent meg először nyíltan mindez a törvényekben⁷⁶. Itt megnyílt a jogi lehetőség arra, hogy akár börtönbüntetést kapjon az a szülő, aki a homoszexualitás gondolatával kacérkodó vagy azt már „ki is próbáló” gyermekének valami „rosszat” mer a homoszexualitásról mondani. Ugyanakkor nemrég már az EU szintjén is nyilvánosságot kapott a javaslat, hogy „nyilvánítsák büncselekménnyé a homofóbiát”, illetve az ilyen gondolatokat kifejező „gyűlöletbeszéd”⁷⁷. A „gyűlöletbeszéd” fogalmát pedig tetszés szerint bármire rá lehet húzni, ami „negatív” vélemény a homoszexualitással kapcsolatban. Ezt az is mutatja, hogy az USA-ban és Európában is több olyan eset ismert az utóbbi évtizedből, amikor embereket a homoszexualitást helytelennek tartó vallási vagy lelkiismereti meggyőződésük miatt bíróság elé állítottak, meghurcoltak, bírsággal vagy börtönnel fenyegettek⁷⁸. A volt finn belügyminiszter asszonyt, kereszténydemokrata politikust az országa főügyésze vádolta be és állította bíróság elé a közelmúltban, mert idézni mert olyan szentírási részletet, amely szerint a homoszexuális aktus bűn és nyilvánosan ellenezte, hogy a finn evangélikus egyház a homoszexualitás „normalizálását” célzó törekvéseket támogasson⁷⁹.

Holnapután tehát talán már számos országban börtönbe zárják azt, aki ki meri mondani a tényeket? A „homofób” pártok politikusait bebörtönzik, utóbb aztán az ilyen pártokat be is tiltják? A közelmúlt tendenciái, tovább vetítve, ilyen irányba mutatnak. Véleményünk szerint

⁷⁶ Lásd erről angolul a következő forrást:

<https://www.catholicnewsagency.com/news/victorias-conversion-therapy-bill-a-dramatic-overreach-of-the-state-52990> Magyarul pedig „A baloldal betiltja a kereszténységet és a zsidóságot Ausztráliában?” című cikket a titkoshirek.info honlap Hírek rovatában.

⁷⁷ Lásd erről az alábbi forrásokat:

<https://www.facebook.com/page/593694810822277/search/?q=EU%20homof%C3%B3bi%C3%A1t>

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_6561

<https://www.ilga-europe.org/resources/news/latest-news/commission-includes-lgbti-people-initiative-tackle-hate-crime-and-hate>

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/1_4_178545_annex_eu_crimes_en.pdf

⁷⁸ Lásd erről a titkoshirek.info oldalon a Keresztényüldöző balliberálisok, homoszexualisták 1. és 2. cikkeket a Politika, jog rovatban.

⁷⁹ Lásd erről például itt: <https://2022plusz.hu/2021/10/18/a-finn-fogyesz-a-bibliat-is-gyuloletkeltonek-tartja/>

egy demokráciában nincs helye olyan pártoknak, amelyek más, valóban demokratikus pártok legitimitását alapjaiban vonják kétségbe a retorikájukkal, a magatartásukkal és amelyek alapjaiban veszélyeztetik a demokráciát. Ezért a homofóbozást bűncselekménnyé kell nyilvánítani (rágalmazás, becsületsértés meghatározásába explicit beemelve) és e bűncselekmény szankcionálásának az ezt használó pártokkal szemben, a pártokról szóló törvényben is meg kellene jelennie. Nem szabad hagyni, hogy egy demokráciában a demokrácia megsemmisítésére törekvő pártok működhessenek. Hasonlóképpen a homoszexuális mozgalom megfékezésének tudományos, politikai és jogi eszközeit is meg kell találni⁸⁰.

A fenti szélhámosokon kívül említést érdemel még legalább kettő, akik nem a homoszexualitással kapcsolatban tévesztették meg a közvéleményt „a tudomány nevében”, de hasonlóképpen a terméketlen párkapcsolatnak az eszményítése és a szabados szexualitásnak a bálványozása köthető a nevükhöz. Az egyik Wilhelm Reich, a bizarr elméleteiről és praxisáról emlékezetes pszichiáter, aki a Marxtól átvett osztályharc fogalmát összekapcsolta a szexualitással, és (az 1930-40-es években) kitalálta a „szexuális felszabadítás” fogalmát, mint baloldali eszményt (amit a hatására az Osztrák Kommunista Párt például hivatalosan a politikája részévé tett). A másik Paul R. Ehrlich biológus, aki az 1968-as „A népesedési bomba” című könyvében az emberiség „népességrobbanásának” rémisztő vízióját festette a közvélemény szeme elé, a gyermekvállalást negatívumként beállítva. Igaz, hogy a demográfia szakemberei akkorra már tudták, hogy a modernizálódás, városiasodás a családonkénti átlagos gyerekszám csökkenésével jár és ezzel kapcsolatban már be is vezették a „demográfiai átmenet” fogalmát, és logikusan várható volt, hogy ezeknek az akkor már a harmadik világban is megindult folyamatai majd világszerte éppúgy csökkentik a termékenységet, ahogyan az addigra a fejlett világban már meg is történt⁸¹. És valóban így is lett a könyv kiadását követő, utóbbi fél évszázadban. Tudhatta volna ezt akkor Ehrlich is – de inkább világgá harsogott egy szenzációhajhász rémlépet, amivel erősen hozzájárult a „mainstream” politikai gondolkodásban

⁸⁰ Tudományos témát érintő cikkünk az utóbbi néhány bekezdésben tett egy kitérőt a politika világa felé. Ugyanis éppen azért kellett megírni ezt a cikket, mert agresszív és totalitárius politikai mozgalom eszközüvé vált a tudományos tények manipulálása. Méghozzá olyané, amely a társadalmat, a közjót, az erkölcsi rendet és a demokráciát egyaránt alapjaiban fenyegeti, ahogyan a fiatalokat is, a családokat is. Ha egy ezt a témát tudományos szempontból megközelítő cikk ezekre a gyakorlati implikációkra is kitér néhány bekezdés erejéig, az egyáltalán nem indokolatlan. Hiszen a tudománynak és ezen belül a társadalomtudománynak is az az egyik lényeges célja, hogy (a valóságot a korábnál világosabban megmutatva) pozitív hatást gyakoroljon a politikai, szakpolitikai döntéseket hozókra.

⁸¹ Thompson már 1929-es cikkében rámutatott arra, hogy a kor fejlett országaiban a halandóság alacsony szintre csökkent, miközben a termékenység is lecsökkent, annyira, hogy már túl alacsony a népesség újratermeléséhez. És arra is, hogy van az országoknak egy másik csoportja, amelyben mind a halandóság, mind termékenység csökken oly módon, hogy mintegy 30-40 éves késéssel ezek az országok is az előbbieket csoportjába kerülnek, míg az országok egy harmadik, legnagyobb csoportjában még nem lehet mindezt tapasztalni (Thompson 1929). A francia Adolphe Landry hasonló következtetésre jutott művében (1934), hasonlóan írva le a Föld országainak e három csoportját, hozzá téve, hogy úgy néz ki, ez a folyamat az egész Földön el fog terjedni és minden országot érinteni fog. Carr-Saunders könyvében (1936) szintén hosszan elemezte a „kis család” európai jelenségét, majd Notestein (1944) is Thompsonhoz és Landryhoz hasonló következtetésre jutott (kiemelve okként a városiasodás szerepét): az emberiség három ilyen csoportba osztható, ezek aránya pedig úgy változik, hogy emiatt az emberiség népességfejlődése lelassul, és meg is áll, vissza is fordul majd, először Európában. Az ő műve vált a leginkább ismertté, és ettől kezdve kezdtek mind többen az ezen szerzők által felismert folyamatról, mint „demográfiai átmenetről” beszélni – ennek különböző gazdasági, társadalmi és kulturális okairól összetett és egyre inkább kiszélesedő vita alakult ki a következő évtizedekben (Kirk 1996). (Megjegyzendő, hogy Notesteinnak igaza volt abban, hogy előre látta a termékenység világméretben túl alacsonyra csökkenésének a folyamatát, viszont gyorsabbnak gondolta a termékenység várható csökkenését, mint amilyen azután ténylegesen lett, ezért ő, Ehrlichkel ellentétben, alulbecsülte az emberiség várható népességnövekedését.)

kialakuló család- és gyermekellenességhez. A „népességrobbanás” általa kitalált rémképét sokan és gyakran idézgették egészen a közelmúltig.

A szervezett hazudozás lelepleződése

Az előzőekben volt arról szó, hogy már az 1980-90-es években bizonyos amerikai szociológusok csonka heteroszexuális családokban nevelkedőkkel hasonlították össze a homoszexuálisok által nevelt gyermekeket, mert a kutatók tudták, hogy a homoszexuális párok kapcsolatok sokkal bomlékonyabbak, ezért ezt a körülményt eleve be kellett építeniük a kutatás alapszerkezetébe, ha a végkövetkeztetésnél el akarták tüntetni ennek hátrányos következményeit⁸².

2001-ben „baráti tűz” ért számos csaló kutatót, akiket a saját „balliberális elvtársaik” buktattak le. Timothy Biblarz és Judith Stacey, a Dél-kaliforniai Egyetem két kutatója 21 korábbi tanulmányt „utóelemző” tanulmányukban⁸³ (metaanalízis) arra a következtetésre jutottak, hogy az igaz ugyan, hogy a homoszexuális szülők által nevelt gyerekek között nem magasabb az átlagnál a homoszexuálisok aránya, ám az elemzett tanulmányok szerzői átsiklottak azokon a részleteken, amelyek a homoszexuális, illetve a heteroszexuális családok által nevelt gyermekek viselkedése közötti különbségekre utaltak. A különbséglista legfontosabb elemei: a serdülőkorban lévő gyerekek közül az átlagnál több lépett szexuális kapcsolatra azonos nemű személlyel (ez nem jelenti azt, hogy végül többen vallották volna magukat homoszexuálisnak); a fiúgyerekek agresszivitása és vezető szerepre való törekvése az átlagnál alacsonyabb volt; a gyerekek átlagnál nagyobb részét tartották szüleik és tanáraik a fiatalabb társaik iránt gondoskodónak; átlagnál több megbélyegzés érte őket kortársaik részéről szexuális viselkedésük miatt⁸⁴; az átlagnál több gyerek érezte úgy, anyja azt szeretné, ha ő is leszbikus lenne; a gyerekek az átlagnál nagyobb arányban gondolták úgy, hogy megvitathatják szüleikkel saját szexuális fejlődésüket.

A lényeg, hogy torzult nemi identitású fiúkat és lányokat nevelnek föl a „furcsa párok”, akiknek jó esélyük van rá, hogy felnőve maguk is homoszexuálissá váljanak. Nyilván nem válnak feltétlenül azzá, de valószínű, hogy az átlagnál több párkapcsolati kudarccal és nehézséggel kell számolniuk azoknak is, akik heteroszexuálisok maradnak.

A 2001-es cikk egy metaanalízis, amely kimutatja, hogy hosszabb időszakon át csaltak a különböző kutatások vezetői, munkatársai. Csaltak akkor, amikor elkenték, elhallgatták azt, hogy a kutatásaikban azt tapasztalták, hogy a homoszexuális szülők által nevelt gyermekeknél „érdekes” nemi identitás alakul ki.

Itt jön a csavar. A szerzők nem konzervatívok, úgy a cikküket aligha közölte volna az adott mainstream folyóirat. A konklúziójuk az, hogy miért kellett ezt elhallgatni? Ne szégyelljük, ne titkoljuk, hanem örüljünk neki! Minek annyi hagyományos nemi szerepekben gondolkodó ember? Azok csak a nők elnyomásához járulnak hozzá. (Talán nem meglepő egy ilyen vélemény Judith Staceytól, a radikális feministától.)

⁸² O’Leary 1999

⁸³ Stacey 2001

⁸⁴ Ez a tapasztalat arra látszik utalni, hogy homo- vagy biszexuális viselkedés is megnyilvánulhatott közöttük. A fenti listában felsorolt pszichés vonások és viselkedés emlékeztet a már említett Robert Oscar Lopez élettapasztalatára (Lopez 2012), akit két, leszbikus kapcsolatban álló nő nevelt dől, és aki biszexuálisként végezte.

A becsületes, valódi tudósokat „elintézik”

Amint arról már volt szó, Dr. Spitzert, a „liberális volta ellenére” a homoszexuálisok gyógyulását becsületesen megvizsgáló és azt hitelesnek találó pszichiáter⁸⁵ utóbb sok homoszexuális aktivista és pszichiáter azzal vádolta, hogy 100%-os fordulatot sugallt az eredményével, pedig más vizsgálatok később kimutatták, hogy sok esetben csak részleges a pozitív változás. Addig acsarkodtak rá, hogy végül a nyomás alatt azonosult azzal, amit a szájába adtak és visszavonta azt a „félrevezető állítását”, hogy lehetséges a ’változás’ – persze ha ezalatt mindenkinél a 100%-os ’változást’ értjük⁸⁶. (Magához ölelte a „szalababót”, a hamis érvet, amit készítettek neki.) Vagyis ugyanúgy pszichés terror alá vetették, mint (három évtizeddel korábban) az APA vezetőit, hasonlóan „jó” eredménnyel⁸⁷.

2012-ben Mark Regnerus szociológus a kutatása alapján publikált egy szakcikket a homoszexuális szülők negatív hatásáról az általuk nevelt gyermekekre⁸⁸.

Regnerus nem kicsi elemszámú és a (magasan képzett fehér nagyvárosi elithez tartozó) pozitív eseteket kimazsolázó és hamisan reprezentatívnak beállító kutatást végzett, amilyenek (általános csalásként) addig jellemzőek voltak a homoszexuálisok által nevelt gyermekekkel kapcsolatban⁸⁹, hanem normális, nagy elemszámú és reprezentatív mintát használt, ahogyan az az érdemi, valóban szakszerű szociológiai kutatásban szokás.

A homoszexuális párkapcsolatokra annyira jellemző a nagy fokú bomlékonyság, hogy ez az egy tényező önmagában, minden más körülményhez képest egyértelműen, átütő erejűen negatív hatásúnak („robotusnak”) bizonyult a homoszexuálisok által nevelt gyermekek pszichés állapotának alakulását illetően.

Ekkor 200 társadalomkutató közös petícióban követelte az adott folyóirattól a tanulmány visszavonását. Amit aztán a folyóirat nem tett meg, mert a cikket szakmailag korrektnek találták⁹⁰. Regnerus utóbb, egy 2014-es interjúban arról beszélt, hogy emiatt a cikke miatt azóta is állandóan támadják és bírálják. A támadók fő érve az volt, hogy „ha eltekintünk a bomlékonyságtól, akkor nincs vagy alig van negatív különbség a homoszexuális szülők

⁸⁵ Spitzer 2003

⁸⁶ Amint arról a helyreállító terápiáról szóló fejezetben már volt szó, az általa elért pozitív változás valóban sokszor csak részleges – és ahogyan egy gyógyult alkoholistát is állandóan fenyeget a visszaesés veszélye (amit végső soron el tud kerülni), úgy egy gyógyult volt homoszexuálist is. Valóban voltak olyanok, akik – szemben a változás lehetetlenségét hangoztató homoszexuálistákkal – naivan azt hitték, hogy mindig 100%-os a pozitív változás. (Ez azonban nem tudományos állítás volt, és ilyent Dr. Spitzer sem állított.) Így járt egy, a homoszexuálisok között missziót végző protestáns evangéliumi keresztény szervezetnek az Exodus-nak a vezetője is. Maga is homoszexualitásból tért meg és gyógyult meg. De csak a „mindent vagy semmit” végleteiben tudott gondolkodni erről a kérdéstről. Téves módon 100%-osnak hitte és hirdette a gyógyulását. Így amikor mégis visszaesett – amiről fel se tételezte, hogy esetleg megtörténhet – akkor hasonlóan téves következtetéssel a gyógyulását semmisnek, a helyreállító terápiát nulla hatékonyságúnak kiáltotta ki, és nyilvánosan mentegetőzött, amiért eddig abban a tévhitben élt, hogy „ebből meg lehet gyógyulni”. A vezetője botrányos elbukása után az Exodus szervezet beszüntette működését, helyét más hasonló keresztény szolgálatok vették át. A vezetője bukását és az esetének általa való hamis interpretálását pedig bizonyítékként szokták idézgetni a homoszexuálisták avval a hamis állításukkal kapcsolatban, hogy „ebből nem lehet kigyógyulni”.

⁸⁷ Spitzer esetéről bővebben lehet olvasni angolul itt: [https://en.wikipedia.org/wiki/Robert_Spitzer_\(psychiatrist\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Robert_Spitzer_(psychiatrist))

⁸⁸ Regnerus 2012

⁸⁹ Megjegyzendő, hogy ezek a hamis, csaló kutatási eredmények máig is széles körben idézettek, míg Regnerus valóban reprezentatív kutatási eredménye agyonhallgatott, alig ismert – és ha egyáltalán szóba kerül valahol, akkor éppen a szélhámos áltudósok rágalmaikkal az „áltudományok”. Lásd erről bővebben: O’Leary 1999; Marks 2011; Lopez, 2012; Regnerus 2014

⁹⁰ Ez emlékeztet arra, amikor pusztán ideológiai ellenszemből összehoztak valaha egy kiadványt „100 szerző Einstein ellen” címmel. Amire Einstein azt mondta, hogy „ha igazuk lenne, egy is elég lenne”.

esetében” (amit Regnerus szerintük „elhallgat”). Regnerus pedig azt hangsúlyozta, hogy „de nem tekinthetünk el a homoszexuális párok kapcsolatuk nagyobb bomlékonyságától, mert az olyan erősen jellemző, és olyan nagy mértékben befolyásolja negatívan a homoszexuális párok által nevelt gyermekek életét” (amit az ellenfelei igyekeztek elhallgatni, figyelmen kívül hagyni)⁹¹. Emellett olyan is volt, ki azért kritizálta, mert nemcsak „tisztán homoszexuális”, hanem biszexuális szülőket is belevett a vizsgált mintába. Ez pedig azért is irreális kifogás, mert a gyermeket nevelő azonos nemű szülők nagy része biszexuális, tehát súlyos mulasztás lenne éppen őket nem vizsgálni⁹².

Dr. Lisa Littman kutató orvost a transzszexuálisokkal kapcsolatos kutatásai eredménye miatt hallgattatták el 2018-ban.⁹³ Az eredményének és a körülötte folyó vitának a jobb megértéséhez szükséges egy kitérő a transzszexualitás fogalmát illetően. Először is érdemes megismerni az interszexuálisok kategóriájával.

Az interszexualitás olyan, genetikailag sérült állapotoknak (például Klinefelter-szindróma, androgén inszenzitivitási szindróma) az összefoglaló neve, amelyek többnyire kicsit, néha nagyon bizonytalanra teszik, hogy biológiailag milyen neműnek kellene tekinteni az egyént. Az interszexualitás szélsőséges esetei, amelyek biológiailag masszívan megalapozottak, rendkívül ritkák, több tízezer születés közül egy-egy kirívóan súlyos eset akad⁹⁴. Magyarországon így például legfeljebb néhány száz olyan szerencsétlen élhet, aki joggal „azt sem tudja, fiú-e vagy lány”, miközben a homoszexuálisok száma – ha a más országokban mért arányok itt is érvényesülnek – 100-150 ezer lehet, a transzszexuálisoké pedig – bár elég bonyolult lehet a definíciójuk, és átfedésben van a homoszexuálisokkal – néhány tízezer lehet Magyarországon (külföldi arányokat a hazai népességre kivetítve). A transzszexuálisokat illetően tehát nem olyan elenyészően ritka jelenségről és parányi csoportról van szó, mint amilyen a súlyosabb helyzetű interszexuálisoké.

A transzszexuálisok olyan személyek, akik a biológiai nemükkel ellentétes nemhez tartozónak képzelik magukat, és eszerint igyekeznek élni. Természetesen itt is lehet olyan, mint a homoszexuálisoknál, aki ilyen hajlamot tapasztal magában, de azt nem éli ki, hanem párok kapcsolat és nemi kapcsolat nélkül éli az életét.

Felmerülhet a kérdés, hogy nem lehet-e átfedés az interszexuálisok „biológiailag enyhébben zavart” típusai és a transzszexuálisok között. A válasz az, hogy nem szükségszerűen. (Ugyanez a probléma felmerül a homoszexuálisokkal kapcsolatban is, és arra is ugyanez a válasz.) Ha valakinek genetikai okból a biológiai nemétől némileg eltérő a testi karaktere, attól ő még tud azonosulni a saját biológiai nemével, ha akar – persze főleg akkor akarhat, ha ehhez okos és gyengéd pszichológiai támogatást kap a környezetétől, a családjától.

⁹¹ Regnerus 2014

⁹² Lopez 2012

⁹³ <https://www.nbcnews.com/feature/nbc-out/brown-university-criticized-over-removal-transgender-study-n906741>

⁹⁴ A szerző olvasott egy **konkrét esetről** (teljes androgén inszenzitivitási szindrómában szenvedett az illető), ahol orvosi vizsgálatra küldték a – női mellekkel rendelkező, női hangon beszélő, csecsemőkora óta női identitású, női nevű – tizenéves lányt (?), mert nem kezdett el menstruálni. Kiderült, hogy bár a nemi szervei kívülről teljesen nőiek, de belül csak egy csökevényes hüvelyszerűsége van, nincs méhe és petefészke, viszont van a hasüregében születése óta két heréje. Ezeket a szervezet genetikai okból nem érzékelte, és nem reagált a hatásukra, ugyanis ez ennek a szindrómának a lényege. Genetikailag férfi volt, vagy az lett volna, de a szervezete „vak és süket” volt erre. (Ezért nem alakult ki hímveszője az anyaméhben való fejlődés során, és ezért nem indult el később a férfivá érés sem a pubertás idején.) Nagyon kényes és bonyolult kérdés, hogy mihez kezdjen az életével – és milyen neműnek tekintse magát – az, aki ilyen.

Milyen problémákat érthetünk vajon az interszexualitás „enyhébb” esetein – és milyeneket a „súlyosabbakon”? Nos, ami a súlyosabb eseteket illeti, ilyen a fentebb már bemutatott teljes androgén inszenzitívitási szindróma, amely nagyon ritka (mintegy 100-300 genetikailag férfi személyt érinthet jelenleg Magyarországon) és nagyon súlyos genetikai rendellenesség. Hasonlóképpen nagyon ritka és nagyon súlyos a Kallmann-szindróma, amelyben szenvedők közül jelenleg mintegy 40 nő és 90 férfi élhet Magyarországon. Nekik genetikai sérülés folytán olyan sokféle bajuk van (rossz szaglás, hallás, látás, torz ajkak, fogak és gerinc és néha bizarr mozgás), hogy a nemi szerveik fejletlensége és a terméketlenség csak ezek kis részét teszik ki.

Az adrenális hiperplázia nevű rendellenesség már nem feltétlenül nagyon súlyos – ez ma Magyarországon mintegy 2000 embert érinthet (Rich 2016). Ennek számos különböző testi tünete lehet (például szokatlanul nagy csikló nőknél, szokatlanul kicsi hímvessző férfiaknál). Ugyancsak mérsékeltebben súlyos az enyhébb interszexualitás egyik fajtájaként az úgynevezett Klinefelter⁹⁵-szindróma is, mely csak férfiakat érint – ez a gyakorisága alapján mintegy 5-15 ezer embernél fordulhat elő Magyarországon. („Az érintett fiúk általában meddők. Az arcszörzet növekedése gyakran gyér és a mellék kicsit megnőhetnek.” Gyakori a „széles medence” is. Értelmi sérültség nem jellemző, az átlagosnál magasabb termet igen.)

Az utóbbi két állapot azért nevezhető „enyhének”, mert bár hátrányosan befolyásolja, gátolja, de nem teszi lehetetlenné azt, hogy aki ilyenben szenved, az a biológiai neme szerint éljen, biológiailag ellenkező nemű partnerrel összeházasodjon. Ezen esetek egy részében – bár nem mindig – közös gyermekeik is lehetnek.

Még inkább az „enyhe” esetek közé sorolható a mikropénisz, amely minden 200. férfit érint, vagyis Magyarországon 25.000 embert. (A „mikro” nem azt jelenti, hogy nem funkcionál, vagy nem alkalmas gyermeknemzésre, hanem csak azt, hogy szokatlanul kicsi.)

Mintegy 50.000 ember lehet Magyarországon, aki fiúként húgycsőhasadékkal (hypospadiasis) született. Ez annyit jelent, hogy a húgycsőnyílás nem a hímvessző végén van, hanem az alsó oldalán. Ez, persze, műtéttel kezelhető és szokták is kezelni. Bár megjegyzendő, hogy az USA-ban létezik fanatikus interszexuális politikai aktivisták egy csoportja, akik szerint az emberi jogok megsértése, ha ezt a szülők megműtötték a gyermeknél, mert a felnőtt korára kellene hagyni, hogy eldöntse, hogy ő ilyen akar-e maradni vagy nem... „Ha minden jól megy” / irónia /, akkor még elkezdik betiltani az ilyen műtéteket is...

Mint e cikkben már említettem, a túl alacsony tesztoszteronszint fiúknál egy olyan biológiai probléma lehet, ami (hipotetikusan) néha összefüggésben lehet a homoszexuális beállítottság kialakulásával. Az ilyen fiúknál késhet a nemi érés, kialakulhat terméketlenség, és alakulhat némileg „nőiesen” szelídre vagy passzívra a pszichés karakter. Ezek nem feltétlenül mind egyszerre jelentkeznek, hanem kinél ez, kinél az. Ez megnehezítheti a jó beilleszkedést a fiú kortárs csoportba egyes esetekben (amint feltehetőleg a szokatlanul magas tesztoszteronszint talán lányok beilleszkedését is a maguk kortárs csoportjába). Viszont semmi oka nem látszik annak, hogy rendhagyó karakterű gyerekeknél, serdülőknél a hozzájuk adaptált nevelés vagy pszichológiai tanácsadás ne tudná megelőzni homo- vagy transzszexualitásnak a kialakulását. Inkább ezeknek a hiánya lehet az – meg feltehetőleg sok esetben kortársaik negatív hatása is – ami ahhoz vezethet. Ez elmondható mind a rendhagyó tesztoszteronszintről mind pedig az egyéb olyan problémákról (pl. Klinefelter-szindróma), amelyek nehezebbé teszik, de nem lehetetlenné azt, hogy valaki a saját biológiai nemével azonosulva éljen és az ellenkező nemmel sikeres párkapcsolatot alakítson kis és meg is házasodjon. Az ilyen enyhébben biológiailag zavart helyzetű személyek száma tehát Magyarországon néhány tízezer lehet. Ha ugyanakkor

⁹⁵ Ejtisd klájnefeltör

Magyarországon a transzszexuálisok száma 50 ezer körülire becsülhető (külföldi statisztikai adatokat Magyarországra kivetítve), akkor nem merülhet föl vajon joggal az a kérdés, hogy nem olyanok váltak-e főként transzszexuálissá (tehát magukat a biológiai nemükkel ellentétes neműnek képzelők), akiknek valamilyen enyhe interszexuális problémája volt? Nem lehetséges vajon, hogy az enyhe interszexuális problémával küszködők nem kaptak elég pszichés segítséget, és ezért váltak transzszexuálissá? Nos, ez elképzelhető. Ugyanakkor fontos tudatosítani, hogy az ilyen biológiai problémák, fejlődési rendellenességek sérülékenyebbé tehetnek pszichésen, de nem determinálnak arra senkit, hogy neki a saját biológiai nemével ellenkező nemű identitással „kelljen” élnie.

A transzszexualitás definíciója vajon az, hogy “ki-ki olyan nemű, amilyenek érzi magát”? Nem. A homoszexualitást hamisan normalizálni akaró homoszexalista mozgalomhoz hasonlóan kialakult egy vele összefonódó másik mozgalom is, amely a transzszexualitással akarja ugyanezt tenni. Ennek a résztvevői nem is transzszexuálisokról beszélnek, hanem „transzneműekről”. Ők állítják azt, hogy „ki-ki olyan nemű, amilyenek érzi magát”, és ezért például egy magát nőnek képzelő transzszexuális férfit ők „transznőnek” neveznek. A transzszexuális kifejezést nem is szabad használni szerintük, mert az arra utal, hogy ez egy beteg vagy legalábbis problémás szexuális identitás – holott nem erről van szó szerintük, hanem „mindenkinek alapvető emberi joga, hogy olyan neműnek definiálja magát”, amilyenhez éppen kedve van, ez tehát természetes dolog (transzneműség), nem pedig orvosi vagy pszichológiai kategória (transzszexualitás). És ebből a felfogásból fakad a két nemből „végtelenféle” nem kitalálása. Mert, ugye, az is természetes jog akkor már, hogy ki-ki megválaszthassa, egy adott napon éppen hány százalékban érzi magát nőnek vagy férfinak és milyen időközönként érzi magát inkább ennek vagy annak.

Ezért fontos, hogy ne hagyjuk magunkat becsapni, és ha ilyen jelenség vagy fogalom, szóba kerül, akkor ne a transznemű kifejezést (ami hazug, félrevezető), hanem a transzszexuális kifejezést (ami helyes, igaz) használjuk. (És a biológiailag férfire ne a transznő, hanem a transzszexuális férfi, a biológiailag nőre ne a transzférfi, hanem a transzszexuális nő kifejezéseket használjuk.) Mindenesetre a transzszexualitást normalizálni akarók (nevezzük őket transzszexualistáknak?) arra használják az interszexuálisok kategóriáját, hogy azzal mentegessék és igazolják a maguk hamis elvét.

A valóságban mindenki általában olyan neműnek érzi magát, amilyenek a környezete kiskorától kezdve természetesnek vélte, amilyené a családja nevelte. Ha valami gond van a biológiai alapokkal, akkor is.

A szexuális életüket illetően a legtöbb transzszexuális valószínűleg gyakorlatilag homoszexuálisként él: vagyis például egy magát nőnek maszkírozó férfi partnere (a legtöbb esetben) egy olyan homoszexuális férfi lehet, akinek a számára „nem probléma”, hogy a másik férfi „nőnek” nevezi magát és igyekszik annak kinézni.

Amire Dr. Lisa Littman 2018-ban rájött, az az volt, hogy az utóbbi években serdülő lányok körében az USA-ban kezd egyfajta divattá válni, hogy magukat „transzfíúnak” nyilvánítsák és hormonkezelést és átoperálást kérjenek, akár a szüleik akarata ellenére is – és azzal összefüggésben terjed ez, hogy internetes fórumokon és csoportokban transzszexuális lányok („transzfíúk”) ezt propagálják a számukra (Littman 2018) a szüleik tudta nélkül.

A transzszexualisták mozgalma rögtön megvádolta Dr. Lisa Littmant azzal, hogy „az elfogult transzfób⁹⁶ szülők véleményét propagálja” ezzel az „áltudományos” eredménnyel, és

⁹⁶ A homofóbia mintájára ugyanúgy minden tudományos vagy erkölcsi alap nélkül „természetszerűleg” bevezették ezt a fogalmat is, és a „homofób” után és gyakran ahelyett ma már nem egyszer ez az új „szitokszó”.

sikerrel követelték az egyetemétől (az amerikai Brown Universitytől), hogy lépjen föl ellene a „transznemű fiatalok védelmében”. Az egyetem le is vette a Dr. Littman új szakcikkéről szóló híradást a honlapjáról, és helyette kitett ugyanoda egy dorgáló hangú szöveget arról, hogy „nem lehet ám csak úgy felelőtlenül bármit írogatni”.

A Dr. Littman kutatásában részt vevő szülők viszont egy petícióban⁹⁷ hívták föl a figyelmet arra, hogy a tanulmány adatai szerint a megkérdezett szülők zöme támogatta a homoszexuális és a transzszexuális kapcsolat házassággá nyilvánítását is, és a gyermekeik váratlanul fölmerült ötletéhez, igényéhez is a legtöbben támogatóan álltak hozzá: tehát jellemzően nem lehet őket negatív elfogultsággal vádolni. Ők is, amint Dr. Littman is azt hangsúlyozták, hogy hasznos az olyan kutatás, ami segít megérteni, hogy miért hoznak fiatalok váratlanul, különösebb előzmények nélkül tömegesen olyan radikális döntéseket, amelyeknek a hosszú távú következményei komolyak és visszafordíthatatlanok lehetnek.

Szélsőséges politikai mozgalom támadja a demokráciát és a társadalmat „a tudomány nevében”

Miről volt mindeddig szó? Láthattuk, hogy sikerült megtörni az amerikai pszichiáterek gerincét és politikai terrorral és csalással levetetni a homoszexualitást a betegségek listájáról (BNO). Láthattuk, hogy sikerült elterjeszteni a homofóbia tudományos alap nélküli fogalmát az „okvetetlenkedők” megbélyegzésére.

Láthattuk, hogy sikerült addig sulykolni a „biológiailag determinált, veleszületett” homoszexualitás tudományos alap nélküli, hamis koncepcióját, amíg ennek eredményeként végül a homoszexuális populációt „természetes kisebbségként” definiálta vagy annak tekintette számos alapvető jogszabály és bírósági döntés (például az EU Lisszaboni Szerződése, vagy az USA Legfelsőbb Bírósága 2015-ös döntése arról, hogy a homoszexuális párkapcsolat lehet „házasság”). Láthattuk, hogy bár ma már biztos tudományos kutatási eredmény mutatja, hogy nem genetikusan determinált a homoszexualitás, ezt az eredményt agyonhallgatják vagy valamilyen mellébeszéléssel elkenik.

Láthattuk, hogy alapelvvé tették azt, hogy „a tudomány lényege, hogy ne tudjon” a homoszexualitással kapcsolatban – legalábbis ma ez Nyugaton a „szakma” jellemző álláspontja a pszichológusoknál. Nem tudni, nem kutatni – erre való a homoszexuális pszichológusok szerint a tudomány.

Láthattuk, hogy miközben a homoszexuálisok helyreállító terápiája átlagosan ugyanolyan hatékony, mint a szenvedélybetegeké, ezt mégis, mint „nem hatékonyt” és „hiábavaló pszichés terhet okozót” igyekeznek, mind több sikerrel, lejáratni és betiltatni.

Láthattuk, hogy szisztematikus és rendszeres csalás folyt a homoszexuálisok által nevelt gyermekek szociológiai és pszichológiai kutatása terén – hogy azt a gyermekekre semleges vagy pozitív hatásúnak tüntessék fel, noha valójában negatív hatású – ha pedig valaki mégis „elő mert állni” valódi tudományos kutatással, azt igyekeztek lejáratni, agyonkritizálással „semlegesíteni”.

Majd a homoszexualitás nem létező – de alapkörtnaként minden lehetséges helyen és módon hirdetett – biológiai determináltságát kiterjesztették a transzszexualitásra is, ahogyan az e területen „kellemetlen” kutatási eredménnyel előállók üldözését is.

⁹⁷ <https://www.ipetitions.com/petition/brown-university-and-plos-one-defend-academic>

A homoszexualitásról hazugságokat terjesztő arrogáns, erőszakos, totalitárius politikai mozgalom alakult ki mára – a homoszexualizmus⁹⁸. Nem minden homoszexuális vesz részt ebben a homoszexualista mozgalomban, és sok heteroszexuális is részt vesz benne.

A fejlett országok baloldali és liberális pártjainak zöme – e mozgalom beléjük épülésének hatására – új „jogokat” produkál és abszolutizál. Csorbítani akarnak más alapjogokat, a szólás- és sajtószabadságot, a lelkiismereti és vallásszabadságot vagy a gyermekek jogát a családhoz (illetve a saját, vér szerinti szüleikhez).

Alapjaiban támadják a családjogot, a házasság intézményét és veszélyeztetik a gyermekeket, fiatalokat.

Új hullámként jelentkezik az utóbbi években a homoszexualizmus logikus folytatásaként a transzszexualitás normalizálása, majd ennek folytatásaként a nemi szerepek totális káoszának a kialakítása. A Harry Potter sorozat íróját, J. K. Rowlingot azért hurcolták meg nemrégiben, mert ő a homoszexualitás normalizálását még támogatta, de a transzszexualitását már nem⁹⁹. Jordan B. Peterson pszichiátert egy kanadai egyetemen vették körül őrjöngő gyűlölettel diákok és kollégái is, mert nyíltan kijelentette, hogy hülyeségnek tartja az angol nyelvbe kötelezően bevezetni azt a rengeteg fajta új személyes névmást, amit a transzszexualista mozgalmárok a nemi identitásuk árnyalatainak a kifejezésére kitaláltak.

Jellemző amúgy homoszexualistákra és transzszexualistákra a fogalmakkal való ravasz játék, új szavak álságos kiötlése és elterjesztése politikai fegyverként. Ilyen volt például magyarul a „másság” fogalma. Ilyen volt a homofóbia, majd a transzfóbia fogalmának kiötlése. Ilyen volt a bármilyen ellenérv vagy kritika „gyűlöletbeszédnek” (azaz irracionális és igazságtalan tettnek, sőt, utóbb már bűncselekménynek) nyilvánítása. Ilyen volt a rasszizmus fogalmának hazug, álságos kiterjesztése a homoszexualitás normális voltának a (jogos és helyes) elutasítására.

Talán érdemes még egy példát befejezőként bemutatni, ezúttal a transzszexualizmussal kapcsolatban. A kanadai Vancouver városában 2018-ban Robert Hooglandnek a 13 éves lányát az apja háta mögött egy pszichológus (bizonyos Wallace Wong) belemanipulált abba, hogy képzelje magát fiúnak. Tehát mesterségesen transzszexuálissá, illetve „transzneművé” tette. Mire az apja megtudta, már késő volt. Mikor kiderült, hogy tiltakozik ez ellen, a gyámügy elvette tőle a gyermekét. Majd az ügyész beperelte és egy bíró börtönbüntetésre ítélte az apát, amiért nem volt hajlandó a lányára, mint fiára tekinteni, sőt, a bírói tilalom ellenére nyilvánosan tiltakozni mert az egész ellen, ahelyett, hogy síri csöndben hallgatott volna róla¹⁰⁰.

⁹⁸ A „homofóbia” fogalmát például, amint fentebb leírtam, két pszichiáter, Weinberg és Smith találták ki, tudományos alap nélkül, kifejezetten azzal a politikai céllal, hogy „örülnek” állítsák be és így lejárássák azokat, akik a homoszexualitást perverziónak tartják. Látjuk, hogy ezt a szót azóta valóban ilyen politikai fegyverként használják sokan, a meghamisított „tudomány” nevében hazug módon mocskolódva, rágalmazva.

⁹⁹ <https://24.hu/kultura/2020/06/08/j-k-rowlingot-mar-megint-transzfobiaval-vadoljak-mert-szerinte-aki-menstrual-az-no/>
<https://24.hu/kultura/2020/07/08/j-k-rowling-nyilt-level-szolasszabadsag-botrany/>
https://hvg.hu/tudomany/20120705_online_velemenyszabadsag

¹⁰⁰ Lásd Robert Hooglandnek és egy transzszexualista pszichológus által tönkre tett lányának az ügyéről a következő forrásokat:
<https://www.city-journal.org/canadian-father-jailed-for-speaking-out-about-trans-identifying-child>
<https://decisionmagazine.com/canadian-father-released-on-bail-after-arrest-for-speaking-out-about-daughters-transgender-treatments/>
<https://thevelvetchronicle.com/father-jailed-for-refusing-to-affirm-daughter-as-male/>
<https://skeptics.stackexchange.com/questions/50484/was-a-canadian-father-jailed-for-referring-to-his-trans-son-as-his-daughter>

Nincs megállás a perverziók normalizálására való törekvés új és még újabb hullámaiban. A fő gondolat e mögött az, hogy minden egyénnek joga van olyan nemi szerepet, szexuális orientációt megélnie, amilyenhez éppen kedve van. Reálisan előre látható, hogy a továbbiakban minden más erkölcsi törvény lebontása is sorra kerül majd e területen – lehet majd házasságot kötni robotokkal, tárgyakkal, állatokkal, vagy emberek tetszőleges csoportjaival. Ez abszurdnak és szörnyűnek hangozhat sokak számára – ma még. Nem szoktattak minket hozzá “még ilyenekhez is”. A homoszexualitás hazug normalizálása csak az első lépés az örület nyomulásában, és meg kell állítani őket, amíg nem késő.

Irodalomjegyzék

Alcoholics Anonymous. 2014 *Membership Survey*.

Alcoholics Anonymous World Services, Inc. (2001). *Alcoholics Anonymous: The Story of How Many Thousands of Men and Women Have Recovered From Alcoholism*.

Alekseyenko O, Waters P, Zhou H, Baum M (2007). Bilateral damage to the sexually dimorphic medial preoptic area/anterior hypothalamus of male ferrets causes a female-typical preference for and a hypothalamic Fos response to male body odors. *Physiology & Behavior* 90 (2–3): 438–449.

Allen, M., Burrell, N. (1996) Comparing the Impact of Homosexual and Heterosexual Parents on Children: Meta-Analysis of Existing Research. *Journal of Homosexuality* 32, 2:19-33.

The A. P. A. ruling on homosexuality. Dec 23, 1973, *The New York Times*.
<https://www.nytimes.com/1973/12/23/archives/the-issue-is-subtle-the-debate-still-on-the-apa-ruling-on.html>

Baklinski, Pete: *Ex-gay man: Homosexuality is just another human brokenness*. Oct 20, 2014.
<https://www.lifesitenews.com/news/ex-gay-homosexuality-is-just-another-human-brokenness/>

Balthazart J, Ball G (2007). Topography in the preoptic region: Differential regulation of appetitive and consummatory male sexual behaviors. *Frontiers in Neuroendocrinology*. 28 (4): 161–178.

Belcastro, Philip; Gramlish, Theresa; Nicholson, Thomas; Price, Jimmie; Wilson, Richard (1993) A Review of Data Based Studies Addressing the Affects of Homosexual Parenting on Children's Sexual and Social Functioning. *Journal of Divorce & Remarriage*. 20(1/2) p. 105-122.

Bell, A., Weinberg, M. (1978) *Homosexualities: A Study in Diversity Among Men and Women*. NY: Simon & Schuster.

Byne, W. – Lasco, M. S. – Kemether, E. – Shinwari, A. – Edgar, M. A. – Morgello, S. – Jones, L. B. – Tobet, S.: The interstitial nuclei of the human anterior hypothalamus: an investigation of sexual variation in volume and cell size, number and density. *Brain Research*, 2000 Feb 21;856(1-2):254-8.

Cameron, Paul – Cameron, Kirk: A Comparative Forensic Study of Character and Harms to Children. 1998 *Psychological Reports*, p1155-1191.

Carr-Saunders, A. M.: *World Population: Past Growth and Present Trends*. 1936, Oxford: Clarendon Press.

- Cohen, Richard A. 1993 *Alfie's Home*. International Healing Foundation, Inc.
- Cohen, Richard A. 2016 *Coming Out Straight. Understanding Same-Sex Attraction*. International Healing Foundation, Inc.
- Colwell, Gary (1999). Turning the Tables with 'Homophobia'. *Journal of Applied Philosophy*, 16 (3): 207–222.
- Cretella, Dr. Michelle: *A story of a case from her practice*.
<https://www.facebook.com/reaktorblog/videos/2260452000840080/>
- Doidge, Norman 2018 *A változó agy*. Budapest: Park kiadó.
- Doll, Lynda S. – Dan Joy – Brad N. Bartholow – Janet S. Harrison – Gail Bolan – Linda E. Saltzman – Patricia M. Moss – John M. Douglas – Wanda Delgado: Self-reported childhood and adolescent sexual abuse among adult homosexual and bisexual men. in: *Child Abuse and Neglect*, 1992, 16: 855-864.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/0145213492900878>
- Eisenegger, C., Haushofer, J., Fehr, E.: *The role of testosterone in social interaction*.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1364661311000787>
- Erickson, W.D. et al.: Behavior Patterns of Child Molesters. in: *Archives of Sexual Behavior* 17 (1988): 83.
- Faulkner, Anne H. – Kevin Cranston: Correlates of Same-Sex Sexual Behavior in a Random Sample of Massachusetts High School Students. *American Journal of Public Health*, 1988;88: 262-266.
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1508176/pdf/amjph00014-0090.pdf>
- Fergusson, David M. – L. John Horwood – Annette L. Beautrais: Is Sexual Orientation Related to Mental Health Problems and Suicidality in Young People? in: *Archives of General Psychiatry*. Oct 1999;56(10):876-880.
- Friedman, R. (2014). Taking Aim at 12-Step Program. *The New York Times*.
- Haldeman, D. C. (1994). The practice and ethics of sexual orientation conversion therapy. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 62, 221—227.
- Ganna, Andrea et al.: Large-scale GWAS reveals insights into the genetic architecture of same-sex sexual behavior. in: *Science*, Aug 30, 2019.
<https://science.sciencemag.org/content/365/6456/eaat7693>
- Ghandili, Mehrnoosh – Munakomi, Sunil: *Neuroanatomy, Putamen*. Stat Pearls Publishing, 2022.
- Goleman, D: Agression in men: hormone levels are key. 07 17, 1990 *The New York Times*.
<http://www.nytimes.com/1990/07/17/science/aggression-in-men-hormone-levels-are-a-key.html>
- Goode, Erich – Richard R. Troiden: Correlates and Accompaniments of Promiscuous Sex Among Male Homosexuals. in: *Psychiatry Interpersonal and Biological Processes*, 43(1):51-9·March 1980.
- Green, R. et al. (1986) Lesbian mothers and their children: A comparison with solo parent heterosexual mothers and their children. *Archives of Sexual Behavior*. 15: 167.

- Haldeman, D. C. (1994). The practice and ethics of sexual orientation conversion therapy. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 62, 221—227.
- Hamer, D. H.; Hu, S.; Magnuson, V. L.; Hu, N.; Pattatucci, A. M. L.: A Linkage Between DNA Markers on the X Chromosome and Male Sexual Orientation. *Science*, August 1, 1993.
- Heritage, A. S. – Stumpf, W. E.– Sar, M – Grant, L. D.: Brainstem catecholamine neurons are target sites for sex steroid hormones. *Science* 1980 Mar 21;207(4437).
- Hines, M: Prenatal endocrine influences on sexual orientation and on sexually differentiated childhood behavior. *Frontiers in Neuroendocrinology* 2011/2.
- Hoeffler, B. (1981) Children's acquisition of sex-role behavior in lesbian-mother families. *American Journal of Orthopsychiatry*. 51,3: 536.
- Housekneht, Sharon K. – Sastry, Jaya: Family "Decline" and Child Well-Being: A Comparative Assessment. *Journal of Marriage and Family* Vol 58, No. 3. Aug 1996, pp 726-739
- Kaskutas, L.A. (2009). Alcoholics Anonymous Effectiveness: Faith Meets Science. *Journal of Addictive Diseases*, 28(2), 145–157.
- Kelly, J. - Yeterian, J.: *The Role of Mutual-Help Groups in Extending the Framework of Treatment*. National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism.
- Kirk, Dudley: Demographic Transition Theory. *Population Studies* 1996/3, Vol. 50, pp. 361-387.
- Lamberg, Lynne: Gay Is Okay With APA—Forum Honors Landmark 1973 Events. in: *Journal of the American Medical Association*. 1998;280(6):497-499.
- Lambert, Jonathan: No 'gay gene': Massive study homes in on genetic basis of human sexuality. 29 August, 2019, *Nature*. <https://www.nature.com/articles/d41586-019-02585-6>
- Landry A.: *La Révolution Démographique*, Paris, 1934.
- Littman, Lisa: Parent reports of adolescents and young adults perceived to show signs of a rapid onset of gender dysphoria. *PLOS One*, Aug 16, 2018. <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0202330>
- Lopez, Robert Oscar: *I grew up with two moms: here's the uncomfortable truth that nobody wants to hear*. Aug 14, 2012. <https://www.lifesitenews.com/opinion/growing-up-with-two-moms-the-untold-story>
- Marks, Loren: *Same Sex Parenting and Children's Outcomes: A Closer Examination of the American Psychological Association's Brief on Lesbian Parenting*. Oct 3, 2011. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1937762
- Martinez, L. A., Petruilis, A.: The medial preoptic area is necessary for sexual odor preference, but not sexual solicitation, in female Syrian hamsters. *Hormones and Behavior*. 63 (April 2013) (4): 606–14.
- McFadden, Dennis: Sexual Orientation and the Auditory System. *Frontiers in Neuroendocrinology*, 2011 Apr; 32(2): 201-213.
- Miller, J., Mucklow, B., Jacobsen, Bigner, J. (1980) Comparison of Family Relationships: Homosexual versus Heterosexual Women. *Psychological Reports*. 46:1127-1132.

- Notestein, F. W. et al.: *The Future Population of Europe and the Soviet Union: Population Projections, 1940-1970* (Geneva, 1944).
- O'Donohue, William; Caselles, Christine (September 1993). Homophobia: Conceptual, definitional, and value issues. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment* 15 (3): 177–195.
- O'Leary, Dale: *Response to the Vermont Psychiatric Association Amici Brief in the Vermont Marriage Case*. 1999.
- Paredes RG (July 2003). Medial preoptic area/anterior hypothalamus and sexual motivation. *Scandinavian Journal of Psychology*. 44 (3): 203–12.
- Popenoe, David: American Family Wars. *Journal of Marriage and Family* Vol 56, No3, (Aug 1993), pp 527-542.
- Popenoe, David: The National Family decline, 1960-1990: A Review and Appraisal. *Journal of Marriage and Family* Vol 56, No3, (Aug 1993), pp 553-555.
- Rault, Wilfried – Camille Lambert: Homosexuality and Bisexuality: Contributions of the EPIC survey. in: *Population*, Vol. 74, 2019/1-2., p. 167-186.
- Regnerus, Mark: How different are the adult children of parents who have same-sex relationships? Findings from the new Family Structures Study. in: *Social Science Research*, 41: 752-770.
- Regnerus, Mark - Moynihan, Carolyn: *Mark Regnerus: Dignitarian of the Year*. Dec 19, 2014. https://mercatornet.com/mark_regnerus_dignitarian_of_the_year/17996/
- Rehab Success Rates and Statistics*.
<https://americanaddictioncenters.org/rehab-guide/success-rates-and-statistics>
- Reinisch, June M. – Mortensen, Erik Lykke – Sanders, Stephanie A.: Prenatal Exposure to Progesterone Affects Sexual Orientation in Humans. *Archives of Sexual Behavior* 46, 1239–1249 (2017).
- Rich, Alisa L. – Phipps, Laura M. – Tiwari, Sweta – Rudraraju, Hemanth – Dokpesi, Philip O.: The Increasing Prevalence in Intersex Variation from Toxicological Dysregulation in Fetal Reproductive Tissue Differentiation and Development by Endocrine-Disrupting Chemicals. *Environmental Health Insights*. September 8, 2016.
<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.4137/EHI.S39825>
- Saghir, M., Robins, E. (1973) *Male and Female Homosexuality: A Comprehensive Investigation*. Baltimore MD: Williams & Wilkins.
- Sari M. van Anders et al. Effects of gendered behavior on testosterone in women and men, *Proceedings of the National Academy of Sciences* (2015).
- Savic, I. – Lindström, P.: PET and MRI show differences in cerebral asymmetry and functional connectivity between homo- and heterosexual subjects. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* vol. 105, 2008.
<https://www.pnas.org/content/105/27/9403.short>
- Smith, Kenneth T.: Homophobia: A Tentative Personality Profile. *Psychological Reports* 1971 December; 29(3) p. 1091-1094.

- Spitzer, R.: Can Some Gay Men and Lesbians Change Their Sexual Orientation? 200 Participants Reporting a Change from Homosexual to Heterosexual Orientation, *Archives of Sexual Behavior*, October 2003, pp. 403-417.
- Stacey, Judith: Good Riddance to „The Family”: A Response to David Popenoe. *Journal of Marriage and Family* Vol 56, No3, (Aug 1993), pp 545-547.
- Stacey, Judith – Biblarz, Timothy: (How) Does The Sexual Orientation Of Parents Matter? *American Sociological Review* 2001/2.
- Swan, S. H. et al.: Prenatal phthalate exposure and reduced masculine play in boys. in: *International Journal of Andrology* 2010/2. Vol. 33, pp. 259-269.
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2874619/>
- Tárkányi Ákos: A második demográfiai átmenet néhány főbb tényezője a fejlett világban és Magyarországon. in: *Demográfia* 2008/4.
<https://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografia/article/view/536>
- Tárkányi Ákos: A párkapcsolatok sikerességének és sikertelenségének okai a 2009-es „Családi kapcsolatok” országos vizsgálat alapján. in: *Európai Családtudományi Szemle* 2015/1.
https://ecssz.eu/html/2015/ECSSZ_2015_2_szam.html
- Thompson, W. S.: Population. *American Journal of Sociology*, 34 (1929), pp. 959-975
- Útmutató a meleg, biszexuális, transznemű és gender-nonkonform kliensekkel folytatott pszichológiai munkához. 2016. Budapest: Magyar Pszichológiai Társaság.
http://mpt.hu/wp-content/uploads/2016/12/MPT_APATerapiasUtmutato.pdf
- Yukako, I, Taiki, T, Robert, P B, Sakura, A, Toshikazu, H., Toshio, Y, Toko, K: Testosterone promotes either dominance or submissiveness in the Ultimatum Game depending on players' social rank. *Nature. Scientific Reports* 7,5335 (2017).
<https://www.nature.com/articles/s41598-017-05603-7#article-info>
- Votinov, Mikhail – Goerlich, Katharina S. – Puiu, Andrei A. – Smith, Elke – Nickl-Jockschat, Thomas – Derntl, Birgit – Habel, Ute: Brain structure changes associated with sexual orientation. *Nature, Scientific Reports* 11, Article number 5078, 03 March 2021.
<https://www.nature.com/articles/s41598-021-84496-z>
- Wang, Min – Dong, Haohao – Zheng, Hui – Du, Xiaoxia – Dong, Guang-Heng: Inhibitory neuromodulation of the putamen to the prefrontal cortex in Internet gaming disorder: How addiction impairs executive control. *Journal of Behavioral Addictions*, Vol. 9., 2020/2.
<https://akjournals.com/view/journals/2006/9/2/article-p312.xml>
- Ward, I. L. – Weisz, J.: Differential effects on maternal stress on circulating levels of corticosterone, progesterone and testosterone in male and female rat fetuses and their mothers. *Endocrinology* 1984 May;114(5):1635-44.
- Weinberg, George H. 1972 *Society and the Healthy Homosexual*. St. Martin's Press.
- What is the Success Rate of AA?*
<https://americanaddictioncenters.org/rehab-guide/12-step/whats-the-success-rate-of-aa>
- Zak, Paul J. et al.: Testosterone Administration Decreases Generosity in the Ultimatum Game. *PLOS One* 2009; 4(12).
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2789942/>

A gender-elmélet és a transzgender-ideológia nyomában

Dr. Ujlaki-Győri Anna
Reménység Magjai Alapítvány

A gender-ideológia nem egy egységes ideológia. Közös nevezőként határozható meg a test-lélek, test-személyiség, test-szellem radikális szétválasztása (Szilvay, 2020). Ez azt jelenti, hogy testi kötöttségeink, biológiai valóságunk elválasztható a gondolatainktól, az önmagunkról alkotott képünktől, attól, akik vagyunk.

A gender-elmélet lényege továbbá a biológiai kötöttségek ignorálása, az emberi természet tagadása és a konstrukcionalizmus (Szilvay, 2020).

A gender-elmélet a biológiai kötöttségek tagadása mellett cáfolja, hogy lenne „emberi természet”. „Az ember nem definiálható... Nincs emberi természet... Az ember semmi más, mint amivé önmagát teszi.” (Sartre, 1946) A szigorú konstrukcionalizmus szerint nem csak a szexuális vágy iránya és kifejeződési formái társadalom alkotta fogalmak, hanem maga a szexuális vágy is. Számára nincs semmi a testtel, nemekkel és szexualitással összefüggésben, ami természetes és egyetemesen érvényes jelenség lenne.

A gender-elmélet a feminizmus második hullámának terméke, melynek kezdetét Simone de Beauvoir, francia filozófusnő „A második nem” című könyvének megjelenéséhez kötjük (Beauvoir, 1969). Nevéhez fűződik a társadalmi nemek elmélete, mely elválasztja a társadalmi és a biológiai nemet. Beauvoir híres mondata szerint „Az ember nem születik nőnek, hanem azzá válik”. Ez alatt ő azt értette, hogy a biológiánk semmilyen hatással nincs a nemi szerepeinkre. A biológiai nemünk és a társadalmi nemünk kettősében az utóbbit tartotta lényegesnek. Ő maga biszexuális, efebofil volt, elsőként állt ki abortuszjogokért, és küzdött a szexuális kapcsolat engedélyezett korhatárának eltörlése mellett is. „A nők felszabadítását tűzte ki céljául..., azért küzdött, hogy a biológiai valóság semmilyen szerepet ne írjon elő a nők számára” (Szabados, 2019).

A gender-elmélet gondolati háttere a posztmodern relativizmus és a marxizmus hatalomfelfogásán alapul. A posztmodern relativizmus szerint nem létezik abszolút igazság. Nem mondhatjuk azt, hogy valami mindig igaz. Minden relatív, ezért csak egyéni igazságok léteznek, egyéni vélemények, preferenciák mentén gondolkozunk a posztmodern relativizmus szerint. Ez a gondolat mindennapi életünk számos területére kihatással van, a szexualitás, a szexuális orientáció és a nemi identitás kérdéskörében is perdöntő jelentőséggel bír.

Mivel a posztmodern relativizmus számára nincsen abszolút igazság, azt sem mondja ki, hogy mi a jó és mi a rossz. A posztmodern relativizmus mentén az vagyok, akinek érzem magam. A nemi identitásomat egyedül én határozhatom meg igazán, mert a saját magamra vonatkozó igazságot is én tudhatom egyedül. Senki nem kérdőjelezheti meg ennek az igazságnak az értékét.

A feminizmus második hullámának hatása mellett neomarxista gondolatok és neomarxista valóságértelmezés is meghatározó eleme a gender-elméletnek és gender-ideológiának.

A marxizmus alapvetően elnyomó és elnyomott csoportokban gondolkozik. Hagyományos formájában vagyoni alapon értelmezi az elnyomást, a gazdagok elnyomják a szegényeket.

Kultúránkban a neomarxista világértelmezés szerint szintén elnyomó és elnyomott csoportokban élünk. A gender-ideológia szerint a nőket rendszerszinten elnyomják a férfiak. Ez ellen vették fel a harcot a feministák többek között Simone de Beauvoir is.

"Embernek lenni végtelenül fontosabb, mint azok a sajátosságok, melyek az embereket egymástól megkülönböztetik" (Simone de Beauvoir, 1960).

A gender-ideológia eredeti célja a férfi-női szerepek megkérdőjelezése volt, hogy a nők több lehetőséghez juthassanak (egyetem, pénzkereset).

Alternatív nemi szerepek mellett előtérbe kerültek az alternatív nemi irányultságok is (homoszexualitás), majd az elmúlt tíz évben az alternatív nemi identitások is (pl.: transzgender).

A gender-ideológia atyja: John Money

John Money, új-zélandi pszichológus és szexológus használta először a gender szót emberekre 1955-ben. Ezelőtt ez a szó egy nyelvtani kifejezés volt csupán. Az angolban a „sex” szót használták emberek nemének megjelölésére. John Money egyébiránt pedofil volt.

John Money (1973) találta ki ezeket a fogalmakat: nemi identitás (gender identity) és szexuális orientáció. A nemi identitás fogalma azt jelenti, hogy az ember hogyan határozza meg és kategorizálja önmagát, férfiként, nőként vagy egyéb, nem bináris módokon. A szexuális orientáció pedig azt jelenti, hogy az egyén kihez vonzódik szexuálisan.

Money kötődik egy tragikus emberkísérlet, mellyel bizonyítani akarta, hogy a genderünk, társadalmi nemünk attól függ csupán, hogy miként és kinek nevelnek minket. E kísérletről röviden:

Bruce Reimer egypetéjű ikerfiúk egyikeként született. Egy orvosi indokú körülméletés során hím nemi szerve visszafordíthatatlan kárt szenvedett, és eltávolításra került. Kétségbeesett szüleit a híres szexológushoz, az Amerikában praktizáló John Moneyhoz irányították. Money már régóta szerette volna bizonyítani, hogy azon múlik, hogy milyen nemi identitású felnőtt lesz valakiből, hogy minek nevelik. Azt tanácsolta a szülőknek, hogy ne mondják el Bruce-nak, hogy biológiailag fiú, neveljék kislányként. Bruce-ból Brenda lett, különböző műtéteken esett át, és szülei lányként igyekeztek nevelni őt. Az ikreket évente vitték a szülők Moneyhoz vizitre, melynek során Money különböző szexuális gyakorlatokat végeztetett a gyerekekkel, például egymás nemi szerveivel kellett játszaniuk. Brendának meztelen férfiakra mutogatott képeket, hogy felkeltse az érdeklődését a férfiak iránt. Money ebben az időszakban írta meg *Nemi bélyegek* c. sikerkönyvét Brendáról. Az nem zavarta elmélete hitelességével kapcsolatban, hogy mindeközben Brenda verekedett, fiús játékokkal szeretett játszani és lányokhoz vonzódott. Money nem állt ezt lesbikus hajlamnak tekinteni. Brendát az iskolában különnek bélyegezték meg, és a fiút tizenegy éves korától kezdve foglalkoztatta az öngyilkosság gondolata. Brenda végül tinédzserként fellázadt a hormonkezelések és a sebészi úton történő hüvelykialakítás ellen, szülei ekkor mondták el neki az igazságot. Brenda ettől kezdve rögtön férfiként élt, a David nevet vette fel. Miközben Money világszerte boldog kislányként mutatta be „Brendát”, ő már régen David-ként élt, meg is nősült. Később ikertestvére, aki skizofréniában szenvedett, tablettá túladagolással vetett véget az életének. Néhány évvel később David föbe lőtte magát egy parkolóban.

Bár a Reimer kísérlet sikertelen volt, még 2004-ben is idézték Money: *Nemi bélyegek* című könyvét. Sikerral terjesztette el a gender fogalmát, annak ellenére, hogy a kísérlet, mellyel igyekezett azt alátámasztani, két főszereplője életét követelte. Érdemes végiggondolnunk,

mennyi hitelességet tulajdonítunk egy olyan fogalomnak, melynek megalkotója legjobb esetben is elvakult ideologista, más szemszögből pedofil bántalmazó.

A gender-elmélet

Az emberi szexualitás alapvetően és biológiailag meghatározottan kétpólusú (bináris.) A két nem, férfi és nő képes új életet, új embert létrehozni közösen, mely biológiai értelemben a szexuális voltunk és a szex célja.

Egészséges emberekről beszélve az XX kromoszómát hordozó magzatból – megfelelő hormonális hatásokra kislány születik, az XY kromoszómát hordozóból kisfiú. Ezt a kromoszómális információt minden testi sejtünk hordozza. A sok száz éve elhunytak földi maradványaiból is meg tudják mondani a szakemberek, hogy az illető férfi volt-e vagy nő.

Rengeteg különbség van fiúk és lányok között már magzati korban is. Különböző hormonhatásokra különböző módon fejlődnek, az agy eltérő felépítésétől kezdve az eltérő csont-, izomfejlődésen át természetesen a teljesen eltérő nemi szervek kifejlődéséig.

A gender-elmélet ezzel szemben tagadja a férfiak és nők közötti alapvető különbségeket, a férfit és nőt nem csak értékében tartja egyenlőnek, hanem lényegüket tekintve is.

A gender-elmélet szerint a biológiai értelemben vett nemünk (sex) és a társadalmi nemünk (gender) egymástól szétválasztható dolgok. Ezen túl, a biológiai nemünk semmilyen hatással nem kell, hogy legyen a genderünkre, mivel genderünket egyedül mi tudhatjuk biztosan és határozhatjuk meg magunkra nézve. A gender nem bináris, hanem egy spektrumon helyezhető el. Eszerint a spektrum egyik végén a nőies nő, a másik végén pedig a férfias férfi található. A két végpont között pedig szinte végtelen gender lehetőségét veti fel az elmélet.

Ha elfogadnánk tényként, hogy genderünk spektrumon helyezkedik el, akkor legalább tudnunk kellene definiálni, hogy mi a férfi és mi a nő. Ha ugyanis nem tudjuk, mi van a spektrum két végén, hogyan tudnánk azonosítani bármit is a spektrumon belül. Hogyan töröljük el a férfiak és nők közötti különbségeket, ha nem tudjuk definiálni a nő és a férfi fogalmat. Szótári definícióval élve a nő: nőnemű, (felnőtt) ember” (magyar nyelv értelmező szótára). A gender-ideológusok szerint viszont a nő: nőnemű (felnőtt ember), és bárki, aki annak érzi magát. („What is a woman? Anything she wants to be.” (Levkoff, 2020) Így viszont képtelenek vagyunk definiálni azt, hogy mit értünk a nő és a férfi fogalmakon. Definíció nélkül viszont absztrakt, megfoghatatlan fogalommal silányulnak ezek a szavak, melyek nem jelentenek immár semmit. Amit állítunk az nem kevesebb, mint, hogy a gender- és transzgender-ideológusoknak nincs válaszuk arra kérdésre, hogy: „Mi a nő?”

A fenti logikát követve további kérdéseket kell feltennünk, melyek további logikai buktatókra hívják fel a figyelmet a gender-ideológiával kapcsolatban. Név szerint, ha a nőt nem határozza meg sem a biológiája, sem érzései, sem az önkifejezése, ahogy megjelenik a világban, akkor mi is a nő? Egyedül az a mérvadó, amit valaki saját magáról gondol?

Van a gondolatainknak valóságteremtő, valóságot befolyásoló és létrehozó ereje? Léteznek az életben objektív igazságok, vagy csak egyéni vélemények mentén éljük az életünket? Figyelmen kívül hagyhatjuk a gravitáció valóságát például, de attól még tapasztaljuk a hatását. Lehetséges, hogy abban hiszünk, hogy ha kiugrunk egy repülőből, akkor felfelé fogunk repülni. Ettől még, ha ejtőernyő nélkül ugrunk ki a gépről, lezuhanunk. Lehet véleményünk arról is, hogy egy sütemény finom-e vagy nem, az viszont, hogy van-e benne glutén, nem egyéni hitünk, meggyőződésünk kérdése. Egy glutén érzékeny bizonyíthatja ezt. Ugyanígy van egy objektív valóság azzal kapcsolatban, hogy férfiak vagy nők vagyunk-e. A nemünkről alkotott

véleményünk pedig vagy összhangban van a valósággal, tehát helyes, vagy nincs összhangban a valósággal, tehát helytelen.

A transzgender-ideológia

A nemünkről vallott véleményünk a nemi identitásunk. Ahogy említettem, ez lehet a valósággal megegyező, tehát helyes vagy a valóságnak nem megfelelő, helytelen. Nemi identitásunk az agy nevű szervünkben alakul ki, és a gondolatainkban jelenik meg. Pszichoszexuális fejlődésünk eredménye az, hogy nemi önazonosságunk kérdése miként alakul, nemi identitásunk tehát nem veleszületett. (Ahogy szexuális orientációnk sem az.)

A transzgender-ideológia viszont azt tanítja, hogy vannak emberek, akik „rossz testbe születtek”. Ez a gender-ideológia alapvetéséből következik, mely szerint a test-személyiség, test-lélek elválaszthatók egymástól (lásd feljebb).

A keresztényeket manapság gyakran illetik azzal a váddal, hogy tudománytalanok, hogy hitük ellentétes a tudománnyal, következésképpen hitük vak hit. A valóság, a biológia és az orvostudomány a kereszténység álláspontját támasztja alá, miszerint nemét tekintve – egészséges emberekről beszélve – az ember férfi és nő. (I. Mózes, 1.). Viszont a gender-ideológia és transzgender-ideológia alapgondolata, miszerint lehet egy biológiai férfi egy férfi testbe zárt nő, egyedül meggyőződés, hit kérdése. Nem új keletű gondolat a test és a szellem szétválasztása, a gnosztikusok vallották ezt Jézus földi élete után nem sokkal. (Gnosztikusok)

Semmilyen tudományos alapja nincs, hogy a testünk és a gondolataink, a személyiségünk szétválaszthatóak lennének egymástól. Mintha mi nem a testünk lennénk. A gondolataink az agyunkban születnek meg. Minden sejtünk hordozza azt, hogy nők vagy férfiak vagyunk-e. Mint, ahogy már írtuk, a halálunk után évszázadokkal is meg tudják mondani a kutatók a földi maradványaikból, hogy férfiak vagy nők voltunk-e. Ilyen mélyen a biológiánkba, a testünkbe van írva, hogy férfiak vagy nők vagyunk-e.

A transzgender-ideológia azt tanítja, hogy egyedül mi tudhatjuk magunkra nézve, hogy milyen neműek vagyunk. Ezen ideológia szerint lehetséges, hogy valaki fiú testbe születik, de lány agya van, vagy fordítva, vannak lány testbe zárt fiúk.

Nemi identitászavar (gender diszfória)

A rossz testbe született emberek mítoszának semmilyen tudományos alapja nincs. A nemi identitászavar azonban egy valós állapot, egy mentális zavar, amikor valaki nem tud azonosulni biológiai nemével, úgy gondolja, úgy érzi, ő igazából a másik nemhez tartozik. Ez egy rendkívül kínzó gondolat és érzés, amely valódi segítségnyújtást igényel.

A nemi identitászavar kialakulása 2-4 éves korra tehető, mivel nemi identitásunk éppen ebben az életkorban alapozódik meg. Születésekor minden csecsemő az édesanyjával van szimbiotikus kapcsolatban. Az édesanya táplálja, gondoskodik róla, egy ideig a kisbaba nem is érzékeli önmagától külön személynek az anyját. A 2-4 éves kisgyerekek az anyáról való leválás az egyik legnagyobb életfeladata. Ennek a folyamatnak része, hogy a lánygyermek felismeri, hogy olyan, mint az anyja, a fiúgyermek pedig, hogy olyan, mint az apja. A kislányoknak könnyebb dolguk van, mert az édesanyjával való szimbiózis és az anyára utaltság állapotából kilépve szintén az édesanyjával kell tudniuk azonosulni. A kisfiúknak viszont egy nehezebb életfeladat adódik, mivel el kell engedniük a korábbi anyával kapcsolatos azonosulást, és az apa férfiassága mellett kell megérkezniük. Ha az apával való azonosulás

nehezített, vagy valami miatt nem jön létre, akkor a kisfiú lehet, hogy nem tud azonosulni a saját fiú voltával, amely elindíthatja őt a nemi identitászavar felé. Az itt említett folyamat miatt voltak transzgender identitásúak szinte csak és kizárólag olyan férfiak, akik már kicsi gyerekkoruktól nemi identitászavarral küzdöttek. Szintén a nemi identitás ilyen korai, 2-4 éves kor körüli megalapozódása miatt mondják – a magukat transzszexuálisnak vélők közül – legtöbben, hogy „amióta az eszemet tudom, transz vagyok.” (A homoerotikus érzelmek kialakulásának gyökere is sokszor erre az életkorra tehető. Ebben az esetben is sérül valamilyen oknál fogva a férfiassággal való azonosulás.)

Az utóbbi éveket kivéve, az elmúlt száz évben szinte csak és kizárólag kisgyerekkoruktól nemi identitászavarral küzdő férfiokról ismertek tudományos feljegyzések, lányok elenyészően kis számban voltak érintettek a transzszexualitásban.

Szociális járvány

Napjainkban viszont tinédzser lányok váltanak nemet tömegesen Nyugat-Európában, Amerikában, Kanadában és egyéb helyeken a fejlett világban. Az angliai Tavistoc Gender Klinikára 2016-17 között beutalt fiatalok kétharmada lány volt és csak egyharmada fiú. Ez olyan hihetetlen gyors demográfiai változás, amit nem lehet annyival magyarázni, hogy most már elfogadóbb a társadalom, emiatt bújik elő hirtelen ennyi lány transz fiúként. Olyan tinédzser lányokról van szó, akik anamnézisében semmilyen kisgyerekkori nemi identitászavar nem található.

Mi állhat a lányok tömeges nemváltási vágyának hátterében? Abigail Shrier (2020), amerikai újságíró könyvében ezt a jelenséget kutatta. Nem újdonság, hogy a tinédzser lányok a populáció legérzékenyebb rétege a kortárs nyomást tekintve. Nem véletlenül közöttük terjed leginkább az anorexia nervosa, az önbántalmazás különböző formái, például a vagdosás, falcolás is. Meggyőződésem, hogy a nemváltás is az önbántalmazás egy formája. (Gondoljuk a mellek eltávolítására, szakáll növesztésre, napi injekciókra stb.)

Ami viszont új keletű hatás a tinédzser lányok esetében, az a közösségi média megjelenése az elmúlt évtizedben. Abigail Shrier könyvében, a megszólaltatott lányok történeteiben az egyik legmeghatározóbb faktorként jelentkezik a közösségi média hatása. Nagyon sok kislány az interneten keresztül találkozik a transzneműséggel először, itt keres utána a fogalomnak, és gondolkozik el azon, hogy ő is transzgender-e. A közösségi média hatása a nemi identitászavar kialakításában meggyőződésem szerint kettős.

A tinédzser lányok testében előálló változások (mellek növekedésének megindulása, menstruáció) egészséges nemi identitás esetén is kihívást jelenthetnek a serdülőnek. Furcsa lehet számukra a testükben bekövetkező változásokkal szembesülni, azokat megélni. Testük már nem kislányos, de még nem is teljesen nőies. Mindeközben a közösségi média - főként az Instagram és a TikTok - elárasztja őket tökéletes helyzetben, tökéletesre retusált vagy műtött nők képeivel és videóival, melyek ideálképe a túl szexualizált nő. A lányok tudják, hogy a fiúk és férfiak legnagyobb része a pornón és a közösségi médián keresztül szintén ezt a túl szexualizált nőképet értékeli. Rájönnek, hogy ők nagyon messze vannak ettől a képtől, lehetséges, hogy soha nem is lesznek ennyire vonzóak külsőleg, mint azok a nők, akiknek képeivel, videóival nap, mint nap szembetalálkoznak.

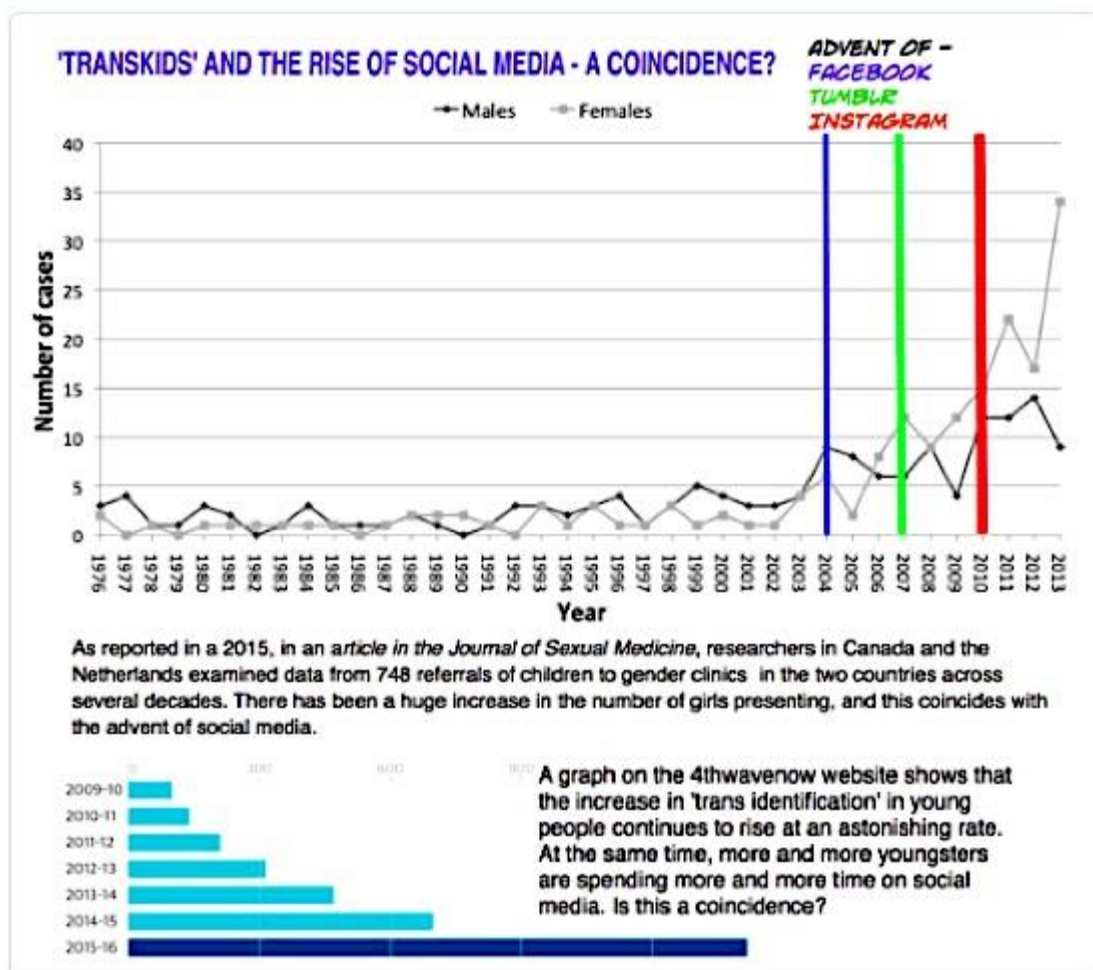
Emellett sok lány maga is néz vagy nézett már pornót, melyben a nők az esetek legnagyobb százalékában komoly verbális és fizikai erőszaknak vannak kitéve. Megfogalmazódhat bennük

akár tudat alatt vagy tudatosan, hogy ha ilyen a nők helyzete, akkor ők, nem kérnek a nőiességből.

Másfelől a mai tinédzser lányok hihetetlen rossz mentálhigiénés állapotban vannak, szorongnak, sok esetben depressziósak, mire a transz influenszerek YouTube videókban és Insta profilokon arról számolnak be, hogy milyen csodákat végzett a tesztoszteron az életükben, megszűntek a szorongásaik, sokkal jobban érzik magukat a bőrükben. (A tesztoszteronnak rövidtávon van szorongáscsökkentő hatása.) Ezen kettős hatásra –egyfelől a tökéletes testű nő illúziója és a nők túlszexualizált ábrázolása, másfelől a transz fiúk beszámolóit – a tinédzser lányok arra a következtetésre juthatnak, hogy a problémáik gyökere az, hogy ők is rossz testbe születettek, és igazából fiúk. Ma egy biológiai lánynak elég nehéz különlegesként feltűnni. Amint azonban transz identitást vesz fel, az osztályban és a közösségi médián ünnepezt és kiemelt szereplő lehet.

Tudjuk azt is, hogy ahol egy transznemű fiú (biológiai lány) megjelenik a közösségben, ott lesz hamarosan több is, éppen a tinédzser lányok között megfigyelhető erős kortársnyomás következtében.

A "General Health Query" (Általános Egészségügyi Adatbázis) (Aitken, 2015) adatai szerint a gyermekek nemváltása ugrásszerűen növekszik a közösségi média térhódításával. Az 1. ábra kanadai és holland adatokat mutat.

1. ábra Kanadai és hollandiai adatok alapján a transzgyermek számának a közösségi média megjelenésével igen erősen megnőtt (2015-ös publikáció adatai)

Egyesek szerint, a transzgender fiúk száma azért növekedett meg ennyire, mert most már jobban elő mernek bújni, mint korábban. Felmerül a kérdés, hogy miért csak a tinédzser lányok körében nőtt meg exponenciálisan magukat transz fiúként identifikálók száma, hol vannak a korábban előbújni nem tudó negyven-, ötven-, hatvanéves transz férfiak?

A transzgender ideológia tinédzserek közötti terjedésének hihetetlen gyorsaságáért a közösségi médiahasználat mellett az oktatásban megjelenő LMBTQIA+ propaganda is felelős, amely Nyugat-Európa több országában és Angliában, valamint az USA-ban és Kanadában már óvodákban is megjelenik.

Az egészségügyben megfigyelhető paradigmaváltás pedig nehezíti a nemi identitás-zavaros gyerekek és tinédzserek szakszerű ellátását. Korábban a „watchful waiting”, azaz „megfigyelő várakozás” jellemezte a gender diszfória terápiáját, mivel a szakemberek tisztában voltak azzal, hogy a nemi identitás-zavarosok legnagyobb százaléka felnőtt korára a biológiai nemével azonosul, tehát drasztikus beavatkozás nélkül rendeződik a nemi identitás-zavara. Ma viszont a fent említett „haladó” országokban már egészen kicsi gyermekkortól ajánlják a szakemberek a szociális nemváltást, kilenc-tíz éves kortól sok helyen a pubertásblokkoló hormonokat, később pedig az ellenkező nemi hormonok használatát. Ma a gyermekorvosi, gyerekpszichológusi gyakorlatban is a megerősítő hozzáállás az elfogadott, amelyben a szakember egyedül beleegyezni tud a gyermek által kívánt gender megerősítésébe. Ez ellentmond az orvosi gyakorlattal, miszerint az orvos diagnosztikai kritériumok alapján diagnosztizál. A gender diszfória megállapításánál jelenleg a „Diktál a beteg, írja a doktor...” mintájára, a diagnózis egyedül a páciens öndiagnózisa alapján állítható fel. Tehát a nemi identitás-zavart nem tudják a szakemberek egyéb módon megállapítani, mint, hogy a beteg kitartóan, konzisztensen azt állítja magáról, hogy nemi identitás-zavara van.

A gender- és transzgender-ideológia oktatási, egészségügyi, valamint nyelvi, politikai és jogi vonatkozásainak részletezése meghaladja jelen írás kereteit. Ezen témák kifejtése rendkívül fontos és ajánlott további tanulmányokban.

A gender-ideológia célja tehát eredetileg a férfi és nő közötti különbségek eltörlése, a kötöttségektől és sztereotípiáktól való megszabadulás volt. Ezen sztereotípiákat viszont a transzgender-ideológia paradox módon újfent megerősíti, ragaszkodván ahhoz, hogy nő mindenki, aki annak érzi magát, férfi az, aki férfinek identifikálja magát. A transzgender ideológia továbbra sem tudja definiálni azon alapvető fogalmakat, hogy mi a férfi és mi a nő.

Irodalomjegyzék

A magyar nyelv értelmező szótára: nő, <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-a-magyar-nyelv-ertelmezo-szotara-1BE8B/n-40903/no-2-418B5/>

de Beauvoir, Simone (1969): A második nem. Gondolat Kiadó, Budapest, 577 oldal.

de Beauvoir, Simone (1960): A kor hatalma. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 590 oldal.

Levkoff, Logan Dr.: What is a woman? Anything she wants to be. <https://twitter.com/loganlevkoff/status/1297922673650159623>

Money, J., & Ehrhardt, A. A. (1973). Man & woman, boy & girl: Gender identity from conception to maturity.

Sartre, Jean-Paul (1946): Az egzisztencializmus: humanizmus (L' existentialisme est us humanisme).

Shrier, Abigail (2020): Irreversible Damage.

Szabados Ádám (2019): Mi áll az LMBTQ-ideológia győzelme mögött?
https://mandiner.hu/cikk/20190707_szabados_adam_mi_all_az_lmvtq_ideologia_gyozelm_e_mogott

Szilvay Gergely (2020): A gender-elmélet kritikája. Töprengések az antropológiai forradalomról a feminizmustól a transzneműségig. Alapjogokért Központ.

A gyermek érdekét szolgálja-e az azonos neműek házassága?

Tudományos megjegyzések a 2021-es svájci „Házasodás mindenkinek” népszavazáshoz, az azonos neműek örökbefogadási jogához és a leszbikus nők spermadonor igénybevételi jogához

Dr. Christl Ruth Vonholdt
kontakt@christl-r-vonholdt.de

Absztrakt

2021 szeptember 26-án a svájci szavazók többsége népszavazással erősítette meg az azonos neműek házasságát, amely lehetővé teszi meleg párok számára az örökbefogadást és a leszbikus párok számára a reprodukív technológiák igénybevételét. Vajon a „gyermek mindenképp felett álló érdekét” (ENSZ Gyermekjogi Egyezmény) szolgálja-e az ilyen döntés?

Elterjedt feltevésekkel ellentétben az azonos neműek iránti vonzódás biológiailag nem determinált. A nem-heteroszexuális vonzódás spontán változása gyakoribb, mint sokáig feltételezték, és a szexuális kisebbségek többsége mindkét nemhez vonzódik. A folyton hangoztatott állításokkal szemben, újabb reprezentatív kutatások igazolják azt, hogy jelentős különbséget jelent a gyerekek számára, hogy azonos nemű szülőknél vagy anyánál és apánál nőnek-e fel. Az azonos nemű szülőknél nevelkedő gyerekek nagyobb valószínűséggel küzdenek érzelmi, mentális és pszichoszociális problémákkal, valamint depresszióval és szorongással, mint az ellentétes nemű szüleikkel élő gyerekek. Továbbá: Az azonos nemű házaspárok gyerekeinek (saját leírásuk szerint) nehezebb, mint a nem házas együtt élő azonos nemű párok gyerekeinek.

A „kisebbségi stressz”-elmélet mindezekre nem ad tudományosan elfogadható választ.

Leszbikus szülőknél nevelkedő gyerekek felnőttkorukban nagyobb eséllyel lesznek maguk is homoszexuálisok. Azonos nemű szülők gyerekei fiatalkoruként feltehetőleg gyakrabban vannak kitéve szexuális bántalmazásnak.

A melegházasság törvénybe iktatása és az azt követő átfogó LMBTQ-oktatás azt az üzenetet közvetíti a fiatalok felé, hogy a férfi-nő-házasság nem rejt olyan különleges értéket, amiért érdemes lenne küzdeni. Annak fényében, hogy a szexualitásunk nincs kőbe vésve, az azonos nemű házasság mélyen összezavaró és elbizonytalanító hatással lehet a gyerekek pszichoszexuális és identitásbeli fejlődésére.

Bevezetés

2021 szeptember 26-án a svájci szavazók többsége népszavazással erősítette meg a Nemzeti Tanács által már 2020-ban törvénybe iktatott azonos neműek házasságát, amely lehetővé teszi meleg párok számára az örökbefogadást és a leszbikus párok számára a reprodukív technológiák (spermadonor) igénybevételét. Vajon a „gyermek mindenképp felett álló érdekét” (ENSZ Gyermekjogi Egyezmény) szolgálja-e az ilyen döntés?

E cikk egy 2021 augusztusában német nyelven tartott előadás bővített változata.

I. A biológia nem determinálja az azonos neműek iránti vonzódást

1. Amikor az US Legfelsőbb Bírósága bevezette az azonos neműek házasságát, egy sarkalatos érv volt, hogy az azonos nemű vonzódás az illető megváltoztathatatlan természete. Ezt az hipotézist a tudomány azonban nem támasztja alá.

A genetika, az agykutatás, az ikervizsgálatok és a hormonkutatás területéről származó mintegy 100 forrás kiértékelése után L. Mayer és P. McHugh kutatók a következő megállapításra jutottak: „Az az elképzelés, miszerint a nemi irányultság valamiféle változhatatlan, biológiailag meghatározott dolog lenne, vagyis, hogy az emberek »így születnek«, nem támasztható alá tudományos érvekkel.”¹

Az új, eddigi legátfogóbb 2019-es, csaknem 500.000 férfi és nő bevonásával készült **genetikai kutatás** kimutatja: Genetikai hatások csak csekély mértékben befolyásolják a homoszexuális vonzódás kialakulását. A legnagyobb szerepe a személy individuális, szubjektíven megélt környezetének és megtapasztalásainak van.² A kutatók szerint „nem lehet egy adott személy nemi magatartását vagy irányultságát a DNS-ből megjósolni vagy meghatározni. Ha ismerjük az illető genetikáját, abból pontosan olyan következtetéseket vonhatunk le a szexuális magatartására vonatkozóan, mintha semmiféle genetikai információnk nem lenne róla.”³

Reprezentatív ikerkutatások⁴ is igazolják: A genetikai befolyás csekély. A gének csupán közvetve hatnak, pld., ha az illető alkatánál fogva érzékenyen reagál a szociális környezeti hatásokra. A biológiai tényezők⁵ – mintegy prediszpozícióként – összességükben esetleg hozzájárulhatnak, de nem determinálják a homoszexuális irányba való fejlődést.

Leginkább az *individúálisan megélt* szociális környezeti befolyások hatnak, bár ezek sem határozzák meg a fejlődés irányát. Az ilyenek lehetnek:

- kapcsolati dinamikák, főleg korai hiányosságok és kötődési traumák a gyerek-szülő kapcsolatban;
- szexuális bántalmazás;
- gyerekkori tapasztalatok által kiváltott szexuális kondicionálás;
- továbbá: politikai meggyőződés alapú, pld. feminista, életvitelbeli döntések⁶.

¹ Mayer, Lawrence S., McHugh, Paul R., Sexuality and Gender. Findings from the Biological, Psychological, and Social Sciences, Fall 2016, 7. <https://www.thenewatlantis.com/publications/part-one-sexual-orientation-sexuality-and-gender>

² Ganna, Andrea et al., Large-scale GWAS reveals insights into the genetic architecture of same-sex sexual behavior. Science 365, 882, 2019.

³ Ganna, A. 2019, ugyanott, kiemelés tőlünk. A genetikai tanulmányt Paul Sullins itt összegezte és értelmezte: Sullins, P., The gay gene myth has been exploded. <https://mercatornet.com/the-gay-gene-myth-has-been-exploded/24683/>

⁴ V.ö. pld. egy 2008-ban végzett finn tanulmánnyal: <https://www.dijg.de/homosexualitaet/wissenschaftliche-studien/zwillingstudie-genetischer-einfluss/>

⁵ Ezek között szerepelhetnek nemi nonkonform személyiségjegyek is.

⁶ Rosik, Christopher, Guidelines for the Praxis of Sexual Attraction Fluidity Exploration in Therapy. Journal of Human Sexuality, Vol. 9, 2018, 6.

2. A nemi irányultság nincs kőbe vésve. Sokkal gyakoribb a nem-heteroszexuális vonzódás spontán változása, mint azt korábban gondolták.

Újabb hosszú távú kutatásokból arra következtethetünk, hogy az eddigi feltételezéseknél is jóval gyakoribb a nem-heteroszexuális irányultságok változása. A szexuális orientáció fluiditásáról beszélhetünk, ami gyakran új tapasztalatokkal vagy életkörülményi változásokkal van összefüggésben. Mindenesetre megerősíti azt, hogy az azonosnemű vonzalom nem veleszületett tulajdonság. A *Zeitschrift für Sexualforschung* című folyóirat szerint: „A szilárd, változhatatlan szexuális orientáció téziséét újabban ... kérdőre vonták ... A nemi irányultság kialakulása egy folyamat, és az egyén szexuális és érzelmi tapasztalatai, a társas kapcsolatok és a kulturális keretezések formálják.”⁷

A leszbikusán élő szexológus és pszichológus Lisa Diamond szerint „a nemi irányultság megváltoztathatatlanságára épülő érvek a mai reprezentatív longitudinális kutatások fényében tudománytalanok bizonyulnak.”⁸ Ellenben a nem-heteroszexuálisan érző személyek 25%-75%-a tapasztal élete folytán változást a szexuális vonzalmaiban, legtöbb esetben heteroszexuális irányba.⁹

Ismét Diamond: „A vonzódás, a viselkedés és az identitás terén végzett nemzetközi kutatás a fiatalok és felnőttek reprezentatív adatai alapján kimutatja, hogy a nemi irányultság nem valamiféle statikus, kategorikus ismertetőjegy. A homoszexuális vonzódás meglehetősen képlékeny jelenség nőknél és férfiaknál egyaránt.”¹⁰

Robin Savin-Williams pszichológus és LGBT aktivista kijelenti: „A homoszexuális romantikus vonzódás és magatartás **instabilitása** komoly dilemma elé állítja a nemiségnek a **heteroszexualitástól eltérő** változatait stabil magatartásformaként jellemző szexológust.”¹¹ A heteroszexuális irányultság sincs kőbe vésve, de jelentősen stabilabb, mint a nemi irányultság bármely más formája.

3. A szexuális kisebbség körében kevesebb a kizárólag a saját neméhez vonzódó. Legtöbbjük nemi irányultsága nem kizárólagos, vagyis mindkét nemhez vonzódnak.

Bőséges adat bizonyítja: lényegesen nagyobb a szexuális kisebbségek körében a „biszexuálisok” – vagyis a mindkét nemhez (gyakran nem azonos mértékben) vonzódók –, mint a csak saját nemükhöz vonzódók csoportja.

Lisa Diamond a szexuális kisebbségekről: „Nem felel meg a valóságnak az az általános vélekedés, miszerint a szexuális kisebbségek körében kizárólag az azonos neműekhez való vonzódás lenne a jellemző, és a biszexuális irányultság lenne a kivétel. Éppen az ellenkezője

⁷ Kinnish, Kelly K., Geschlechtsspezifische Differenzen der Flexibilität der sexuellen Orientierung. *Zeitschrift für Sexualforschung* 17, 2004, 26-45.

⁸ Diamond, Lisa M., Rosky, Clifford J., Scrutinizing Immutability: Research on Sexual Orientation and Its Role in U.S. Legal Advocacy for the Rights of Sexual Minorities. *J. Sex Research*, 2016, 1-29, S. 1. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00224499.2016.1139665?journalCode=hjsr20>

Az új, átfogó longitudinális kutatások azt mutatják, hogy a nem heteroszexuális vonzódású személyek 25–75%-a idővel a szexuális vonzódása jelentős változását tapasztalja meg. In: Diamond L., *Sexual Fluidity*, 2016.

⁹ Diamond, L., *Sexual Fluidity in Male and Females*, in: *Current Sexual Health Reports* 8, 2016. https://www.researchgate.net/publication/309694747_Sexual_Fluidity_in_Male_and_Females

¹⁰ Diamond, L., *Sexual Fluidity in Males and Females*, 2016, uo.

¹¹ Savin-Williams, Ritch C. et al, Prevalence and stability of sexual orientation components during adolescence and young adulthood. *Arch. Sex. Behavior*, 2007, 36, 385-394, 393. Kiemelés tőlünk. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17195103/>

az igaz: **azok vannak többen, akik mindkét nemhez vonzódnak**, és azok jelentik a kivételt, akik csak a saját nemükhöz.”¹²

Ha tehát a „házasságot mindenkinek” mozgalom „azonos jogokat” kíván biztosítani a szexuális kisebbségeknek, akkor először a vegyes nemi irányultságú személyek házasságát kellene törvényesíteni, vagyis a három vagy több személyből álló házasságot, hiszen a szexuális kisebbségek körében a vegyes nemi irányultság tekinthető a normának.

Ha két férfi vagy két nő házasságát törvényesítik, akkor milyen alapon utasítható el a három férfi vagy egy férfi és két nő házassága?

Az Egyesült Államokban már érzékenyítene: Az egyik vezető angol nyelvű szexológiai folyóirat egy egész számot szentelt a „közös megegyezésen alapuló nem monogám kapcsolatok” elfogadtatásának. A cél a „kapcsolati anarchiában” vagy többszerelmű kapcsolatban (poliamória) élők egyenlő jogokkal rendelkező és a törvény védelmét élvező szexuális kisebbségként való kezelése. Meg kell védeni őket a hátrányos megkülönböztetéstől („discrimination”), a megbélyegzéstől („stigmatization”), a kisebbségi létből fakadó stressztől („minority stress”), és törvényileg biztosítani kell számukra a családi betegségbiztosítást, a lakásépítési támogatást, a munkahelyi diszkrimináció tilalmát és az adózási kedvezményeket stb.¹³ Hollandiában már a négy szülő családokat propagálják: A gyermek a hét első felében a két anyánál él, a hét másik felében a két apánál.¹⁴

II. Első a gyermek mindenképp felett álló érdeke

1. A „nincs is köztük semmi különbség” állítás tarthatatlan

Újra és újra előkerül Charlotte Patterson pszichológusnak, a befolyásos Amerikai Pszichológiai Társaság (APA) tanácsadójának 2005-ben közzétett állítása: „Egyetlen kutatás sem igazolta, hogy a leszbikus vagy meleg szülők gyermekei bármilyen értelemben jelentősen rosszabbul járnának, mint a heteroszexuális szülők gyermekei.”¹⁵ 59 kis terjedelmű felmérés eredményét foglalta össze, ami megjelent az APA brosúrájában és meghatározta a követendő politikai irányvonalat.

De vajon tényleg ez a helyzet?

Loren Marks szociológus (majd később több más kutató is) górcső alá vette ezt a kijelentést¹⁶, és arra jutott, hogy a Patterson által összegyűjtött kis kutatások eredményeiből nem lehet levonni semmiféle a homoszexuális családra vonatkozó, általános érvényű kijelentést

¹² Diamond, L., in: APA Handbook of Sexuality and Psychology, 2014, 633. Kiemelés tőlünk. Tény, hogy a magát szexuális kisebbségként azonosítók legnagyobb csoportját az önmagukat „leginkább heteroszexuálisként” meghatározó személyek alkotják.

¹³ https://link.springer.com/journal/10508/volumes-and-issues/50-4?utm_source=toc&utm_medium=email&utm_campaign=toc_10508_50_4&utm_content=etoc_springer_20210619

¹⁴ <https://www.zdf.de/gesellschaft/re/arte-re-vier-eltern-und-ein-kind-100.html>

¹⁵ Patterson, Charlotte J., 2005: Lesbian and Gay Parenting. Summary of Research Findings. Hrsg.: American Psychological Association. www.apa.org/pi/lgbt/resources/parenting-full.pdf (APA-Broschüre)

¹⁶ Marks, Loren, Same-Sex Parenting and Children's Outcomes. Social Science Research 41,4, 2012. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0049089X12000580>

A kutatások „kiváltságos helyzetben levő leszbikus anyák kis, reprezentatív nem tekinthető, homogén mintáival kívánták bemutatni az azonos nemű, gyermeket párok összességét.”

megalapozó következtetést.¹⁷ A legtöbb kutatást komoly módszertani hiányosságok jellemzik. Ilyenek például: kis számú, nem reprezentatív (elfogult) mintavétel; a résztvevőket az LMBT hálózatokon keresztül választották ki; a leszbikus anyák csupa jót mondtak a gyermekeikről; a gyermekek csupa jót mondtak a homoszexuális szüleikről (a gyermekek általában védik a szüleiket); hiányzott a gyermekek (társas, pszichés, pszichoszexuális) fejlődésének független értékelése; nem tették fel a gyermekek jólétére vonatkozó klasszikus kérdéseket (végzettség, részvétel a munkaerőpiacon, korai terhességek, kábítószer- és alkoholfogyasztás); hiányzott a kontrollcsoport, illetve nem határozták meg egyértelműen.¹⁸

És már akkor létezett Sarantakos 1996-ban Ausztráliában végzett kutatása (1996).¹⁹ Sarantakos kimutatta, hogy az azonos nemű szülők gyermekét számtalan negatív hatás éri lelkében és társas kapcsolataiban egyaránt. A kutatás módszertani szempontból kifogástalan volt: Viszonylag nagy számú mintavétel (174), két, világosan meghatározott kontrollcsoport, nem elsősorban a szülőktől származó adatokra hagyatkozott, továbbá a gyermek pszichoszociális és iskolai fejlődését objektív szempontok alapján vizsgálta.

A kutatásban mindig 58 gyermeket hasonlítottak össze egymással, akik háromféle szülői háttérből érkeztek. Azok a gyermekek, akiket heteroszexuális házaspárok neveltek, jobb eredményeket mutattak fel az iskolában, a tanulásban és a társas kapcsolatok terén egyaránt. Őket követték azok a gyermekek, akiket nem házias heteroszexuális párok neveltek. A homoszexuális párok nevelte gyermekek csak a harmadik helyen következtek. A tanároktól megkérdezett kilencből nyolc kategóriában (pl. nyelvi és matematikai képességek, a sport, a tanulás) a heteroszexuális házaspárok gyermekei érték el a legjobb eredményeket. A gyermekek jólétéről Sarantakos elsősorban a tanároktól tájékozódott (vizsgák, írásbeli munkák, megfigyelések) és csak ezután – amennyiben szükségét érezte – a szülőktől és a gyermekektől.

Vajon miért nem vette figyelembe Patterson ezt a kutatást?

Egy további felmérésben (2000) Sarantakos rámutat arra, hogy az azonos nemű szülők gyermekeinél gyakoribb az alkohol- és kábítószerfogyasztás.²⁰

Az egyetlen **német kutatásban**²¹ 866 olyan felnőtt vallomását értékelték ki, akik homoszexuális kapcsolatban élnek és gyermekeket nevelnek. 93%-uk nő volt, és csak a 7%-uk férfi. A velük élő gyermekek 92%-a születése óta az egyik vér szerinti szülővel élt (aki szinte mindig a most leszbikus kapcsolatban élő anya volt). Kilencvenöt 10-19 éves gyermeket, illetve fiatalot is megkérdeztek (az átlagéletkoruk 14 év volt). Az adatgyűjtésre a homoszexuális szülők választották ki őket. Csaknem az összes (93%) megkérdezett gyermek a vér szerinti anyjával élt. Legtöbbször (78%) az anya korábbi heteroszexuális kapcsolatából származtak, és átlagosan 5 éves korukig az anyjuk és apjuk közös háztartásában éltek! A szivárványcsalád megalakulásakor átlagosan 7,6 évesek voltak. Az adatgyűjtés idején 66%-uknak volt kapcsolata a vér szerinti apával.

¹⁷ Azt állítani, hogy sok ilyen kis tanulmány összegyűjtésével az eredmény reprezentatív jellege is biztosítható, tudományosan téves.

¹⁸ Marks, L., Same-sex parenting and children's outcomes: A closer examination of the American Psychological Association's brief on lesbian and gay parenting. In: Social Science Research, Jg. 41, 4, 2021, 735-751. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0049089X12000580>

A legtöbb kutatás igen kis mintavétel alapján készült. Német nyelvű összefoglaló: <https://www.dijg.de/homosexualitaet/adoptionrecht/gleichgeschlechtliche-elternschaft/>

¹⁹ Sarantakos, Sotirios, 1996, Children in three contexts: Family, education, and social development. In: Children Australia, 21, 23-31.

²⁰ Erről bővebben lásd Schumm, Walter R., Same-Sex Parenting Research, London 2018, 172.

²¹ Rupp, Marina, „Die Lebenssituation von Kindern in gleichgeschlechtlichen Lebenspartnerschaften“, Köln 2009.

Egy ilyen felmérésből egyáltalán nem derül ki, hogy az azonos nemű szülőknél nevelkedő gyermekek ugyanolyan körülmények közt nőnek-e fel, mint az anyjukkal és az apjukkal nevelkedők. A fejlődés szempontjából legfontosabb, első éveit alatti a 95 megkérdezett gyermek az apjával és az anyjával élt. És bár érthető, hogy az anyák pozitívan nyilatkoznak gyermekeikről, ez a jólétükre vonatkozó általános szociálpolitikai döntések szempontjából csekély jelentőséggel bír. Mégis, miután a felmérés megjelent, az akkori német igazságügyminiszter Brigitte Zypries kijelentette: „A kutatás eredményei szerint a szivárványcsaládok éppúgy biztosítják a gyermekek boldogulását, mint a többi életközösség. ... A két anya vagy két apa nevelte gyermek éppen olyan jól fejlődik, mint azok, akik más családformákban élnek.”²² Ezt a kutatás egyetlen adata sem támasztja alá.

2. A reprezentatív adatgyűjtésre épülő új kutatások különbségeket mutatnak ki

Az új, tudományosan megalapozott és reprezentatív adatgyűjtésre épülő kutatások arra az eredményre jutnak, hogy az azonos nemű szülők által nevelt gyermekek lelkiileg rosszabbul vannak, mint azok, akik heteroszexuális szülőknél nőnek fel. Legalább kétszer nagyobb a valószínűsége annak, hogy az azonos nemű szülőkkel elő gyermeknek pszichés problémái lesznek.²³

A következőkben a reprezentatív adatgyűjtésre épülő legújabb felméréseket foglaljuk össze:

a) **Michael Rosenfeld (2010)**²⁴ az össznemzeti felmérés reprezentatív adatai alapján hasonlította össze a meleg, illetve lesbikus családban nevelkedő gyermekek iskolai fejlődését azokéval, akik heteroszexuális családban nőnek fel. Következtetése szerint nem állapítható meg jelentős különbség. Később azonban kiderült: a felmérés adatai osztályozásánál kódolási hibát vétett: a homoszexuálisnak kódolt párok több mint 40%-a valójában heteroszexuális pár volt.

b) **Douglas W. Allen (2012)**²⁵ ugyanazt az adatsort használta, mint Rosenfeld, de más módszertani eljárást és új kontrollcsoportokat választott. Az azonos nemű pároknál nevelkedő gyermekek esetében negatív hatásokat mutatott ki, különösen az iskolai fejlődés tekintetében.

c) **Paul Sullins (2015)**²⁶ újraértékelte három kutatást, amely ugyanannak a reprezentatív longitudinális vizsgálatnak az adataira épült (Wainright, Russell és Patterson; 2004, 2006, 2008)²⁷.

²² Lásd: <https://www.dijg.de/homosexualitaet/adoptionsrecht/kindeswohl-nicht-im-blick-homosexuelle/>

²³ Sullins, D. Paul, Are Children Harmed with Same-Sex Parents? The Full Mandiner Interview, 2021. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3891386. Hozzáférés időpontja: 2021.08.11.

²⁴ Rosenfeld, Michael J., Nontraditional Families and Childhood Progress through School. In: Demography 47, 3, 2010. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3000058/>

Black, Dan, Gates, Gary et al, The Measurement of Same-Sex Unmarried Partner Couples in the 2000 U.S. Census <https://escholarship.org/uc/item/72r1q94b>

vö.: <https://www.dijg.de/homosexualitaet/adoptionsrecht/gleichgeschlechtliche-elternschaft/>

²⁵ Allen, Douglas W. et al.: Nontraditional Families and Childhood Progress Through School: A Comment on Rosenfeld. In: Demography, 50, 3, 2012, S. 955-961. vö.:

<https://www.dijg.de/homosexualitaet/adoptionsrecht/gleichgeschlechtliche-elternschaft/>

²⁶ Sullins, D. P., The Unexpected Harm of Same-Sex Marriage: A Critical Appraisal, Replication and Re-analysis of Wainright and Patterson's Studies of Adolescents with Same-Sex Parents. In: Brit Journal of Education, Society and Behavioural Science, 11,2, 2015.

https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2589129

²⁷ Wainright, Jennifer L, Russell, Stephen T., Patterson, Charlotte J., Psychosocial adjustment, school outcomes, and romantic relationships of adolescents with same-sex parents. In: Child Dev. 75,6, 2004. Wainright, JL, Patterson, CJ., Delinquency, victimization and substance use among adolescents with female same-sex parents.

Sullins mindenekelőtt megállapította, hogy a minta több mint felét tévesen kódolták. Az adatok több mint felét az „azonos nemű szülőknél nevelkedő gyermekek”-hez rögzítették, holott olyan gyermekekről volt szó, akiket heteroszexuális szülők nevelnek.²⁸ A három felmérésben további képtelenségek is voltak (pl. bizonyos adatok eltűntek).²⁹ Wainright hat olyan tizenévest is figyelmen kívül hagyott, aki meleg párnál nőtt fel, azzal a magyarázattal, hogy „egyszerűbbé szeretne volna tenni az eredmények értelmezését.”³⁰

A különböző adatkódolási és értékelési hibák helyesbítése után a legtöbb paraméternél negatív következmények jelentek meg azoknál a gyermekeknél, akik azonos nemű szülőknél nevelkedtek, szemben azokkal, akik különböző nemű szülőknél nőttek fel.³¹

Sullins ezután oly módon folytatta az adatok kiértékelését, hogy nem csak két, hanem négy csoportra osztotta fel őket: 1. különböző nemű, házasság nélküli szülők, 2. különböző nemű, *nem* házasság nélküli szülők, 3. azonos nemű, házasság nélküli szülők (a párok saját közlése alapján) és 4. azonos nemű, *nem* házasság nélküli szülők. A gyermekek vizsgált paraméterei a következők voltak: depressziós tünetek, boldogtalanság, rossz emberi kapcsolatok, félelmek, tanulmányi átlag, és hogy kényszerítették-e a lányt valaha szexre.

Ami a heteroszexuális szülők gyermekeit illeti: a házasság nélküli szülők nevelte gyermekek jobb eredményeket produkáltak, mint azok, akiket *nem* házasság nélküli szülők neveltek. Azonos nemű szülők esetében fordított volt a helyzet: az azonos nemű házasság nélküli szülőknél nevelkedő gyermekek közül csaknem kétszer annyian mutattak depressziós tüneteket, csaknem háromszor annyian voltak boldogtalanok, szorongtak, sokkal többször sírtak, és a tanulmányi átlaguk is rosszabb volt, mint az azonos nemű *nem* házasság nélküli szülőknél felnőtt gyermekeknek. Az összes rendszeres nemi életet élő lányt, aki azonos nemű házasság nélküli és (kizárólag nő) szülőknél nevelkedett, kényszerítették már szexuális cselekedetre.³²

In: J Fam Psychol 20,3, 2006. Wainright, Patterson, CJ., Peer relations among adolescents with female same-sex parents. In: Dev Psychol, 44,1, 2008.

²⁸ Sullins, D.,P., The Unexpected Harm of Same-Sex Marriage, 2015, uo.

²⁹ Schumm, Walter R., Navigating Treacherous Waters. Comprehensive Psychology, 4, 2015. <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.2466/17.CP.4.24> „Wainright, Russel and Patterson felmérésében (2004) az adatok 29,5%-a, Wainright és Patterson későbbi (2008) kutatásában pedig az adatok 46,6%-a veszett el. A Wainright és társai kutatásában (2004, 2006, 2008) eltűnt adatok problematikáját tovább fokozza, hogy az azonos nemű anyákból álló családként feltüntetettek legalább 61%-a (Sullins, 2015) valójában heteroszexuális család volt, és nem világos, hogy az hiányzó adatok miként oszlottak meg a feltételezett és a ténylegesen lesbikus családok között.” 12. old.

³⁰ Wainright et al. (2004), 1889.o: „Hogy ne bonyolítsuk túl a mért eredmény kiértékelését, azt a 6 [azonos nemű férfipárok vezette] családot kizártuk a végső mintavételből.”

³¹ Az azonos nemű szülők gyerekei az *iskolai osztályzat* (és *iskolai kötődés*) paraméternél átlagon felül teljesítettek, amit egy újabb tanulmány is megerősít: Deni Mazrekaj et al., School Outcomes of Children Raised by Same-Sex Parents: Evidence from Administrative Panel Data American Sociological Review, 2020, Vol. 85. Ennek egy valószínűsíthető magyarázata a kiválasztott spermadonor IQ-ja. Amikor lesbikus nők tudatosan fogannak, a donort a számukra vonzó tulajdonságai szerint választják ki, és a magas intelligencia gyakran döntő szempont. A lesbikus párok jellemzően az átlagnál magasabb végzettségűek, jobb az anyagi helyzetük, minőségi iskolába irathatják a gyereket és többet fordíthatnak a fejlesztésére (könyv, számítógép stb.), esetleg ambíciózusabban támogatják a gyerek értelmiségi pályáját. – Ugyanakkor: Míg a *házasság nélküli* szülők gyerekei iskolai teljesítménye jobb volt, mint azoké a gyerekeké, akik szülei nem voltak összeházasodva, az azonos nemű szülők gyerekei esetében az ellenkezője volt igaz. A *nem-házasság nélküli* párok által nevelt gyerekek iskolai teljesítménye is jobb volt, mint a *házasság nélküli* párok által nevelt gyerekeké.

³² Sullins, D. P., The Unexpected Harm of Same-Sex Marriage, 2015, v.ö. a 31. lábjegyzettel.

Az azonos nemű, házasságban élő szülők nevelte gyermekek átlagosan 10 éve éltek velük, míg az azonos nemű, *nem* házasságban élő szülők gyermekei átlag 4 éve. Sullins: „Minél régebb óta élt a gyermek az azonos nemű szülővel, annál nagyobb károkat szenvedett.”³³

d) További felmérésében (2015)³⁴ Paul Sullins újraértékelte a National Health Interview Survey, NHIS (az Egyesült Államok hivatalos éves felmérése, amelyben 35-40 ezer háztartás egészségügyi adatait gyűjtik be) reprezentatív adatait az 1997-től 2013-ig terjedő időszakra vonatkozóan. Az adatok elemzése a következőkre világított rá:

A heteroszexuális szülőknél élő gyermekekkel szemben az azonos nemű szülőknél élőknel több mint kétszer nagyobb a valószínűsége annak, hogy:

- **érzelmi problémáik lesznek, a depressziót és a különböző félelmeket is beleértve,**
- **gondjaik lesznek a kortársaikkal való kapcsolatukban,**
- **koncentrációs nehézségekkel fognak küszködni.**

Az azonos nemű szülőknél felnövekvő gyermekek a felmérést megelőző évben kétszer annyian fordultak orvoshoz pszichés problémáik miatt, és kétszer annyian szedtek gyógyszert pszichés problémájukra, mint azok a gyermekek, akiket heteroszexuális szülők nevelnek.

Az adatokból kiderül, hogy a gyermekek pszichés problémáihoz a társadalmi stigmatizáció (kiközösítés, zaklatás, csúfolódás) is hozzájárul. Ugyanakkor a heteroszexuális szülők nevelte gyermekek 19,2%-a tapasztalt meg társadalmi stigmatizációt a kortársaik részéről, míg az azonos nemű szülőknél felnövekvő gyermekek esetében ez a szám csupán 15,1%.³⁵

e) Egészen friss tanulmányában (2021)³⁶ Paul Sullins a National Health Interview Survey (NHIS) 2008-2018-as reprezentatív adatait értékelte ki. A vizsgált paraméterek a gyermekek pszichés, pszichoszociális és iskolai fejlődése (tanulási nehézségek; figyelemhiányos hiperaktivitás-zavar, ADHD; osztályismétlés). Sullins olyan gyermekeket hasonlít össze, akik három különböző családformából érkeznek (lásd 1. ábra):

- **férfi-nő házasság (a gyermek biológiai szülei, házasságban élnek),**
- **azonos nemű szülők, együtt élnek,**
- **azonos nemű szülők, házasságban élnek.**

³³ Sullins, D. P., The Unexpected Harm of Same-Sex Marriage 2015, uo.

„Amennyiben a gyermekek azonos nemű és (saját elmondásuk szerint) házasságban élő szülőknél nevelkednek, akkor 88%-ban mutatnak átlagon felüli depressziós tüneteket, és 32%-ban számolnak be napi rendszerességű félelemérzetről és sírásról, míg ha az azonos nemű szülők csupán együtt élnek, akkor ez a szám mindössze 50%, illetve 5%. Minél hosszabb időt tölt a gyermek az azonos nemű szülővel, annál nagyobb kárt szenved.” (Absztrakt).

³⁴ Sullins, D. P., Emotional Problems among Children with Same-Sex Parents: Difference by Definition. British Journal of Education, Society & Behavioural Science 7, 2, 2015, 99-120.

https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2500537

Sullins, D. P., Are Children Harmed with Same-Sex Parents? The Full Mandiner Interview, 2021, uo.

³⁵ A különbség nem volt jelentős.

³⁶ Sullins, D. P., The Case for Mom and Dad, The Linacre Quarterly, March 2021 <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0024363921989491> Hozzáférés időpontja: 2021.08.11.

Sullins összesen 8 különböző családforma adatait értékelte ki. Az összes eredmény megtalálható az eredeti cikkben.

nagyobb a valószínűsége annak, hogy pszichés problémáik lesznek, mint azoknál a gyermekeknél, akik az anyjukkal és az apjukkal élnek.³⁹

Összegezve: A legtöbb vizsgált paraméternél (érzelmi, mentális, pszichoszociális és iskolai problémák) az azonos nemű szülőknél nevelkedő gyermekeknél több mint kétszer nagyobb a valószínűsége annak, hogy ilyen problémáik lesznek. Ezen a csoporton belül az házas szülőknél nevelkedő gyerekek nagyobb valószínűséggel szenvednek ilyen problémáktól, mint a nem házas szülőknél nevelkedők.⁴⁰

Emlékeztetőül: Ezek az adatok reprezentatív felmérésekből származnak, ebből a szempontból nemigen emelhető ellenük módszertani kifogás. Az a feltételezés tehát, hogy a homoszexuális házasság bevezetése nagyobb pszichés biztonságot adna az ott élő gyermekeknek, nem igazolódott. Éppen ellenkező a helyzet.

Miért van az, hogy azonos nemű, házas szülőknél nevelkedő gyermekek még jobban szenvednek, mint a nem házasságban élő azonos nemű szülőknél nevelkedők?

Az egyik ok talán az lehet, hogy a két azonos nemű ember által alapított család még távolabb van attól a természetes családtól, ahol a gyermek a biológiai anyjával és apjával nő fel. Azok az azonos nemű szülők, akik összeházasodtak egymással, vélhetőleg erősebben jelenítik meg az LMBTQ-mozgalom szándékát, miszerint az azonos nemű szülők alkotta család minden szempontból egyenrangú alternatívája az anyából és apából álló családnak. Az ilyen családokban élő gyermekek vélhetőleg gyakrabban donorspermából és bérnyasággal⁴¹ jöttek létre, és soha nem ismerték meg az apjukat és az anyjukat.

Az azonos nemű szülők alkotta családmódellem nemcsak az anyától vagy az apától fosztja meg a gyermeket, hanem további sebet is ejt rajta: az egyedülálló anyák vagy apák gyermekei tudhatják, hogy valaki hiányzik a családban. Elgyászolhatják a hiányt, és így építő módon fel is dolgozhatják. Az LMBTQ szervezetek ugyanakkor azt állítják, hogy a gyermeknek mindene megvan. A két anyából vagy két apából álló családot „teljes” családnak nevezik. Aki mást mond, az diszkriminálja az új családformát. Itt éri a második igazságtalanság a gyermeket: nemcsak attól szenved, hogy megfosztották az anyjától vagy az apjától, hanem attól is, hogy erről a veszteségről nem is beszélhet, és el sem gyászolhatja. Így a seb kimondhatatlan marad, és nem tud begyógyulni. – Az örökbefogadásról folytatott vitában nem az a kérdés, hogy a homoszexuális életet élő szülők tudnak-e megfelelően gondoskodni a gyermekekről, hanem hogy milyen a család szerkezete, miként van jelen benne a női és a férfi princípium. Ahol az egyik tragikus és nem tervezett körülmények miatt hiányzik, ott biztosítani kell, hogy a gyermek elgyászolhassa azt. Ahol ezt eleve stratégiaileg megakadályozzák, ott a gyermek kétszeresen szenved.

Kutatásai folytán Sullins arra a tényre figyelt fel, hogy az azonos nemű, házas szülőknél élő gyerekek átlagosan jóval régebb óta élnek ebben a családformában mint a *nem házas* azonos nemű kapcsolatban nevelt gyerekek.⁴² Talán az együttélés időtartama is hozzájárul ahhoz, hogy az összeházasodott azonos neműek családjában inkább rosszabb a gyermekek összállapota.

³⁹ Sullins, D. P., Sullins, P., Are Children Harmed with Same-Sex Parents?, 2021, uo.

⁴⁰ Sullins, D. P., The Case for Mom and Dad, 2021, uo.

⁴¹ Hogy a bérnyaság már ma is több helyen elfogadott gyakorlat, bár sok országban még (!) tilos, arról Eva Maria Bachinger könyvében (Kind auf Bestellung – Ein Plädoyer für klare Grenzen, 2015 – Gyermek rendelésre – Védőbeszéd az egyértelmű határok mellett) olvashatunk.

⁴² Vö. Sullins, D. P., The Unexpected Harm uo.

3. A gyerekek érkezésével növekszik a leszbikus párok kapcsolatok instabilitása

Számos kutatás bizonyítja, hogy az azonos nemű párok kapcsolata – főként a leszbikus pároké – kevésbé stabil, és rövidebb ideig tart, mint a heteroszexuális kapcsolatok.⁴³ Doug Allen legújabb (2020) idevágó tanulmánya: A heteroszexuális családban nevelkedő gyermekek jelenléte stabilizálólag hat a kapcsolatra, míg a homoszexuális kapcsolatra gyengítőleg hat a gyermekek jelenléte.⁴⁴

A társadalomtudományokban messzemenő az egyetértés arra vonatkozóan, hogy a család stabilitása jót tesz a gyermeknek. A család instabilitása ellentétes a gyermek alapvető igényével a kapcsolat és az összetartozás iránt.

4. A gyermekeknek szükségük van az anyjukra és az apjukra

A sértetlen biológiai kötődés megkönnyíti a gyermek számára az anyához és az apához való alapvető fontosságú kapcsolódást. Mikor azonban a gyermeket azonos nemű szülők nevelik, mindig fennáll egyfajta kapcsolati hiány, vagy az apával, vagy az anyával való kapcsolatban. A donorsperma segítségével nemzett gyermeknek már életének legelején megszakad a kapcsolat a biológiai apával, és gyakran később sem lesz semmi kapcsolata vele. A tudományos irodalom⁴⁵ kimutatja, hogy a születés előtti élet rendkívül fontos a gyermek további fejlődése szempontjából. A gyermek ezenkívül minden érzékével a születés előtti és születés utáni összetartozást keresi. Ha bármely kapcsolata megszakad, a gyermek tudatosan vagy tudat alatt szenved, akkor is, ha arra a születése előtt kerül sor.

Több mint harminc év szociológiai kutatómunka bizonyítja, hogy a gyermekek közérzete akkor a legjobb, ha mindkét biológiai (vér szerinti) szülejüknel, vagyis az apjuknál és az anyjuknál nőnek fel, és ezek elkötelezett házassági kapcsolatban élnek, ami kevés konfliktusforrást rejt magában. Ha a gyermekek a természetes családjukban nőnek fel, akkor könnyebben túljutnak az egyes fejlődési szakaszaikon, jobban teljesítenek az iskolában, ritkábban küszködnek érzelmi zavarokkal, és felnőttként is jobban megbirkóznak a feladataikkal. **Az apa hiánya** növeli számos pszichés probléma kockázatát. A gyermekek kevesebb társas készséget és kompetenciát fejlesztenek ki magukban, gyakrabban küzdenek önértékelési problémával, hajlamosabbak a stresszre és a kóros függőségekre. Különösen a fiúk mutatnak gyakrabban agresszív viselkedést, különféle magatartászavart és tanulási nehézséget, gyakrabban hagyják ott az iskolát és keverednek bűnözésbe, és gyakrabban szenvednek balesetet. A lányok esetében nagyobb a kockázat, hogy tizenéves korukban teherbe esnek, depresszióban szenvednek, elszigetelődnek társaiktól, és gyakran váltogatják a szexuális partnereiket.⁴⁶

⁴³ Schumm, W., Same-Sex Parenting Research, 2018, uo. A meleg férfi párok kapcsolatok vélhetően tartósabbak, mint a leszbikus párok kapcsolatok. Azonban a meleg férfi párok kapcsolatok általában nem-monogám kapcsolatok. A két kutató és meleg pár D. McWhirter és A. Mattison megjegyzi: "A párok kapcsolaton kívüli szexuális aktivitás meleg pároknál a szabály, heteroszexuális pároknál a kivétel. (...) Sok pár már a kapcsolat kezdetén rájön, hogy az együttmaradás tekintetében az egymás szexuális birtoklása jelenti a párok kapcsolat legnagyobb belső teherét." In: *The Male Couple*, Englewood Cliffs, 1984, 3.+ 256.o.

⁴⁴ Allen, Doug, Stability Rates of Same-Sex Couples: With and Without Children. In: *Marriage and Family Review*, 56, 1, 2020, 51-71. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01494929.2019.1630048> A kutatók három össz-nemzeti reprezentatív mintavétellel dolgoztak, két USA-belivel és egy kanadaival. Schumm, W., Same-Sex Parenting Research, London, 2020, 87-89.

⁴⁵ Hüther, Gerald, *Das Geheimnis der ersten neun Monate*. Beltz Verlag.

⁴⁶ Bőséges irodalmi utalással: <https://acpeds.org/position-statements/homosexual-parenting-a-scientific-analysis> Hozzáférés időpontja: 2021.08.11.

A kötődéskutató Grossmann házaspár a következőt írja: „Ez tehát azt jelenti, hogy a szülők nemükre nézve egyértelműen különbözően hatnak a gyermekeik fejlődésére. [...]. Ketten – az apa és az anya – együtt teremtik meg a pszichés biztonság alapjait, és kiegészítik egymást, ami mind a biztos kötődés területén, mind a biztos leválás területén [...] érezteti a hatását.”⁴⁷

5. További kutatási eredmények

A heteroszexuális szülőknél nevelkedő gyermekekhez képest az azonos nemű szülőknél felnövő gyermekek:

- Ritkábban létesítenek romantikus kapcsolatot serdülőkorukban. Ritkábban tudják elképzelni, hogy később majd házassághoz és gyermekvállaláshoz vezető kapcsolatuk lesz.⁴⁸
- Felnőtt korukban kétszer akkora a kockázata a depresszióknak, és négyszer akkora annak, hogy öngyilkossági gondolataik lesznek.⁴⁹ Azok a nők, akiket gyermekkorukban azonos nemű szülők neveltek, 30 éves korukig ritkán élnek olyan kapcsolatban, amely 3 évnél tovább tartana, és ritkábban várandósak.⁵⁰

6. Azonos nemű családban nevelkedett felnőttek gyakrabban nevezik magukat homoszexuálisnak

Nanette Gartrell, pszichiáter és leszbikus aktivista, újabb (2019) reprezentatív longitudinális kutatásából kiderül⁵¹: A két leszbikus anya mellett felnőtt lányok csaknem 69%-a saját bevallása szerint „nem csak férfiakhoz vonzódik szexuálisan”. 54%-nak volt már homoszexuális tapasztalata. Majdnem 30% vallja, hogy leszbikus, illetve biszexuális identitású (lásd 2. ábra). Összehasonlításképpen: az anyjuk és az apjuk mellett felnőtt lányok 37,6% számol be 25-évesen homoszexuális tapasztalatról; 12,3% vallja magát leszbikus vagy biszexuális identitásúnak⁵² (lásd 2. ábra).

A leszbikus nők mellett felnőtt fiúk 33%-a számol be 25 évesen homoszexuális tapasztalatokról. 10% határozza meg magát melegként vagy biszexuálisként (lásd 3. ábra). Az apa-anya-családban nevelkedett kontrollcsoportban 25 évesen 8,8% szerzett azonos nemű szexuális tapasztalatot. 2,4% vallja magát meleg vagy biszexuális identitásúnak (lásd 3. ábra).

Az azonos nemű családban nevelkedett gyermekek felnőttként gyakrabban határozzák meg magukat lesbikusként, melegként vagy biszexuálisként – vajon ez közömbös a gyermekre nézve? Bőséges adat bizonyítja, hogy a homoszexuális és biszexuális személyeknek kétszer-

⁴⁷ Grossmann, Klaus, Grossmann, Karin: Bindungen, das Gefüge psychischer Sicherheit. 2017

⁴⁸ Sullins, P., Family Formation and Sexual Identity Development among Children with Same-Sex Parents. Unpublished research, details available by request via sullins@cua.edu

⁴⁹ Sullins, D., P., Invisible Victims: Delayed onset Depression among Adults with Same-Sex Parents. In: Depression, Research and Treatment, May 2016. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27313882/>

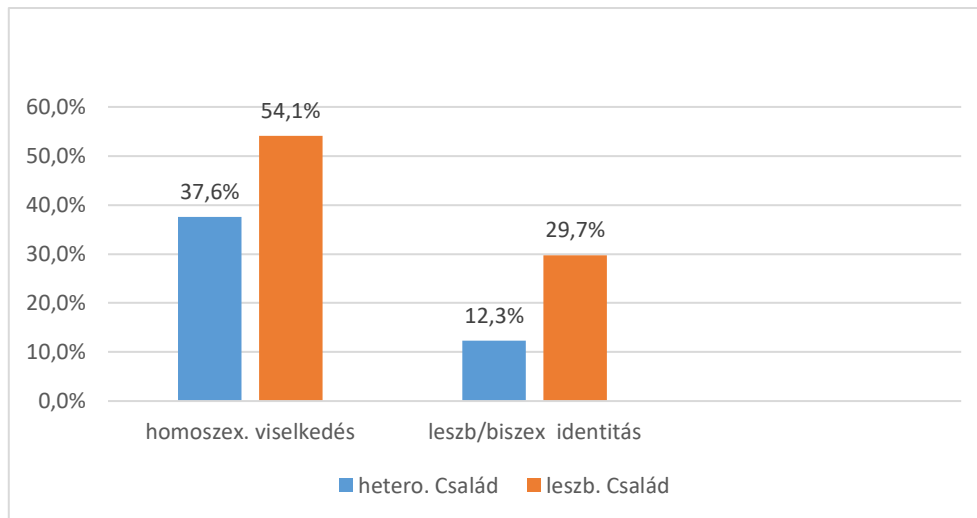
⁵⁰ Sullins, D. P., Family Formation. Unpublished research, uo.

⁵¹ Gartrell, Nanette., Sexual Identity and Same-Sex Sexual Experiences of Adult Offspring in the U.S. Nat. Longitudinal Lesbian Family Study, Arch Sex Behavior, 48,5, 2019, S. 1495-1503. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30888553/>

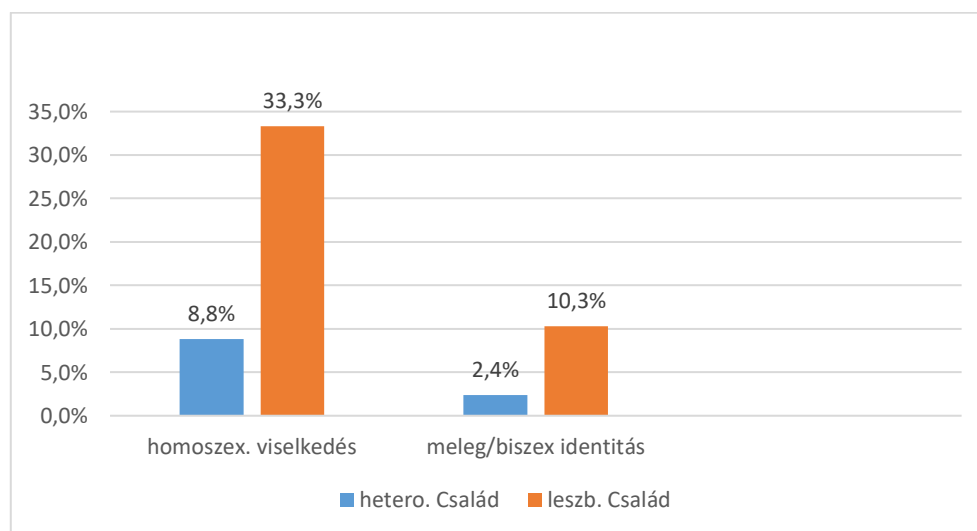
Az Egyesült Államok leszbikus családokkal kapcsolatos nemzeti longitudinális kutatásának (US National Nat. Longitudinal Lesbian Family Study) 6. szakaszáról van szó. A gyermekek most 25 évesek. – Az ábrákat az 1500. oldalon olvasható tanulmányban szereplő 3. számtáblázat alapján állítottuk össze.

⁵² Ezek a számok a hetero-családban nevelkedett lányok esetében is magasnak tűnhetnek. Ugyanakkor érdemes figyelembe venni, hogy az Egyesült Királyságból érkező friss felmérések szerint a megkérdezett 18-23 éveseknek már csupán 54%-a vallja, hogy kizárólag a másik nemhez vonzódik. V.ö.: “Only half of young exclusively attracted to opposite sex.” The Sunday Times 2021 feb. 28. E korban és a következő években egyébként még várhatólag spontán változik a nemi identitás önmeghatározása. (vö. L. Diamond kutatásaival).

háromszor annyi pszichés egészségügyi problémájuk van, mint az átlagnépességnek.⁵³ Ide sorolható a depresszió, a bipoláris zavarok, az öngyilkosságra való hajlam, továbbá a kábítószer- és alkoholproblémák. Azt a feltételezést, miszerint ezek elsősorban az elutasító társadalmi környezetre vezethetők vissza, eddig nem sikerült bizonyítani. Egy új, széles körű, reprezentatív felmérés ezzel szemben kimutatja:

2. ábra (Gartrell 2019): A lányok helyzete. Homoszexuális tapasztalatok és leszbikus/biszexuális identitás két családforból származó felnőtt (25 éves) lányoknál.

3. ábra (Gartrell 2019): A fiúk helyzete. Homoszexuális tapasztalatok és meleg/biszexuális identitás két családforból származó felnőtt (25 éves) fiúknál.

Azok a fiatal homoszexuális és biszexuális felnőttek, akik az azonos neműek házasságát és számos szexuális kisebbségi jogot biztosító USA-ban nőttek fel, gyakrabban küzdenek

⁵³ Lásd Mayer, L., McHugh, P.: Sexuality and Gender. Findings from the Biological, Psychological, and Social Sciences. Fall 2016. <https://www.thenewatlantis.com/publications/part-two-sexuality-mental-health-outcomes-and-social-stress-sexuality-and-gender>

pszichés problémákkal és szuicidális hajlammal, mint az idősebb, még a „házasságot mindenkinek” előtti Amerikában nevelkedett homoszexuális személyek.⁵⁴

7. Feltételezhető-e, hogy a homoszexuális környezetben felnövekvő gyermekek gyakrabban vannak kitéve szexuális visszaélésnek?

Bár ez egy rendkívül fontos és sürgős kérdés, a tudományos világ furcsa módon nem szolgáltat a reprezentatív nyers adatokat ilyen értelemben tüzetesen értékelő tanulmányt.⁵⁵ Sedlak 2010-ben a következő eredményre jut: Az összes családforma közül a természetes családban (két, egymással házasságban élő vér szerinti szülő, apa és anya) a legkisebb a gyermekek szexuális bántalmazásának a kockázata. Az összes többi családforma esetében 5-10-szer nagyobb a statisztikai valószínűsége annak, hogy éri szexuális bántalmazás. Kutatásában azonban azokat a családokat, ahol a szülők azonos neműek, nem tünteti fel külön családformaként.⁵⁶

A 2005-ös adatok elemzése során Walter Schumm családkutató arra az álláspontra jut, hogy a homoszexuális nevelőszülővel élő gyermek gyakrabban tapasztal szexuális túlkapást, mint a heteroszexuális nevelőszülővel élő.⁵⁷ Mint említettük, Sullins reevaluálta Wainright 2004-ben gyűjtött adatait 2015-ben és a következőket találta: A szexuálisan aktív, azonos nemű, házasságban élő szülőknél (mind leszbikus családban) nevelkedett lányok 100%-a valotta, hogy már kényszerítették szexuális cselekedetre.⁵⁸

a) Áldozatból elkövető

Reprezentatív adatok bizonyítják, hogy az LMB-felnőttek jelentősen többször tapasztaltak meg szexuális zaklatást gyermekkorukban, mint a heteroszexuális felnőttek.⁵⁹ A gyermek-, illetve fiatalkorban elszenvedett szexuális zaklatás bizonyos személyek esetében ok-okozati összefüggésben is állhat homoszexuális hajlamuk kialakulásával.⁶⁰

Steed nem reprezentatív kutatása (2010) kimutatja: Az LMB-felnőttek több mint 36%-a kis korában (16 éves kor alatt) szexuális bántalmazást szenvedett el. Több mint a felük számolt be arról, hogy ezek a tapasztalatok befolyásolták a nemi irányultságukat.⁶¹

⁵⁴ Meyer, Ilan, Minority stress, distress, and suicide attempts in three cohorts of sexual minority adults: A U.S. probability sample. PLOS ONE, 2021

<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0246827>

„Az elmúlt 50 évben jelentősen javult a szexuális kisebbségek társadalmi és jogszabályi környezete az Egyesült Államokban. A kisebbségi stressz elmélete szerint a szexuális kisebbségek egészségi állapotát a társadalmi környezet határozza meg. A társadalmi környezet javulásával a stresszhatások csökkennek, és az egészségi állapot javul.” A reprezentatív felmérés azonban éppen az ellenkezőjét mutatta ki: „Sem a szorongás, sem a szuicid magatartás nem javult, sőt a fiatalabbak vizsgált csoportjában még rosszabb volt, mint az idősebbekében.”

⁵⁵ Siehe Schumm, W., Same-Sex Parenting Research, 2018, a.a.O., Kapitel 6, S. 91-97, S. 95.

⁵⁶ Sedlak, Andrea et al, Fourth National Incidence Study of Child Abuse and Neglect 2010. idézve innen: Schumm, W., Same-Sex Parenting Research, 2018, uo. 93. oldalon.

⁵⁷ Schumm, W., Same-Sex Parenting Research, 2018, uo., 92.

⁵⁸ Sullins, D. P., The Unexpected Harm, 2015, uo., 14., vö. Schumm, W., Same-Sex Parenting Research, 2018, uo., 94.

⁵⁹ Lásd Mayer, L., McHugh, P.: Sexuality and Gender. Findings from the Biological, Psychological, and Social Sciences. Fall 2016. <https://www.thenewatlantis.com/publications/part-two-sexuality-mental-health-outcomes-and-social-stress-sexuality-and-gender>

⁶⁰ Mayer, L., McHugh, P., 2016, uo.

⁶¹ Steed, Jessica J. Gay man and lesbian women with molestation history. Open Psychology Journal 2010, 3, 2010, p. 36-41, idézve innen: Schumm, W., Same-Sex Parenting Research, 2018, uo., 94.

A meleg felvonuláson részt vevő férfiakhoz és nőkhöz intézett körkérdésből a következők derültek ki: a meleg férfiak 46%-a és a leszbikus nők 22%-a szenvedett el kis korában *homoszexuális* zaklatást. A homoszexuális zaklatás időpontjában a fiúk átlagéletkora 11, a lányok átlagéletkora pedig 13 év volt. A heteroszexuális kontrollcsoportban a heteroszexuális férfiak mindössze 7%-át és a heteroszexuális nők 1%-át érte *homoszexuális* zaklatás kis korában. A meleg férfiak és a leszbikus nők egy része csak a homoszexuális zaklatás *után* határozta meg magát melegként, illetve lesbikusként.⁶²

A társadalomkutatásból közismert az áldozat-elkövető-körforgás. A visszaélés áldozatából gyakrabban lesz elkövető, az elkövetők pedig újabb és újabb áldozatokat szemelnek ki maguknak. Edwards 2013-as kutatása a szexuális visszaélésekkel kapcsolatban a következőket mutatja ki: az LMBTQ egyetemi hallgatók gyakrabban követtek el szexuális visszaélést azonos nemű partnereik ellen, ha korábban őket is zaklatták. Úgy zaklatták a partnereiket, ahogyan annak idején őket zaklatták. A kutatás jelentős összefüggést mutatott ki a korábbi áldozati és a későbbi elkövetői szerep között.⁶³ A családkutató Walter Schumm ezt írja: „Logikus lenne, ha azok, akiket gyermekkorukban zaklattak, felnőttként maguk is gyakrabban zaklatnának másokat. Jelenleg azonban nem áll még rendelkezésre erről értékelhető kutatási eredmény.”⁶⁴

b) A homoszexuális és biszexuális fiatalok gyakrabban válnak randizási erőszak áldozatává

A reprezentatív adatokból kiderül, hogy az LMB-fiatalok a heteroszexuális fiatalokhoz képest:

- hamarabb kezdenek nemi életet élni,
- nagyobb valószínűséggel volt már négy vagy több szexuális partnerük,
- gyakrabban válnak fizikai és szexuális randizási erőszak áldozatává.⁶⁵

Lehet az, hogy a homoszexuális szülőknél felnövekvő gyermekek gyakrabban mozognak LMB-fiatalok között? Lehet-e, hogy az azonos nemű szülei társadalmi környezetében erre többször kerül sor? Lehet-e, hogy ezek a magukat nagyobb számban homoszexuálisnak vagy biszexuálisnak valló fiatalok (lásd fentebb) ebben a közegben gyakrabban vannak kitéve szexuális visszaélésnek?

c) A meleg férfiak gyakrabban váltogatják szexuális partnereiket

Az LMBT csoportok önértelmezése szerint a szexuális monogámia a homoszexuális életvitelű férfiak esetében inkább kivételnek tekinthető.

Volker Beck politikus, a „házasságot mindenkinek” neves támogatója a bejegyzett élettársi kapcsolat németországi bevezetése előtt így fogalmazott: „Ha abban reménykedünk, hogy a

⁶² Tomeo, Marie E., Comparative data of childhood and adolescence molestation in heterosexual and homosexual persons. Arch Sex Behavior, Oct 2001 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11501300/>

⁶³ Edwards, Katie M. et al, The perpetration of intimate partner violence among LGBTQ youth: The role of minority stress, Journal of Youth and Adolescence, 2013, idézve innen: Schumm, W., 2018, uo., 95.

⁶⁴ Lásd Schumm, W., 2018, uo., 97.

⁶⁵ CDC Youth Risk Behavior Survey [Fiatalok kockázatos magatartása vizsgálata] 2009-2019: <https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/69/su/pdfs/su6901a4-H.pdf>; CDC survey: Személyközi erőszakos viktimizálás a középiskolások körében – Youth Risk behavior Survey, United States, 2019: <https://www.cdc.gov/healthyyouth/data/yrbps/pdf/YRBSDataSummaryTrendsReport2019-508.pdf>;

LGB-fiatalok gyakrabban válnak randizási erőszak elkövetőivé: Reuter, Tyson R. et al, An Exploratory study of teen dating violence in sexual minority youth. In: Partner Abuse, vol. 6,1, 2015, 8-28. <https://psycnet.apa.org/record/2015-09648-002>

melegekből hűséges házastársakat csinálunk, akkor a meleg kapcsolatok valósága ki fogja ábrándítani a törvényhozót. (...) Nyilvánvaló tény, hogy a harmadik féllel folytatott nemi élet sok pár esetében fontos tényezője a kapcsolat fennmaradásának. (...) A jogi szabályozás úgy teljesítené ezt a vágyat a politikai szintű befogadás után, hogy mindeközben a törvényhozó nem tudja biztosítani a viselkedés megváltozását, vagyis nem tudja csökkenteni a promiszkuitást.”⁶⁶ A szexuális kizárólagosság inkább fenyegetést jelent a meleg kapcsolatra nézve, semmint, hogy a kapcsolatot mélyítené.⁶⁷

Vajon hat-e a gyermekre, ha olyan környezetben nő fel, ahol a szexuális hűség nem sokat számít? És amennyiben a szexuális határok kevésbé számítanak a meleg családban, nem lesz-e jobban kitéve szexuális zaklatásnak a környezetében? Esetleg másként hat mindez az ott élő fiúkra, mint a lányokra?

d) Zavaros terminológia okozta zavaros adatok

Hogy miért nincsenek jó minőségű adatok, az (többek között) a szakkifejezések összevisszaságának is köszönhető. Így például a kiskorúak ellen katolikus papok által elkövetett szexuális zaklatást az Egyesült Államokban csaknem mindig pedofiliának nevezik, holott az áldozatok 81%-a többségükben 11-17 éves fiú volt.⁶⁸ Pontosabb lenne efebofiliáról beszélni, ami a Wikipedia szerint „serdülő, illetve a serdülőkoron túljutott fiúk iránt érzett homoszexuális vonzalom (szexuális preferencia)”.⁶⁹ McWhirter és Mattison 1984-es felmérésében a meleg férfiak csaknem 61%-a 11-14 évesen kezdett nemi életet élni. A heteroszexuális férfiak esetében ez a szám mindössze 13%.⁷⁰

8. A kisebbségi stressz elmélete nem tartható

A kisebbségi stressz elmélet szószólói a következőket állítják: ha egy ország nem biztosítja a homoszexuális „házasságot”, akkor a szexuális kisebbséget stresszhatás éri, ez pedig depresszióhoz és öngyilkossági gondolatokhoz vezet, illetve fokozza ezeket.⁷¹

Új reprezentatív kutatásában ugyanez a szerző józanul megállapítja: Bár a homoszexuális házasság bevezetésével és további LMBT jogok biztosításával a társadalmi és szociális környezet az Egyesült Államokban megváltozott, az öngyilkosságra való hajlam és a pszichés problémák nem csökkennek. Éppen ellenkezőleg: **A fiatal LMB személyek körében még gyakrabban fordulnak elő pszichés problémák, és tovább nőtt az öngyilkossági hajlam.**⁷² **Az a remény, hogy a homoszexuális házasság megszabadíthatja a homoszexuális fiatalokat a depressziójuktól és az öngyilkossági gondolataiktól, nem teljesült.**

⁶⁶ Beck, Volker, *Demokratie und Recht*, 1991, 446-464, 457, idézet rövidítve.

⁶⁷ McWhirter, David P., Mattison, Andrew M., *The Male Couple: How Relationships Develop*, 1984, 256

⁶⁸ John Jay Report, 2004. https://en.wikipedia.org/wiki/John_Jay_Report Az áldozatok 81%-a fiú volt. Az összes áldozat mindössze 22%-a volt fiatalabb 10 évesnél. 51%-uk 11-14 éves volt, 27%-uk pedig 15-17 éves.

⁶⁹ <https://de.wikipedia.org/wiki/Ephebophilie> Hozzáférés időpontja: 2021.08.11.

⁷⁰ McWhirter, Mattison, 1984, uo. 269; 271

⁷¹ Meyer, Ilan H., Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: conceptual issues and research evidence. *Psychol. Bulletin* 2003. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/12956539/>

⁷² Meyer, Ilan H., Minority stress, distress, and suicide attempts in three cohorts of sexual minority adults: A.U.S. probability sample. 2021, március hó. <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0246827>

III. Azonos nemű kapcsolatok, viselkedési jegyek

1. Két hasonló közötti féltékenység és rivalitás

S. Pelka 2009-es kutatásából kiderül, hogy a megkérdezett 30 leszbikus pár 30%-a féltékeny volt a másik fél „anyai kötelékére”. Egyes nők azt kezdeményezték, hogy osszák meg egymással a gyermekhez fűződő biológiai köteléküket.⁷³ Egy példa: 2017-ben egy német leszbikus pár az Európai Emberi Jogi Bírósághoz fordult. Azt szerették volna, hogy mindkettejüket jegyezzék be szülőként a gyermek anyakönyvi kivonatába, hiszen ugyanolyan biológiai kapcsolatban állnak a gyermekkel: az egyikük a petesejtet szolgáltatta, a másik kihordta a gyermeket. Ha nem jegyzik be mindkettőjüket a gyermek anyakönyvi kivonatába – érveltek –, akkor ez a családformájuk diszkriminációjának minősül.⁷⁴

2. Erőszak az azonos nemű kapcsolatokban

Ellentétben az általános vélekedéssel, a meleg kapcsolatokat nagyfokú erőszak jellemzi. 19 kutatás összefoglaló elemzése például kimutatta: a homoszexuális férfiak 48%-a tapasztalta meg az erőszak valamely formáját (az érzelmi erőszakot is beleértve) jelenlegi vagy korábbi kapcsolatában.⁷⁵

3. Promiszkuitás a meleg férfikapcsolatokban

Lásd fentebb.

IV. A „házasságot mindenkinek” célkitűzéseivel már az óvodában és az iskolában is megismertetnék a gyermekeket

A nemi irányultság nincs kőbe vésve. Egy friss nagy-britanniai felmérésből kiderül: a Z generáció (a 18-23 évesek) mindössze 54%-a határozza meg magát kizárólag heteroszexuálisként. Az idősebb (56 éven felüliek) megkérdezettek közül ez még 81%. Különösen azoknak a száma növekedett, akik mindkét nemhez vonzódnak. A neves újságíró Matthew Parris, aki maga is homoszexuális életet él, a következőképpen reagált a felmérés eredményére: „Az előttünk álló évszázadban sokkal több meleg és biszexuális ember lesz. (...) De engedjük el azt az elképzelést, miszerint csupán „olyannak fogadjuk el az embereket, amilyenek”. A társadalmi nyomással, az iskolai nyomással, a média nyomásával, és, igen, a

⁷³ Pelka, Suzanne, Sharing motherhood: Maternal jealousy among lesbian co-mothers. *Journal of Homosexuality* 56, 2009, 195-217, idézve innen: Schumm, W., The Legal recognition of Same-Sex marriage Produces Marital Inequality, 2015 <https://search.informit.org/doi/10.3316/agispt.20171410>

⁷⁴ European Centre for Law and Justice: Two mothers for one child. 4.5.2017, valamint <https://eclj.org/family/echr/droits-de-lhomme-et-bricolage-procratif--la-cedh-saisie-par-les-deux--mres--dun-mme-enfant>

⁷⁵ Buller, Ana Maria et al., Associations between Intimate Partner Violence and Health among Men Who Have Sex with Men: A Systematic Review and Meta-Analysis <https://journals.plos.org/plosmedicine/article?id=10.1371/journal.pmed.1001609>

divat nyomásával lágy agyagot formálunk. Nincs hatalmas gránitkocka, amivel a gyerekek már születnek, és amit csak felfedezünk. Minél fiatalabb az ember, annál lágyabb az agyag.”⁷⁶

A „házasságot mindenkinek” úgy átírja a gyermekek és a fiatalok fejében a térképet, hogy már nem tudják megkülönböztetni az egy férfiből és egy nőből álló házasság egyedi jelentőségét. Azt hiszik, hogy az csak egy a számos nemi létopció közül. Esetleg késztetést éreznek majd a szexuális kísérletezgetésre, hogy felfedezzék, „kik is ők valójában”. Amennyiben a házasság fogalmát kiterjesztik a homoszexuális kapcsolatokra is, szűkül az a társadalmi mozgástér, ami a fiatal nemzedéket az anya-apa-család életformára ösztönözné.

V. Veszélybe kerül a szólás- és vallásszabadság

Az Egyesült Államokban és Nagy-Britanniában – ahol már törvényes az azonos neműek házassága – felszámoltatták azokat az örökbefogadást közvetítő keresztény szervezeteket, amelyek csak olyan családokba közvetítenek gyermeket, ahol van anya, és van apa.⁷⁷ Az állását kockáztatja, aki kiáll amellett, hogy a gyermek számára a legjobb, ha anyával és apával élhet.⁷⁸

VI. Függelék: Az ENSZ Gyermekjogi Egyezménye

„A szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek **minden**, a gyermeket érintő döntésükben **a gyermek mindenk felett álló érdekét** veszik figyelembe elsősorban.” (3,1 cikkely, kiemelés tőlünk.)

„A gyermeknek születésétől kezdve joga van ahhoz, hogy ismerje a szüleit, és a szülei gondoskodjanak róla.” (7,1. cikkely.)

„A szerződést aláíró országok tiszteletben tartják az egyik vagy mindkét szülőtől külön élő gyermek ahhoz fűződő jogát, hogy mindkét szülővel rendszeres személyes kapcsolatot ápoljon és találkozzon velük...” (9,3. cikkely.)

© Christl Ruth Vonholdt, 2021

A szerzőről: Christl R. Vonholdt nyugalmazott gyermek- és ifjúsági orvos, Németország.

⁷⁶ Parris, Matthew, It's clear, our sexuality Isn't set in stone. The Times, Saturday Feb. 27 2021 “We shall have many more gay and bisexual people in the century ahead. That's fine. And perhaps many more trans people too. Again, fine. But we should nail early the misconception that all we're doing is respecting “what people really are”. By social pressure, classroom pressure, media pressure and, yes, through mere fashion, we are moulding soft clay, not discovering some great shard of internal granite children are born with. The younger the person, the softer the clay.”

⁷⁷ <https://www.lifesitenews.com/news/last-uk-catholic-adoption-agency-loses-final-appeal-over-homosexual-adoption>

⁷⁸ <https://christianconcern.com/news/court-upholds-richard-pages-sacking-for-sharing-christian-views-on-family/>

Vallás és Család

**A folyóirat
„Vallás és Család” rovatában
az egyes egyházak és vallások szakemberei ismertetik
a szexualitás – párkapcsolat – házasság – család
témakörében gondolataikat.**

A család a katolikus teológiában

A keresztény család négy alapfeladata

Pribék László
házasság- és családteológus

Két mottó:

*„Amint a CSALÁD halad,
úgy halad a NEMZET és
úgy halad az EGÉSZ VILÁG,
amelyben élünk.”*

1. /Szent II. János Pál pápa, 1986. Perth, Ausztrália/

*„A gonosz győzelméhez csak az szükséges,
hogy a jó emberek ne tegyenek semmit.”*
/Edmund BURKE, ír politikus 1729-1797/

Bevezetés

Tanmese a békáról

Ha a békát betesszük egy vízzel teli fazékba és azt a tűzön melegíteni kezdjük, akkor a béka nem érzékeli a veszélyt és végül megfő. Ha viszont forró vízbe dobjuk a békát, akkor azonnal kiugrik belőle.

Mi a tanulsága a történetnek?

Ha egy negatív jelenség szép lassan kezd beszivárogni a kultúránkba, a gondolkodásunkba, az életünkbe, akkor mi is szép lassan kezdetünk hozzászokni és végül még el is fogadjuk. Ha viszont nagy robajjal tör be az életünkbe, akkor valószínűleg harcolunk ellene.

Hogy néz ki a lassú tűz a házasság, a szexualitás és a család tekintetében?

A házasság és a család évezredek óta óvta az embert és a társadalmakat. A házasságon alapuló család a legkisebb életadó sejtje a társadalomnak, mely képes emberhez méltó módon emberi életet fakasztani. A házasságot és a családot nem a kultúra hozta létre, hanem ezek határozták meg a társadalmat és a kultúrát. Ma mégis vannak, akik azt a téveszmét hirdetik, hogy az egyén a társadalom legkisebb önálló sejtje. De egy egyén önmagában nem képes utódot létrehozni.

Igen finoman próbálják a tüzet alattunk megrakni, hogy legyen lehetőségünk hozzájuk szokni és elfogadni a radikális változásokat. Olyan lépéseket várnak tőlünk, melyek Istentől

elszakítanak és emberségünkben nyomorítanak meg minket és gyermekeinket. Igen finoman, a nyelv neutrális csatornáján keresztül szépen lassan kezdték a melegítést. Ugyanarra a valóságra kezdték használni az általunk megszokott szavakat erősen más tartalommal. A legfontosabb ilyen szavak: házasság, szexualitás, család. A szavak szintjén való megágyazás után jött a képi érzékenyítés. Egyre több film csak a tradicionális házasság és család fonákját, az azokkal ellentétes lehetőségeket mutatta be igen vonzóan. Általában egy rossz házasságot állítanak szembe egy jónak kinéző együttéléssel. Ezen érzékenyítő aktusok után már a jogi változások jönnek, majd ezeket komoly anyagi ösztönzőkkel segítik terjedni. Mára már jelentős intézmények „várakként” és „katalizátor központokként” segítik ezt a munkát dollármilliárdokkal. Ilyen például az ENSZ és több szervezete (pl. UNICEF), az Európai Parlament és az Európai Bizottság, sok komolyan pénzelt civil szervezet, több ország kormánya, sőt, ilyenek egyes, magukat kereszténynek tituláló államelnökök is.

Már évszázadok óta tudjuk, hogy a házasság nem mindig olyan idillien könnyű, mint azt néhány film bemutatja. Maguk Jézus apostolai is azt mondták a keresztény házasságeszményről (a válás tilalmáról), hogy „ha így áll a dolog, jobb meg sem házasodni”. A keresztény emberek tudták, hogy nem mindig könnyű, de igyekeztek a szeretetben megélni azt. Ma viszont azt kérdőjelezzik meg sokan, hogy egyáltalán szükség van házasságra és családra. Sajnos olyan hangosan zajonganak, hogy úgy tűnik, mintha szinte mindenki egyetértene velük.

A keresztény CSALÁD négy alapvető feladata

I. rész: Személyek közösségének kialakítása és fenntartása

1.1. Szent II. János Pál pápa tanítása a HÁZASSÁG-ról, a SZEKUALITÁS-ról és a CSALÁD-ról

Szent II. János Pál pápa nemcsak pápa és tudós volt, hanem spirituális vezető és próféta is. Azaz előrelátott olyat, ami még nem történt meg, de meg fog történni. Ezért radikális lépéseket tett több területen is, és ezek közül a házasság és a család tématerülete kiemelkedett. Ezért is írt könyvet Szerelem és felelősség címmel már 1960-ban. Ezért írta meg a Test teológiája előadásait már pápasága előtt. Létrehívta a Család Pápai Tanácsát és a II. János Pál Intézetet, mely posztgraduális képzéseket kínált fel a házasság, a szexualitás és a család témájában segíteni kívánó világi és egyházi személyeknek. Így hívta össze az Egyházban az első család színódust 1980-ban, amelynek összefoglalását a **Familiaris Consortio** (FC 1981) apostoli buzdításában találjuk meg. E dokumentum 2021-ben volt 40 éves. Tanítása időszerűbb, mint megjelenésekor. Mégis még mindig sokan tétováznak, hogy megvalósítsák-e tanítását az emberek, a házasság és a családok védelmében. A Familiaris Consortio (családi közösség) **a család négy alapvető feladatát** határozza meg:

1. személyek közösségének kialakítása és fenntartása,
2. az élet szolgálata,
3. a társadalom fejlődésében való részvétel és
4. az Egyház életében és küldetésében való osztozás.

A mai kihívások alapja lelki-szellemi eredetű, ezért nem sikerül ezek ellen hatékony és eredményes választ adni kizárólag a családoknak közvetlenül juttatott anyagi ösztönzők és a jog segítségével. Bár az anyagi támogatások képesek segíteni a családok gazdasági helyzetén, a jog képes jogi biztonságot adni, de a szeretet mellett az egyén szívében kell döntést hozni.

Az **első feladat: személyek közösségének kialakítása és fenntartása**. Amikor egy férfi keres egy nőt és egy nő keres egy férfit a világban, hogy életre szóló szeretetszövetséget kössenek egymással, akkor ez a vágy, mint iránytű segít nekik a keresésben, a választásban és a döntésben. Kettejük kölcsönös vonzódása, önátadása-elfogadása és életre szóló döntése hozza létre a házasságot, azt az intézményt, ahol egyé válunk, ahol védeltséget és szeretetet tapasztalunk, és ahol folyamatosan szolgálhatják egymást és ketten együtt másokat az életútjukon. Ez az alapvető közösség, amelyben a kettejük szellemi szeretetében testük is jelen van, és amely nyitott a házastársi aktusra is. E teljes önátadás akkor felel meg az ember teljes igazságának, ha az a házasságban valósul meg és nyitott a gyermekáldásra is. A teljes önátadást nem lehet kipróbálni, hanem csak egy végleges döntés biztonságában lehet napról napra megvalósítani: megtenni a teljes önátadást jelentő tetteket akkor is, ha „borús az ég” és nemcsak akkor, amikor „szikrázó napfény” van.

A másikként élő ember valósága nem jön létre magától a fizikai születésünkkel. Folyamatos lelki odafigyelésre és erőfeszítésekre van szükségünk ahhoz, hogy időnként, életünket folyamatosan odaajándékozzuk házastársunknak és őt szolgáljuk a szeretetben. Ez rendszeres lelki gyakorlatok nélkül nem lehetséges. Liszt Ferenc mondta azt, hogy „ha egy napot nem gyakorlok a zongorán, akkor azt én veszem észre, ha két napot hagyok ki, azt észreveszik a szakmabeliek is, ha három napot, azt már a közönség is észreveszi”.

Ha szeretnénk megélni a feltétel nélküli szeretetet, akkor először is nekünk kell döntenünk a szeretet útja mellett és naponta, folyamatosan megélni a szeretetet szavainkban, tetteinkben. Amennyiben elszántuk magunkat erre a spirituális útra, akkor jó, ha van „túravezetőnk”. A lelki mesterek képesek olyan gyakorlatokat adni, amelyek segítik személyiségünk érését és egyre inkább képessé tesznek minket arra, hogy szeressünk.

Segítenek, hogy ne menjünk be zsákutcákba, még akkor sem, ha vonzó ígéretek kecsegtetnek. E zsákutcák soha nem tudják oltani a szeretet iránti szomjunkt és magunk helyett mások felé fordítani tekintetünket és szívünket. Pont ellenkezőleg, egyre önzőbbé tesznek minket és a szeretetvágyunkból fakadó hiányérzet egyre nagyobb lesz. Ez pedig egyre sürgetőbb nyomásként jelenik meg tudatunkban, amire azonnali kielégülést követelünk magunknak. Ezt az ördögi kört kínálják végeredményként a zsákutcák a számunkra.

1.2. Fogjunk össze, hogy 1000 év múlva is legyen még tisztaság, hűség, szeretet és Isten akarata szerinti HÁZASSÁG, SZEXUALITÁS és CSALÁD

Ha elfogadjuk, hogy az EMBER test-lélek, férfi és nő összetettségében létező csodálatos valóság, Isten képmása, akkor ezen többszörösen is összetett misztériumnak nem elegendő kizárólag a testi dimenzió mentén segíteni. Ez olyan, mintha egy négyhengeres autóban csak egy henger működésével is megelégednénk. A lelki-szellemi segítség a házasság, a szexualitás és a család terén ma különösen is aktuális, mivel igen komoly mértékű erők próbálnak minket letéríteni az Isten adta útról és emberségünk megtagadását követelik tőlünk és gyermekeinktől. Ezen erők szellemi természetűek.

„Kérjük tehát, az összes keresztényt, hogy
szívesen és bátran működjenek együtt minden jóakarátú emberrel,
akik felelősséget éreznek a család szolgálata iránt.”

(FC no. 86.)

II. rész: Az élet szolgálata

2.1. Az **EMBER** alapvető hivatása a **SZERETET**

A Familiaris Consortio az ember alapvető hivatását a következőképpen fogalmazza meg:

Az **embert Isten** a saját képére és hasonlatosságára teremtette: **szereletből hívta létezésbe, s egyúttal szeretetre hívta meg.**

Az Isten a szeretet, Aki a személyes szeretetközösség misztériumában él. Megteremtí az emberi fajt az Ő képére és folyamatosan létezésben tartja. Isten a férfi és a nő emberségébe írta a hivatást és így a képességet és felelősséget a *szeretetre* és *közöségre*. Így a szeretet minden egyes ember *alapvető* és *természetszerű* hivatása.

Az ember, mint megtestesült szellem, azaz testben megnyilvánuló lélek és halhatatlan szellemmel áthatott test, a maga összetett voltában kapja a meghívást a szeretetre. A szeretet az emberi testet is magába foglalja, s az részesévé válik a szellemi szeretetnek.

A keresztény kinyilatkoztatás két sajátos módot ismer a szeretet azon hivatásának teljesítésére, amely az emberi személyt teljes egészében érinti: a házasságot és a szüzességet. A maga sajátos módján mindkettő hiteles megnyilvánulása az ember végső igazságának, annak az igazságnak, amely szerint az ember "Isten képmására teremtett". (FC no. 11.)

Az isteni Személyek – az Atya, a Fiú és a Szentlélek – bensőséges és állandó, feltétel nélküli szeretete (agapé) alkotja és élteti a Szentháromságot, melynek képére és hasonlatosságára teremtette Isten az EMBERT. Ezért minden ember e feltétel nélküli szeretetre vágyik és ez élteti. Emiatt az ember csak a szeretetben megélt önátadásban tudja önmagát megtalálni (vö. Gaudium et Spes no. 24.) és csak az őszinte ön-elajándékozásban valósul meg növekedése az egyre teljesebb istenképiség felé. Így érthető, hogy a családi életnek, mely a házasságra épül, első általános feladata a személyek közösségének kialakítása és fenntartása. E feladat folyamatos megvalósítása hozza létre és tartja fenn a családi közösséget. A házastársi szeretetszövetségre épülő család az élet és szeretet bensőséges közössége (vö. Gaudium et Spes no. 48.), amely Ecclesia domestica, család egyház is.

2.2. Az **ÉLET** szolgálata

A **CSALÁD személyek bensőséges szeretetének közössége**, amely az életet élteti és nyitott új élet vállalására és nevelésére. Isten a házasságra épülő családon keresztül, az emberrel közösen gazdagítja az emberiség nagy családját. A házasságban megélt kölcsönös önátadás és a másik elfogadása, befogadása a maga lelki-testi teljességében valósul meg. Ezen egyesüléskor ketten lesznek egy testté, melyből új emberi élet fakadhat. A termékenységnek teljes értelmében a fizikai és a lelki vonatkozás is benne foglaltatik. Így a gyermekek – a házastársi szeretet gyümölcsei – nemzése mellett azok nevelése is benne van, azaz „magába foglalja az erkölcsi, lelki és természetfölötti élet mindazon gyümölcseit, amelyeket az édesapa és édesanya hivatásának erejéből a gyermekeknek és általuk az Egyháznak, illetve a világnak adnak.” (FC no. 28.)

A teljes élet – a fizikai, a lelki, az intellektuális, az erkölcsi és a spirituális – szolgálata az ember feladata a házasságban és a családban is. Ha így tekintünk az élet szolgálatára, akkor elbizonytalanodhatunk a feladat nagysága előtt. De amint már említettem: „Isten a férfi és a nő emberségébe írta a **hivatást** és így a képességet és felelősséget a **szeretetre** és **közösségre**.” (FC no. 11.) Azaz, minden egyes ember képes a szeretetre és egyben felelős is érte. Minden egyes ember a saját talentumainak, körülményeinek, lehetőségeinek alapján képes megvalósítani a szeretetet. Természetesen nem minden pillanatban sikerül ez 100%-ban, de mindig van lehetőségünk újra kezdeni, akár „hetvenszer hétszer” is. Isten a Szeretet, és ezért a szeretetre való képességünk az Istennel megélt kapcsolatunk mélységétől és intenzitásától függően egyre több gyümölcsöt teremni.

2.3. Az Egyház szerepe az élet oltalmában

Az Egyház ma is az élet, a TELJES ÉLET oldalán áll. Ma, amikor küldetését olyan társadalmi és kulturális környezetben éli meg, amelyben egyre nagyobb erők dolgoznak az isteni igazság megjelenésének, megértésének és megélésének ellenében, az Egyház csak isteni Mesterének ma is jelen lévő szeretetében kaphat erőt feladatának teljesítéséhez. Ezért kéri a teológusokat Szent II. János Pál pápa:

Ezért a Szinódus atyáival együtt fontosnak tartjuk, hogy állandóan figyelmeztessük a **teológusokat: egyesítsék erejüket és nyújtsanak segítséget** a hierarchikus Magisztériumnak; jobban tárják föl e tanítás szentírási alapjait, etikai indítékait és személyes vonásait. ... A család és a házasság témakörében felmerülő kételyek és tévedések ugyanis magukkal hozzák az emberre vonatkozó teljes igazság elhomályosítását: épp egy olyan időszakban, amikor a mai kultúra amúgy is sok zavart és ellentmondást támasztott már. **A munka**, amelyet feladatuk teljesítése közben a teológusoknak e témakör megvilágosítására és mélyebb megértésére kell fordítaniuk, **FELBECSÜLHETETLEN ÉRTÉKŰ** és **EGYEDÜLÁLLÓ SZOLGÁLAT**, **s nagyon sok ÁLDÁST hoz a CSALÁD és az EMBERI NEM számára.** (FC no. 31.)

Az Egyházon belül minden egyes személy – a maga talentumai, beosztása, és lehetőségei alapján – felelős a család-egyházakért, és így az emberi nemért is. Szent II. János Pál pápa 1981-ben a családpsztorációval kapcsolatban a következőket kéri az Egyház minden tagjától: „Ezért újra, fokozottabban meg kell világítanunk, hogy menyire **sürgető feladat** az Egyház lelkipásztori munkájában a **CSALÁD TÁMOGATÁSA**. **Minden erőnkkel** azon kell lennünk, hogy a **család lelkipásztori gondozása erősödjön és fejlődjön**, és valóban **előnyt élvezzen**, mert bizonyosak vagyunk abban, hogy a **jövendő evangelizációja a család egyháztól függ.** (Szent II. János Pál pápa a Latin-amerikai püspököknek 1979. január 29.)” (FC no. 65.)

A Familiaris Consortio elején a címzettek a katolikus Egyház püspökei, papjai és hívei. A dokumentum végén, a befejezésben Szent II. János Pál pápa kitágítja az együttműködés és a felelősség kapuit: „Kérjük tehát az **összes keresztényt**, hogy **szívesen és bátran működjenek együtt minden jóakarató emberrel**, akik felelősséget éreznek **a család szolgálata iránt.**” (FC no. 86.)

Az EMBERISÉG JÖVŐJE a CSALÁDTÓL FÜGG!

(FC no. 86.)

III. rész: A társadalom fejlődésében való részvétel**3.1. A CSALÁD a TÁRSADALOM első és ÉLETADÓ SEJTJE**

Már a II. Vatikáni Zsinat *Apostolicam Actuositatem* (AA) kezdetű határozatában – mely a világi hívek apostolkodásáról szól – hangsúlyozza, hogy a világi híveknek milyen magasztos hivatása van a családi élet megélésén keresztül:

Mivel mindenek Teremtője [Isten] a házastársi közösséget az emberi társadalom kezdetévé és alapjává rendelte, s kegyelmével Krisztusra és az Egyházra utaló nagy szentséggé tette (vö. *Ef 5,32*), a **hitvestársak** és a **családok apostolkodásának egyedülálló jelentősége van** mind az Egyház, mind a polgári társadalom szempontjából. A keresztény hitvestársak egymás, gyermekeik és a család egyéb tagjainak üdvösségére a **kegyelem munkatársai** és a **hit tanúi**. **Gyermekeik számára ők az első hithirdetők és nevelők**; szavukkal és példájukkal keresztény és apostoli életre készítik fel őket, okosan segítségükre vannak hivatásuk megválasztásában, ... (AA no. 11.)

A család Istentől azt a küldetést kapta, hogy a **társadalom első és életadó sejtje legyen**. (AA no. 11.)

A **hitvestársaknak** mindig is kötelességük volt, **ma pedig apostolkodásuk legfontosabb összetevője: életük által nyilvánvalóvá tenni és bizonyítani**, hogy a **házassági kötelék fölbonthatatlan és szent; határozottan hangoztatni**, hogy a **szülőknek ... természetes joga és kötelessége a gyermekek keresztény szellemben való nevelése; megvédeni a család méltóságát és törvényes autonómiáját**. Ők is, de a többi keresztény hívő is, más **jóakarátú emberekkel együtt** igyekezzenek elérni azt, hogy az állami törvényhozás tartsa teljes tiszteletben ezeket a jogokat, a kormányzat vessen számot a családok szükségleteivel a lakás, a gyermeknevelés, a munkakörülmények, a társadalombiztosítás és az adózás kérdéseiben ... (AA no. 11)

A Familiaris Consortio mindössze néhány mondattal utal arra, hogy mitől is éltető sejtje a család a társadalomnak: „a társadalom újabb tagjai a családban születnek, és a családban kapják meg a szociális erények első iskoláját, ezek az erények pedig a társadalom életének és fejlődésének lelkét jelentik.” (FC no. 42.) Ez világosan megmutatja, hogy egyedül csak a család képes az emberi nem természetes úton, Isten által is elfogadott és akart módon történő reprodukciójára. Csak itt képes az emberi élet a maga teljes jóságában – az édesanya és az édesapa, valamint Isten titokzatos együttműködésének eredményeként – létbe szökkenni. Ahogy a Familiaris Consortio mondja: „szeretetből szólítja létbe Isten az embert és szeretetre hívja meg őt” (FC no. 11.) A fizikai élet szolgálata mellett a lelki-erkölcsi élet szolgálata a család másik fontos feladata a társadalom és az Egyház számára. A társadalmi közösség lelkét formálják gyermekeikben, mikor a szociális erényeket (pl.: emberi személy tisztelete, az élet tisztelete, igazságosság, embertársak szolgálata, közjó szolgálata stb.) fejlesztik bennük. De ugyanilyen fontos a hitbeli és spirituális téren, az Istennel való bensőséges kapcsolathoz – az életkornak megfelelő – támogatás, nevelés. A Familiaris Consortio külön kiemeli, hogy a nemi identitás kialakítása és a szexualitás Isten terve szerinti fejlesztése, valamint a házasságra és családi életre való felkészítés ma (ez 40 éve íródott!) különösen is fontos feladata a család szolgálatának. (vö. FC. no. 11.)

A Familiaris Consortio a társadalom emberibbé tételéről így fogalmaz: „a család lesz forrása és leghatásosabb eszköze a társadalom emberibbé tételének, és általa kapja meg az egész társadalom a személy pecsétjét.” (FC no. 43.)

3.2. A CSALÁD társadalmi feladata

Már XII. Piusz pápa 1949-ben kiemelte, hogy a családok fontos lehetősége és felelőssége, hogy szervezetekbe tömörüljenek. (Vö. XII. Pius a családjog védelmére alakult egyesületek nemzetközi uniójának kongresszusi képviselőihez 1949. szept. 20: AAS 41 (1949) 552. lap.)

A család társadalmi szolgálatának alapja is az egy nő és egy férfi szeretet-szövetsége, a házasság, melyből kinő a család. A családi közösség létrehozása és folyamatos fenntartása, a gyermekek testi-lelki születése és növekedése mellett a családnak még számos lehetősége van a társadalom szolgálatára. A társadalmi életet megannyi területen tudja talentumaival szolgálni, éltetni: pl. szociális terület, oktatási terület, életmód, gazdasági terület. Kiemelkedik ezek közül a család védelmének fontossága, mely napjainkban nem várt kihívást jelent a családok számára. E tekintetben érdemes megemlíteni a Szent II. János Pál pápa által 1983-ban kiadott **Családjogi Chartát** vagy a lengyel Ordo Iuris Intézet által 2018-ban összeállított **Családjogi Egyezményt** (CRF), és Szent II. János Pál pápa által 2004-ben kiadott **Az Egyház Társadalmi Tanításának Kompendiumát**, melyeket lehet tanulmányozni és utána tettekre is váltani.

A **család**, mint élő organizmus kimagasló lehetőségekkel és felelőségekkel van felruházva Isten terve szerint, amelyekkel az életet, a **TELJES ÉLETET tudja szolgálni**. Mindehhez a küldetéshez nagyon jó szolgálatot tehet, ha a családok közösségekbe, szövetségekbe szerveződnek és így egymás adottságait szinergikusan ki tudják használni és nagyobb társadalmi potenciált reprezentálnak az egyes általuk képviselt ügyekben.

3.3. A társadalom a CSALÁD szolgálatában

A **társadalom alapvető feladata**, hogy **oltalmazza és tiszteletben tartsa a család intézményét**. Ezt az alapvető feladatot a társadalom – és így a társadalmi életet segítő kormányzati munka – az Egyház Társadalmi Tanításának alapelvei és alapértékei mentén tudja maradéktalanul megvalósítani a családok és a társadalom javára. Ez feltételezi a nyílt, folyamatos és a család érdekeit figyelembe vevő kommunikációt és az erre épülő megvalósítási rendszereket, melyek magukba kell foglalják a közös kiértékelést és a proaktív fejlődést is. A család védelmének és életének biztosítása a jogrendben, mindenekelőtt az alkotmányban vagy alapszerződésben kell megjelenjen. Ez volt Szent II. János Pál pápa kérése 2002-ben is a II. János Pál Intézet 20 éves jubileumi ünnepségén elhangzott beszédében. A jog mellett több más területen is tud az állam, a társadalom a család szolgálatára lenni. „A **közhatalom legyen meggyőződve** arról, hogy a **családban van a polgári közjó nélkülözhetetlen kincse**, ezért amennyire csak képes rá, adja meg a családoknak mindazt a **gazdasági, társadalmi, oktatási, politikai és kulturális** segítséget, amelyre az rászorul, annak érdekében, hogy minden feladatát teljesíteni tudja.” (FC no. 45.)

Az állam és a család kapcsolatát a **szubszidiaritás** (kisegítés) **elvének** kell jellemeznie. Ez azt jelenti, hogy amit a család önmaga meg tud tenni, azt nem szabad az államnak helyette megtennie. Inkább a segítségnek olyan formáját kell az államnak keresnie, amely a családot egyre inkább képessé teszi alapvető feladatainak (vö. FC no. 17.) minél magasabb szintű megvalósítására.

3.4. Egy új nemzetközi rend lehetősége

Amint érzékelhető a különböző kutatásokból, kulturális jelenségekből, megnyilatkozásokból (vö. 14 vallási felekezet **nyilatkozata a házasság, a család és az emberi méltóság védelmében** 2021. december 9.) a keresztény házasságnak és családnak egyre nagyobb ellenállással kell szembenéznie, ha meg kívánja valósítani társadalmi küldetését. Új és sokkal mélyebb elköteleződésre van ma szükség minden családban ahhoz, hogy a nemzeti és nemzetközi térben az ember még mindig a maga Isten adta teljességében tudjon természetéhez hűségesen megfoganni, élni és meghalni. **Minden egyes család, mint család egyház, küldetésben van, hogy a szeretet győzelmét hirdesse ebben a szerető Istennel ellenséges világban.**

Amikor az ENSZ, az Egyesült Nemzetek Szervezete 1945-ben, a II. Világháború után, létrejött, áthatotta a kereszténység tanítása, és az Egyház társadalmi tanításának világi segítője volt. Mára ez a szervezet meglehetősen messze hajlott el saját gyökereitől és sok esetben épp az emberiség és a közjó ellenében cselekszik. Hasonló elhajlást tapasztalunk az Európai Unióban is, melyet kereszténydemokraták hoztak létre az emberibb világ érdekében. E tényeket látva érthető, hogy miért is fogalmaz a Familiaris Consortio a következőképpen a családok társadalmi szolgálatával kapcsolatban: **„a család megérti, hogy a társadalom fejlődésével kapcsolatos feladatát egészen új módon kell megoldania: egy új nemzetközi rend felépítéséhez kell segítséget nyújtania ... A családok közös hite és reményen épülő, s a szeretettől éltetett lelki közössége olyan belső erőket hoz létre, amelyek megvalósítják, elterjesztik és tökéletesítik az emberek között az igazságosságot és kiengesztelődést, a testvériséget és a békét.”** (FC no. 48.) Ennek érdekében indítottuk el a Keresztény Család Főáram (Christian Family Mainstreaming) társadalmi mozgósítást, melynek lényege, hogy minden egyes társadalmi, gazdasági, politikai, kulturális döntésnek a család jól-létét kell szolgálnia.

**„A CSALÁD az Egyház útja, ...
az első és legfontosabb.”**

/Szent II. János Pál pápa:
Levél a Családokhoz no. 2, 1994/

IV. rész: Az Egyház életében és küldetésében való osztozás

4.1. A keresztény család – *ecclesia domestica* (család egyház)

A családi szeretetközösség a házassági szeretetszövetségből fejlődik ki. Így válik a személyek közösségévé és a társadalom éltető alapsejtjévé is. Az édesanya és az édesapa örök szövetségében foganhatnak meg az új emberi életek, a gyermekek, akik szüleik szeretetének eleven tanúi, a családi közösség és a társadalom újabb tagjai. A szülők keresztény hite és döntése alapján az Egyház tagjaivá is válhatnak. A keresztény család az Egyház eleven ikonja. Életét az Egyháztól kapja, amikor az Egyház szüli, neveli és támogatja őt életének útján. Az Egyház tárja föl előtte identitását (mi a család) és küldetését (mit tud és mit kell tennie) (vö. FC no. 17.) és mindkettőben anyai gondoskodással és az igazság útján vezeti. A Jézustól kapott szeretetparancs (vö. Jn 13:34-35) értelmében a család egyház is isteni Mesterét követi életével, szolgálatával. A keresztény család befogadja Jézus Krisztust és az Ő életét élve nyújtja szeretetszolgálatában Őt testvéreinek.

A II. Vatikáni Zsinat "Gaudium et Spes" (Öröm és remény) konstitúciója így buzdítja a családokat:

A család a maga lelki gazdaságát nagylelkűen ossza meg más családokkal is. Ezért a keresztény család, amely a házasságból, Krisztus és az Egyház szeretetszövetségének képéből és az abban való részesedésből ered, tegye mindenki számára láthatóvá -- részben a házastársi szeretettel, nagylelkű termékenységgel, az egységgel és a hűséggel, részben valamennyi tagjának szeretetteljes együttműködésével -- az Üdvözítő eleven jelenlétét a világban és az Egyház igazi természetét. (GS no. 48.)

A keresztény család e küldetése által három dimenzióban részesedik az Egyház életében és küldetésében: 1. mint hívő és evangelizáló közösség, 2. mint Istennel dialógusban lévő közösség, 3. mint az ember szolgálatában álló közösség.

4.2. A keresztény család: hívő és evangelizáló közösség

Az ember Istenben való hitének forrása Isten feltétel nélküli szeretetének eleven tapasztalata. Innen születik a bensőséges vágy az Ő követésére és a parancsai szerinti élet megvalósítására. Innen fakad az erő a szolgálatra és a szeretet parancsának még a nehézségek ellenében is megvalósuló tettekre váltására. A keresztény család is csak az Istennel való hitbéli szeretetkapcsolatban tud rácsodálkozni bensőséges meghívására. „Csak a hitben fedezhetik fel ugyanis és csodálhatják hálás lélekkel azt a méltóságot, amelyre Isten a családot és a házasságot emelte, amikor Jézus Krisztus és az Ő Egyháza, illetve az Isten és az emberek közötti szeretetszövetség jelévé és helyévé tette.” (FC no. 51.)

A keresztény család amilyen mértékben befogadja Jézust, olyan mértékben válik hívő és egyben evangelizáló közösséggé. Szent VI. Pál pápa ezt így fejezte ki az Evangélium Nuntiandi buzdításában:

„A család is, miként az Egyház, az evangelizálás területe, ahol az Evangéliumot továbbadják, s ahonnan az Evangélium szétsugárzik. Ahol egy család tisztában van ezzel a küldetésével, minden tagja befogadja az Evangéliumot és tovább is adja. A szülők az Evangéliumot nemcsak átadják gyermekeiknek, hanem vissza is kapják tőlük, amikor látják, hogyan élnek meg. Az ilyen család sok más családra és egész környezetére is kisugározza az Evangéliumot.” (EN no. 71.)

Szent II. János Pál pápa már Pueblában (1979) elmondta, majd az 1980-as római családszinóduson ismét hangsúlyozta: „**az evangelizáció jövője legnagyobb mértékben a család egyháztól függ.**” (FC no. 52.) „Az evangelizáció szolgálata a keresztény szülők sajátos és semmivel nem pótolható feladata.” (FC no. 52.)

4.3. A keresztény család: Istennel dialógusban lévő közösség

Az Istennel való bensőséges szeretetkapcsolat megtapasztalása és e tapasztalatból fakadó élet a hit élő, éltető valósága. Ez ad erőt a szeretet önmagunk, mások és Isten iránti megéléséhez is. E bensőséges kapcsolatban megvalósuló dialógus az imádság, mely sokféle formában nyilvánulhat meg életünk során. Lehet imádás, dicsőítés, hálaadás, kérés, közbenjárás, de még perlekedés is (zsoltárok). A férj és a feleség imáikba hívják meg gyermekeiket is. Így ők lesznek az első tanítói is gyermekeiknek az Istennel való dialógusban.

A keresztény házastársakat a házasság szentségében, mely a családi közösség alapja és életetője, maga Jézus élteti és táplálja. Az Ő szeretete vonzza a házastársakat és a családi közösséget, hogy „párbeszédben álljon Istennel a szentségi életben, élete feláldozásában és az

imádságban. ... Így a **keresztény család arra hivatott, hogy megszentelődjék és megszentelje az egyházi közösséget és a világot is.**” (FC no. 55.)

Így csodálkozhatunk rá a keresztény házasságra és családra és fedezhetjük fel nagyszerű hivatását és egyben kötelességét is, melyben a férj és feleség, majd a gyermekek is megajándékozottá és megajándékozónak válnak egymás, a világ és az Egyház számára.

4.4. A keresztény család: az ember szolgálatában álló közösség

Az Egyház Jézus Krisztustól kapott küldetésének értelmében az isteni szeretet megélésének tapasztalata által arra hivatott, hogy minden embernek tanúságot tegyen e szeretet embert éltető és formáló erejéről. Így minden emberhez – akik Isten ikonjai – elvigye az Isten szeretetéből fakadó élet örömhírét. A keresztény család, mint család-egyház, ezért ugyanezre hivatott. A család négy alapfeladata közül az első (személyek közösségének kialakítása és fenntartása) a házassági és családi közösségek belülről-felülről való építésére hívja meg a családokat. A második alapfeladat (élet szolgálata) a keresztény családot a testi-lelki termékenységre hívja meg. A harmadik alapfeladat (a társadalom fejlődésében való részvétel) a keresztény családot hívja a társadalom kovászi szerepére, az igazságosság előmozdítására. Végül a negyedik alapfeladat (az Egyház életében és küldetésében való osztozás) a szeretet isteni parancsának megélésére hívja meg a keresztény családot, mint életadó közösséget.

A szeretet isteni parancsa egzisztenciálisan érinti az embert, mivel Jézus szeretetének eleven tapasztalata arra buzdítja a Krisztus követőt, hogy Jézus példájára ő is szolgáljon szeretetben embertársai körében. Ismerje fel a másik emberben Krisztus arcát és legyen társa örömeiben és ínségében. A II. Vatikáni Zsinat Apostolicam Actuositatem határozatában így ír erről:

„**A szeretet kifogástalan gyakorlásának a következő föltételei** vannak: a **felebarátban Isten képmását és az Úr Krisztust kell látni**, akinek igazában szól, amit a rászorulóknak adunk; igen nagy emberiséggel kell tiszteletben tartanunk a megsegített személy szabadságát és méltóságát; a segítő szándék tisztaságát ne mocskolja be semmiféle haszonlesés vagy uralomvágy; **először az igazságosság követelményeit kell teljesíteni**, nehogy szeretetadományként adjuk azt, amivel az igazságosság alapján tartozunk; a bajoknak nemcsak a tüneteit, hanem okait is meg kell szüntetni; **úgy kell segíteni**, hogy **az elfogadók fokozatosan meg tudjanak szabadulni a külső függéstől, és a maguk lábára tudjanak állni.**” (AA no. 8.)

A VI. Püspöki Szinódus üzenete a keresztény családokhoz pedig így ír erről:

„**A család másik feladata az, hogy az embereket szeretetre nevelje** és megtanítsa arra, hogy úgy tudjanak szeretni minden körülmények között és minden kapcsolatukban, hogy a család ne zárkózzék magába, hanem nyíljék meg a közösség felé, mégpedig az igazságérzet és a mások iránti tisztelet révén, továbbá **annak a feladatnak a tudatával**, amely arra készíti, hogy **az egész emberi társadalom javát szolgálja**”. (no. 12.)

A keresztény család négy alapfeladata alapján a keresztény család belülről kifelé járja át kovászként a világot, hogy egyre élhetőbb közeg legyen minden ember és teremtmény számára.

E cikk szerzője a Familiaris Consortio alapján fejlesztette ki a **MEGERŐSÍTÉS HÁZA** komplex programot a házasságok és családok megerősítésére és gyógyítására. Ebben jelenleg a lelki összefogás és közösségteremtés megvalósítása zajlik. Egyre többen kapcsolódnak be az imába a házasság, a szexualitás és a család Isten tervének megfelelő növekedésének és kiteljesedésének érdekében. Több püspök, pap ajánl fel szentmiséket, sok világi imádkozik a növekedésért Kárpát-medence szerte. A kezdeményezés már ökumenikussá vált, mivel már négy felekezet vezetői, tagjai dolgoznak az összefogás érdekében.

Kérünk mindenkit, hogy imával és más egyéb formában segítse a házasságok és családok lelki megerősítését.

Az EMBERISÉG JÖVŐJE a CSALÁDTÓL FÜGG!

(FC no. 86.)

Könyvszemle

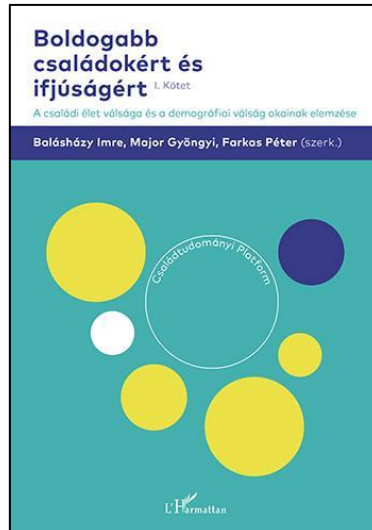
Boldogabb családokért és ifjúságért I. kötet***A családi élet válsága és a demográfiai válság okainak elemzése***

Szerkesztők: Balásházy Imre, Major Gyöngyi, Farkas Péter

L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2018.

A könyv szerzői aggódva látják, hogy a felnövekvő fiatal generációk párkapcsolatra, házasságra és családra vonatkozó értékszempontja alig követhető gyorsaságú változáson megy keresztül. E folyamatról a szerzők tapasztalataik vagy kutató munkájuk eredményei alapján kívánják a figyelmet a várható következményekre irányítani. Ennyiben gondolnak eleget tenni nemzedéki és szülői kötelezettségüknek, mivel általában az egyén, de különösen a fiatal generációk figyelme nem igazán tud fókuszálni a lehetséges döntések, utak és életmódok hosszú távú következményeire. Noha az adott jelenség általánosságban a humán tudományok tárgykörébe tartozik, következménye matematikai pontossággal követhető a demográfiai adatok változásain. Ahhoz, hogy e tendenciákat a társadalmi túlélés esélyének fenntartásához tudatosan kontrollálni legyünk képesek, elengedhetetlen a folyamatok feltérképezése és megértése. Ehhez kíván segítséget nyújtani e könyv. E kötet a szerzők reményei szerint a témakörben hozzájárulhat a társadalmi együtt gondolkodás intenzitásának növekedéséhez. A cél: boldogabb családok, boldogabb ifjúság. Meggyőződésünk szerint a 465 oldalas könyv érdeklődőknek és szakembereknek egyaránt igen tanulságos és időszerű olvasmány.

A 475 oldalas **könyv megrendelhető** az Interneten is, például a lira.hu, libri.hu, bookline.hu webáruházakban.

A könyv valamennyi tanulmánya másodkiadásban megjelent az Európai Családtudományi Szemle két kötetében:

Európai Családtudományi Szemle III. évfolyam (2020) 2. szám

és

Európai Családtudományi Szemle IV. évfolyam (2021) 1. szám]

és ingyenesen letölthető html vagy pdf változatban. A folyóirat honlapja: ecssz.eu.

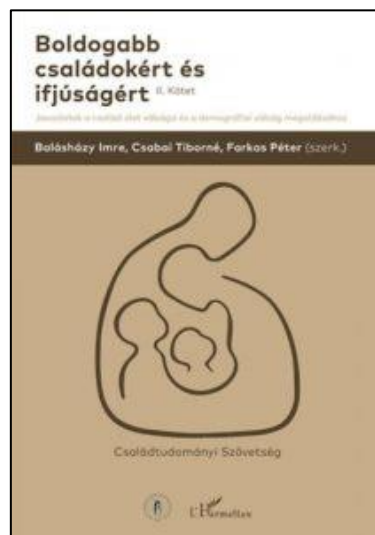
Boldogabb családokért és ifjúságért II. kötet***Javaslatok a családi élet válsága és a demográfiai válság megoldásához***

Szerkesztők: Balásházy Imre, Csabai Tiborné, Farkas Péter

L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2019

Az első kötet a családi élet válsága és a demográfiai válság okait elemezte. Megállapította, hogy az utóbbi évtizedekben Európában és hazánkban a házasság intézménye ellen komoly támadásokra került sor. A párkapcsolatra, a házasságra és a családra vonatkozó valódi és hamis értékek összekeveredtek. Ezen a területen értékválság, antropológiai válság és káros individualizáció alakult ki. A második könyv e válságok okaira alapozva megoldási lehetőségeket javasol, amelyek szerint a társadalomban a párkapcsolatra, a házasságra és a családra vonatkozó értékek olyan rendszerének terjesztésére és általános elfogadására van szükség, amely elősegíti az egyének és családjaik testi-lelki egészségét, harmonikus fejlődését, valamint védi őket a káros hatásokkal szemben. Széleskörű tudományos elemzésekkel rá kell mutatni a vonatkozó legalapvetőbb értékekre. Ezen folyamatok egészséges mederbe terelése nélkül a demográfiai válság sem oldható meg emberségesen és hosszú távon eredményesen. Viszont, ha sikeres a párkapcsolat, a házasság és a család méltóságának társadalmi szintű helyreállítása, akkor a demográfiai válság rendeződésére is van reális esély. Ehhez az emberek, hangsúlyozottan a fiatalok antropológiai képét és párkapcsolati kultúráját kell egészségessé tenni. Jelen kötetnek is végső célja a boldogabb párkapcsolatok, a boldogabb házasságok és a boldogabb családok elterjedése, amivel lényegesen egészségesebb és akár gyarapodó nemzetté válhatunk.

A 454 oldalas **könyv megrendelhető** az Interneten is, például a lira.hu, libri.hu, bookline.hu webáruházakban és a Családtudományi Szövetségnél (info@csaladtudomany.hu).

A könyv valamennyi tanulmánya másodkiadásban megjelent az Európai Családtudományi Szemle két kötetében:

Európai Családtudományi Szemle IV. évfolyam (2021) 2. szám és 3. szám.

Onnan ingyenesen letölthető html vagy pdf változatban. A folyóirat honlapja: ecssz.eu.

Nagy Péter:

Keresztény Életstratégia Program

Tanári kézikönyv – önismerethez, kommunikációhoz és párkapcsolati kultúrára neveléshez

Magánkiadás, Pécs, 2022. 336 oldal.

A *Keresztény Életstratégia Program* az ember veleszületett alapigényeire – az *önmagunknak lenni és szeretve lenni*, valamint a *kapcsolatban lenni és szabadnak lenni* belső igényére – épül, felépítésében, szerkezetében pedig a közoktatási intézmények tanítási rendjéhez igazodik. A legfontosabb témák évente visszatérő, évfolyamonként egymásra épülő rendszert alkotnak.

Ennek is köszönhető, hogy a program nem csupán az egyházmegye és a szerzetesrendek által fenntartott intézményekben kapott sok pozitív visszajelzést, hanem egyre több alapítványi és tankerületi intézménybe is meghívást kap. Ez az igény tette szükségessé, hogy ne csupán személyesen, hanem közvetett módon, szélesebb körben is elérhető legyen.

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy nem egy lezárt, statikusan összeállított anyagról van szó, sokkal inkább egy olyan „gerincről”, ami az alapstruktúrát jelenti, amit folyamatosan lehet bővíteni újabb életpéldákkal, gyakorlatokkal, játékokkal.

Ugyanakkor nem tudunk eltekinteni attól, hogy a világban a dolgoknak szabott rendje van, aminek felismerése, megértése és tiszteletben tartása nélkül a program alap gondolatának átadása és a következő generáció útba igazítása nem lehet sikeres.

A *Keresztény Életstratégia Program* 10 év elméleti és gyakorlati tapasztalataira épül. Kötetünkkel segítséget kívánunk nyújtani minden osztályfőnök és intézmény számára, akik tanítványaikat nemcsak okosakká, hanem bölcekké is szeretnék nevelni.

A fiatalok képzésében – különösen a közoktatási intézményekben – szinte kizárólagosan az oktatásra, a karrierépítésre koncentrálnak, miközben a „normális emberi kapcsolatok” kialakítására és megtartására nem készítjük fel őket. Márpedig az élettel való elégedettség – ha úgy tetszik, a boldogság vagy a jóllét – szempontjából elengedhetetlenül fontos a „másokkal való sikeres együttműködés”, amire nem csupán az abszolút prioritásnak számító magánéleti kapcsolatokban van szükség, hanem egyre erősebb követelményként megjelenik a munkaadók elvárásai között is.

Az ehhez szükséges kompetenciák elsajátítása – mint pl. a stabil személyiség, a reális énkép, az egészséges önbizalom, a fejlett kommunikáció és vitakultúra, a problémamegoldó képesség és az együttműködésre törekvés stb. – természetesen lehetséges és fejleszthető is, de teljesen más módszereket és készségeket igényel, mint a tanulás. Ezért lehetséges, hogy komoly pozíciókat és társadalmi presztízst elérő, a szakterületükön egyébként komoly eredményeket felmutató emberek nem feltétlenül sikeresek a magánéleti kapcsolataik alakításában, jóllehet ez utóbbira lényegesen nagyobb szükségünk van, mint az összes többire együttvéve, hiszen az egyik legfontosabb alapigényünk.

Ennek erősítését, fejlesztését hivatott segíteni a *Keresztény Életstratégia Program*.

KERESZTÉNY ÉLETSTRATÉGIA PROGRAM

Mit jelent a cím?

A „stratégia” azt, hogy be kell osztanom az – egyébként korlátozottan – rendelkezésre álló erőforrásaimat, (pénz, idő, energia stb.), ha azt szeretném, hogy a feladat teljesítése során mindvégig kellő mennyiségben álljanak rendelkezésre. Mivel az élet nem egy sprint – amit egy levegővel végig lehet futni –, előre kell terveznem...

Az „élet” már kicsit bonyolultabb, hiszen a kezdet- és végpontjának meghatározása egyben kijelöli a távot is, amiben gondolkodnom kell. Ha esetleg még olyan elvárásaim is vannak, hogy ne csak hosszú, de értelmes és tartalmas is legyen, az tovább bonyolítja a helyzetet...

A „keresztény” viszont már komolyabb magyarázatra szorul. Legfőképpen azért, mert itt nem elsősorban a teológiai tartalomra – jóllehet a program világ- és emberképe erre épül –, sokkal inkább egyfajta „normalitási minimumra” való törekvést jelöl, ami az európai civilizáció és kultúra alapja. (Pl. nem tűnik jó dolognak, hogy becsapjuk és meglopjuk egymást, ha kárt teszünk mások egészségében, esetleg életében, hogy nem kasztokban, hanem demokráciában gondolkodunk, vagy hogy társadalmi szinten is gondoskodunk a gyerekekről, betegekről, idősekről, illetve, hogy az erős és produktív társadalom stabil családokra épül stb. Ezek nem mondhatók el minden kultúráról, ugyanis nem mindenhol magától értetődők...)

*A könyv a Családtudományi Szövetség támogatásával jelent meg. **Kereskedelmi forgalomban nem elérhető, csak a szerzőnél.***

A tervezett szakirányú felsőfokú képzések esetében a tananyag részét képezheti.

Muzslainé Nagy Etelka, Muzslai Gábor: Feketén – fehéren, Gyermekünk szexuális nevelése

Kiadás éve: 2021.

„Elengedhetetlenül fontosnak tartjuk ezt a témát, hiszen rengeteg információ, vesz körül minket, amelyek gyakran hamis képet festenek le az egészséges intimitásról. Szinte kivétel nélkül mindenki szeretne jó szülő lenni, de a szexuális nevelés terén sok a bizonytalanság. Reméljük, hogy könyvünk segítséget fog adni mindazoknak, akik szeretnék, hogy gyermekeik a mai posztmodern társadalomban is egészséges értékeket képviselve, egészséges nemi identitással és orientációval nőjenek fel! Tabuk nélkül beszélünk a gyakori kérdésekről is, amit előadásaink alkalmával szülők, gimnazisták, egyetemisták tettek fel nekünk. Illetve a magzati kortól a felnőtté válásig a különböző életszakaszokban mire figyeljünk, hogyan csináljuk. Munkánk célja, hogy a mai korban, amelyben az alapvető értékeket kérdőjelezi meg a szexualitás terén, lelkileg, szellemileg egészséges apák és anyák egészséges gyermekeket neveljenek fel, akik majd szintén továbbadják a gyermekeiknek a helyes, keresztény értékeket a szexualitás területén is.”

A könyv megrendelhető: 2egyenlo1@gmail.com

A szerzők, Muzslai Gábor és Etelka 1985 –ben házasodtak meg. Tizenegy gyermekük született. Jelenleg tíz unokájuk van. Végzettségük: teológiai főiskolán szereztek diplomát, illetve coaching végzettséggel házassági tanácsadók és lelkipásztorok. A “2=1 Nemzetközi Házassmisszió” Közép-Kelet Európai vezetői. Házasság gondozással, szülő képzéssel, és fiatalok felkészítésével 20 éve foglalkoznak.

2016-ban Pro Familiis-díjjal tüntették ki őket a családalapítás és gyermeknevelés támogatása, valamint a családvédelem területén kifejtett kiemelkedő szakmai tevékenységükért.

2020-ban elnyerték a Kopp–Skrabski-díjat, a társadalom lelki egészségéért, a családokért és közösségeikért végzett elkötelezett munkájukért.

Süveges Gergő:**Apakulcs – Hogyan kapcsolódjunk a gyermekünkhöz?**

Kiadó: Harmat Kiadói Alapítvány

Kiadás éve: 2021.

Az apák túlnyomó többsége szeretne jó apja lenni a gyermekének, ám a sok belső és külső elvárás, tévképzet, internetbölcseesség elbizonytalanítja még a legelszántabbakat is. Egyre többen teszik fel a kérdést: Van-e nyitja az apaságnak? Létezik-e apakulcs?

A szerző az apákat figyelve, velük beszélgetve, őket segítve, vágyaikat megismerve jutott arra a következtetésre, hogy a kapcsolódásnak alapvetően három kulcsa van: kapcsolódás a tudásban, kapcsolódás a jóakarásban, kapcsolódás a szövetségben. Az apák többsége ösztönösen alkalmazza is ezeket a kulcsokat, de ez nem minden helyzetben elegendő.

Süveges Gergő Apakulcs című könyve abban segíti az olvasót, hogy a kulcsok egyre tudatosabb és gyakorlottabb használata révén meghitt, bizalmas és szeretetteljes, mindenki számára biztonságot adó kapcsolódás jöhessen létre apa és gyermeke között. Terjedelme: 232 oldal.

A könyv megrendelhető többek között a: libri.hu, libra.hu, bookline.hu oldalakon.

Bővebben: <https://apakulcs.hu/>

Tóth János:

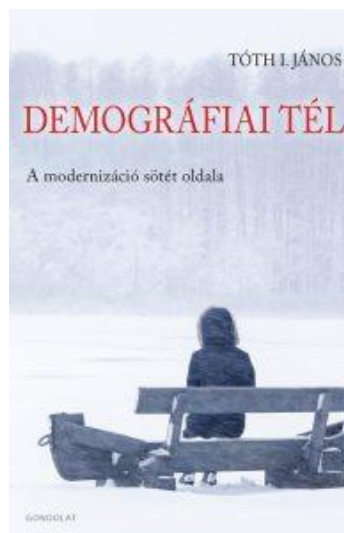
Demográfiai tél – A modernizáció sötét oldala

Kiadó: Gondolat Kiadói Kör Kft.

Kiadás éve: 2021.

Korunk egyik fontos megatrendje a termékenységi és a születési arányszámok romlása. A világban az egy nőre jutó gyerekszám a felére, míg Dél-Koreában a negyedére csökkent az elmúlt évtizedekben. A demográfiai tankönyvek szerint ezt a csökkenést a modernizációs folyamatok (például az urbanizáció, a szekularizáció, az individualizáció) okozzák, de 2,1 gyerek/nő értéknél ez a fogyás leáll. Az utóbbi tézist az adatok nem igazolják, sőt a termékenység exponenciális ütemben csökken tovább. Természetesen a demográfiai tél nem egyformán érinti a gazdag és a szegény, a kicsi és a nagy, a bevándorló- és a kivándorlóországokat. A demográfiai tél jelenleg még "csak" Kelet-Európa kisebb és szegényebb népeit fenyegeti megsemmisüléssel, de a folyamat előrehaladása a fejlett világ nagyobb és gazdagabb nemzeteit is felszámolhatja. A modernizáció születést korlátozó hatása egy láthatatlan és rejtélyes folyamat, amelynek bemutatására, okainak és következményeinek a megértésére törekszik ez a könyv, különös tekintettel a magyarországi helyzetre.

Bár fennmaradásunk kérdése a legfontosabb közügy, de az emberek többsége erről a problémáról még csak nem is hallott. Ennek az olvasmányos stílusban készült könyvnek az elsődleges célja, hogy a magyar demográfiai válságra felhívja a figyelmet, ami a válság megoldásának az előfeltétele. A könyvet elsősorban pedagógusoknak és a közügyek iránt érdeklődő olvasóknak ajánlja a szerző.

A könyv megrendelhető az interneten is, többek között a [libri.hu](https://www.libri.hu) oldalon.

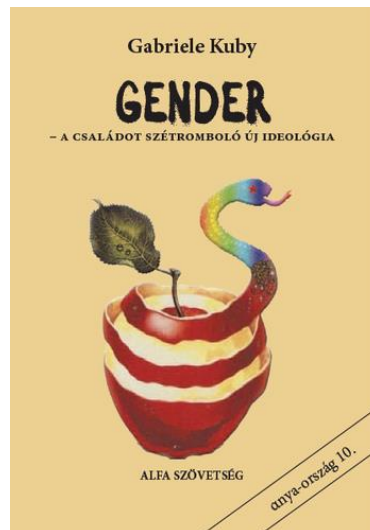
Gabriele Kuby:

GENDER – a családot szétromboló új ideológia

A kiadás éve: 2019.

A könyv terjedelme: 88 oldal.

Korunk egyik sarkalatos témájában jelentetett meg tömör és áttekinthető könyvet az Alfa Szövetség. A könyvhöz az Alfa Szövetség vezetője, dr. Téglásy Imre írt végszót.

Tartalom:

I. rész: A nemek közötti egyenlőség ideológiája – antropológiai forradalom

1. Bevezető: Az európai értékek és a menekültválság
2. A „gender“ és a „gender mainstreaming“ fogalma
3. Az előfutárok
4. A nyelv politikai megerősökölása
5. A gender elmélet ellentmondásossága és tudománytalansága

II. rész: A „nemek közti egyenlőség“ megvalósítása a gyakorlatban: A társadalom megváltoztatása a gender elmélet szerint

1. A hatalmi elitek felülről szervezett forradalma
2. Az ENSZ politikai stratégiái
3. Az Európai Unió politikai stratégiái
4. A „homo-házasság“
5. A gyermekek szexualizálása

III. rész: Ellenállni a gender ideológiájának

FÜGGELÉK

1. Gabriele Kuby: Vatikáni „oroszlánok” gender-bírálata
2. ft. dr. Barsi Balázs OFM: Antigenderista eskü
3. Téglásy Imre: Jogerősen életfogytig – boldogtalanok! Végző G. Kuby könyvecskéjéhez

A könyv megrendelhető: imre.teglasy@gmail.com

Marguerite A. Peeters:

Genderőrület - Útmutató a globális mesterterv megértéséhez

Kiadó: Alapjogokért Központ, Budapest.

Kiadás éve: 2020.

A férfi és a nő antropológiai szerkezetének lebontása után a forradalom a lebontásról az „építkezésre” tér át. A letűnt ideológiák maradványaiból egyfajta virtuális valóságot tákol össze: olyan polgárt, olyan egyént, aki „megszabadul” önmaga ingyenes ajándék voltától, aki aszexuális, semmilyen megkülönböztető jelleggel nem rendelkezik, sőt saját „nemi irányultságát” és „nemi önazonosságát” is „szabadon választhatja meg.” A nemek közti egyenlőség propagandája az értelmet és a tudományt a tényleges valóság tagadására használja fel. A nyugati szekularizmus szülöttét most minden kultúrába elviszik, ami azzal a veszéllyel jár, hogy elpusztítja azok lelkét, és tönkreteszi a szent iránti érzéküket.

A könyv megrendelhető az interneten is, például: a lira.hu-n, a libri.hu-n, a bookline.hu-n.

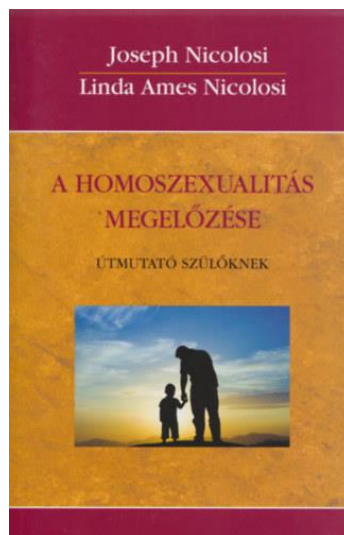
Joseph Nicolosi – Linda Ames Nicolosi:**A homoszexualitás megelőzése**

Kiadó: Szent István Társulat

Kiadás éve: 2016.

Dr. Joseph és Linda Ames Nicolosi, a tapasztalt pszichiáter házaspár évek óta folytat terápiás tevékenységet olyan homoszexuális személyekkel, akik számára komoly szenvedést jelent a saját nemük iránti vonzódás. Titkolt vagy nyíltan vállalt nemi identitásuk nem teljesítette várakozásaikat, és mindannyian úgy gondolták, hogy homoszexuális érzéseik gyermekkoruk eseményeire vezethetők vissza.

A szerzők bölcsen, mértéktartóan fejtik ki nézeteiket ebben az ideológiákkal átszótt témakörben. Könyvük címzettjei a szülők, ezért közérthetően, de mindvégig tudományos adatokra támaszkodva írnak. Egyúttal kifejezetten a családközpontú, hagyományos keresztény értékrend mellett kötelezik el magukat, bár saját álláspontjuk mellett betekintést engednek a különféle társadalmi nézőpontok körüli vitába is. Különösen olvasmányossá teszi a könyvet, hogy gyakran közölnek esetleírásokat és klienseikkel folytatott valós párbeszédet.

A könyv megrendelhető többek között a martinuskiado.hu weboldalon.

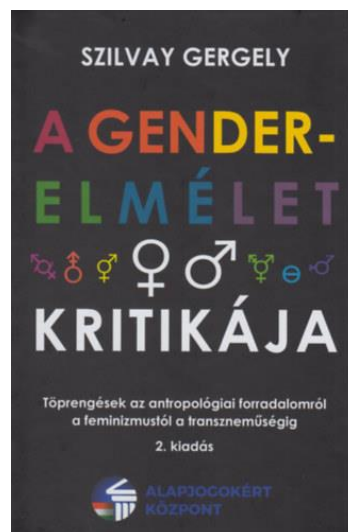
Szilvay Gergely:

A gender-elmélet kritikája - Töprengések az antropológiai forradalomról a feminizmustól a transzneműségig

Kiadó: Alapjogokért Központ

Kiadás éve: 2020.

A kötet bemutatja, hogy mi a gender-elmélet, hogy annak különféle irányzatait miért is lehet közösen vizsgálni, hogy miben állnak gyakorlati következményei, és hogy az elmélet miért is téves. A szerző szerint a gender-elmélet test és személyiség radikális szétválasztásán alapul, és így tagadja, hogy az embernek, mint megtestesült lénynek, van rendeltetése, és aszerint kell élnie. Ha tetszik: figyelmen kívül hagyja a használati utasítást, majd a jelentkező bajokért a gyártót és a társadalmat okolja, nem pedig saját magát. A kötetből kiderül, hogy mi az a gender mainstreaming, van-e melegpropaganda, hogy ideológia-e a gender-elmélet, hogy miért nem jó ötlet átírni a népmeséket vagy épp átműteni a nemükkel meg nem békélt embertársainkat. A szerző sorra veszi a feministák tévedéseit és bemutatja, szemléletük milyen torz tendenciákat eredményez az egyetemi világban. A kötet a természet/környezet-vita bemutatásával és azzal zárul, hogy a szerző rávilágít: a nemi szerepek nem pusztán társadalmi konvenciók, hanem sok tekintetben biológiai eredetűek.

A könyv megrendelhető az interneten is, többek között a lira.hu, a libri.hu, a bookline.hu weboldalon.

Dale O'Leary:

A gender forradalma. Az egyenlőség átértelmezése

Kiadó: Ős-Kép Kiadó

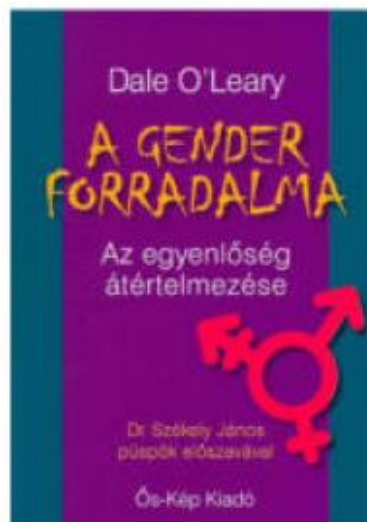
Kiadás éve: 2020.

A Könyvhöz dr. Székely János katolikus püspök írt előszót.

"Ha létezne lexikon, mely a dolgokat valóban nevének nevezné, abban a gender szócikk mellett a következő definíció állna: nemtelen támadás a normalitás ellen. Forradalomnak álcázott – valójában konspiratív módszerekkel, a színpadok mögött kiépített – totalitárius gondolatdiktatúra. Olyan erőszakos társadalom-átalakítási kísérlet, mely Isten legcsodásabb művét, az embert, a szexualitást, magát a földi élet forrását támadja. Céljait és „természetét” egy szóval foglalhatnánk össze: infernalis."

Hogy minderről Önök is meggyőződjenek, olvassák el ezt a könyvet!

Földi-Kovács Andrea
televíziós szerkesztő, műsorvezető

A könyv megrendelhető az interneten is, többek között a mai-konyv.hu, puskikiado.hu, moly.hu/konyvek weboldalon.

„A boldog családok jelentik a jövőt”

